

महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या माजी सदस्यांना अनुज्ञेय असलेले
निवृत्तिवेतन आणि अन्य सोयी-सुविधा
यासंबंधीचे अधिनियम आणि नियम
अंतर्भूत असलेली लघुपुस्तिका

(१ जानेवारी, २०१७ रोजी प्रमाणे)

प्रस्तावना

राज्य विधीमंडळ सदस्यांना अनुज्ञेय असलेल्या सोयी-सुविधांची माहिती अंतर्भूत असलेली लघुपुस्तिका यापूर्वी विधानमंडळ सचिवालयाकडून प्रकाशित करण्यात आलेली होती. यामध्ये माजी सदस्यांना अनुज्ञेय असलेल्या सोयी-सुविधांचा देखील समावेश करण्यात आलेला होता. परंतु केवळ माजी सदस्यांच्या सोयी-सुविधांची माहिती अंतर्भूत असलेली स्वतंत्र लघुपुस्तिका प्रकाशित करण्यात आलेली नव्हती. महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या वर्धापन दिनाचे औचित्य साधून अशी लघुपुस्तिका प्रकाशित करण्यात आली होती आता सदर लघुपुस्तिका अधयावत करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या माजी सदस्यांना अनुज्ञेय असलेले निवृत्तिवेतन, वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्ती, विनामूल्य रेल्वे प्रवास सुविधा तसेच महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या गाड्यातून विनामूल्य प्रवास सुविधा यासंदर्भातील अधिनियम, नियम व शासन निर्णयांचे संकलन करून अद्ययावत माहिती सुलभतेने उपलब्ध करून देण्याचा या लघुपुस्तिकेद्वारे प्रयत्न आहे.

सदस्यांच्या वैद्यकीय सुविधांच्या संदर्भात शासनाने वेळोवेळी निर्णय निर्गमित केलेले आहेत. या निर्णयांमध्ये माजी विधानमंडळ सदस्यांना वैद्यकीय सुविधा लागू करणे तसेच आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी घेतलेल्या खाजगी रुग्णालयातील उपचारांच्या वैद्यकीय देखभाल लाभांची अनुज्ञेयता व मर्यादा, गंभीर-आकस्मिक आजारांची सूची व शासनाने मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांची यादी त्याचप्रमाणे विनामूल्य रेल्वे प्रवास सुविधेसंदर्भात शासनाने निर्गमित केलेले निर्णय व आदेश यांच्या संकलनामुळे सदर लघुपुस्तिकेतील माहिती माजी सदस्यांना निश्चितच उपयुक्त होईल अशी आशा व्यक्त करतो.

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक १ जानेवारी, २०१७.

डॉ. अनंत कळसे,

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय.

अनुक्रमणिका

अनुक्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
(१)	(२)	(३)
१	माजी विधानमंडळ सदस्यांना अनुज्ञेय असलेले निवृत्तिवेतन आणि कुटुंबवेतन याबाबतचा अधिनियम व नियम.	१ ते ३८
२	माजी विधानमंडळ सदस्यांना अनुज्ञेय वैद्यकीय सुविधांबाबतचे नियम आणि शासन निर्णय.	३९ ते २११
३	माजी विधानमंडळ सदस्यांना विनामूल्य रेल्वे प्रवासाची सुविधा	२१३ ते २२८
४	माजी विधानमंडळ सदस्यांना त्यांचे विवाहसाठी अथवा एका सहकाऱ्यासह महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या सर्व प्रकारच्या गाड्यांतून विनामूल्य प्रवास करण्याची सवलत.	२२९ ते २३१

माजी विधानमंडळ सदस्यांना अनुज्ञेय असलेले निवृत्तिवेतन
आणि कुटुंबवेतन याबाबतचा अधिनियम व नियम

(नऊ)

माजी विधानमंडळ सदस्यांना मिळणारे निवृत्तिवेतन व कुटुंबवेतनासंदर्भात संक्षिप्त माहिती

(२४ ऑगस्ट, २०१६ रोजीप्रमाणे)

- (१) निवृत्तिवेतन . . . (अ) राज्य विधानमंडळाच्या कोणत्याही सभागृहाचा सदस्य म्हणून निवडून आलेल्या अथवा नामनिर्देशित झालेल्या व्यक्तीने ज्यांनी “ सदस्य ” म्हणून शपथ घेतली आहे अथवा घेतल्यास, अशा व्यक्तीस, दरमहा रुपये पन्नास हजार निवृत्तिवेतन देण्यात येईल.
- (ब) ज्यावेळी एखाद्या व्यक्तीने पाच वर्षांपेक्षा जास्त मुदतीसाठी सदस्य म्हणून सेवा केली असेल त्यास त्याच्या पाच वर्षांवरील प्रत्येक वर्षासाठी दरमहा दोन हजार रुपये या प्रमाणात जादा निवृत्तिवेतन देण्यात येईल.
- (२) कुटुंबवेतन . . . (अ) मृत्यू पावलेल्या महाराष्ट्र विधीमंडळाच्या माजी सदस्याच्या विधवेस किंवा विधुरास अशा माजी सदस्याच्या मृत्यूच्या दिनांकाला रु. ४०,००० कुटुंब वेतन म्हणून लागू असेल.
- (ब) मृत सदस्याच्या विधवेच्या किंवा विधुराच्या मृत्यूच्या पश्चात त्या सदस्याचे अज्ञान अपत्य किंवा अपत्ये हयात असतील तर, अशा अज्ञान अपत्याला किंवा अपत्यांना, विधवा किंवा विधुर यांना ज्याप्रमाणे निवृत्तिवेतन देय होते. त्याप्रमाणे दरमहा निवृत्तिवेतन लागू असेल.

सन १९७७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १

महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तिवेतन अधिनियम, १९७६

१. **संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.**—(१) या अधिनियमास महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तिवेतन अधिनियम, १९७६ असे म्हणता येईल.

(२) तो राज्य शासन **शासकीय राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे नेमील अशा तारखेस अंमलात येईल.

२. **व्याख्या.**—संदर्भानुसार अन्यथा आवश्यक नसल्यास या अधिनियमात.—

(१) “ राज्य विधानमंडळ सदस्य ” म्हणजे महाराष्ट्र विधानसभेचा सदस्य किंवा महाराष्ट्र विधानपरिषदेचा सदस्य आणि त्यात पुढील सदस्यांचा समावेश होईल.—

(अ) मुंबई विधानसभा, मध्य प्रदेश विधानसभा किंवा हैद्राबाद विधानसभा यापैकी कोणत्याही विधानसभेवर १९५२ साली त्या विधानसभेच्या सर्व निर्वाचन संघांना सदस्यांची निवड करण्याचे आवाहन ज्या सर्वात अगोदरच्या तारखेस करण्यात आले असेल (या खंडात यापुढे जिला “ उक्त तारीख ” असे म्हटले आहे) त्या तारखेस किंवा त्यानंतर निवडून आलेला सदस्य—

(एक) जर तो सदस्य म्हणून असतानाच मुंबई विधानसभेच्या सदस्य म्हणूनही चालू राहिला असेल किंवा राज्य पुनर्रचना अधिनियम, १९५६ (१९५६ चा ३७) अन्वये त्या विधानसभेवर निवडून आल्याचे मानण्यात आले असेल तर, किंवा

(दोन) जर तो सदस्य म्हणून असताना महाराष्ट्र विधानसभेचा सदस्य म्हणूनही चालू राहिला असेल किंवा मुंबई पुनर्रचना अधिनियम, १९६० (१९६० चा ११) अन्वये त्या विधानसभेवर निवडून आल्याचे मानण्यात आले असेल तर ;

(ब) मुंबई विधानसभेचा त्या सभेवर उक्त तारखेस किंवा त्यानंतर नामनिर्देशित करण्यात आलेला सदस्य ;

(क) मुंबई विधानपरिषदेचा, उक्त तारखेस किंवा त्यानंतर त्या परिषदेवर निवडून आलेला सदस्य—

(एक) जर तो सदस्य असतानाच मुंबई विधानपरिषदेचा सदस्य म्हणूनही चालू राहिला असेल किंवा राज्य पुनर्रचना अधिनियम, १९५६ (१९५६ चा ३७) अन्वये त्या परिषदेवर निवडून आल्याचे मानण्यात आले असेल तर; किंवा

(दोन) जर तो सदस्य म्हणून असतानाच महाराष्ट्र विधानपरिषदेचा सदस्य म्हणूनही चालू राहिला असेल किंवा मुंबई पुनर्रचना अधिनियम, १९६० (१९६० चा ११) अन्वये त्या विधानपरिषदेवर निवडून आल्याचे मानण्यात आले असेल, तर ;

(ड) मुंबई विधानपरिषदेचा त्या परिषदेवर उक्त तारखेस किंवा त्यानंतर नामनिर्देशित करण्यात आलेला सदस्य आणि त्यामध्ये १ जानेवारी १९४६ रोजी किंवा त्यानंतर जी व्यक्ती ज्या कोणत्याही प्रांताचे किंवा कोणत्याही राज्याचे (भारतीय संस्थान धरून) क्षेत्र किंवा त्याचा कोणताही भाग महाराष्ट्र राज्याच्या

कोणत्याही भागामध्ये अंतर्भूत होत असेल अशा प्रांतासाठी किंवा राज्यासाठी रचना करण्यात आलेल्या (कोणत्याही नावाने संबोधल्या जाणाऱ्या) कोणत्याही विधानसभेची किंवा विधानपरिषदेची निर्वाचित किंवा नामनिर्देशित सदस्य होती त्या कोणत्याही व्यक्तीचा,—

(एक) जर ती व्यक्ती, अशा ज्या कोणत्याही विधानसभेच्या किंवा विधानपरिषदेच्या कोणत्याही प्रादेशिक मतदारसंघाचे क्षेत्र किंवा त्याचा कोणताही भाग देखील महाराष्ट्र राज्याच्या कोणत्याही भागामध्ये अंतर्भूत असेल अशा मतदारसंघाचे प्रतिनिधित्व करण्यासाठी निवडून देण्यात आलेली असेल तर ;

(दोन) जर तिला प्रादेशिक मतदारसंघाव्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही मतदारसंघाचे प्रतिनिधित्व करण्यासाठी निवडून देण्यात आलेले असेल किंवा ती नामनिर्देशित सदस्य असेल आणि तिच्या कोणत्याही अशा विधानसभेवरील किंवा विधानपरिषदेवरील निवडणुकीच्या किंवा यथास्थिति नामनिर्देशनाच्या वेळी ती जेथे राहात होती किंवा तिचा व्यवसाय करत होती ती जागा, महाराष्ट्र राज्याच्या कोणत्याही भागामध्ये असेल तर, समावेश होईल.

(२) राज्य विधानमंडळाच्या सदस्याच्या संबंधात “पदावधी” म्हणजे अशा सदस्य म्हणून त्याची निवड किंवा नामनिर्देशन या संबंधीची अधिसूचना प्रसिद्ध झाल्याच्या तारखेस सुरु होणारी आणि ते पद रिक्त होण्याच्या तारखेस संपणारी मुदत.

स्पष्टीकरण एक.—विधानसभेची सार्वत्रिक निवडणूक झाली असेल आणि कोणत्याही कारणासाठी कोणत्याही मतदारसंघात निवडणूक झाली नसेल आणि त्याच्यानंतर झालेल्या निवडणुकीत त्या मतदारसंघात एखादा सदस्य निवडून आला असेल तर त्या सदस्याच्या बाबतीत पदावधी हा, इतर मतदारसंघातील सार्वत्रिक निवडणुकीचा निकाल ज्या तारखेस **शासकीय राजपत्रात** प्रसिद्ध झाला असेल त्या तारखेस सुरु झाला असे समजण्यात येईल.

स्पष्टीकरण दोन.—राज्य शासनाने **शासकीय राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे मान्य केलेल्या कारणासाठी किंवा कारणांसाठी राज्य विधानमंडळाच्या कोणत्याही सदस्याने आपल्या पदाचा राजीनामा दिला असेल त्या बाबतीत त्याच्या पदाच्या मुदतीची गणना करण्याच्या प्रयोजनासाठी त्याने राजीनामा दिला नसता तर जितक्या मुदतीसाठी तो सदस्य म्हणून राहिला असता ती मुदत जमेल धरण्यात येईल आणि त्याने त्या कालावधीसाठी देखील सदस्य म्हणून सेवा केली असे समजण्यात येईल :

परंतु असे की, तदनुसार विचारात घ्यावयाची कमाल मुदत ही कोणत्या सदस्याच्या बाबतीत सहा महिन्यांपेक्षा अधिक असणार नाही :

परंतु आणखी असे की, एक भाषिक महाराष्ट्र राज्याच्या निर्मितीसाठीच्या आंदोलनात पाठिंबा देण्याकरिता एखाद्या सदस्याने आपल्या पदाचा राजीनामा दिलेला असल्यास, असा राजीनामा हा या स्पष्टीकरणाच्या प्रयोजनार्थ मान्यता देण्यात आलेल्या कारणास्तव दिलेला राजीनामा असल्याचे मानण्यात येईल आणि पहिल्या परंतुकात काहीही असले तरी, अशा कारणास्तव आपल्या पदाचा राजीनामा देणाऱ्या सदस्यांच्या बाबतीत, त्याचा पदावधी मोजताना, त्याने असा राजीनामा दिला नसता तर जेवढ्या मुदतीकरिता तो त्या पदावर राहिला असता, तो संपूर्ण पदावधी विचारात घेण्यात येईल आणि त्या मुदतीत देखील त्याने सदस्य म्हणून काम केले असल्याचे मानण्यात येईल.

स्पष्टीकरण तीन.—ज्या बाबतीत भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद १७२, खंड (१) च्या उपबंधान्वये ज्या तारखेस कोणत्याही विधानसभेची मुदत संपली असती त्या तारखेपूर्वी, परंतु सहा महिन्यांपेक्षा अगोदरची नसेल अशा वेळी विधानसभा विसर्जित करण्यात आली असेल त्या बाबतीत तिच्या कोणत्याही सदस्याचा पदावधी

मोजण्याच्या प्रयोजनासाठी, जर विधानसभा अगोदर विसर्जित करण्यात आली नसती तर, तो जेवढ्या मुदतीत विधानसभा सदस्य म्हणून राहिला असता तेवढी मुदत विचारात घेण्यात येईल आणि त्याने त्या मुदतीत देखील सदस्य म्हणून काम केले असल्याचे मानण्यात येईल :

परंतु, या स्पष्टीकरणात काहीही अंतर्भूत असले तरीही, महाराष्ट्र विधानसभा ज्या तारखेस विसर्जित करण्यात आली त्या १७ फेब्रुवारी १९८० या तारखेस विद्यमान सदस्य असलेल्यांच्या बाबतीत, विधानसभा अशा प्रकारे विसर्जित झाली नसती तर ज्या कालावधीत तो विधानसभेचा सदस्य राहिला असता, तो कालावधी, त्या सदस्याचा पदावधी मोजताना जमेल धरला जाईल आणि त्याने त्या कालावधीतही सदस्य म्हणून काम केल्याचे मानण्यात येईल :

परंतु, आणखी असे की, या स्पष्टीकरणामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरीही, ज्या दिनांकास महाराष्ट्र विधानसभा विसर्जित करण्यात आली त्या १५ जुलै १९९९ या दिनांकास विद्यमान असलेल्या सदस्यांच्या बाबतीत जर जिचे अशा प्रकारे विसर्जन झाले नसते तर असा सदस्य ज्या कालावधीसाठी विधानसभेचा सदस्य म्हणून पुढे चालू राहिला असता तो कालावधी अशा सदस्याच्या पदावधीची गणना करताना विचारात घेण्यात येईल आणि, त्याने त्या कालावधीसाठी देखील सदस्य म्हणून सेवा केली असल्याचे मानण्यात येईल.

स्पष्टीकरण चार.—खंड (१) च्या परिच्छेद (क) व (ड) मध्ये उल्लेख केलेल्या मुंबई विधानपरिषदेच्या कोणत्याही सदस्याचा पदावधी लोकप्रतिनिधित्व अधिनियम, १९५१ च्या कलम १५६ अन्वये कमी करण्यात आला असेल आणि त्याच्या नेहमीच्या पदावधीच्या समाप्तीपूर्वी त्यास निवृत्त करण्यात आले असेल त्या बाबतीत त्याने ज्या कालावधीत असा सदस्य म्हणून काम केले असेल तो कालावधी, या अधिनियमाच्या कलम ३ मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी विचारात घेण्यात येईल आणि असा सदस्य म्हणून त्याने काम केलेल्या एका पूर्ण वर्षाच्या प्रत्येक कालावधीसाठी दरमहा चाळीस हजार रुपये इतके निवृत्तिवेतन त्यास देण्यात येईल :

३. **सदस्यांना देय असलेले निवृत्तिवेतन.**—(१) राज्य विधानमंडळाच्या कोणत्याही सभागृहाचा सदस्य म्हणून निवडून आलेल्या अथवा नामनिर्देशित झालेल्या व्यक्तीने, ज्यानी “सदस्य” म्हणून शपथ घेतली आहे, अथवा घेतल्यास, अशा व्यक्तीस, दरमहा #+@ पन्नास हजार रुपये निवृत्तिवेतन देण्यात येईल.

परंतु, असे की, ज्यावेळी एखाद्या व्यक्तीने पाच वर्षांपेक्षा जास्त मुदतीसाठी सदस्य म्हणून सेवा केली असेल, त्यास, त्याच्या पाच वर्षांवरील प्रत्येक वर्षासाठी दरमहा ## @@ दोन हजार रुपये या प्रमाणात जादा निवृत्तिवेतन दिले जाईल :

परंतु, आणखी असे की, जर एखादी व्यक्ती भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १९१ च्या खंड (१) अन्वये राज्य विधानमंडळाचा सदस्य असण्यास अपात्र ठरले तर, तिला निवृत्तिवेतन अनुज्ञेय राहणार नाही.

-
- # सन २००९ चा महा. अधिनियम क्रमांक १८ चा कलम ७ अन्वये दिनांक १ जुलै, २००९ पासून दहा हजार रुपयांवरून पंधरा हजार रुपयांपर्यंत वाढविण्यात आले.
- ## सन २००९ चा महा. अधिनियम क्रमांक १८ चा कलम ७ अन्वये दिनांक १ जुलै, २००९ पासून सातशे पन्नास रुपयांवरून एक हजार रुपयांपर्यंत वाढविण्यात आले.
- + सन २०११ चा महा. अधिनियम क्रमांक २३ चा कलम २ अन्वये दिनांक १ मे, २०११ पासून पंधरा हजार रुपयांवरून पंचवीस हजार रुपयांपर्यंत वाढविण्यात आले.
- @ सन २०१३ चा महा. अधिनियम क्रमांक २४ चा कलम २ अन्वये दिनांक १ ऑगस्ट २०१३ पासून पंचवीस हजार रुपयांवरून चाळीस हजार रुपयांपर्यंत वाढविण्यात आले.
- @@ सन २०१३ चा महा. अधिनियम क्रमांक २४ चा कलम २ अन्वये दिनांक १ ऑगस्ट २०१३ पासून एक हजार रुपयांवरून दोन हजार रुपयांपर्यंत वाढविण्यात आले.
- @@@ सन २०१६ चा महा. अधिनियम क्रमांक ३२ चा कलम १३ अन्वये दिनांक २४ ऑगस्ट २०१६ पासून चाळीस हजार रुपयांवरून पन्नास हजार रुपयांपर्यंत वाढविण्यात आले.

(२) पोट-कलम (१) च्या प्रयोजनासाठी वर्षाची गणना करताना एखाद्या व्यक्तीने परिषदेच्या किंवा विधानसभेच्या आपल्या सदस्यत्वाच्या आधारे विधानपरिषदेचा सभापती किंवा उप सभापती किंवा विधानसभेचा अध्यक्ष किंवा उपाध्यक्ष किंवा मंत्री, राज्यमंत्री, उप मंत्री किंवा संसद सचिव म्हणून किंवा त्यापैकी एकापेक्षा अधिक पदावर, ज्या मुदतीत सेवा केली असेल ती मुदत जमेस धरली जाईल.

४. विवक्षित परिस्थितीत निवृत्तिवेतन स्थगित ठेवणे किंवा कमी करणे.—

(१) ज्यावेळी कलम ३ अन्वये निवृत्तिवेतनाचा हक्क असलेली कोणतीही व्यक्ती ही—

(अ) भारताच्या राष्ट्रपतींच्या किंवा उप राष्ट्रपतींच्या पदावर निवडली गेली असेल किंवा एखाद्या राज्याच्या राज्यपालांच्या पदावर किंवा एखाद्या संघराज्य क्षेत्राच्या प्रशासकाच्या पदावर तिची नेमणूक करण्यात आली असेल तर, किंवा

(ब) राज्यसभेचा किंवा लोकसभेचा किंवा एखाद्या राज्याच्या किंवा संघराज्य क्षेत्राच्या विधानसभेचा किंवा एखाद्या राज्याच्या कोणत्याही विधानपरिषदेचा सदस्य झाली असेल तर, किंवा

(क) केंद्र सरकारच्या किंवा कोणत्याही राज्य शासनाच्या मालकीच्या किंवा नियंत्रणाखाली असलेल्या कोणत्याही महामंडळाच्या किंवा कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाच्या नियंत्रणाखाली वेतनावर सेवानियुक्ती झाली असेल किंवा अशा सरकारकडून, महामंडळाकडून किंवा स्थानिक प्राधिकरणाकडून कोणतेही पारिश्रमिक मिळण्याचा इतर प्रकारांनी तिला हक्क असेल तर, ती तसे पद धारण करण्याचे किंवा असा सदस्य म्हणून असण्याचे किंवा अशाप्रकारे सेवानियुक्त असण्याचे किंवा अशा पारिश्रमिकाचा तिला हक्क असण्याचे चालू राहिल या मुदतीत कलम ३ अन्वये कोणतेही निवृत्तिवेतन मिळण्याचा हक्कदार असणार नाही.

शंका निरसन.—३. शंका निरसनासाठी याद्वारे असे जाहीर करण्यात येत आहे की, या अधिनियमाद्वारे सुधारलेल्या मुख्य अधिनियमाच्या कलम २ च्या खंड (२), यातील स्पष्टीकरण एक व दोन यांच्या तरतुदी १९ जुलै १९८७ रोजी अंमलात आल्या असल्याचे मानण्यात येईल, आणि त्या तरतुदींना अनुलक्षून जो सदस्य मुख्य अधिनियमाची कलमे ३, ४ व ६ आणि त्याखाली केलेले नियम यांच्या तरतुदींना अधीन राहून, निवृत्तिवेतन मिळण्यास पात्र ठरत असेल त्याला अशा निवृत्तिवेतनाची दिनांक १९ जुलै १९८७ पासूनची थकबाकीही मिळण्याचा हक्क असेल.

परंतु असे की, ज्यावेळी असे पद धारण करण्यासाठी किंवा असा सदस्य म्हणून राहण्यासाठी किंवा अशा प्रकारे नेमलेले असण्यासाठी अशा सदस्याला देय होणारे वेतन किंवा खंड (क) मध्ये निर्देशिलेले पारिश्रमिक त्याला कलम ३ अन्वये देय होणाऱ्या निवृत्तिवेतनापेक्षा कमी असेल त्यावेळी अशा व्यक्तीस त्या कलमाखालील निवृत्तिवेतनाची बाकी रक्कम मिळण्याचा हक्क असेल.

१(२) * []

(३) या अधिनियमातील कोणत्याही गोष्टीमुळे, कोणत्याही कायद्यान्वये किंवा अन्यथा, केंद्र सरकारकडून किंवा कोणत्याही राज्य शासनाकडून, किंवा केंद्र सरकारच्या किंवा राज्य शासनाच्या किंवा स्थानिक प्राधिकरणाच्या मालकीच्या किंवा नियंत्रणा खालच्या कोणत्याही महामंडळाकडून, राज्य विधानमंडळाच्या कोणत्याही सदस्याला मिळणाऱ्या कोणत्याही निवृत्तिवेतनावर, किंवा केंद्र सरकारकडून कोणत्याही राज्य शासनाकडून स्वातंत्र्य सैनिक म्हणून मिळणाऱ्या कोणत्याही निवृत्तिवेतनावर परिणाम होणार नाही.

सन २०११ चा महा. अधिनियम क्रमांक २३ चे कलम ३ नुसार समाविष्ट करण्यात आले.

४अ. सदस्याच्या विधवेला, विधुराला किंवा अज्ञान अपत्याला निवृत्तिवेतन देण्याबाबत.—

(१) दिनांक १ ऑगस्ट १९८८ पासून, पोट-कलम (३) च्या तरतुदीस अधीन राहून कोणताही सदस्य, सदस्य असणाऱ्या पदावधीत मरण पावल्यास, त्याची विधवा पत्नी असल्यास, तिला त्या सदस्याच्या मृत्युच्या दिनांकापासून पाच वर्षांच्या कालावधीकरिता दरमहा एक हजार रुपये एवढे निवृत्तिवेतन देण्यात येईल.

(२) ज्यास सदस्य म्हणून या अधिनियमान्वये निवृत्तिवेतन मिळत असेल किंवा कोणतेही निवृत्तिवेतन मिळण्यास जो हक्कदार असेल असा कोणताही सदस्य मरण पावल्यास, अशा सदस्याची पत्नी असल्यास, तिला # १ जुलै, २००९ पासून पोट-कलम (३) च्या तरतुदीस अधीन राहून, अशा सदस्यास त्याच्या मृत्युच्या दिनांकास देय असलेल्या निवृत्तिवेतनाच्या रकमेच्या पन्नास टक्के किंवा ### सात हजार पाचशे रुपये या दराने दोहोंपैकी अधिक असेल ती रक्कम या दराने दरमहा निवृत्तिवेतन देण्यात येईल.

(२-अ) या अधिनियमान्वये ज्या सदस्याला निवृत्तिवेतन मिळत होते किंवा जो असा सदस्य म्हणून निवृत्तिवेतन घेण्यास हक्कदार होता आणि जो दिनांक १ जून, १९९० पूर्वी मृत्यू पावला अशा सदस्याच्या विधवेस किंवा विधुरास दिनांक @ १ जुलै, २००९ पासून पोट-कलम (३) च्या तरतुदीस अधीन राहून, अशा सदस्यास त्याच्या मृत्युच्या दिनांकाला जेवढे निवृत्तिवेतन देय होते त्या रकमेच्या पन्नास टक्के किंवा @@ सात हजार पाचशे रुपये या दोहोंपैकी अधिक असेल ती रक्कम या दराने दरमहा निवृत्तिवेतन देण्यात येईल.

(२-ब) पोट-कलम (१), (२) किंवा (२अ) मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, परंतु पोट-कलम (३) च्या तरतुदींना अधीन राहून, जो राज्य विधानमंडळाचा सदस्य या अधिनियमान्वये निवृत्तिवेतन मिळण्यास हक्कदार नव्हता अशा सदस्याच्या विधवेस किंवा विधुरास + १ जुलै, २००९ पासून दरमहा सात हजार पाचशे रुपये याप्रमाणे निवृत्तिवेतन देण्यात येईल.

(२-क) दिनांक १ जानेवारी २००६ पासून मृत सदस्याच्या विधवेच्या किंवा विधुराच्या मृत्यू पश्चात त्या सदस्याचे अज्ञान अपत्य किंवा अपत्ये हयात असतील तर, अशा अज्ञान अपत्याला किंवा अपत्यांना विधवा किंवा विधूर यांना ज्याप्रमाणे निवृत्तिवेतन देय होते त्याचप्रमाणे दरमहा निवृत्तिवेतन देण्यात येईल, आणि निवृत्तिवेतन, नियमाद्वारे विहित करण्यात येईल अशा रीतीने देण्यात येईल.

=(२-ड) पोट-कलम (१), (२), (२-अ), (२-ब) किंवा (२-क) मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, परंतु, पोट-कलम (३) च्या तरतुदींना अधीन राहून, राज्य विधानमंडळाच्या सदस्याच्या विधवेस किंवा विधुरास किंवा अशा मृत सदस्याच्या विधवेच्या किंवा विधुराच्या मृत्यू पश्चात, त्या सदस्याचे अज्ञान अपत्य किंवा अपत्ये हयात असतील तर अशा अज्ञान अपत्यास किंवा अपत्यांना दिनांक == १ ऑगस्ट, २०१३ पासून दरमहा चाळीस हजार रुपये या दराने निवृत्तिवेतन देण्यात येईल.

सन २००९ चा महा. अधिनियम क्रमांक १८ चा कलम ८(क) (एक) अनुसार “ १ मे, २००८ ” या मजकुराऐवजी समाविष्ट करण्यात आले.

सन २००९ चा महा. अधिनियम क्रमांक १८ चा कलम ८(क) (दोन) अनुसार “ पाच हजार रुपये ” या मजकुराऐवजी समाविष्ट करण्यात आले.

@ सन २००९ चा महा. अधिनियम क्रमांक १८ चा कलम ८(ख) (एक) अनुसार “ १ मे, २००८ ” या मजकुराऐवजी समाविष्ट करण्यात आले.

@@ सन २००९ चा महा. अधिनियम क्रमांक १८ चा कलम ८(ख) (दोन) अनुसार “ पाच हजार रुपये ” या मजकुराऐवजी समाविष्ट करण्यात आले.

+ सन २००९ चा महा. अधिनियम क्रमांक १८ चा कलम ८(ग) (एक) अनुसार “ १ मे, २००८ ” या मजकुराऐवजी समाविष्ट करण्यात आले.

= सन २०११ चा महा. अधिनियम क्रमांक २३ चा कलम ४ अनुसार नवीन पोट-कलम समाविष्ट करण्यात आले.

== सन २०१३ चा महा. अधिनियम क्रमांक २४ चा कलम ३ अनुसार “ दिनांक १ मे, २०११ पासून दरमहा पंचवीस हजार रुपये ” या मजकुराऐवजी समाविष्ट करण्यात आले.

(३) जेव्हा अशा विधवेने किंवा विधुराने पुनर्विवाह केला असेल त्याबाबतीत, ती किंवा तो, तिने किंवा त्याने पुनर्विवाह केल्याच्या दिनांकापासून, या कलमान्वये निवृत्तिवेतन मिळण्यास हक्कदार असणार नाही.

५. नियम व आदेश करण्याची शक्ती.—(१) (अ) या कलमान्वये नियम किंवा आदेश करण्याच्या प्रयोजनासाठी महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सदस्यांमधून, त्या परिषदेच्या सभापतीकडून नामनिर्देशित करण्यात येतील असे पाच सदस्य आणि महाराष्ट्र विधानसभेच्या सदस्यांमधून, त्या सभेच्या अध्यक्षांकडून नामनिर्देशित करण्यात येतील असे दहा सदस्य यांची मिळून, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची एक संयुक्त समिती स्थापन करण्यात येईल आणि वित्त मंत्री हा तिचा पदसिद्ध सदस्य व समिती प्रमुख असेल.

(ब) खंड (अ) अन्वये स्थापन केलेल्या संयुक्त समितीला तिच्या कार्याचे विनियमन करण्याची शक्ती असेल.

(क) वित्त मंत्री खेरीज करून, संयुक्त समितीचा सदस्य, त्याच्या नामनिर्देशनाच्या दिनांकापासून एक वर्षासाठी सदस्य म्हणून पद धारण करील आणि संयुक्त समितीतील कोणतेही रिकामे झालेले पद हे सभापती किंवा यथास्थिति अध्यक्ष यांच्याकडून नामनिर्देशनाद्वारे भरण्यात येईल.

(२) (अ) पोट-कलम (१) अन्वये स्थापन केलेल्या संयुक्त समितीस, राज्य शासनाशी विचार विनिमय करून या अधिनियमाची प्रयोजने पार पाडण्यासाठी नियम किंवा आदेश करता येतील.

(ब) विशेषकरून आणि पूर्वगामी शक्तींच्या सर्वसाधारणतेस बाधा येऊ न देता अशा नियमांत किंवा आदेशात पुढील सर्व किंवा कोणत्याही बाबींची तरतूद करण्यात येईल :—

(एक) ज्या नमुन्यात आणि ज्या प्राधिकरणाकडे निवृत्तिवेतनासाठी अर्ज करण्यात येईल तो नमुना व ते प्राधिकरण ;

(दोन) निवृत्तिवेतनाच्या अर्जासोबत सादर करावयाची प्रमाणपत्रे ;

(तीन) निवृत्तिवेतन घेण्याच्या वेळी करावयाची प्रतिज्ञापत्रे ;

(चार) या अधिनियमाची अंमलबजावणी व कार्यान्वयन योग्यरित्या होण्यासाठी आवश्यक अशा इतर कोणत्याही बाबी.

(३) पोट-कलम (अ) अन्वये केलेले सर्व नियम किंवा आदेश हे परिषदेच्या सभापतींकडून आणि सभेच्या अध्यक्षांकडून संमत झाल्याशिवाय व त्यांनी ते कायम केल्याशिवाय आणि **शासकीय राजपत्रात** प्रसिद्ध केल्याशिवाय अंमलात येणार नाहीत. अशाप्रकारे नियम किंवा आदेश प्रसिद्ध करणे हे ते करण्यात आल्याचा निर्णायक पुरावा असेल.

(४) या कलमाखालील कोणतेही नियम किंवा आदेश हे या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या तारखेच्या पूर्वी नसेल अशा कोणत्याही तारखेपासून भूतलक्षी प्रभावाने असतील असे करता येतील.

(५) या कलमाखाली केलेल्या नियमांचा व आदेशांचा प्रभाव हा ते जणू या अधिनियमातच अधिनियमित केले असल्याप्रमाणे राहिल.

६. निवृत्तिवेतनाशी संबंधित प्रश्नावरील निर्णय.—एखाद्या व्यक्तीला निवृत्तिवेतनाचा हक्क आहे किंवा नाही याविषयी किंवा निवृत्तिवेतनाच्या रकमेविषयी किंवा या अधिनियमाखाली तिला ज्या मुदतीकरीता निवृत्तिवेतन मिळण्याचा हक्क असेल त्या मुदतीविषयी कोणताही संशय किंवा वाद उद्भवल्यास ती बाब विचारार्थ महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सभापतींकडे आणि महाराष्ट्र विधानसभेच्या अध्यक्षांकडे पाठविण्यात येईल आणि ते राज्य शासनाशी विचारविनिमय करून त्यावर निर्णय देतील. सभापतींचा आणि अध्यक्षांचा निर्णय अंतिम राहिल.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तिवेतन नियम, १९७७

महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तिवेतन नियम, १९७७

१. **संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.**—(१) या नियमांना महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तिवेतन नियम, १९७७ असे म्हणता येईल.

(२) ते १ एप्रिल १९७७ पासून अंमलात आले असल्याचे मानण्यात येतील.

२. **व्याख्या.**—(१) संदर्भानुसार अन्यथा अपेक्षित नसेल तर, या नियमात,—

(अ) “अधिनियम” म्हणजे, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तिवेतन अधिनियम, १९७६ (सन १९७७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १);

(ब) “जोडपत्र” म्हणजे, त्या नियमांस, जोडण्यात आलेले जोडपत्र;

(क) “सभागृह” म्हणजे, विधानसभा किंवा यथास्थिति विधानपरिषद;

(ड) “सदस्य” म्हणजे, अधिनियमाच्या कलम २, खंड (१) मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे राज्य विधानमंडळाचा सदस्य.

(२) अधिनियमात वापरलेल्या आणि या नियमात व्याख्या न केलेल्या शब्दाचा आणि वाक्प्रयोगांचा अर्थ, अधिनियमात त्यांना जो अर्थ दिलेला आहे तोच असेल.

३. **निवृत्तिवेतनासाठी अर्ज.**—अधिनियमाच्या कलम ३ अन्वये निवृत्तिवेतनाचा हक्क असलेल्या आणि निवृत्तिवेतन घेऊ इच्छिणारी व्यक्ती जोडपत्र १ मध्ये विहित केलेल्या “निवृत्तिवेतन अर्जाच्या नमुन्याप्रमाणे” अर्ज करील असा अर्ज सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई किंवा यथास्थिति नागपूर यांस उद्देशून पाठविण्यात येईल.

४. **निवृत्तिवेतन आस्थगित किंवा कमी करण्यासाठी पडताळणी करण्याकरिता अर्जाच्या नमुन्यातील तपशील.**—अधिनियमान्वये एखाद्या व्यक्तीस देय असलेले निवृत्तिवेतन अधिनियमाच्या कलम ४ मध्ये उल्लेखिलेल्या परिस्थितीत म्हणजे ती व्यक्ती विवक्षित पदावर निवडून आली असेल तर किंवा विवक्षित विधानमंडळाचा सदस्य झाल्यास किंवा शासनाकडून किंवा स्थानिक प्राधिकरणाकडून किंवा महामंडळाकडून पारिश्रमिक घेत असेल तर, आस्थगित किंवा कमी करण्यात येईल. प्रत्येक अर्जदार सत्य व बरोबर माहिती देईल आणि तो असे कोणतेही पद धारण करीत आहे किंवा नाही हे प्रतिज्ञापत्रित करील.

५. **नियतकालिक प्रतिज्ञापने करणे.**—निवृत्तिवेतन घेणाऱ्या प्रत्येक व्यक्तीने, कलम ४(१)(अ) मध्ये उल्लेखिलेले पद धारण करण्यासंबंधीचे किंवा कलम ४(१)(ब) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे विधानमंडळाचा सदस्य असल्यासंबंधीची किंवा अधिनियमाच्या कलम ४(१)(क) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे पगारी नोकर असल्यासंबंधीची किंवा पारिश्रमिक घेत असल्यासंबंधीची पडताळणी करण्यासाठी द्यावयाची नियतकालिक प्रतिज्ञापने जोडपत्र दोनमध्ये विहित करण्यात आली आहेत. निवृत्तिवेतन घेतेवेळी ही प्रतिज्ञापने करून वेळोवेळी वस्तुस्थिती प्रमाणित करण्यात येईल.

६. **निवृत्तिवेतन घेणे.**—(१) निवृत्तिवेतनधारक महाराष्ट्र राज्याच्या अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई यांच्याकडून किंवा महाराष्ट्र राज्यातील कोणत्याही कोषागारातून, शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक डीएटी. १३७५/३/७५, एडीएम-९, दिनांक १८ सप्टेंबर १९७५ यामध्ये घालून दिलेल्या कार्यपद्धतीनुसार ज्या बँकेने राज्य शासनास क्षतिपूर्ती बंधपत्र (इंडेन्मिटी बॉण्ड) करून दिले आहे अशा बँकेत एकाच नावावर बचत बँक खाते उघडून आपले निवृत्तिवेतन घेईल. अशी क्षतिपूर्ती बंधपत्रे ज्यांनी करून दिली आहेत अशा बँकांची यादी जोडपत्र “तीन” मध्ये दिलेली आहे.

(२) निवृत्तिवेतनधारकाला त्याचे निवृत्तिवेतन महाराष्ट्राच्या बाहेरील ठिकाणी पाहिजे असेल तर त्याने लेखी विनंती केल्यानंतर त्याला महाराष्ट्राच्या महालेखाकारामार्फत त्या ठिकाणच्या कोषागारातून निवृत्तिवेतनाची रक्कम देण्यात येईल.

७. **पडताळणीसाठीचे अभिलेख.**—(१) सर्वसाधारणपणे, अधिनियमात दिलेल्या काही अपवादांना अधीन राहून अधिनियमाच्या प्रयोजनासाठी एखाद्या सदस्याचा पदावधी तो सदस्य म्हणून निवडून आल्याच्या किंवा नामनिर्दिष्ट केल्याच्या अधिसूचनेच्या प्रसिद्धीच्या तारखेपासून सुरू होतो आणि तो पदावधी, राजीनामा, पदावधीची समाप्ती, सभागृहाचे विसर्जन इत्यादीमुळे त्याचे पद रिक्त झाल्याच्या तारखेस संपतो. मूळ अभिलेख सुरुवातीपासून गोळा करण्यात येतील आणि ते जोडपत्र चारमध्ये दिलेल्या निदेशानुसार विधानमंडळ सचिवालयात क्रमाने लावण्यात येतील.

(२) ही सर्व माहिती एकत्र त्यानंतर नाव, पत्ता कोणत्याही व्यक्तीने विधानमंडळाचा सदस्य म्हणून वेळोवेळी केलेली सेवा यांच्या तपशिलासह एका योग्य अशा टिप्पणीची नोंद योग्य त्या नोंदवहीत करण्यात येईल आणि महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या अवर सचिवाच्या दर्जाहून कमी दर्जा नसलेल्या अधिकाऱ्यांकडून ती साक्षांकित करण्यात येईल. त्यानंतर, यामुळे निवृत्तिवेतनासाठी अर्हताप्राप्त असलेल्या एकूण सेवेची पडताळणी करण्यासाठी आणि देय आणि अनुज्ञेय असलेल्या निवृत्तिवेतनाची रक्कम काढण्यासाठी मूळ अभिलेख तयार करण्यात येईल.

८. **सेवेची पडताळणी आणि निवृत्तिवेतन मंजूर करणे.**—एखाद्या व्यक्तीने केलेल्या सेवेची निवृत्तिवेतन उप शाखेद्वारे, पडताळणी करण्यात येईल आणि अवर सचिवाच्या दर्जाहून कमी दर्जाच्या नसणाऱ्या अधिकाऱ्यांकडून ती सेवा प्रमाणित करण्यात येईल. पडताळणीनंतर, निवृत्तिवेतनासाठी अर्हताप्राप्त असलेली सेवा आणि निवृत्तिवेतनाची रक्कम काढण्यात येईल. अशा रीतीने काढलेले निवृत्तिवेतन संबंधित उप सचिव तपासून पाहिल व तात्पुरती मान्य करील. नंतर विधानमंडळ सचिव ती रक्कम अंतिमरित्या मान्य करील व निवृत्तिवेतन मंजूर करील.

९. **निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश जारी करणे.**—निवृत्तिवेतन मंजूर झाल्यानंतर, निवृत्तिप्रदान आदेश महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय तयार करील आणि ते महाराष्ट्राच्या महालेखाकाराकडे पाठविल.

१०. **निवृत्तिवेतन प्रदानाची कार्यपद्धती.**—(१) विधानमंडळ सचिवालयाची निवृत्तिवेतन उप शाखा निवृत्तिवेतन प्रदान आदेशाचे दोन्ही अर्धे भाग महाराष्ट्राचे महालेखाकार यांच्याकडे, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई किंवा यथास्थिति कोषागार अधिकारी यांच्याकडे, निवृत्तिवेतनधारकास ज्या तारखेपासून निवृत्तिवेतन द्यावयाचे ती तारीख दर्शवून पाठविण्यासाठी रवाना करील. निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश हा अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई किंवा कोषागार अधिकारी यांच्याकडे पाठविण्यासाठी महाराष्ट्राच्या महालेखाकाराकडे अग्रेषित करण्यात येईल तेव्हा विधानमंडळ सचिवालय निवृत्तिवेतनधारकाला सूचना देईल. महालेखाकार, निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश अधिदान व लेखा अधिकाऱ्यास किंवा कोषागार अधिकाऱ्यास पाठवताना त्याची माहिती निवृत्तिवेतनधारकास कळवील व त्यात निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश क्रमांक, निवृत्तिवेतनाची रक्कम आणि ज्या तारखेपासून निवृत्तिवेतन देय असेल ती तारीख नमूद करील.

(२) निवृत्तिवेतनधारकास, ज्या बँकेने शासनाला क्षतिपूर्ती बंधपत्र दिले असेल त्या बँकेत एकाच नावावरील एक नवीन बचत बँक खाते उघडील. तो/ती आपल्या बँकेचे नाव आणि त्याचे निवृत्तिवेतन ज्या खाते क्रमांकावर जमा करावयाचे तो खाते क्रमांक अधिदान व लेखा, मुंबई/कोषागार कार्यालय यांना कळवील. त्याचप्रमाणे तो/त्याच्या वतीने त्याचे निवृत्तिवेतन त्याच्या एकाच नावाच्या बँक खात्यात जमा करण्यासाठी स्वीकारण्यास बँकेला प्राधिकृत करील आणि त्याच्या वतीने स्वीकारलेल्या त्याच्या निवृत्तिवेतनाच्या रकमेबद्दल बँकेने दिलेली पावती ही कायदेशीर पावती मानावी असेही प्राधिकृत करील. या प्रयोजनासाठी निवृत्तिवेतनधारक अधिदान व लेखा अधिकाऱ्याकडे/कोषागार अधिकाऱ्याकडे जोडपत्र 'पाच' मधील नमुन्यात व्यक्तिशः किंवा त्याच्या बँकेमार्फत सूचना देईल. निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश क्रमांक व त्याच्या निवृत्तिवेतनाची रक्कम या संबंधीचा तपशील, महाराष्ट्राच्या लेखा-महालेखाकाराकडून आलेल्या माहितीच्या आधारे निवृत्तिवेतनधारकांकडून भरण्यात येईल.

(३) (एक) अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी सूचनेवर छापलेल्या नमुन्यात सूचना मिळाल्याचे कळवील.

(दोन) अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी धनादेशाद्वारे निवृत्तिवेतन प्रदान करण्याच्या बाबतीत तरतूद केलेल्या पद्धतीनुसारच पहिल्या वेळेत निवृत्तिवेतनधारकांस ओळखील.

(तीन) अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी निवृत्तिवेतन बँकेमार्फत प्रदान करावयाचे आहे याची नोंद निवृत्तिवेतन प्रदान आदेशाच्या दोन्ही अर्धा भागावर करील.

(४) निवृत्तिवेतनधारकाने कोणतीही बिले प्रस्तुत करण्याची आवश्यकता नाही. अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी बिले तयार करील. पुढील महिन्याच्या पहिल्या किंवा दुसऱ्या तारखेस मिळेल अशा रीतीने प्रत्येक महिन्याच्या अखेरीस अधिदान व लेखा कार्यालय/संबंधित कोषागार, निवृत्तिवेतनाची रक्कम निवृत्तिवेतनधारकांच्या एकाच नावावर असलेल्या बँकेच्या खात्यात जमा करील. हे खाते निवृत्तिवेतनधारकांकडून स्वतःच्या नावाने किंवा त्रयस्थ व्यक्तीस चेक देऊन निवृत्तिवेतन काढून चालविण्यात येईल. निवृत्तिवेतनाची रक्कम जमा करण्याच्या प्रयोजनासाठी निवृत्तिवेतनधारकाने एकाच नावाने जे बँक खाते उघडले असेल त्यावर निवृत्तिवेतनधारकांना त्रयस्थ व्यक्तीच्या नावाने चेक देता येईल. परंतु, त्याने प्रत्येक महिन्यास येणाऱ्या निवृत्तिवेतनाची पावती संबंधित बँकेस देण्यास कबूल केले पाहिजे अशी व्यवस्था होईल तेव्हा बँक त्रयस्थ व्यक्तीच्या नावावरील चेकद्वारे पैसे काढण्यास अशा रीतीने परवानगी देऊ शकेल की, कोणत्याही वेळी स्वतः/धारकाने (बेअररने) काढलेली एकूण रक्कम, ही ज्या रकमेसाठी त्यांच्याकडे जमा रकमांची पावती असेल त्या एकूण रकमेपेक्षा अधिक होणार नाही.

(५) मार्च महिन्याचे पैसे एप्रिलमध्ये देताना वर्षातून एकदा हयातीचे प्रमाणपत्र द्यावे लागेल. या हयातीच्या प्रमाणपत्रावर ज्या बँकेतून निवृत्तिवेतनधारक निवृत्तिवेतन घेत असेल त्या बँकेच्या व्यवस्थापकास/एजंटस सही करता येईल.

(६) जोडपत्र दोनमधील प्रतिज्ञापन सूचनेच्या नमुन्यांसह (जोडपत्र पाच) सहा महिन्यातून एकदा, जुलै आणि जानेवारी महिन्यात मागील सहा महिन्यांच्या मुदतीकरिता प्रस्तुत करावे लागेल. हयातीचे प्रमाणपत्र किंवा प्रतिज्ञापन बँकेमार्फत किंवा सरळ अधिदान व लेखा कार्यालयाकडून/कोषागार कार्यालयाकडून स्वीकारण्यात येईल.

११. **निवृत्तिवेतन देय होते ती तारीख.**—(१) निवृत्तिवेतन प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या तारखेस किंवा त्यानंतर मागील महिन्याचे किंवा थकबाकी म्हणून दरमहा देय होईल.

(२) जर महिन्याचा पहिला दिवस, रविवारी किंवा यथास्थिति ज्या दिवशी कोषागारातून किंवा यथास्थिति बँकेतून निवृत्तिवेतन देण्यासाठी निधी काढता येत नाहीत अशा सरकारी सुटीच्या दिवशी येत असेल तर, निवृत्तिवेतनाच्या बिलाच्या रकमांचे प्रदान ज्या महिन्याशी ती संबंधित असतील त्या महिन्याच्या कामाच्या शेवटच्या दिवशी करण्यात येईल. मात्र मार्च महिन्याच्या निवृत्तिवेतनाच्या बिलांच्या बाबतीत अपवाद केला जाईल व ती बिले पुढील महिन्याच्या कामाच्या पहिल्या दिवशी देण्यात येतील.

१२. **निवृत्तिवेतनाची थकबाकी.**—(१) एकाच नावाच्या बचत बँक खात्यातून निवृत्तिवेतनाची रक्कम सहा महिने काढण्यात आली नाही तर बँक तशी सूचना अधिदान व लेखा अधिकाऱ्यास/कोषागार अधिकाऱ्यास देईल आणि पुढील रकमा काढण्याचे काम बंद करील.

(२) निवृत्तिवेतनधारक आपले सहा महिन्यांचे निवृत्तिवेतन न घेण्याबाबतची कारणे अधिदान व लेखा अधिकाऱ्यास/कोषागार अधिकाऱ्यास कळविल तर, अधिदान व लेखा अधिकाऱ्यास/कोषागार अधिकाऱ्यास आधी देण्यात न आलेली रक्कम देण्याबाबत बँकेस प्राधिकृत करता येईल व वरील पोट-नियम (३) च्या आधारे निवृत्तिवेतन देण्याचे बंद होईल ते खेरीजकरून नंतरच्या प्रत्येक महिन्यास निवृत्तिवेतनाची रक्कम जमा करण्याचे चालू ठेवता येईल.

(३) जर निवृत्तिवेतन १२ महिन्यांपेक्षा अधिक काळ घेतले गेले नाही तर, निवृत्तिवेतन हे अधिदान व लेखा अधिकाऱ्याकडून/कोषागार अधिकाऱ्याकडून दिले जाण्याचे बंद होईल. जर निवृत्तिवेतनधारकाने त्यानंतर प्रदानासाठी विनंती केली तर अधिदान व लेखा अधिकाऱ्यास/कोषागार अधिकाऱ्यास प्रदान पुन्हा सुरू करता येईल. तथापि, तो पुढील बाबतीत उक्त प्रदाने करणार नाही :—

(एक) जर थकित निवृत्तिवेतन हे प्रथमच द्यावयाचे निवृत्तिवेतन असेल तर किंवा

(दोन) जर थकबाकीची रक्कम रु. ५००० पेक्षा अधिक असेल तर, निवृत्तिवेतन ज्याने मंजूर केले असेल त्या प्राधिकाऱ्याच्या मंजूरीशिवाय ते दिले जाणार नाही. मंजूरी लेखापरीक्षा अधिकाऱ्यामार्फत मिळविण्यात येईल :

परंतु कोणत्याही प्रकरणी, सहा वर्षांपेक्षा अधिक कालावधीसाठी निवृत्तिवेतन घेण्यात आले नाही तर ते महाराष्ट्राच्या महालेखाधिकाराने प्राधिकारपत्र दिल्याशिवाय देण्यात येणार नाही.

१३. **निवृत्तिवेतनधारकाचा मृत्यू.**—मृत झालेल्या निवृत्तिवेतनधारकाच्या बाबतीत देय असलेल्या निवृत्तिवेतनाच्या थकबाकीच्या प्रदानाचे पुढीलप्रमाणे विनियमन करण्यात येईल :—

(१) निवृत्तिवेतन हे निवृत्तिवेतनधारकाच्या मृत्यूच्या दिवसापर्यंत देता येईल. ज्यावेळी मृत्यू झाला असेल त्यावेळेचा तत्संबंधातील मागणीवर कोणताही परिणाम होणार नाही.

(२) निवृत्तिवेतनधारकाचा मृत्यू झाल्यावर प्रत्यक्ष देय असलेली कोणतीही थकबाकीची रक्कम त्याच्या वारसास देता येईल परंतु, त्यांनी त्या व्यक्तीचा मृत्यू झाल्यापासून एक वर्षाच्या आत अर्ज केला पाहिजे. अशा प्रकारचा अर्ज त्यानंतर करण्यात आल्यास, ज्याच्याकडून निवृत्तिवेतन संबंधात मंजूरी देण्यात आली होती अशा प्राधिकाऱ्याच्या मंजूरीशिवाय अशी रक्कम देण्यात येणार नाही अशी मंजूरी ही महाराष्ट्राच्या महालेखाकारामार्फत घेण्यात येईल :

परंतु, थकबाकीची रक्कम १,००० रुपयांपेक्षा अधिक नसेल व प्रकरण हे विशिष्ट, स्वरूपाचे नसेल तर, महाराष्ट्राच्या महालेखाकारास, आपल्या स्वतःच्या प्राधिकारानुसार थकबाकीच्या रकमेस मंजुरी देता येईल.

(३) पोट-नियम (१) आणि (२) यांना अधीन राहून, मृत निवृत्तिवेतनधारकास देय असलेली थकबाकीची रक्कम पुढीलप्रमाणे देता येईल :-

(एक) जेव्हा देय असलेली रक्कम रुपये ५,००० पेक्षा अधिक नसेल तेव्हा, अशी रक्कम मृत निवृत्तिवेतनधारक त्याच्या मृत्यूच्या लगतपूर्वी सर्वसाधारणतः ज्या जिल्ह्यात राहत होता त्या जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकार्याच्या आदेशानुसार देता येईल. असा जिल्हाधिकारी, मागणीदारांच्या अधिकारासंबंधात व हक्कासंबंधात, त्यास पुरेशी वाटेल अशी चौकशी करील.

(दोन) जेव्हा देय रक्कम ही रुपये ५,००० पेक्षा अधिक असेल तेव्हा, मागणीदाराने अध्यक्षकडून किंवा सभापतीकडून भाग पाडण्यात येईल त्याप्रमाणे जामीनदाराचा जामीन घेऊन क्षतिपूर्ती बंधपत्र (इंडेन्मिटी बॉण्ड) करून दिल्यावर अध्यक्षंच्या किंवा सभापतींच्या आदेशानुसार (मागणीदाराचा अधिकार व हक्क याच्या संबंधात अध्यक्षंच्या किंवा यथास्थिति सभापतींची खात्री झाली असेल व नेहमीची वैध, प्राधिकारपत्रे सादर करण्यासंबंधी आग्रह धरल्यास मागणीदारास निष्कारण त्रास होईल असे त्याचे मत होईल तरच तसा आदेश काढण्यात येईल) अशी रक्कम देता येईल.

(तीन) वरील खंड (एक) व (दोन) यांमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरीही ज्या बाबतीत मागणीदाराच्या अधिकारासंबंधात व हक्कासंबंधात कोणतीही शंका असेल त्याबाबतीत, मागणीदाराने, मृत निवृत्तिवेतनधारकाच्या मालमत्तेचा कारभार त्यांच्याकडे देण्यासंबंधातील पुराव्या दाखलचे मृत्यूपत्र प्रमाण किंवा प्रबंधपत्र किंवा प्रमाणपत्रधारकास मृत निवृत्तिवेतनधारकास देय असलेल्या थकबाकीची रक्कम मिळण्याचा हक्क असल्याबद्दलचे भारतीय वारसा हक्क अधिनियम, १९२५ अन्वये किंवा सन १८२७ चा मुंबई विनियम क्रमांक ८ अन्वये देण्यात आलेले प्रमाणपत्र सादर केल्याशिवाय, कोणतीही रक्कम देण्यात येणार नाही.

(४) निवृत्तिवेतनाच्या थकबाकीची रक्कम देण्यात आल्यानंतर, अधिदान व लेखा अधिकाऱ्यांकडून/कोषागार अधिकाऱ्यांकडून निवृत्तिवेतन प्रदान आदेशाचे दोन्ही भाग निवृत्तिवेतनधारकाच्या मृत्यूच्या तारखेच्या अहवालासह महालेखाकारास परत करण्यात येतील.

१३-अ. कुटुंबवेतन.—(१) सदस्याला, जोडपत्र सहामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या नमुन्यात यथास्थिति आपल्या पत्नीस किंवा पतीस नामनिर्देशित करता येईल व अशा नामनिर्देशानुसार तिला किंवा त्याला कुटुंब वेतन देय असेल.

(२) अधिनियमाच्या कलम ४-अ, अनुसार कुटुंबवेतनास हक्कदार असलेली मृत सदस्याची विधवा किंवा यथास्थिति विधुर जोडपत्र सातमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या नमुन्यामध्ये प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ, सचिवालय यांच्याकडे अर्ज करील.

(३) राज्य विधानमंडळाला कोणत्याही सभागृहात, मरण पावलेल्या सदस्याच्या निधनाचे वृत्त देण्यात आल्यानंतर प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, अशा सदस्याच्या विधवेला किंवा विधुराला कुटुंब वेतनासाठी अर्ज करण्याबाबत विनंती करणारे पत्र पाठवील.

(४) ज्या प्रकारात पोट-नियम (१) अन्वये कोणतेही नामनिर्देशन केले नसेल त्या प्रकरणी, प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ, सचिवालय, मृत सदस्याची विधवा किंवा यथास्थिति विधुर याला कुटुंबवेतन देण्याच्या प्रयोजनार्थ, अशी विधवा किंवा विधुर यांच्याबाबत संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकाऱ्याकडून माहिती प्राप्त करील.

१३ब. सन २००६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १५ याच्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी कुटुंबवेतन मिळण्याचा ज्यांना हक्क नव्हता अशा विधवेला किंवा विधुरला कुटुंबवेतन.—(१) अधिनियमाच्या कलम ४अ च्या पोट-कलम २ब च्या तरतुदीनुसार कुटुंबवेतन मिळण्यास हक्कदार असलेल्या, मृत सदस्याच्या विधवेला किंवा यथास्थिति विधुरला प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ, सचिवालय यांच्याकडे जोडपत्र सातमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कुटुंबवेतन अर्जाच्या नमुन्यासाठी अर्ज करता येईल.

(२) नियम १३-अ च्या पोट-कलम (२), (३) व (४) मधील तरतुदी अशा कुटुंबवेतनाच्या बाबतीत योग्य त्या फेरफारासह लागू असतील.

१३क. अज्ञान मूल किंवा मुलांना कुटुंबवेतन.—(१) अधिनियमाच्या कलम ४अ च्या पोट-कलम २(ड) च्या तरतुदीन्वये कुटुंबवेतन मिळण्यास हक्कदार असलेल्या मृत सदस्याच्या विधवेला किंवा यथास्थिति विधुरला तिच्या किंवा त्याच्या अज्ञान मुलांना नावांचा जोडपत्र आठमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या नमुन्यामध्ये निर्देश करून, त्याचे कुटुंबवेतनासाठी नामनिर्देशन करता येईल.

(२) संबंधित कोषागार अधिकाऱ्याकडून प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय यांना या अधिनियमान्वये कुटुंबवेतन मिळण्यास हक्कदार असलेली विधवा किंवा विधुर यांच्या मृत्यूबाबत कळविण्यात आल्यानंतर तो संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकाऱ्याकडून अज्ञान मुलांच्या पालकांविषयी माहिती प्राप्त करील आणि पालकाला कुटुंबवेतनासाठी अर्ज करण्याबाबत कळवील.

(३) कुटुंबवेतनास हक्कदार असणारी विधवा किंवा यथास्थिति विधुर यांनी अज्ञान मुलांच्या नावे कोणतेही वैध नामनिर्देशन केले नसेल त्या बाबतीत, प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ, सचिवालय, अज्ञान मुलांना कुटुंबवेतन देण्याच्या प्रयोजनार्थ, अशा अज्ञान, आणि अशा मुलांच्या पालकांबाबत संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकाऱ्यांकडून माहिती प्राप्त करील.

(४) अधिनियमाच्या कलम ४अ च्या पोट-कलम २(ड) अन्वये कुटुंबवेतन मिळण्यास हक्कदार असलेल्या मृत विधवा किंवा यथास्थिति विधुर त्यांच्या अज्ञान मुलांचा पालक या अज्ञान मुलांच्या वतीने प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ, सचिवालय, यांच्याकडे जोडपत्र नऊमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या “ कुटुंबवेतन अर्जाच्या नमुन्यात ” अर्ज करील.

(५) ज्या बाबतीत या नियमान्वये अज्ञान मुलांना कुटुंबवेतन मंजूर करण्यात आले असेल त्या बाबतीत, पालकाने जोडपत्र दहामधील क्षतिपूर्ति बंधपत्र करून दिल्यानंतर आणि पालकत्वाबाबत प्रतिज्ञापत्र सादर केल्यानंतर असे कुटुंबवेतन हे अज्ञान मुलांच्या वतीने पालकांस देय असेल.

१४. निवृत्तिवेतनाचे दुसऱ्या कोषागाराकडे हस्तांतरण.—(१) अधिदान व लेखा अधिकाऱ्यास/ कोषागार अधिकाऱ्यास निवृत्तिवेतनधारकाने केलेल्या अर्जावरून त्याच्या निवृत्तिवेतनासंबंधातील प्रदानाचे, महालेखाकाराच्या हस्तक्षेपाशिवाय, त्याच लेखापरीक्षा मंडळातील महाराष्ट्र राज्याच्या दुसऱ्या कोषागाराकडे हस्तांतरण करता येईल.

(२) राज्यात, परंतु लेखापरीक्षा मंडळाबाहेर दुसऱ्या कोषागाराकडे निवृत्तिवेतनाचे हस्तांतरण करण्यात यावयाचे असेल त्या बाबतीत अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी निवृत्तिवेतन प्रदान आदेशाचे दोन्ही भाग सरळ लेखापरीक्षा कार्यालयाकडे पाठवील. निवृत्तिवेतनाच्या हस्तांतरणासंबंधीचा अर्ज मिळाल्यावर, निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश मूळ लेखापरीक्षा कार्यालयाने काढण्याऐवजी लेखापरीक्षा कार्यालय अशा हस्तांतरणासंबंधातील निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश नव्याने काढील.

(३) जेव्हा निवृत्तिवेतनधारक महाराष्ट्र राज्याबाहेरील आपल्या निवृत्तिवेतनाच्या प्रदानासंबंधातील हस्तांतरणास अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी यांजकडे अर्ज करील तेव्हा, अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी निवृत्तिवेतन प्रदान आदेशाचे दोन्ही भाग महालेखाकार, महाराष्ट्र यांच्याकडे पाठवील. अशा निवृत्तिवेतन प्रदान आदेशांसोबत निवृत्तिवेतनधारकाच्या नमुन्यादाखलच्या सहा किंवा यथास्थिति अंगठ्याचे ठसे असलेल्या दोन चिट्ठ्याही (स्लिपाही) महालेखाकार, महाराष्ट्र यांजकडे पाठविण्यात येतील. संबंधित कागदपत्रे मिळाल्यावर, महालेखाकार ज्या राज्याचे असे कोषागार असेल त्या राज्याच्या महालेखाकारास निवृत्तिवेतनाचे प्रदान करण्यासंबंधी कळवील.

(४) निवृत्तिवेतनधारक निवृत्तिवेतनाचे हस्तांतरण महाराष्ट्र राज्यातील किंवा भारताच्या कोणत्याही इतर राज्यातील एका कोषागाराकडून दुसऱ्या कोषागाराकडे, होण्यासंबंधात अर्ज करील अशा सर्व प्रकरणी, निवृत्तिवेतनधारक माहितीसाठी अर्जाची एक प्रत प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय यांना पाठवील. तसेच या बाबतीत अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी, तसेच लेखापरीक्षा अधिकाऱ्याने पाठविलेल्या पत्राची एक प्रत माहितीसाठी महाराष्ट्र विधानमंडळ, सचिवालय यांना पाठवील.

१५. सर्वसाधारण.—(१) पहिल्या वेळच्या गटाच्या (लॉट) निवृत्तिवेतनासंबंधातील सेवेची पडताळणी ही, नियम ७ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे अभिलेखाची व्यवस्था झाल्यानंतरच करण्यात येईल. त्यानंतर प्रत्येक सदस्यासाठी तो/ती निवडून आल्याबरोबर किंवा नामनिर्दिष्ट करण्यात आल्याबरोबर अवर सचिवाकडून यथोचितरित्या अनुप्रमाणित करण्यात येणारे पूर्ववृत्तपत्रक (हिस्ट्री कार्ड) महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाकडून सुरू करण्यात येईल व ते ठेवण्यात येईल. या पत्रकाचे प्रत्येक वर्षाच्या फेब्रुवारीच्या १ व १५ तारखेच्या दरम्यानच्या कालावधीत नवीकरण व अनुप्रमाणन करण्यात येईल.

(२) याद्या तयार करण्यात आल्याबरोबर विधानमंडळ, सचिवालय त्यासह निवृत्तिवेतनाचे नमुने प्रत्येक माजी विधानमंडळ सदस्यास किंवा माजी विधानपरिषद सदस्यास पाठवील. यापुढे अर्जाचा नमुना सभागृह विसर्जित करण्यात आल्यानंतर दोन आठवड्यांच्या आत पाठविण्यात येईल.

(३) यथोचितरित्या भरलेला निवृत्तिवेतनासंबंधातील अर्जाचा नमुना महाराष्ट्र विधानमंडळ, सचिवालयास मिळाल्याबरोबर, अर्जदारास त्याची पोहोच पाठविण्यात येईल.

(४) सर्वसाधारणतः अर्जाची छाननी, तो मिळाल्यापासून दहा दिवसांच्या आत करण्यात येईल व कोणताही मजकूर, भरावयाचा राहिला असल्यास अर्जदारास तो पूर्ण करण्याबद्दल कळवण्यात येईल.

(५) निवृत्तिवेतन उप शाखा मिळालेल्या आणि निकालात काढलेल्या निवृत्तिवेतनविषयक प्रकरणांचा अहवाल प्रत्येक आठवड्यात सोमवारी उप सचिवांना सादर करील. हा प्रगती अहवाल प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, यांना दर पंधरवड्याला (म्हणजे दुसऱ्या व चौथ्या सोमवारी) सादर करता येईल.

१६

जोडपत्र

(नियम ३ पहा)

निवृत्तिवेतनासाठी अर्ज

(माजी वि.स.स./वि.प.स. यांनी दोन प्रती सादर कराव्या)

प्रेषक

श्री./श्रीमती/कुमारी

माजी वि.स.स./वि.प.स.

प्रति,

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानमंडळ मुंबई/नागपूर.

विषय.—महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तिवेतन अधिनियम, १९७६ या अन्वये निवृत्तिवेतन मंजूर करणे.

महोदय,

उपरोक्त अधिनियमाच्या कलम ३ अनुसार मला विधानसभा/परिषद सदस्य म्हणून सेवा केलेल्या खालील कालावधीच्या बाबतीत निवृत्तिवेतन मिळण्याचा हक्क आहे :-

अनु- क्रमांक	मतदारसंघाचे नाव	सभागृहाचे नाव	पासून	पर्यंत
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
अ-१	मुंबई/मध्य प्रदेश/हैद्राबाद विधानसभेत/परिषदेत (१९४६-१९५२).		
१	मुंबई/मध्य प्रदेश हैद्राबाद विधानसभेत/परिषदेत (१९५२).		
२	मुंबई विधानसभेत/परिषदेत (राज्यपुनर्रचना अधिनियम, १९५६, अन्वये निर्वाचित).		
३	महाराष्ट्र विधानसभा/परिषद (१९५७-१९६२).		

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
४	महाराष्ट्र विधानसभा/परिषद (१९६२-१९६७).		
५	महाराष्ट्र विधानसभा/परिषद (१९६७-१९७२).		
६	महाराष्ट्र विधानसभा/परिषद (१९७२-१९७८).		
७	महाराष्ट्र विधानसभा/परिषद एकूण कालावधी.		

मी शेवटचे वेतन या कोषागारातून घेतले आहे.

मी विधानसभा/परिषद सदस्यत्वाचा राजीनामा दिनांक ला दिला आहे.
राजीनाम्याचे कारण हे होते.

२. मला निवृत्तिवेतन मंजूर करण्यास कृपया कार्यवाही करण्यात यावी अशी विनंती आहे. माझे निवृत्तिवेतन येथील शासकीय कोषागारातून/अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई येथून घेण्याची माझी इच्छा आहे.

३. मी प्रथमश्रेणी दंडाधिकारी/केंद्र शासनाचा किंवा राज्य शासनाचा प्रथमश्रेणी अधिकारी/महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विद्यमान सदस्य यांनी रीतसर साक्षात्कित केलेले खालील कागदपत्र सोबत जोडत आहे :—

(एक) तीन नमुन्याच्या सहा.

(दोन) परिपत्र (पासपोर्ट) आकाराचा अगदी अलिकडच्या काळातील छायाचित्राच्या तीन प्रती.

४. माझा सध्याचा पत्ता
..... असा आहे.

माझा कायमचा पत्ता
..... असा आहे.

५. मी याद्वारे असे जाहीर करतो की—

(एक) मी निर्वाचित राष्ट्रपतीचे किंवा उप राष्ट्रपतीचे पद किंवा कोणत्याही राज्याच्या राज्यपालाचे पद किंवा एखाद्या संघराज्य क्षेत्राच्या प्रशासकाचे पद धारण करित नाही ; किंवा

(दोन) मी राज्यसभेचा किंवा लोकसभेचा किंवा एखाद्या राज्याच्या किंवा संघराज्य क्षेत्राच्या विधानसभेचा किंवा एखाद्या राज्याच्या कोणत्याही विधानपरिषदेचा सदस्य नाही ; किंवा

(तीन) केंद्र सरकारच्या किंवा कोणत्याही राज्य सरकारच्या किंवा केंद्र सरकारच्या किंवा कोणत्याही राज्य सरकारच्या मालकीच्या किंवा नियंत्रणाखाली असलेल्या कोणत्याही महामंडळाच्या किंवा कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाच्या नियंत्रणाखाली वेतनावर माझी सेवानियुक्ती झालेली नाही किंवा अशा सरकारकडून, महामंडळाकडून किंवा स्थानिक प्राधिकरणाकडून मी, कोणतेही पारिश्रमिक घेतलेले नाही ; किंवा

(चार) मी चे पद धारण करीत आहे किंवा चा सदस्य आहे किंवा म्हणून किंवा मध्ये माझी सेवानियुक्ती झाली आहे ; आणि मला दरमहा एकूण रुपये पारिश्रमिक मिळते ;

(पाच) निवृत्तिवेतनाची अतिरिक्त रक्कम मला दिल्याचे लेखापरीक्षकांच्या किंवा विधानमंडळ सचिवालयाच्या निदर्शनास येईल तेव्हा मी अशी अतिरिक्त रक्कम परत करण्याची जबाबदारी पत्करतो.

नाव (ठळक अक्षरात)

ठिकाण :

दिनांक :

आपला विश्वासू,

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

क्र. निवृत्तिवेतन/ दिनांक

आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी निवृत्तिवेतन पडताळणी शाखेकडे अग्रेषित.

कक्ष अधिकारी.

निवृत्तिवेतन पडताळणी शाखा

दिनांक :

असे प्रमाणित करण्यात येत आहे की, श्री./श्रीमती/कु.

यांनी विधानमंडळाच्या सदस्य म्हणून खाली दिलेल्या कालावधीसाठी सेवा केली आहे :-

(१) पासून पर्यंत

(२) पासून पर्यंत

(३) पासून पर्यंत

आणि त्यांना दरमहा रुपयांचे निवृत्तिवेतन अनुज्ञेय आहे.

अवर सचिव/उप सचिव.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

क्रमांक

निवृत्तिवेतन/उप शाखा

दिनांक :

श्री./श्रीमती/कु. यांना

..... पासून दरमहा रुपयांचे

(रुपये फक्त) निवृत्तिवेतन मंजूर करण्यात आले आहे.

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय.

कोषागार/अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई येथून निवृत्तिवेतन देण्याची व्यवस्था करण्यासाठी निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश क्र., दिनांक हा आता महालेखाकार, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर यांच्याकडे पाठविण्यात आला आहे.

उप सचिव/अवर सचिव,

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय.

जोडपत्र दोन

(नियम ५ पहा)

प्रतिज्ञापन

[महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या माजी सदस्याने पहिल्या निवृत्तिवेतनाच्या देयकांबरोबर (बिलांबरोबर) आणि त्यानंतर वर्षामध्ये दोनदा म्हणजे जुलै महिन्यात आणि जानेवारी महिन्यात द्यावयाचे.]

मी असे घोषित करतो की,—

(एक) अध्यक्षीय/उपाध्यक्षीय पदासाठी माझी निवड झालेली नाही किंवा कोणत्याही राज्याचा राज्यपाल म्हणून किंवा कोणत्याही संघराज्य क्षेत्राचा प्रशासक म्हणून माझी नियुक्ती करण्यात आलेली नाही, किंवा

(दोन) मी राज्यसभेचा किंवा लोकसभेचा किंवा एखाद्या राज्याच्या किंवा संघराज्य क्षेत्राच्या कोणत्याही विधानसभेचा किंवा विधानपरिषदेचा सदस्य नाही, किंवा

(तीन) मी केंद्र शासनाकडे किंवा कोणत्याही राज्य शासनाकडे किंवा केंद्र शासनाच्या किंवा कोणत्याही राज्य शासनाच्या मालकीच्या असलेल्या किंवा त्याच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या कोणत्याही महामंडळाकडे किंवा कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाकडे वेतनावर काम करीत नाही किंवा असे शासन किंवा महामंडळ किंवा स्थानिक प्राधिकरण यांच्याकडून मला अन्य प्रकारे कोणताही मोबदला मिळत नाही, किंवा

(चार) मला केंद्र शासनाकडून/राज्य शासनाकडून/कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाकडून/केंद्र शासनाच्या किंवा कोणत्याही राज्य शासनाच्या मालकीच्या किंवा नियंत्रणाधीन असलेल्या महामंडळाकडून कोणतेही निवृत्तिवेतन मिळत नाही.

किंवा

(एक) मी, पद धारण करतो किंवा, मी, चा सदस्य आहे किंवा येथे म्हणून नोकरी करतो आणि मला मिळणारा एकूण मोबदला रुपये इतका आहे.

पूर्ण नाव (ठळक अक्षरात)

.....
निवृत्तिवेतनधारकाची सही.

ठिकाण पत्ता

दिनांक

.....
केंद्र शासनाच्या/राज्य शासनाच्या/स्थानिक प्राधिकरणाच्या/केंद्र शासनाच्या किंवा राज्य शासनाच्या मालकीच्या/किंवा त्याच्या नियंत्रणाधीन असलेल्या महामंडळाच्या कार्यालयाचे नाव येथे नमूद करावे.

जोडपत्र तीन

(नियम ६ पहा)

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक निवेयो-१००७/प्र. क्र. १२०, दिनांक १८ ऑगस्ट, २००८ चे परिशिष्ट (निवृत्तिवेतनधारकांना निवृत्तिवेतन प्रदान करणाऱ्या/करू इच्छिणाऱ्या बँका)

- (१) स्टेट बँक ऑफ इंडिया.
- (२) सिंडीकेट बँक.
- (३) युनायटेड कमर्शियल बँक.
- (४) देना बँक.
- (५) बँक ऑफ बडोदा.
- (६) कार्पोरेशन बँक.
- (७) अलाहाबाद बँक.
- (८) इंडियन बँक
- (९) बँक ऑफ महाराष्ट्र.
- (१०) बँक ऑफ इंडिया.
- (११) पंजाब नॅशनल बँक.
- (१२) स्टेट बँक ऑफ हैद्राबाद.
- (१३) सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया.
- (१४) आंध्र बँक.
- (१५) युनियन बँक ऑफ इंडिया.
- (१६) अॅक्सीस बँक (युटीआय बँक).
- (१७) आयसीआयसीआय बँक.
- (१८) एचडीएफसी बँक.
- (१९) आयडीबीआय बँक.
- (२०) फेडरल बँक लिमिटेड.
- (२१) रत्नाकर बँक.
- (२२) कोल्हापूर जिल्हा गव्हर्नमेंट सव्हॅटस् बँक.
- (२३) कोल्हापूर मराठा को. ऑप. बँक.
- (२४) श्री. विरशैव को. ऑप. बँक लि.
- (२५) श्री. बलभीम को. ऑप. बँक लि.

- (२६) श्री. विरशैव को-ऑप. बैंक लि.
 (२७) श्री. बलभीम को-ऑप. बैंक लि.
 (२८) श्री. शाहू को-ऑप. बैंक लि.
 (२९) जळगांव जिल्हा मध्यवर्ती को-ऑप. बैंक लि.
 (३०) मुंबई जिल्हा मध्यवर्ती को-ऑप. बैंक लि.
 (३१) नगर जिल्हा अर्बन मध्यवर्ती को-ऑप. बैंक लि.
 (३२) वर्धा नागरी सहकारी अधिकोष (बैंक) मर्यादित.
 (३३) खामगाव अर्बन को-ऑप. बैंक लि.
 (३४) डेक्कन मर्चंटस् को-ऑप. बैंक लि.
 (३५) सातारा जिल्हा मध्यवर्ती को-ऑप. बैंक लि.
 (३६) जयहिंद को-ऑप. बैंक लि.
 (३७) जनता कर्मशियल को-ऑप. बैंक लि.
 (३८) पुना को-ऑप. रुपी बैंक लि.
 (३९) धुळे जिल्हा गव्हर्नमेंट सर्व्हंटस् को-ऑप. बैंक
 (४०) कोकण मर्कटाईल को-ऑप. बैंक लि. मुंबई.
 (४१) बैंक नॅशनल दी पॅरीस

[निवृत्तिवेतनधारकांना निवृत्तिवेतन प्रदान करण्यासंदर्भात वरील बँकांकडून क्षतिपूर्ती बंधपत्र (Indemnity Bond) घेण्यात येईल.]

जोडपत्र चार

(नियम ७ पहा)

मूलभूत अभिलेखांची व्यवस्था

(१) १९५२ पासूनच्या सदस्यांची निवड/नामनिर्देशन अधिसूचित करणाऱ्या सर्व राजपत्रातील अधिसूचना एकत्रित करणे आणि त्या कलमानुसार फाईल करणे (त्या राजपत्राच्या सर्वसाधारण फाईलमध्ये असतील आणि शासकीय अभिलेख कार्यालयातून शोधून काढाव्या लागतील व याच्या प्रती राजपत्रातून तयार कराव्या लागतील).

(२) पूर्वीच्या मध्यप्रदेश/हैद्राबाद विधानमंडळात ज्यांनी काम केले आहे अशा माजी सदस्यांच्या बाबतीत, ते त्या सभागृहामध्ये सभासद म्हणून असतील अशा कालावधीचा आवश्यक तो तपशील निश्चित करून घ्यावा लागेल आणि तो अभिलेखामध्ये नमूद करावा लागेल.

(३) दोन्ही सभागृहांच्या सदस्यांच्या वेळोवेळी तयार केलेल्या सर्व मुद्रित सूच्या एकत्रित कराव्या लागतील आणि प्रत्येक सदस्याच्या नावासमोर त्याचा पत्ता समाविष्ट करून त्या कालक्रमानुसार सभागृहनिहाय फाईल्स कराव्या लागतील.

(४) सभागृहामध्ये ज्यांच्यासाठी दुखवट्याचे ठराव मांडण्यात आले असतील अशा सदस्यांची एक सूची संकल्पित करण्यात यावी व त्याची नोंद करण्यात यावी.

(५) ज्या सदस्यांनी राजीनामा दिला असेल अशा सदस्यांची सूची, त्याचा राजीनामा ज्या तारखेपासून अंमलात आला असेल अशा तारखेसह संकलित करण्यात यावी आणि या घटनेची नोंद बृहतसूचीमध्ये करण्यात यावी. राजीनाम्याची कारणे जर काही असतील तर त्यांची खात्री करून घेण्यात यावी.

(६) ज्या सदस्यांची निवड रद्द असल्याचे घोषित करण्यात आले असेल अशा सदस्यांची एक सूची तयार करण्यात यावी आणि तिची बृहतसूचीमध्ये नोंद घेण्यात यावी.

(अ) विधानसभेच्या निश्चित मुदती (म्हणजेच १९५२ मध्ये मतदारसंघामधून सदस्याची निवड करण्याचे आदेश प्रथमच देण्यात आले होते. त्यानंतर घेण्यात आलेल्या प्रत्येक निवडणुकीनंतर विधानसभा अस्तित्वात आल्याची तारीख व तिच्या विसर्जनाची तारीख) दर्शविणारे एक विवरणपत्र तयार करण्यात यावे व ते अवर सचिव/उप सचिवाकडून अनुप्रमाणित करून घ्यावे.

(ब) विधानपरिषदेच्या सदस्यांच्या बाबतीत देखील सदस्यांच्या नामनिर्देशनाच्या/आवर्तनाच्या (रोटेशनच्या) तारखा इत्यादी दर्शविणारे वरील प्रकारचे एक विवरणपत्र देखील तयार करण्यात यावे.

जोडपत्र पाच

(नियम १० पहा)

निवृत्तिवेतनधारकाने द्यावयाची सूचना

प्रति,

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

कोषागार अधिकारी.

यांस—

विषय.—निवृत्तिवेतन थेट बँकांमार्फत देणे.

महोदय,

माझ्या निवृत्तिवेतनाची रक्कम कृपया मी नामनिर्देशित केलेल्या बँकेमार्फत पाठविण्यात यावी, अशी विनंती आहे.

माझ्या निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश क्रमांक इत्यादींचा तपशील, बचत बँकेचा खाते क्रमांक तसेच कायमचा पत्ता खालीलप्रमाणे आहे :—

- (१) निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश क्रमांक
- (२) मासिक निवृत्तिवेतनाची रक्कम
- (३) बँकेतील खाते
- (अ) ठिकाण
- (ब) बँकेचे नाव व तिची विशिष्ट शाखा
- (क) एकाच नावावरील विशेष बचत बँक खाते क्र.
- (४) कायमचा पत्ता
-
- (५) पोस्टाचा पत्ता

नियमांमध्ये विहित केल्याप्रमाणे सहामाही व वार्षिक प्रमाणपत्रे देण्यासंबंधीच्या अटी मला मान्य आहेत.

मी याद्वारे जाहीर करतो की, निवृत्तीवेतन दिले जात असताना मला कोणतीही जादा रक्कम प्रदान करण्यात आली तर त्याची भरपाई करून देण्याची जबाबदारी मी आणि माझे वारस व उत्तराधिकारी यांच्यावर राहिल.

माझ्या एकाच नावावरील बचत बँक खात्यामध्ये माझे निवृत्तीवेतन जमा करण्यासाठी माझ्या वतीने माझे निवृत्तीवेतन घेण्यास मी बँकेस याद्वारे प्राधिकृत करीत आहे आणि आणखी असेही प्राधिकृत करीत आहे की, माझ्या वतीने घेतलेल्या माझ्या निवृत्तीवेतनाच्या रकमेची बँकेने दिलेली पावती ही कायदेशीर पावती असल्याचे मानण्यात यावे.

आपला,

ठळक अक्षरात संपूर्ण नाव

ठिकाण

दिनांक

.....

निवृत्तीवेतनधारकाची सही

माजी विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य.

पोचपावती

श्री./श्रीमती यांच्याकडून

..... बँकेमार्फत निवृत्तीवेतन

देण्याबद्दलची दिनांक ची सूचना मिळाली. निवृत्तीवेतन प्रदान

आदेशाचा क्रमांक आहे.

.....

अधिदान व लेखाधिकारी/कोषागार अधिकारी.

जोडपत्र सहा

[नियम १३-अ (१) पहा]

कुटुंबवेतनासाठी करावयाचा नामनिर्देशनाचा नमुना

मी,

वि.स.स./वि.प.स. माझा मृत्यू झाल्यास कुटुंब वेतन मिळण्यासाठी याद्वारे माझ्या पत्नी/पत्नीला नामनिर्देशित करीत आहे.

पत्नीचे/पतीचे नाव :

पत्नीचे/पतीची जन्मतारीख

पत्ता :

.....

ठिकाण :

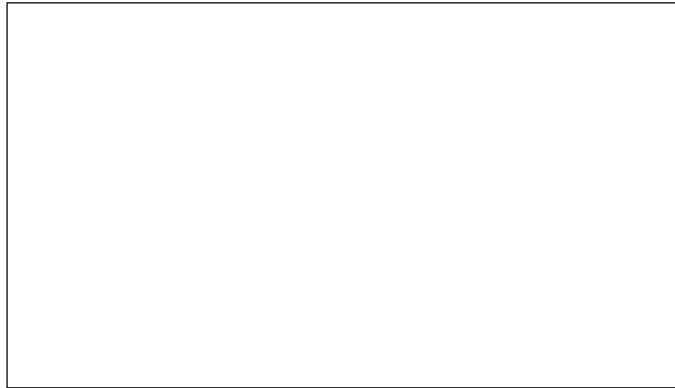
दिनांक : (सदस्याची सही).

साक्षीदारांच्या सहा—

(१)

(२)

पती/पत्नी म्हणून दोघांचा एकत्रित फोटो (३" X २") यासोबत जोडत आहे.

जोडपत्र सात

[नियम १३-अ (२) व १३-ब (२) पहा]

मृत सदस्याच्या विधवेस/विधुरास कुटुंबवेतन देण्यासाठी करावयाच्या अर्जाचा नमुना
(सहपत्रासहित दोन प्रती सादर कराव्यात)

प्रेषक,

श्रीमती/श्री.

दिवंगत श्री./श्रीमती माजी वि.स.स./वि.प.स.

यांची विधवा/यांचा विधुर

प्रति,

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र सचिव,

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,

विधान भवन,

मुंबई ४०० ०३२.

विषय.—महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तिवेतन अधिनियम, १९७६ याच्या कलम ४-अ अन्वये
कुटुंबवेतन मंजूर करणे.

महोदय,

महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तिवेतन अधिनियम, १९७६ च्या कलम ४-अ च्या पोट-कलम २ड अनुसार मी,
दिवंगत श्री./श्रीमती माजी वि.स.स./वि.प.स. यांची विधवा/यांचा विधुर
म्हणून कुटुंबवेतन मिळण्याचा हक्कदार आहे. म्हणून, सदर कुटुंबवेतन मिळण्यासाठी मी पुढील तपशिलांसह अर्ज
करीत आहे. कृपया कुटुंबवेतन देण्यासाठी माझा विचार करण्यात यावा.

१. अर्जदाराचे पूर्ण नाव
२. जन्मतारीख
३. निवृत्तिवेतनधारकाच्या
मृत्यूचा दिनांक
४. निवृत्तिवेतनधारकाला मिळत असलेल्या
निवृत्तिवेतनाची रक्कम.
५. अर्जदाराचा पूर्ण पत्ता
६. निवृत्तिवेतन प्रदानाचे ठिकाण

७. सहपत्रे (अर्जाचे नमुने सोबत जोडले आहेत).

(एक) यथोचितरित्या साक्षांकित केलेल्या, अर्जदाराच्या दोन नमुना स्वाक्षऱ्या (दोन प्रतित सादर कराव्या).

(दोन) यथोचितरित्या साक्षांकित केलेल्या, अर्जदाराच्या पासपोर्ट आकाराच्या छायाचित्रांच्या सहा प्रती.

(तीन) यथोचितरित्या साक्षांकित केलेल्या अर्जदाराच्या डाव्या हाताचा अंगठा व बोटाचे ठसे* असलेल्या दोन चिट्ठ्या (स्लीप्स).

(चार) यथोचितरित्या केलेले अर्जदाराचे शारीरिक वर्णन यात—

(अ) उंची आणि

(ब) हातावर, चेहऱ्यावर किंवा इतरत्र काही शारीरिक खुणा असल्यास नमूद करण्यात यावे

(शक्य असल्यास कमीत कमी दोन ठळक खुणा नमूद कराव्यात) (दोन प्रती सादर कराव्यात).

८. अर्जदाराची सही किंवा डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा. *

९. साक्षांकन करणाऱ्याचे—

नाव	पूर्ण पत्ता	स्वाक्षरी
(१)
.....
(२)
.....

१०. साक्षीदार—

नाव	पूर्ण पत्ता	स्वाक्षरी
(१)
.....
(२)
.....

ठिकाण :

अर्जदाराची स्वाक्षरी,

दिनांकित :

.....

टिप्पणी.—साक्षांकन हे, दोन राजपत्रित शासकीय अधिकारी किंवा अर्जदार रहात असलेल्या शहर, तालुका किंवा गाव यातील दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक मान्यवर अशा व्यक्तींकडून करण्यात आले असले पाहिजे.

*अर्जदार आपली सही करण्याइतपतही साक्षर नसल्यास त्याचे/तिचे ठसे सादर करण्यात यावे.

सहपत्रे—

(१) नमुन्याची स्वाक्षरी चिठ्ठी (स्लीप)—

(१)

(२)

(३)

यांची नमुना स्वाक्षरी :

प्रमाणित करण्यात येते की, उपरोक्त नमुना स्वाक्षऱ्या माझ्या समक्ष करण्यात आल्या.

स्वाक्षरी

नाव

दिनांकित

पदनाम

(२) निवृत्तिवेतनधारकाचे छायाचित्र—

कुटुंबनिवृत्तिवेतनधारकाची स्वाक्षरी

प्रमाणित करण्यात येते की, सदर स्वाक्षरी आणि छायाचित्र

..... यांचे आहे.

स्वाक्षरी

नाव

दिनांकित

पदनाम

(३) अंगठा व बोटांचे ठसे असलेले कार्ड/पत्रक—

करंगळी	अनामिका	मधले बोट	तर्जनी	अंगठा
--------	---------	----------	--------	-------

प्रमाणित करण्यात येते की, अंगठा व बोटाचे ठसे हे
 यांच्या डाव्या हाताचे आहेत.

स्वाक्षरी

नाव

दिनांक :

पदनाम

(४) व्यक्तीचे वर्णन—

(१) ऊंची

(२) हात, चेहरा इत्यादी ठिकाणी असलेल्या शारीरिक खुणा

प्रमाणित करण्यात येते की, उपरोक्त ओळख चिन्हे
 यांची आहेत.

स्वाक्षरी

नाव

दिनांक :

पदनाम

जोडपत्र आठ

[नियम १३-क (१) पहा]

कुटुंब वेतनासाठी नामनिर्देशित करण्याचा नमुना

मी, कै.

माजी वि.स.स./वि.प.स. यांची विधवा/विधुर, माझा मृत्यू झाल्यास कुटुंब वेतन मिळण्यासाठी याद्वारे माझ्या अज्ञान अपत्यास/अपत्यांना नामनिर्देशित करीत आहे.

अपत्य व अपत्ये यांची नावे (१) जन्मतारीख
व जन्मतारीख

(२) जन्मतारीख

पत्ता :
.....
.....

.....
(विधानमंडळाच्या माजी सदस्यांच्या विधवेची/विधुराची सही)

ठिकाण :

दिनांक :

साक्षीदारांच्या सहा —

(१)

(२)

अज्ञात अपत्यासह एकत्रित फोटो (३ × २ इंच) खाली जोडत आहे.

जोडपत्र नऊ

[नियम १३-क (४) पहा]

मृत कुटुंबवेतनधारक विधवेच्या/विधुराच्या अज्ञान अपत्यांना कुटुंब वेतन मंजूर करण्यासाठी
त्यांच्या पालकांनी करावयाच्या अर्जाचा नमुना
(सहपत्रासहीत दोन प्रतीसादर कराव्यात.)

प्रेषक :

श्री./श्रीमती

(मृत व्यक्तीच्या पश्चात अज्ञान अपत्य किंवा अपत्ये असतील तर त्यांचा पालक)

प्रति,

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,

विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२.

विषय.-महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तीवेतन अधिनियम, १९७६ च्या कलम ४अ च्या पोट-कलम (२ड)
अन्वये कुटुंबवेतन मंजूर करण्याबाबत.

महोदय,

मृत कुटुंबवेतनधारक श्री./श्रीमती यांचा /यांची अज्ञान मुलगा/
मुलगी कुमार/कुमारी हा/ही महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तीवेतन
अधिनियम, १९७६ च्या कलम ४अ च्या (२ड) अनुसार कुटुंबवेतन मिळण्यास हक्कदार आहे. मी त्यांचा पालक असून
सदर कुटुंबवेतन त्याला/तिला देण्यात यावे म्हणून मी, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे निवृत्तीवेतन नियम १९७७ च्या
१३क च्या पोट-नियम (४) अन्वये पुढील तपशीलासह अर्ज करीत आहे. कृपया त्याला/तिला कुटुंबवेतन देण्याबाबत
विचार करण्यात यावा :-

१. पालकाचे पूर्ण नाव :

२. महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या मृत माजी सदस्यांच्या हयात अपत्यांची नावे व वय –

अ.क्र.	नाव	मृत व्यक्तीशी असलेले नाते	इसवीसनानुसार जन्मदिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
१			
२			
३			
४			

३. कुटुंबधारकाच्या मृत्यूचा
दिनांक

४. मृत माजी सदस्यांचा
मतदारसंघ

५. पालकांचा जन्मदिनांक आणि मृत
कुटुंबवेतनधारकाशी असलेले
त्याचे नाते.

६. कुटुंबवेतनधारकास मृत्यूच्या
दिनांकास मिळत असलेली
कुटुंबवेतनाची रक्कम

७. अर्जदाराचा पूर्ण पत्ता

८. कुटुंबवेतन प्रदान करण्याचे
ठिकाण (शासकीय कोषागार)

(पालकाची सही)

सहपत्रे (नमुने सोबत जोडले आहेत)–

(एक) पालकाच्या सहीचे यथोचितरित्या साक्षांकित करण्यात आलेले दोन नमुने (दोन प्रती सादर कराव्यात).

(दोन) अज्ञान मुल/मुले यांच्या पारपत्र आकाराच्या छायाचित्राच्या यथोचितरित्या साक्षांकित करण्यात आलेल्या दोन प्रती.

(तीन) अर्जदाराच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचे व बोटांचे ठसे* असलेल्या यथोचितरित्या साक्षांकित करण्यात आलेल्या दोन चिट्ठ्या.

(चार) (अ) अर्जदाराची उंची आणि (ब) अर्जदाराच्या शरीरावर म्हणजे हात, चेहरा इत्यादींवर कोणत्याही खुणा असल्यास (शक्य असेल तर किमान दोन ठळक खुणा दर्शवाव्यात), त्या खुणा इत्यादी माहिती दर्शविणारे यथोचितरित्या साक्षांकित करण्यात आलेले शारीरिक वर्णन (दोन प्रती सादर कराव्यात).

(पाच) जन्म दिनांक दर्शविणारा मुलाचा वयाचा दाखला (मूळप्रत व दोन साक्षांकित प्रती) हा वयाचा दाखला नगरपालिका प्राधिकारी किंवा ग्रामपंचायत किंवा मूल एखाद्या मान्यताप्राप्त शाळेत शिकत असेल तर त्या शाळेचा प्रमुख यांच्याकडून घेतलेला असावा (ज्या मुलाच्या किंवा मुलांचा जन्मदिनांकाचा तपशील कार्यालयाकडे उपलब्ध नसेल अशा मुलांच्याबाबतीत ही माहिती सादर करण्यात यावी).

टीप.—हे साक्षांकित अर्जदार ज्या शहरात तालुक्यात किंवा गावात रहात असेल त्या शहरातील तालुक्यातील किंवा गावातील दोन राजपत्रित शासकीय अधिकाऱ्यांनी अथवा दोन किंवा अधिक प्रतिष्ठित व्यक्तींनी करणे आवश्यक आहे.

*अर्जदार स्वाक्षरी करण्याइतपत देखील साक्षर नसेल अशा बाबतीत सादर कराव्यात.

(१) पालकाच्या सहीच्या नमुन्याची चिठ्ठी—

.....यांच्या सहीचा नमुना

(१)

(२)

प्रमाणित करण्यात येते की, वरील नमुना सही माझ्या समक्ष करण्यात आली.

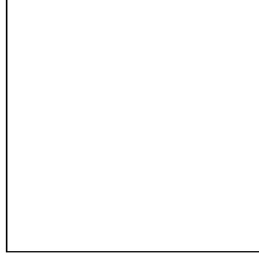
सही

नाव

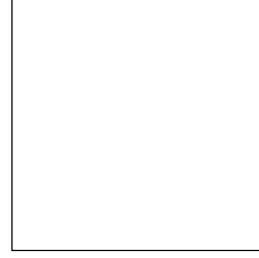
पदनाम

दिनांक

(२) अज्ञान मुल/मुले यांचे छायाचित्र

पालकाचे छायाचित्र

प्रमाणित करण्यात येते की, वरील छायाचित्र

.....यांची आहेत.

सही

सही

नाव

नाव

पदनाम

पदनाम

दिनांक

(३) अंगठा व बोटे यांच्या ठशांचे कार्ड (पालकाच्या)—

करंगळी	अनामिका	मधले बोट	तर्जनी	अंगठा
--------	---------	----------	--------	-------

.....

(अ) साक्षात्कृत करणाऱ्या व्यक्ती

नाव	पूर्ण पत्ता	सही
(एक)
(दोन)

(ब) साक्षीदार—

नाव	पूर्ण पत्ता	सही
(एक)
(दोन)

प्रमाणित करण्यात येते की, डाव्या हाताच्या अंगठ्याचे व बोटाचे ठसे.....

..... याचे आहेत.

सही

नाव

पदनाम

दिनांक

(४) शारीरिक वर्णन—

(एक) उंची

(दोन) शरीरावर म्हणजे हात, चेहरा इत्यादीवर कोणत्याही खुणा असल्यास,
त्या खुणा

प्रमाणित करण्यात येते की, वरील ओळख चिन्हे

..... यांची आहेत.

सही

नाव

पदनाम

दिनांक

जोडपत्र दहा

[नियम १३-क (५) पहा]

अज्ञान अपत्यांच्या वतीने कुटुंबवेतनाच्या रकमेची मागणी करणाऱ्या व्यक्तीने द्यावयाच्या

क्षतिपूर्ती बंधपत्राचा नमुना

हा विलेख एका पक्षी (येथे अज्ञान अपत्यांना लागू होणारा व्यक्तिगत कायदा नमूद करावा.) पालकत्व कायदा लागू होणारा १८ वर्ष वयाखालील अज्ञान (अज्ञान व्यक्तिके पूर्ण नाव)

यांचा वास्तविक पालक (येथे वास्तविक पालकाचे नाव आणि त्याचे/तिचे अज्ञान अपत्याशी असलेले नाते नमूद करावे.) (यात यापुढे त्यांचा “बंधित व्यक्ती” असा निर्देश केला असून त्या संज्ञेच्या संदर्भामधून किंवा अर्थामधून वगळलेले नसल्यास किंवा तिच्या संदर्भास किंवा अर्थास प्रतिकूल नसल्यास. त्या संज्ञेत त्याचे/तिचे वारसदार, मृत्यूपत्र व्यवस्थापक आणि प्रशासक यांचा समावेश होतो असे मानले जाईल) आणि दुसऱ्या पक्षी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल (यात यापुढे त्यांचा शासन असा निर्देश केला असून त्या संज्ञेच्या संदर्भामधून किंवा अर्थामधून वगळलेले नसल्यास किंवा तिच्या संदर्भास किंवा अर्थास प्रतिकूल नसल्यास, त्या संज्ञेत त्याची उत्तराधिकारी आणि अभिहस्तांकित यांचा समावेश होतो असे मानले जाईल.)

यांच्या मध्ये दिनांक रोजी करण्यात आला.

ज्याअर्थी श्री./श्रीमती (मृत व्यक्तीचे नाव) हे/ह्या. त्याच्या मृत्युसमयी महाराष्ट्र विधानमंडळाचा सदस्य होते/होत्या ;

आणि ज्याअर्थी, उक्त, श्री./श्रीमती (मृत व्यक्तीचे नाव) (ह्यात यापुढे ज्यांचा निर्देश “मृत” असा करण्यात आला आहे) हे/ह्या, दिनांक रोजी येथे मृत्यू पावले/पावलेल्या असून त्यांनी मृत्यूपत्र केलेले आहे/नाही आणि त्यांच्या पश्चात (येथे सज्ञान मुलांची नावे द्यावीत) व उक्त, १८ वर्षे वयाखालील (अज्ञान मुलाचे/मुलीचे नाव) (यात यापुढे ज्याचा/जिचा निर्देश “अज्ञान” असा करण्यात आला आहे) ही (मृत व्यक्तीचा धर्म) ह्या, मृत व्यक्तीला लागू असणाऱ्या कायदानुसार एकमेव वारस आहेत : आणि ज्याअर्थी, बंधित व्यक्ती ही, मृत व्यक्तीची..... (येथे मृत व्यक्तीशी, वास्तविक पालकाचे असलेले नाते नमूद करावे) असून, या (येथे अज्ञान व्यक्तीला लागू असणारा व्यक्तिगत कायदा नमूद करावा) अज्ञान व्यक्तीला लागू असलेल्या पालकत्व कायदानुसार तिचे वास्तविक पालक आहे व तिने अज्ञान व्यक्तीचा व तिच्या मालमत्तेचा स्वेच्छेने स्वतःकडे प्रभार घेतला आहे ;

आणि ज्याअर्थी, बंधित व्यक्ती ही, मृत व्यक्तीची

आणि ज्याअर्थी, संबंधित नियमान्वये मृत व्यक्तीचा/व्यक्तीची अज्ञान मुलगा मुलगी म्हणून, या अज्ञान मुलाला/मुलीला दिनांक ला सुरु होणाऱ्या व दिनांक

..... ला सपणाऱ्या कालावधीसाठी दरमहा रु. एवढे कुटुंबवेतन अनुज्ञेय आहे (हा दिनांक, हा ज्या दिवशी अज्ञान व्यक्ती वयाची अठरा वर्ष पूर्ण करते तो दिनांक आणि जिचा स्वतःचा आणि तिच्या मालमत्तेचा किंवा दोहोंचा प्रभार घेण्यासाठी न्यायालयाने पालक नियुक्त केला असेल किंवा ज्याच्या मालमत्तेची देखरेख करण्याचे काम पाल्याधिकरणाकडून हाती घेण्यात आले आहे अशी अज्ञान व्यक्ती ज्या दिनांकाला वयाची २१ वर्ष पूर्ण करते तो दिनांक किंवा मुलीच्या बाबतीत, तिच्या विवाहाचा दिनांक असावा) (हा भाग केवळ अज्ञान मुलीच्या बाबतीत लागू होतो) यापैकी जो आधीचा असेल ती दिनांक असावा ;

आणि ज्याअर्थी, अज्ञानाचा पालक म्हणून बंधित व्यक्तीने वर म्हटल्याप्रमाणे अज्ञानाला देय व प्रदेय असलेले कुटुंबवेतन अज्ञानाकरता व त्याच्यावतीने स्वतःला देण्यात यावे अशी विनंती केल्यावर, यात यापुढे दिलेल्या रीतीने बंधित व्यक्तीने शासनाच्या नावे क्षतिपूर्ति बंधपत्र करून दिल्यानंतर शासनाने तसे करण्याचे मान्य केले आहे ;

आणि ज्याअर्थी, हा अभिलेख या गोष्टीस साक्ष आहे की, उक्त कराराच्या अनुरोधाने आणि मृताचा अज्ञान मुलगा/मुलगी म्हणून अज्ञानाला देय व प्रदेय असलेले कुटुंबवेतन अज्ञानाचा वास्तविक पालक म्हणून बंधित इसमाला देण्यास बंधित इसमाच्या विनंतीवरून शासनाने दिलेली संमती व या कराराचा पूर्व भाग विचारात घेऊन बंधित इसम शासनाशी असा करार करीत आहे की, मृताचा अज्ञान मुलगा/मुलगी म्हणून अज्ञानाला देय व प्रदेय असलेली कुटुंबवेतनाची रक्कम अज्ञाना करिता व त्याच्यावतीने अज्ञानाचा वास्तविक पालक म्हणून बंधित इसमाला शासनाने वेळोवेळी प्रदान केल्याच्या संबंधात आणि तसेच अज्ञानाकरिता आणि त्याच्या वतीने किंवा अन्य कोणत्याही प्रकारे कोणत्याही अन्य व्यक्तीकडून शासनाविरुद्ध करण्यात येतील त्या सर्व कारवाया, खटले हक्क मागण्या आणि मागण्यांच्या संबंधात आणि त्याबाबत शासनाला करावा लागेल किंवा सोसावा लागेल असा सर्व परिव्यय व खर्च व्यय आणि शासनाकडून द्यावी लागेल ती नुकसानीची रक्कम याच्या संबंधात बंधित इसम यापुढे सदैव शासनाला योग्य व पर्याप्त रीतीने क्षतिपूर्ती करील व करीत राहील व शासनाला विनातोशीस राखील व बंधित इसम याद्वारे असे कबूल करून असे घोषित करीत आहे की, शासनाच्या अन्वये कोणत्याही हक्कांना व उपायांना बाध न येता, याखाली देय व प्रदेय असलेली रक्कम यासंबंधात त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या कायद्याच्या तरतुदीनुसार बंधित इसमाकडून जमीन महसुलाच्या थकबाकीप्रमाणे वसूल करता येईल.

याची साक्ष म्हणून बंधित व्यक्तीने यात यापूर्वी प्रथम उल्लेखिलेला दिनांकास सही केली. यात नाव लिहिलेली बंधित व्यक्ती श्री/श्रीमती यांनी पुढील व्यक्तींच्या समक्ष सही करून सुपूर्द केले :-

सही

(१)

(२)

टीप.—मुंबई मुद्रांक अधिनियम, १९५८ अन्वये हे क्षतिपूर्ती बंधपत्र मुद्रांक शुल्काच्या आकारणीस पात्र आहे.

माजी विधानमंडळ सदस्यांना अनुज्ञेय वैद्यकीय
सुविधांबाबतचे नियम आणि शासन निर्णय

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल)

नियम, १९६१

(दिनांक १ सप्टेंबर १९८७ पर्यंत सुधारित)

अनुक्रमणिका

अनुक्रमांक (१)	नियम (२)	नियमाचे नाव (३)	पृष्ठ क्रमांक (४)
१	१	संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.	४५
२	२	व्याख्या.	४५
३	३	शासकीय कर्मचाऱ्याने मोफत वैद्यकीय परिचर्येसाठी खर्च केलेल्या एखाद्या रकमेची वैद्यकीय प्रतिपूर्ती.	५१
४	४	सर्वात जवळच्या शासकीय वैद्यकीय अधिकाऱ्याने केलेली वैद्यकीय देखभाल आणि त्यांना अनुज्ञेय असलेला प्रवास भत्ता व फी आणि त्यासाठी शासकीय कर्मचाऱ्याचा प्रवास भत्ता.	५२
५	५	रुग्ण जेथे आजारी पडतो ती जागा म्हणजे प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे मुख्यालय नसेल तेव्हा रुग्णाला आणि प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याला प्रवास भत्ता देणे.	५३
६	६	रुग्णासह परिचर्या अधिकारी आणि त्याला अनुज्ञेय असलेला प्रवास भत्ता	५३
७	७	प्रवास भत्त्याचे दर.	५३
८	८	शासकीय आणि अशासकीय रुग्णालयांमध्ये आंतररुग्ण म्हणून मोफत उपचार घेणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्याने खर्च केलेल्या कोणत्याही रकमेची वैद्यकीय प्रतिपूर्ति.	५४
९	९	रुग्णाच्या निवासस्थानी उपचार करणे.	५५
१०	१०	औषधे पुरविणे आणि शासकीय दवाखान्यात आणि रुग्णालयात उपलब्ध नसलेल्या औषधांच्या रकमेची प्रतिपूर्ति करणे.	५५
११	११	वैद्यकीय प्रतिपूर्तिच्या मागण्या सादर करणे.	५५
१२	१२	वैद्यकीय देखभालीच्या संबंधात केलेला परंतु त्यात समाविष्ट न केलेला सेवांवरील खर्च.	५६
१३	१३	मोफत वैद्यकीय देखभालीसाठी उत्तर प्रदेश, मध्ये प्रदेश आणि ओरिसा यांच्या शासनाशी केलेली परस्पर व्यवस्था.	५६
१४	१४	कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या	५६

अनुक्रमणिका – चालू

अनुक्रमांक (१)	नियम (२)	नियमाचे नाव (३)	पृष्ठ क्रमांक (४)
१५	१५	निर्बीजीकरण केल्यानंतर/निर्बीजीकरण केलेल्या व्यक्तीला विनामूल्य वैद्यकीय उपचार अनुज्ञेय असणे.	५७
१६	१५-अ	मोफत वैद्यकीय उपचारांसाठी कर्मचाऱ्यास अपात्र ठरवण्यात आल्यानंतर त्याने निर्बीजीकरण शस्त्रक्रिया करून घेतल्यास त्यास मोफत वैद्यकीय उपचारासाठी पात्र ठरविणे.	५७
१७	१६	निकडीच्या परिस्थितीमध्ये खाजगी रुग्णालयामध्ये केलेले आंतर-उपचार परदेशात केलेले उपचार, विशेषज्ञानी केलेले उपचार आणि त्याची प्रतिपूर्ति, साधनसामग्री आणि उप-यंत्रे यांवरील खर्चाची प्रतिपूर्ति.	५७
१८	१७	वैद्यकीय प्रतिपूर्तिच्या पूर्वीच्या पद्धतीचे सुलभीकरण.	५८
१९	१८	हृदय शस्त्रक्रिया, मूत्रपिंड रोपण शस्त्रक्रिया, रक्तांचा कर्करोग आणि उपमार्ग साधक हृदय शस्त्रक्रिया (बायपास कॉरोनरी सर्जरी) यांसाठी आगाऊ रक्कम देणे.	५९
२०	...	महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य (वैद्यकीय मदत नियम, १९६६)	
परिशिष्ट			
१	एक	अर्जाचा नमुना	६४
२	दोन	प्रमाणपत्र “ अ ”	६७
३	तीन	प्रमाणपत्र “ ब ”	६९
४	चार	नमुना “ क ”	७१
५	पाच	नमुना “ ड ”	७२
६	सहा	अर्जाचा नमुना	७४

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

सचिवालय, मुंबई, दिनांक ९ मे १९६१/वैशाख १९, १८८३

क्रमांक एमएजी. १०५८-एस- पुढील “ महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ ” सर्वसाधारण माहितीकरिता प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१

(दिनांक १ सप्टेंबर १९८७ पर्यंत सुधारित)

१. **संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.**—(१) या नियमांना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ असे म्हणता येईल.

(२) ते संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यात लागू होतील.

(३) ते १ जून १९६१ पासून अंमलात येतील.

त्या तारखेपासून, महाराष्ट्र राज्याच्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना लागू असणारे, भूतपूर्व मुंबई राज्य, मध्य प्रदेश राज्य व हैदराबाद राज्य यांचे शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या वैद्यकीय देखभालीसंबंधीचे नियम व आदेश निरसित होतील.

२. **व्याख्या.**—या नियमामध्ये विषयानुसार किंवा संदर्भानुसार एतद्विरुद्ध काहीही नसेल तर.—

(१) “ रुग्ण ” म्हणजे, शासकीय कर्मचारी किंवा त्याच्या कुटुंबातील कोणतीही व्यक्ती ;

(२) “ शासकीय कर्मचारी ” म्हणजे रोजंदारीवर नेमलेला कर्मचारीवर्ग वगळता, महाराष्ट्र शासनाने पूर्णवेळ तत्वावर नेमलेली कोणतीही व्यक्ती, मग ती कायम असो किंवा तात्पुरती असो आणि त्यामध्ये—

(अ) रजेवर असलेला किंवा निलंबित केलेला (Under Suspension) शासकीय कर्मचारी; आणि ;

(ब) कोणत्याही शासकीय रुग्णालयातील मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी ;

(क) एक वर्षापेक्षा कमी नसलेली सेवा झालेले व मासिक दराने वेतन घेणारे कार्यव्ययी आस्थापनेवर (Work charged Establishment) नेमलेले कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

(३) “ कुटुंब ” म्हणजे,—

(एक) शासकीय कर्मचाऱ्याची पत्नी किंवा पती ;

(दोन) शासकीय कर्मचाऱ्यावर अवलंबून असतील अशी शासकीय कर्मचाऱ्याची औरस मुले ; सावत्र मुले व कायदेशीर दत्तक घेतलेली मुले ;

नि. स. आ.
एचजी. क्रमांक
०६२/५८०७४
दिनांक ४
जानेवारी
१९६१.

(तीन) शासकीय कर्मचाऱ्यावर पूर्णपणे अवलंबून असलेले शासकीय कर्मचाऱ्याचे आईवडील;

शा.नि.न.वि. व
सा.आ.वि. क्र.
एमएजी. १०६५/
८४५३४/पी.
दिनांक ९-४-६९ व
शा.नि. सा.आ.वि.
क्र. एमएजी.
१२७३/६१३७३/
एमईडी. ६, दिनांक
२७-९-७३.

टीप.—महिला शासकीय कर्मचाऱ्याला तिच्यावर पूर्णपणे अवलंबून असलेल्या आणि तिच्या बरोबर राहत असलेल्या आई-वडिलांची किंवा तिच्या सासू-सासऱ्यांची निवड करता येईल.

(चार) शासकीय कर्मचाऱ्यावर पूर्णपणे अवलंबून असलेला १८ वयाखालील अविवाहित भाऊ ;

(पाच) शासकीय कर्मचाऱ्यांवर पूर्णपणे अवलंबून असलेल्या अविवाहित बहिणी व घटस्फोटीत बहिणी (वय लक्षात न घेता) ;

(सहा) महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ खाली, प्रतिपूर्ती करण्यासाठी अंशकालिक तत्त्वावरील नोकरी व्यतिरिक्त अन्य नोकरीस असलेली शासकीय कर्मचाऱ्याची मुले आणि अविवाहित मुलीही लाभदायक नोकरीत असल्याचे समजण्यात येईल. आणि ती त्याच्यावर अवलंबून असल्याचे मानण्यात येणार नाही.

शा.नि.न.वि. व
सा.आ.वि. क्र.
एमएजी. १०६९-
६५०२३/पी.,
दिनांक २१-१२-७०

(सात) निवृत्तिवेतन घेत असलेले शासकीय कर्मचाऱ्यांचे आईवडील तसेच घटस्फोटीत बहिणी हे त्यांचे कमाल उत्पन्न दरमहा रुपये २५० असेल या अटीस अधीन राहून शासकीय कर्मचाऱ्यावर अवलंबून असल्याचे समजण्यात येईल.

शा.नि.न.वि. व
सा.आ.वि. क्र.
एमएजी. १२७३/
६१३७३-६, दिनांक
२७-९-७५

(आठ) यथास्थिती शासकीय कर्मचाऱ्याचा पती किंवा पत्नी वैद्यकीय भत्ता देण्याऱ्या किंवा वैद्यकीय सुविधा पुरविणाऱ्या राज्य शासन, रेल्वे, संरक्षण, शासनाच्या मालकीची संघटना किंवा खाजगी संघटना यांमध्ये काम करीत असेल तर त्याला/तिला “ महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ ” अन्वये सवलतीचा लाभ घेण्याचा किंवा तो/ती काम करीत असलेल्या संघटनेने ठरविलेल्या सवलतीचा लाभ घेण्याचा हक्क असेल.

शा.नि.न.वि.
सा.आ.वि. क्र.
एमएजी. १०७६/
१०७-पीएच-९,
दिनांक ३०-१०-७६
व शा.नि. न.वि. व
सा.आ.वि. क्र.
एमएजी ११७०/
२५७१०, दिनांक.

(४) “ प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी (Authorised Medical Attendant) ” म्हणजे—

(अ) ज्याचे वेतन दरमहा रु. ५०० पेक्षा कमी नाही अशा शासकीय कर्मचाऱ्याच्या, त्याचप्रमाणे मुंबईतील इतर कोणत्याही राजपत्रित अधिकाऱ्यांच्या बाबतीत, मुंबईतील शासकीय रुग्णालयांचा

अधीक्षक किंवा त्याने याबाबतीत प्राधिकृत केलेला इतर कोणताही अधिकारी आणि मुफसल क्षेत्रात. जिल्हा शल्यचिकित्सक किंवा यथास्थिती जिल्हा वैद्यकीय अधिकारी किंवा याबाबतीत त्यांनी प्राधिकृत केलेला इतर कोणताही अधिकारी.

(ब) ज्या अराजपत्रित शासकीय कर्मचाऱ्यांचे वेतन दरमहा रु. १५० पेक्षा जास्त परंतु दरमहा रु. ५०० पेक्षा कमी असेल अशा कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत त्या ठिकाणचा किंवा जिल्हाच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणचा महाराष्ट्र वैद्यकीय सेवा वर्ग दोनचा अधिकारी.

(क) ज्या शासकीय कर्मचाऱ्यांचे वेतन दरमहा रु. १५० किंवा कमी असेल त्यांच्या बाबतीत, महाराष्ट्र वैद्यकीय सेवा वर्ग तीन किंवा महाराष्ट्र वैद्यकीय सेवा वर्ग तीन (अ) मधील त्या ठिकाणचा किंवा त्यांच्या जवळपासच्या ठिकाणचा अधिकारी.

टीप १.— ज्या ठिकाणी महाराष्ट्र वैद्यकीय सेवा वर्ग दोन किंवा वर्ग ३, वर्ग तीन (अ) मध्ये दोन किंवा अधिक अधिकारी असतील त्या ठिकाणी त्या अधिकाऱ्यांपैकी वरिष्ठतम अधिकारी हा पोट-नियम (४) च्या खंड (ब) आणि (क) च्या प्रयोजनासाठी प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी असेल.

टीप २.— ज्या ठिकाणी वरील तीन प्रवर्गांपैकी कोणत्याही प्रवर्गाचा एकच प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकारी असेल त्या ठिकाणी वैद्यकीय देखभाल व उपचार याची गरज असणाऱ्या कोणत्याही शासकीय कर्मचाऱ्यासाठी तो सक्षम प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी असेल.

टीप ३.— कोणत्याही शासकीय कर्मचाऱ्याचा प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी हा, महाराष्ट्र राज्यामध्ये ज्या ठिकाणी तो कर्मचारी किंवा त्याच्या कुटुंबातील व्यक्ती आजारी पडेल त्या ठिकाणच्या संदर्भात ठरवण्यात येईल-ते ठिकाण त्याला नोकरीवर पाठवल्याचे ठिकाण असो, त्याचे तात्पुरते राहण्याचे ठिकाण असो किंवा तेथे तो रजा घालवत असेल असे ठिकाण असो.

(५) “ शासकीय रुग्णालय ” म्हणजे संपूर्णपणे शासनाच्या नियंत्रणाखाली असणारे शासकीय रुग्णालय/दवाखाना/प्रसूतीगृह/प्राथमिक आरोग्य केंद्र, वैद्यक व्यवसायीचे अर्थसहाय्यित केंद्र आणि राज्य मदत देत असलेले कोणतेही रुग्णालय/ दवाखाना/ प्रसूतीगृह आणि नगरपालिकेची आणि जिल्हा परिषदेची रुग्णालये/दवाखाने आणि त्यामध्ये, ज्या बाबतीत पूर्वोक्तपैकी कोणतीही संस्था उपलब्ध नसेल त्याबाबतीत कोणत्याही लष्करी रुग्णालयाचा समावेश होतो.

टीप १.— सामान्यतः शासकीय कर्मचाऱ्यांने आणि त्यांच्या कुटुंबियांने शासकीय रुग्णालयातून उपचार घ्यावेत. वरील नियमान्वये मान्यताप्राप्त असलेल्या अशासकीय रुग्णालयामध्ये/दवाखान्यामध्ये, उपचार करून घेण्यापूर्वी गंभीर प्रकरणे वगळता, शासकीय कर्मचाऱ्यांनी न चुकता त्यांच्या प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्यांचा सल्ला घ्यावा. शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी. १०८१/४९०७/पीएच-९ए, दिनांक १९ ऑक्टोबर १९८३, १९ ऑक्टोबर १९८४ यामध्ये नमूद केलेल्या १८ आजारांखेरीज एखाद्या गंभीर आजाराच्या बाबतीत जर त्यांना एखाद्या अशासकीय रुग्णालये/दवाखाना इत्यादीमध्ये दाखल व्हावयाचे झाल्यास तसे त्यांच्या प्राधिकृत देखभाल अधिकाऱ्यास ताबडतोब कळविले पाहिजे.

शा. नि. न.वि.
सा. आ. वि.
एमएजी.
१०६३/
५९३७८/एस,
दि. २१-६-६८.

शा.नि. न.वि.
सा.आ.वि. एमएजी.
१०६२ एस, दि. १२-
९-६२. व शा.नि. सा.
वि. क्र. एमएजी
१०८१/४९०७/
पीएच-९,
दि १९-१०-८३.
१९-१०-८४

टीप २.—खाली नमूद केलेल्या आजारांसाठी त्यांच्या नावासमोर दर्शविलेल्या संस्थाना मान्यता देण्यात आली आहे:—

अ. क्र. (१)	आजाराचे नाव (२)	प्राधिकृत संस्थेचे नाव (३)	आदेश क्रमांक (४)
१	लहान मुलांचे आजार	बाई जेरबाई वाडीया रुग्णालय, मुंबई	एमएजी १०६५/१७९१४/एस, दिनांक २४ मे १९६६.
२	कर्करोग	१ टाटा मेमोरीयल रुग्णालय, मुंबई २ बालाभाई नानावटी रुग्णालय, मुंबई ३ कॅन्सर रिलीफ सोसायटी, नागपूर ४ अश्विनी रुग्णालय कॅन्सर रिसर्च अँड रिलीफ सोसायटी, बारशी ५ श्री. सिद्धेश्वर कॅन्सर हॉस्पिटल अँड रिसर्च सोसायटी, सोलापूर ६ इंडियन कॅन्सर सोसायटीच्या महाराष्ट्रातील सर्व संस्था. ७ कॅन्सर इन्स्टिट्यूट, अड्यार मद्रास.	एमएजी. १०७१/७८२०/पी., दिनांक २५ ऑगस्ट १९७१. एमएजी १०८६/४९०७/आ.९, दिनांक १ सप्टेंबर १९८७.
३	ऑर्थोपेडीक उपचार	ऑर्थोपेडीक हॉस्पिटल, महालक्ष्मी, मुंबई ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ फिजीकल मेडिसीन अँड रिहॅबिलिटेशन महालक्ष्मी, मुंबई	एमएजी. १०७१/७८२०/पी, दिनांक २५ ऑगस्ट १९७१. एमएजी १०८१/२९१६/आ. ९. दिनांक ५ जुलै १९८६.
४	मधुमेह	रहेजा रुग्णालय, मुंबई	एमएजी १०८१/२९१६/आ. ९, दिनांक ४ फेब्रुवारी १९८६.
५	मणक्याचे विकार, खुब्याचे विकार, वेदनायुक्त सांध्याचे विकार व ते बदलण्याची शस्त्रक्रिया, दुर्बिणीद्वारे गुड्याच्या विकाराचे निदान व उपचार.	संचेती इन्स्टिट्यूट फॉर ऑर्थोपेडीक रिहॅबिलिटेशन, पुणे	एमएजी १०८६/१५६४/आ. ९, दिनांक १५ जुलै १९८६.
६	(अ) हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया (Bye-Pass	सदर्न रेल्वेज, हेडक्वार्टर्स हॉस्पिटल, पेराम्बूर, मद्रास. ख्रिश्चन मेडिकल कॉलेज अँड	एमएजी. १०८४/४१५७/ सीआर-१५६/आ. ९, दिनांक २९ एप्रिल १९८५.

अ. क्र. (१)	आजाराचे नाव (२)	प्राधिकृत संस्थेचे नाव (३)	आदेश क्रमांक (४)
	Coronary Surgery)	हॉस्पिटल, बेल्लोर. के. ई. एम. रुग्णालय, मुंबई. जसलोक हॉस्पिटल, मुंबई. बॉम्बे हॉस्पिटल, मुंबई. कस्तुरबा हॉस्पिटल, भोपाळ. श्रीचित्राई तिरुनल इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस अँड टेक्नॉलॉजी, त्रिवेंद्रम.	
(ब)	मूत्रपिंड प्रतिरोपण (Kidney Transplan- tation)	ख्रिश्चन मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बेल्लोर. ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, नवी दिल्ली. पोस्ट ग्रॅज्युएट इन्स्टिट्यूट, चंदिगढ. जसलोक हॉस्पिटल, मुंबई.	एमएजी. १०८४/४१५७/ सीआर- १५६/आ. ९. दिनांक २९ एप्रिल १९८५.
(क)	हृदय शस्त्रक्रियेची प्रकरणे	सदर्न रेल्वेज, हेडक्वार्टर्स हॉस्पिटल, पेराम्बूर, मद्रास. ख्रिश्चन मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बेल्लोर. के.ई.एम. रुग्णालय, मुंबई. ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, नवी दिल्ली. बॉम्बे हॉस्पिटल, मुंबई. जी. बी. पंत हॉस्पिटल, दिल्ली. श्रीचित्राई तिरुनल इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस अँड टेक्नॉलॉजी, त्रिवेंद्रम. पोस्ट ग्रॅज्युएट इन्स्टिट्यूट, चंदिगढ. एस.एस.के.एम हॉस्पिटल, कलकत्ता. कस्तुरबा हॉस्पिटल, भोपाळ. वाडीया इन्स्टिट्यूट ऑफ कार्डिऑलॉजी, पुणे, रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे.	एमएजी. १०८४/४१५७/ सीआर- १५६/आ. ९. दिनांक २९ एप्रिल १९८५. एमएजी. १०८६/२२६०/आ-९. दिनांक २७ एप्रिल १९८७.

(६) “ वैद्यकीय देखभाल ” म्हणजे प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याने शासकीय रुग्णालयात किंवा रुग्ण जर शासकीय रुग्णालयात जाण्याच्या परिस्थितीत नसेल तर रुग्णाच्या घरी किंवा त्याने आधी मान्य केले असेल तर प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याच्या रोगचिकित्सा कक्षामध्ये (कन्सल्टिंग रूम) केलेली देखभाल आणि त्यामध्ये पुढील गोष्टींचा समावेश होतो :—

(अ) शासकीय रुग्णालयात किंवा शासकीय प्रयोगशाळेत उपलब्ध असतील आणि प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्यास आवश्यक वाटतील अशा, रोगनिदानाच्या प्रयोजनाकरिता करावयाच्या परीक्षेच्या व अन्वेषणाच्या विकृती चिकित्साविषयक, अणुजीव शास्त्रविषयक, क्ष-किरणविषयक आणि इतर पद्धती ; आणि

(ब) प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी आवश्यक असल्याचे प्रमाणित करील असा, विशेषज्ञ किंवा वैद्यकीय अधिकारी प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याशी विचारविनिमय करून ठरवील त्या मर्यादेपर्यंत व तशा रीतीने घ्यावयाचा शासकीय विशेषज्ञाचा म्हणजे शासकीय रुग्णालयाला संलग्न अशा मानसेवी वैद्यकीय अधिकाऱ्याचा किंवा शासनाच्या सेवेत असणाऱ्या इतर कोणत्याही वैद्यकीय अधिकाऱ्याचा किंवा तसे अधिकारी नसतील तर इतर कोणत्याही विशेषज्ञाचा सल्ला.

(७) “ उपचार ” म्हणजे जेथे रुग्णावर उपचार करण्यात येईल अशा शासकीय रुग्णालयात उपलब्ध अशा सर्व वैद्यकीय आणि शल्यचिकित्साविषयक सुविधांचा उपयोग व त्यात पुढील गोष्टींचा समावेश होतो :—

(अ) प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याला आवश्यक वाटतील अशा, विकृती चिकित्साविषयक, अणुजीव शास्त्रविषयक, क्ष-किरण शास्त्रविषयक पद्धती किंवा अन्वेषणाच्या अन्य पद्धतींचा वापर करणे ;

(ब) राज्यातील शासकीय रुग्णालयामध्ये सर्वसाधारणपणे उपलब्ध असतील अशी विशेष किंवा सामान्य औषधे, लस, रक्तजल (Sera) किंवा त्यासंबंधीचे इतर उपचारविषयक पदार्थ पुरविणे ;

(क) शासकीय रुग्णालयामध्ये सर्वसाधारणपणे उपलब्ध नसतील आणि रुग्णाची स्थिती सुधारण्यासाठी किंवा बिघडण्यास प्रतिबंध होण्यासाठी आवश्यक असल्याबद्दल प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी लेखी प्रमाणित करील अशी औषधे, लस, रक्तजल किंवा त्यासंबंधीचे उपचारविषयक पदार्थ पुरविणे ;

(ड) जेथे रुग्णाला दाखल केले असेल अशा रुग्णालयात सर्वसाधारणपणे पुरविण्यात येणारी सर्वसाधारण वॉर्डातील जागा पुरवणे.

टीप.— रुग्णालयामध्ये विशेष जागा उपलब्ध असेल आणि जर अशी विशेष जागा घेण्याची रुग्णाची इच्छा असेल व अशा जागेबद्दलच्या आकारापैकी-मग तो आहारासह असो किंवा आहाराशिवाय असो ५० टक्के आकार देण्याची हमी देईल तर त्याला विशेष जागा पुरवण्यात येईल.

(इ) त्या रुग्णालयाकडून आंतररुग्णांना सर्वसाधारणपणे देण्यात येतात अशा शुश्रूषाविषयक सोयी.

टीप.— जेथे रुग्णाची योग्य ती शुश्रूषा करण्यात नोकरीवरील परिचर्या कर्मचारी अपुरे असतील अशा शासकीय रुग्णालयात किंवा जर रुग्णाला विशेष परिचर्या सुविधा आवश्यक असण्याइतपत त्याची परिस्मिदी (गंभीर) असेल तर प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्यास त्याच्या स्वेच्छानिर्णयानुसार, त्याला आवश्यक वाटेल अशा कालावधीसाठी एक जादा परिचारिका नेमता येईल ;

(फ) त्या रुग्णालयाकडून इतर रुग्णांना सर्वसाधारणपणे देण्यात येतो असा आहार ;

(ग) महिला रुग्णांचे बाळंतपण ;

(ह) रक्त संक्रमण (ट्रान्स्प्युजन) सेवा ;

शा.नि. न.वि. व
सा.आ.वि. क्र.
एमएजी-१०७१/१
६१६/पी, दिनांक
१७ फेब्रुवारी
१९७२.

(आय) शासकीय दंतोपचार रुग्णालयांमध्ये कवळी इत्यादीचा खर्च वगळून उपलब्ध होणारे सर्व दंतोपचार ;

शा.नि. न.वि.
व सा.आ.वि.
क्र. एमएजी-
१०७०/
४१७३१/एस.
दिनांक १७
सप्टेंबर १९७३.

(जे) आवश्यक असेल तेथे, रुग्णाला रुग्णालयात नेण्याकरिता रुग्णवाहिका सेवेची तरतूद करणे ;

टीप.— रुग्णवाहिका सेवा आवश्यक असेल आणि ती उपलब्ध नसेल तेव्हा रुग्णाला आणि त्याच्या/तिच्या परिचराला, आवश्यक असेल तर प्रवासाच्या नित्याच्या पद्धतीने इष्ट स्थानी प्रवासी लवकरात लवकर पोहचेल अशा निकटतम मार्गाने प्रवास करता येईल. शंकास्पद प्रकरणाच्या बाबतीत प्राधिकृत देखभाल अधिकारी निकटतम आणि अत्यंत स्वस्त दराचा मार्ग ठरवू शकेल. जर प्रत्येक मार्ग हा ५ किलोमीटरपेक्षा अधिक अंतराचा असेल तरच ही सवलत अनुज्ञेय आहे.

शा.नि. न.वि.
व सा.आ.वि.
क्र. एमएजी-
१०८३/६३३३८-
एस, दिनांक ७
जून १९७४.

(के) (एक) मधुमेह झाल्याचे कळल्यानंतर एक वर्षाच्या कालावधीत केलेले मधुमेहाचे उपचार हे रोगाच्या प्राथमिक अवस्थेतील असल्याचे समजण्यात यावेत आणि मधुमेहाचे प्रथम निदान झाल्यानंतर, पहिल्या एका वर्षामधील उपचारासंबंधीच्या मागण्या, संबंधित प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याने, परिशिष्ट ६ मध्ये जोडलेल्या विहित नमुन्यात दिलेल्या प्रमाणपत्राच्या आधारावर संबंधित कार्यालयास स्वीकारता येतील. शासकीय कर्मचाऱ्याने रोगाचे प्रथम निदान झाल्याची तारीख याच्या मागणीमध्ये दर्शविणे आवश्यक आहे.

शा.नि., सा.
आ. वि. क्र.
एमएजी-०८६/
१०३/आ-९,
दिनांक १५ मे
१९८६.

(दोन) शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या स्वतःच्या रोगाच्या प्राथमिक अवस्थेनंतरच्या उपचारासाठी प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्याने रोगाच्या प्राथमिक अवस्थेत दिलेले प्रमाणपत्र उपयोगात आणावे. दरवर्षी नवीन प्रमाणपत्र सादर करण्याची आवश्यकता नाही.

मात्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबातील इतर कोणत्याही व्यक्तीला सदर आजारावरील औषधोपचारांच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती देताना एकदा आजार प्राथमिक अवस्थेत असताना प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतर पुढील औषधोपचार चालू ठेवण्यासाठी ती व्यक्ती ह्यात असल्यासंबंधीचे प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे अथवा कोणत्याही राजपत्रित अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र दरवर्षी घेण्यात यावे.

(८) “राज्य” म्हणजे महाराष्ट्र राज्य.

३. शासकीय कर्मचाऱ्यांने मोफत वैद्यकीय परिचर्यासाठी खर्च केलेल्या कोणत्याही रकमेची वैद्यकीय प्रतिपूर्ती :—

(१) रुग्णाला विनामूल्य वैद्यकीय उपचाराचा हक्क राहिल.

(२) जेव्हा पोट-नियम (१) खाली विनामूल्य वैद्यकीय उपचाराचा रुग्णाला हक्क असेल तेव्हा

प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे लेखी प्रमाणपत्र प्रस्तुत केल्यानंतर, त्याने अशा उपचारादाखल खर्च केलेल्या कोणत्याही रकमेची प्रतिपूर्ती शासनाकडून शासकीय कर्मचाऱ्यास करण्यात येईल.

टीप.— रुग्णाच्या निवासस्थानची शुश्रूषा १० दिवसांहून अधिक काळ चालू राहण्याची शक्यता आहे असे प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे मत असेल तर प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी, रुग्णावरील उपचारासाठी जरूर त्या सोयी सर्वांत जवळच्या ज्या शासकीय रुग्णालयात उपलब्ध असतील त्या शासकीय रुग्णालयात रुग्णाला पाठवील.

४. सर्वांत जवळच्या शासकीय विशेषज्ञांनी केलेली किंवा इतर कोणत्याही वैद्यकीय अधिकाऱ्याने केलेली वैद्यकीय देखभाल आणि त्यांना अनुज्ञेय असलेला प्रवास भत्ता व फी आणि त्यासाठी शासकीय कर्मचाऱ्याचा प्रवास भत्ता.—(१) जर प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे असे मत असेल की, स्वतःखेरीज आणखी कोणा व्यक्तीची वैद्यकीय देखभाल आवश्यक आहे अशी रुग्णाची परिस्थिती आहे, तर तो मुंबईच्या बाबतीत महाराष्ट्र शासनाच्या आरोग्य सेवा संचालक, मुंबई यांच्या पूर्व मान्यतेने आणि मुफसल भागामध्ये संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हा शल्यचिकित्सकाच्या पूर्वमान्यतेने आणि स्वतः जिल्हा शल्यचिकित्सक हाच प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी असेल तर संबंधित विभागाच्या आरोग्य सेवा उप संचालकाच्या पूर्वमान्यतेने ही मान्यता लेखी घेण्यात येईल—

(अ) रुग्णाला सर्वांत जवळच्या शासकीय विशेषज्ञाकडे किंवा त्याच्या मते रुग्णाला ज्याची वैद्यकीय देखभाल आवश्यक असेल अशा इतर कोणत्याही वैद्यकीय अधिकाऱ्याकडे पाठवू शकेल ; किंवा

(ब) जर प्रवास झेपणार नाही इतपत रुग्ण आजारी असेल तर अशा विशेषज्ञाला किंवा इतर वैद्यकीय अधिकाऱ्याला रुग्णाची देखभाल करण्यासाठी बोलावू शकेल.

टीप.— जर पूर्वपरवानगी घेण्यामुळे विलंब होऊन रुग्णाच्या प्रकृतीस धोका पोहोचण्याची शक्यता असेल तर प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्यास, या पोट-नियमाच्या (अ) आणि (ब) मध्ये दिल्याप्रमाणे उपाययोजना करता येईल व त्याच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यास तो नंतर तत्काळ अहवाल पाठवील.

(२) पोट-नियम (१) च्या खंड (अ) खाली, सर्वांत जवळच्या शासकीय विशेषज्ञाकडे किंवा इतर वैद्यकीय अधिकाऱ्याकडे पाठवलेल्या रुग्णास, प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे त्या बाबतीतील लेखी प्रमाणपत्र प्रस्तुत केल्यानंतर, विशेषज्ञाच्या किंवा वैद्यकीय अधिकाऱ्याच्या मुख्यालयापर्यंत आणि तेथपासून परतीचा प्रवास भत्ता मिळण्याचा हक्क राहिल.

(३) शासकीय विशेषज्ञ किंवा पोट-नियम (१), खंड (ब) अन्वये बोलावलेला कोणताही इतर वैद्यकीय अधिकारी यांना प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे त्या बाबतीतील लेखी प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतर, रुग्णाच्या जागेपर्यंत जाण्यायेण्याच्या प्रवासाबद्दल प्रवास भत्ता मिळण्याचा हक्क राहिल.

(४) जर शासकीय विशेषज्ञाने किंवा इतर वैद्यकीय अधिकाऱ्याने रुग्णाची तपासणी आपल्या रोगनिदान कक्षामध्ये (कन्सल्टिंग रूम) केली किंवा रुग्णाच्या निवासस्थानी केली तर त्याला, वैद्यकीय सल्ल्याकरिता प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्यास वाजवी वाटेला एवढी फी देण्यात येईल.

५. रुग्ण जेथे आजारी पडतो ती जागा म्हणजे प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे मुख्यालय नसेल तेव्हा रुग्णाला आणि प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याला प्रवासभत्ता देणे.—(१) रुग्ण जेथे आजारी पडतो ती जागा म्हणजे प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे मुख्यालय नसेल त्या बाबतीत—

(अ) रुग्णाला अशा मुख्यालयास येण्याजाण्याच्या प्रवासाबद्दल प्रवास भत्ता मिळण्याचा हक्क राहिल ;

(ब) जर रुग्ण इतका आजारी असेल की त्याला प्रवास करता येणार नाही तर तो जेथे आजारी पडेल त्या ठिकाणी जाऊन प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी त्याची देखभाल करील आणि त्या ठिकाणी जाण्यायेण्यासाठी प्रवास भत्ता मिळण्याचा हक्क प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्यास राहिल.

(२) (एक) पोट-नियम (१) च्या खंड (अ) खालील प्रवास भत्ताविषयक अर्जाबरोबर वैद्यकीय देखभाल आवश्यक होती अशा अर्थाचे, प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र असेल ;

(दोन) पोट-नियम (१) च्या खंड (ब) खालील प्रवास भत्ताविषयक अर्जाबरोबर रुग्ण हा प्रवास करण्यास असमर्थ होता अशा अर्थाचे प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र असेल.

६. रुग्णासह त्याची देखभाल करणारा अधिकारी आणि त्याला अनुज्ञेय असलेला प्रवास भत्ता.— नियम ४ आणि ५ खाली वैद्यकीय देखभालीसाठी रुग्णाला इतर कोणत्याही जागी प्रवास करावा लागला तर आणि वैद्यकीय देखभालीशिवाय त्याने प्रवास करणे असुरक्षित होईल असे प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्यास वाटले तर प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी एकतर स्वतः रुग्णाबरोबर त्याच्या घरापर्यंत जाऊ शकेल किंवा इतर कोणा सोबत्यास त्याच्याबरोबर पाठवण्याची व्यवस्था करू शकेल. जर हा सोबती म्हणजे शासकीय कर्मचारी असेल तर तो कामावर असताना प्रवास करित असल्याचे मानण्यात येईल आणि त्याला दौऱ्यावर असल्याप्रमाणे, जाण्याच्या व परतण्याच्या प्रवासाबद्दल प्रवास भत्ता घेता येईल आणि जर तो शासकीय कर्मचारी नसेल तर त्याला रुग्ण ज्या वर्गाने प्रवास करील त्या योग्य अशा वर्गाचे प्रत्यक्ष एकेरी भाडे किंवा तो स्वतः ज्या वर्गाने प्रत्यक्ष प्रवास करील अशा खालच्या वर्गाचे भाडे मिळण्याचा हक्क राहिल.

७. प्रवास भत्त्याचे दर.— (१) नियम ४ आणि ५ अन्वये केलेल्या प्रवासाबद्दलचा प्रवास भत्ता हा शासकीय कर्मचाऱ्यास दौऱ्यावर असताना अनुज्ञेय असणाऱ्या दरांनी देण्यात येईल.

(२) शासकीय कर्मचाऱ्याला स्वतःस ज्या वर्गाने प्रवास करण्याचा हक्क असेल त्याच वर्गाने प्रवास करण्याचा हक्क त्याच्या कुटुंबातील व्यक्तीला राहिल.

(३) रुग्णाच्या देखभालीसाठी बोलावलेल्या शासकीय वैद्यकीय अधिकाऱ्याव्यतिरिक्त इतर कोणत्याही विशेषज्ञाला त्याच्या दर्जानुसार प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्यास वाजवी वाटेल अशा दरांनी प्रवास भत्ता मिळण्याचा हक्क राहिल.

८. शासकीय आणि अशासकीय रुग्णालयांमध्ये आंतररुग्ण म्हणून मोफत उपचार घेणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांने खर्च केलेल्या कोणत्याही रकमेची वैद्यकीय प्रतिपूर्ती.—(१) रुग्णाला विनामूल्य उपचाराचा हक्क राहिल.

(२) रुग्णावर एखाद्या रुग्णालयात आंतररुग्ण (Indoor patient) म्हणून उपचार होणे जरूर आहे असे प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्यास वाटेल त्या बाबतीत, जेथे आवश्यक त्या उपचाराच्या सोयी उपलब्ध असतील अशा शासकीय रुग्णालयात अशा उपचारांसाठी रुग्णाला पाठवण्यात यावे. अशा रुग्णालयात विनामूल्य मिळण्याचा रुग्णाला हक्क राहिल.

(३) जेथे रुग्ण आजारी पडेल त्या जिल्ह्यातील शासकीय रुग्णालयात आवश्यक त्या सोयी उपलब्ध नसतील, किंवा जेथे रुग्ण आजारी पडेल त्या ठिकाणी शासकीय रुग्णालयात जागा नसेल, किंवा उक्त रुग्णालयाच्या कर्मचारी वर्गात जादा काम पडत असेल तर, प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हा शल्यचिकित्सकाच्या पूर्वमान्यतेने आणि जिल्हा शल्यचिकित्सक हा स्वतःच प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी असेल त्या बाबतीत संबंधित विभागाच्या (Division) आरोग्य उप संचालकाच्या पूर्वमान्यतेने ही मान्यता लेखी घेण्यामुळे विलंब लागून रुग्णाच्या आरोग्याला धोका पोहोचत नसेल तर ती लेखीच घेण्यात येईल. जेथे जरूर तो उपचार पुरवणे प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याच्या मते शक्य असेल अशा ठिकाणाच्या किंवा त्या ठिकाणाजवळच्या (मग ते ठिकाण जिल्हाबाहेरचे असले तरी चालेल) शासकीय किंवा अशासकीय रुग्णालयात रुग्णाला पाठवील.

(४) शासकीय रुग्णालयात उपलब्ध नसणारे विशेष प्रकारचे उपचार पुरवणाऱ्या अशासकीय रुग्णालयात एखाद्या रुग्णाला पाठवणे त्याच्या हिताच्या दृष्टीने अत्यंत आवश्यक आहे असे प्राधिकृत देखभाल अधिकाऱ्यास वाटेल त्या बाबतीत तो मुंबईमध्ये महाराष्ट्र शासनाच्या आरोग्य सेवा संचालकाच्या पूर्वमान्यतेने, आणि मुफसल क्षेत्रात, संबंधित जिल्ह्याच्या शल्यचिकित्सकाच्या पूर्वमान्यतेने आणि जिल्हाशल्यचिकित्सक हा स्वतःचा प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी असेल त्या बाबतीत संबंधित विभागाच्या आरोग्य सेवा उप संचालकाच्या पूर्वमान्यतेने, ही मान्यता लेखी घेण्यामुळे विलंब लागून रुग्णाच्या आरोग्याला धोका पोहोचत नसेल तर ती लेखीच घेण्यात येईल. विशेष उपचारासाठी शासनाने मान्यता दिलेल्या सर्वांत जवळच्या अशासकीय रुग्णालयात रुग्णाला पाठवील.

(५) पोट-नियम (१), (२), (३) आणि (४) अन्वये जो उपचार विनामूल्य मिळण्याचा हक्क शासकीय कर्मचाऱ्याला किंवा त्याच्या कुटुंबातील व्यक्तीला असेल त्या उपचारासाठी त्याने खर्च केलेल्या कोणत्याही रकमेची प्रतिपूर्ती, प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे जरूर ते प्रमाणपत्र आणि त्याच्या मागणीच्या पुष्ट्यर्थ प्रमाणके (Vouchers) सादर केल्यानंतर, त्याला करण्यात येईल ; परंतु प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्यास वाजवी वाटेल एवढ्याच रकमेची शासन प्रतिपूर्ती करील.

९. **रुग्णाच्या निवासस्थानी उपचार करणे.**—(१) योग्य ते शासकीय रुग्णालय नाही किंवा दूर अंतरावर आहे किंवा त्याचा आजार तीव्र स्वरूपाचा आहे या कारणास्तव प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याच्या मते रुग्णावर नियम ८ च्या पोट नियम (२) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे उपचार करता येत नसतील तर, रुग्णाच्या निवासस्थानी उपचार देता येईल.

(२) जेव्हा पोट-नियम (१) अन्वये रुग्णावर त्याच्या निवासस्थानी उपचार करण्यात येईल तेव्हा त्याला नियम ८च्या पोट-नियम (२) अन्वये विनामूल्य असा जो उपचार मिळण्याचा हक्क प्राप्त झाला असता त्या उपचाराच्या खर्चाइतकी रक्कम, अशा उपचारावर त्याने केलेल्या खर्चादाखल मिळण्याचा हक्क राहिल, मात्र आहारावरील खर्च यातून वगळण्यात येईल आणि प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र आणि प्रमाणके (Vouchers) सादर करावी लागतील.

(३) पोट-नियम (२) खाली अनुदेय असणाऱ्या रकमांची मागणी करताना, पुढील गोष्टी नमूद करणारे प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे लेखी प्रमाणपत्र मागणीबरोबर पाठवण्यात येईल.

(अ) पोट-नियम (१) मध्ये उल्लेख केलेले मत असण्याची कारणे ; आणि

(ब) पोट-नियम (२) मध्ये उल्लेख केलेल्या उपचाराचा खर्च.

१०. औषधे पुरवणे आणि शासकीय दवाखान्यात आणि रुग्णालयात उपलब्ध नसलेल्या औषधांच्या रकमेची प्रतिपूर्ती करणे.—प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याने विहित केलेली सर्व औषधे शक्यतोवर रुग्णावर जेथे उपचार करण्यात येईल त्या ठिकाणच्या शासकीय रुग्णालयातून किंवा दवाखान्यातून देण्यात येतील :

परंतु जेव्हा एखादे औषध, लस रक्तजल (Sera) किंवा इतर उपचारविषयक पदार्थ अशा रुग्णालयात सर्वसाधारणपणे उपलब्ध नसतील तेव्हा शासकीय कर्मचारी ती प्रथम खरेदी करू शकेल आणि नंतर त्याला, प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र आणि जरूर ती प्रमाणके सादर केल्यानंतर शासनाकडून त्याची प्रतिपूर्ती केली जाईल.

टीप.—जे पदार्थ औषधे नसून प्रामुख्याने अन्नाच्या स्वरूपाचे, शक्तिवर्धके (टॉनिके) किंवा प्रसाधनविषयक पदार्थ आहेत त्यांच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती या नियमाखाली अनुज्ञेय नाही. हे पदार्थ अन्नविषयक पदार्थ, शक्तिवर्धके (टॉनिके) किंवा प्रसाधनविषयक पदार्थ आहेत की नाहीत हे ठरवण्यासाठी भारत सरकारने आपल्या कर्मचाऱ्यांकरिता तयार केलेल्या यादीचा अवलंब करण्यात येईल.

११. वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या मागण्या सादर करणे.—(१) या नियमाखाली अनुज्ञेय असणाऱ्या प्रतिपूर्तीच्या सर्व मागण्या, संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्याच्या नियंत्रक प्राधिकाऱ्याकडे, वैद्यकीय देखभाल किंवा उपचार पूर्ण झाल्यापासून एक वर्षाच्या आत, सादर करण्यात येतील आणि त्या संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्याचे भत्ते व मानधन ज्या लेखाशीर्षाखाली खर्ची घालण्यात येत असेल त्याच लेखाशीर्षाखाली खर्ची घालण्यात येतील.

(२) संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या प्रवासभत्ता बिलांवर प्रतिस्वाक्षरी करण्यास सक्षम असणारे नियंत्रक प्राधिकारी प्रतिपूर्तीच्या सर्व मागण्यांवर प्रतिस्वाक्षरी करतील. अशा सर्व मागण्यांच्या पृष्ठार्थ आवश्यक ती बिले, प्रमाणके, प्रमाणपत्रे इत्यादी सादर करण्यात येतील. नियंत्रक प्राधिकारी प्रतिस्वाक्षरी करण्यापूर्वी या मागण्या नियमानुसार अनुज्ञेय आहेत याविषयी आपली खात्री करून घेतील.

१२. वैद्यकीय देखभालीच्या संबंधात केलेला परंतु त्यात समाविष्ट न केलेला सेवांवरील खर्च.—(१) या नियमानुसार विनामूल्य वैद्यकीय देखभाल व उपचार मिळण्याचा हक्क असणाऱ्या रुग्णांच्या वैद्यकीय देखभालीच्या किंवा उपचाराच्या संबंधात केलेल्या सेवांवर केलेला परंतु त्यात समाविष्ट न होणारा खर्च प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी ठरवील व तो खर्च रुग्णाकडून भरण्यात येईल.

(२) वैद्यकीय देखभाल किंवा उपचार यात एखाद्या सेवेचा समावेश होतो किंवा नाही असा कोणताही प्रश्न उपस्थित झाला तर तो महाराष्ट्र शासनाच्या आरोग्य सेवा संचालकांकडे विचारार्थ पाठवण्यात येईल व आरोग्य सेवा संचालक आवश्यक तर तो शासनाकडे पाठवील. शासनाचा निर्णय अंतिम राहिल.

१३. मोफत वैद्यकीय देखभालीसाठी उत्तर प्रदेश, मध्य प्रदेश आणि ओरिसा यांच्या शासनाशी केलेली परस्पर व्यवस्था.—महाराष्ट्र शासनाने उत्तर प्रदेश, मध्य प्रदेश आणि ओरिसा यांच्या शासनाशी त्या त्या शासनांच्या रुग्णालयांमध्ये शासकीय कर्मचाऱ्यांची वैद्यकीय देखभाल व त्यांच्यावर उपचार विनामूल्य करण्यासंबंधी पुढील शर्तीवर आपसात व्यवस्था केली आहे :—

(१) एका शासनाचा कर्मचारी इतर राज्यांच्या प्रदेशात कामासाठी राहिला असेल किंवा प्रवास करित असताना आजारी होईल अशाच बाबतीत विनामूल्य वैद्यकीय उपचार (विशेष औषधांचा खर्च वगळून) मर्यादित राहतील.

(२) शासकीय कर्मचारी रजा घेऊन अन्य कोणत्याही राज्यात जातील अशा बाबतीत किंवा स्वतःच्या निवडीनुसार विशिष्ट वैद्यकीय अधिकाऱ्यांचा सल्ला घेण्यासाठी किंवा विशिष्ट संस्थेत उपचार करून घेण्यासाठी प्रवास करील त्याबाबतीत ही व्यवस्था लागू होणार नाही.

१४. कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या.—ज्यांना ३ पेक्षा कमी मुले असतील अशा कुटुंबांनी ३ जिवंत मुलांइतके आपले कुटुंब मर्यादित ठेवलेले नसेल किंवा त्यांना ३ पेक्षा जास्त जिवंत मुले असतील अशा कुटुंबांनी आपले कुटुंब सध्या आहे एवढेच मर्यादित ठेवलेले नसेल अशा कुटुंबांना वरील नियमानुसार शासकीय कर्मचाऱ्यांना आणि त्यांच्या कुटुंबियांना मिळणाऱ्या विनामूल्य वैद्यकीय उपचारासंबंधीच्या सवलती मिळणार नाहीत.

शा.नि.,
न.वि. व
सा.आ.वि.क्र.
एमएजी
१०७६/
७९८१९,
दिनांक ६ मे
१९६८.

टीप.—हा नियम, १५ ऑगस्ट १९६८ पासून अंमलात आला आहे.

शा.नि., १५. **निर्बीजीकरण शस्त्रक्रिया केल्यानंतर त्या व्यक्तीला विनामूल्य वैद्यकीय उपचार अनुज्ञेय**
 न.वि. १५ व **असणे.**—राज्यामध्ये कुटुंब नियोजन कार्यक्रम कार्यान्वित करण्यासाठी मंत्रिमंडळाच्या उप समितीने दिलेल्या
 सा.आ.वि. अहवालावर आधारित कुटुंब नियोजन कार्यक्रमाच्या संबंधातील शासनाच्या धोरणानुसार १५ ऑगस्ट १९६८
 क्र. एमएजी रोजी ज्यांची ३ पेक्षा अधिक मुले जिवंत आहेत, अशा आईवडिलांनी (स्त्रि-पुरुषांनी) त्या तारखेनंतर त्यांच्या
 १०७१/ कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या आणखी वाढविली असली तरी सुद्धा जी १५ ऑगस्ट १९६८ पूर्वी जन्मलेली
 ४१८०१/एस. कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या आणखी वाढविली असली तरी सुद्धा जी १५ ऑगस्ट १९६८ पूर्वी जन्मलेली
 दिनांक २९ आहेत. अशा मुलांना वैद्यकीय सोयी मिळण्याच्या हक्कास कोणतीही बाधा येता कामा नये. आईवडिलांना
 एप्रिल तसेच ठरवून दिलेल्या मर्यादेपेक्षा अधिक असलेल्या जादा मुलाला विनामूल्य वैद्यकीय उपचारांसंबंधीच्या
 १९७४. सवलती मिळणार नाहीत. विनामूल्य वैद्यकीय उपचाराच्या सवलती मिळण्याचा ज्यांना हक्क होता अशा मुलांना
 अनुज्ञेय असलेल्या विनामूल्य वैद्यकीय उपचाराच्या सोयी मिळण्याचे चालूच राहिल. परंतु जननक्षम गटात
 असताना जर आईवडिलांनी (शासकीय कर्मचारी किंवा त्याची पत्नी) निर्बीजीकरणाची शस्त्रक्रिया करून
 घेतली असेल आणि अशी शस्त्रक्रिया जेथे करण्यात आली, त्या रुग्णालयाच्या किंवा दावाखान्याच्या प्रभारी
 असलेल्या सक्षम वैद्यकीय प्राधिकाऱ्याचे तशा अर्थाचे प्रमाणपत्र सादर केले असेल तर शस्त्रक्रिया केल्याच्या
 तारखेपासून वैद्यकीय सवलती मिळण्याचा त्यांना पुन्हा हक्क राहिल. परंतु ठरवून दिलेल्या मर्यादेहून अधिक
 असलेल्या मुलास/मुलांना अशा सवलती मिळणार नाहीत.

शा.नि., सा. १५-अ. **मोफत वैद्यकीय उपचारांसाठी कर्मचाऱ्यास अपात्र ठरवण्यात आल्यानंतर, त्याने**
 आ. वि. क्र. **निर्बीजीकरण शस्त्रक्रिया करून घेतल्यास, त्यानंतर त्यास मोफत वैद्यकीय उपचारांसाठी पात्र**
 टीबीसी, १०- **ठरवणे.**—शासकीय कर्मचाऱ्यास मोफत वैद्यकीय उपचारासाठी अपात्र ठरवण्यात आल्यानंतर त्याने
 ८१/२७०८/ निर्बीजीकरण शस्त्रक्रिया करून घेतल्यास, उक्त कालावधीत वैद्यकीय देखभालविषयक नियमांचा कोणत्याही
 पीएच-९, प्रकारे भंग झालेला नसल्यास, त्या शासकीय कर्मचाऱ्यास आणि त्याच्या विवाहसाथीस (स्पाऊस) त्यास
 दिनांक २४ वरीलप्रमाणे अपात्र ठरविण्यात आल्याच्या तारखेपासून मोफत वैद्यकीय उपचार मिळण्याचा हक्क प्राप्त
 जून १९८५. झाल्याचे समजण्यात आले पाहिजे.

शा.नि., सा. १६. **निकडीच्या परिस्थितीमध्ये खाजगी रुग्णालयामध्ये केलेले आंतरउपचार, परदेशात**
 आ. वि., क्र. **केलेले उपचार, विशेषज्ञांनी केलेले उपचार आणि त्यांची प्रतिपूर्ती, साधनसामग्री आणि उप-**
 एमएजी. १०८१/ **यंत्रे यांवरील खर्चाची प्रतिपूर्ती.**—(१) शासकीय कर्मचाऱ्याने १८ विशेष आजारांच्याबाबतीत निकडीच्या
 ४९०७/पीएच- परिस्थितीमध्ये काही प्रमाणात खाजगी रुग्णालयांमध्ये घेतलेल्या आंतर उपचारांकरिता त्याने केलेल्या
 १९, दिनांक १९ वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीचा हक्क आहे.
 ऑक्टोबर १९८३, १९ ऑक्टोबर
 १९८४ आणि २
 जानेवारी १९८५.

शासन निर्णय, क्रमांक एमएजी. १०८१/४९०७/पीएच-१९, दिनांक १९ ऑक्टोबर १९८३ च्या परिच्छेद
 ३ मध्ये नमूद केलेल्या दरानुसार, शासकीय रुग्णालयातील शुश्रूषालयीन दराच्या ५० टक्के रक्कम वसूल
 करून “रुग्णालयात ठेवण्यावर” (हॉस्पिटलायझेशन) झालेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यात आली पाहिजे.

या उपचाराच्या वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या मागण्या परिशिष्ट चार आणि पाचमधील “ क ” व “ ड ” ह्या विहित नमुन्यामध्ये सादर करण्यात आल्या पाहिजेत.

(२) राज्य शासकीय रुग्णालयांमध्ये ज्या रोगांसाठी अद्यापि पुरेशा सोयी नाहीत. अशा दिनांक २९ एप्रिल १९८५ च्या शासन निर्णयात जादा दाखल केलेल्या पुढील आजारांच्या बाबतीत, राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना व त्यांच्या कुटुंबियांना दिनांक २९ एप्रिल १९८५ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद ५ मधील सूचीत दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांमध्ये विशेषज्ञाकडील उपचाराचा फायदा घेता येईल :—

(एक) उपमार्ग साधक हृदय शस्त्रक्रिया (बायपास कॉरोनरी सर्जरी)

(दोन) मुत्रपिंड रोपण

(तीन) रक्ताचा कर्करोग

(चार) हृदयावरील शस्त्रक्रिया

अशा प्रकरणामध्ये प्रवासावरील खर्च वगळता, ज्या रुग्णालयामध्ये उपचार घेण्यात आले अशा संबंधित रुग्णालयाने आकारलेल्या संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती करून देण्यात आली पाहिजे.

(३) ज्या आजारांसाठी भारतातील उपचारासाठी ज्या सोयी व्यापक प्रमाणात सुस्थापित झालेल्या नाहीत आणि आजारासाठी जे विदेशी उपचार उपलब्ध असल्याचे समजण्यात येते, अशा सोयीसाठी, संचालक, आरोग्य सेवा यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने निश्चित केलेल्या आजारांच्या बाबतीत वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस परवानगी देण्यात आलेली आहे. ही प्रतिपूर्तीची रक्कम असे उपचार भारतात मुंबई येथील बॉम्बे हॉस्पिटलमध्ये घेण्यात आले असते तर जो खर्च आला असता त्या खर्चाएवढी मर्यादित असावी.

अशा प्रकरणामधील विमान प्रवासाच्या भाड्याच्या खर्चाची प्रतिपूर्तीसंबंधीचा विचार करण्यात येणारशा.नि. क्र. एमएजी. १०८४/४१५७/सीआर-१५६/पीएच-४१५७/सीआर-१५६/पीएच-९ए, दिनांक २९ एप्रिल १९८५ च्या परिच्छेद १(३) मध्ये नमूद केलेली आहेत.

(४) शासकीय कर्मचाऱ्यांमध्ये घेतलेल्या उपचारासाठी ज्यांची अत्यंत आवश्यकता आहे अशी किमतीशा.नि., न.वि. व उपयंत्रे व साधनसामग्री खरेदी करण्यावर झालेल्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस परवानगी देण्यात आली आहे. सा.आ.वि. क्र. एमएजी. १०८२/

(५) टाटा रुग्णालयामध्ये कर्करोगावर केलेल्या उपचारांसाठी झालेल्या संपूर्ण वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती चालू ठेवण्यात आली पाहिजे. तथापि, स्पेशल नर्सिंग होममध्ये दाखल केल्यास झालेला खर्च पीएच-९अ, पोर्ट-नियम (९) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे विनियमित करण्यात येईल. दिनांक ३१ डिसेंबर १९८४.

१७. वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या पूर्वीच्या पद्धतीचे सुलभीकरण.—शासकीय कर्मचाऱ्याला वैद्यकीयशा.नि. सा.आ.वि. खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळण्यात होणारा विलंब टाळण्यासाठी वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची पूर्वीची कार्यपद्धती सुलभ करण्यात येत आहे. प्रमाणकांवर प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याने प्रतिस्वाक्षरी करण्याची आवश्यकता नाही. क्र. एमएजी. १०८४/११६/पीएच-९ ए, दिनांक २९ जुलै १९८४ व २४ ऑगस्ट १९८४.

प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी नमुना (यथास्थिती) “ अ ” किंवा “ ब ” मध्ये एक प्रमाणपत्र देईल आणि त्या प्रमाणपत्राच्या आधारे, शासकीय कर्मचारी बाजारातून औषधे व उपयंत्रे खरेदी करू शकेल आणि त्याची खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची मागणी परिशिष्ट “ दोन ” आणि “ तीन ” मध्ये दिलेल्या नमुना “ अ ” किंवा “ ब ” मध्ये प्रमाणकासह सदर करू शकेल.

शा.नि., १८. **हृदय शस्त्रक्रिया, मूत्रपिंड रोपण शस्त्रक्रिया, रक्ताचा कर्करोग आणि उपमार्ग साधक**
 सा.आ.वि. क्र. **हृदय शस्त्रक्रिया (बायपास कॉरोनरी सर्जरी) यांसाठी आगाऊ रक्कम देणे.**— शासकीय कर्मचाऱ्यांना,
 एमएजी. हृदय शस्त्रक्रिया, मूत्रपिंड रोपण शस्त्रक्रिया, रक्ताचा कर्करोग आणि उपमार्ग साधक हृदय शस्त्रक्रिया
 १०८३/४११९/ (बायपास कॉरोनरी सर्जरी) यांच्या बाबतीत उपयंत्रे आणि किंमती औषधे खरेदी करता येण्यासाठी
 पीएच-९ ए, (बायपास कॉरोनरी सर्जरी) यांच्या बाबतीत उपयंत्रे आणि किंमती औषधे खरेदी करता येण्यासाठी
 दिनांक २१ शासकीय कर्मचाऱ्यांना सहाय्य देण्यासाठी रुपये ४५,००० एवढी अगाऊ रक्कम किंवा उपयंत्रे आणि
 ऑगस्ट १९८५. किंमती औषधे यांवरील प्रत्यक्ष खर्च, या पैकी जो कमी असेल तेवढ्या खर्चाची रक्कम मंजूर करण्यात
 आली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यापाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

डी. टी. जोसेफ,
 शासनाचे सचिव.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य (वैद्यकीय मदत) नियम, १९६६

१. **संक्षिप्त नाव.**—(१) या नियमास, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य (वैद्यकीय मदत) नियम, १९६६ असे म्हणता येईल.

(२) ते दिनांक १ ऑक्टोबर १९६५ पासून अंमलात आले आहेत असे मानण्यात येईल.

२. **व्याख्या.**—या नियमात, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,

(१) “ अधिनियम ” म्हणजे मुंबई विधानमंडळ सदस्यांचे वेतन व भते अधिनियम, १९५६ ;

(२) “ प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकारी ” म्हणजे—

(एक) बृहन्मुंबईमध्ये अधीक्षक, सेंट जॉर्ज रुग्णालय, अधिष्ठाता, किंवा उप अधीक्षक, जे. जे. रुग्णालय व अधीक्षक, जी. टी. रुग्णालय व कामा व ऑल्ब्लेस रुग्णालय व आमदार निवासाचा प्रभारी वैद्यकीय अधिकारी.

(दोन) नागपूर येथे अधिष्ठाता किंवा उप अधीक्षक, सरकारी वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर व जिल्हा शल्यचिकित्सक, नागपूर किंवा राज्य सरकार शासकीय राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे याबाबत विनिर्दिष्ट करील असा इतर अधिकारी; आणि

(तीन) इतरत्र, जिल्ह्यातील आपल्या अधिकाऱ्यावर उपचार करण्यासाठी राज्य सरकारने नेमलेला जिल्ह्याचा प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी ;

आणि त्यात अशा आदेशात विनिर्दिष्ट करण्यात येईल असा या नियमांच्या सर्व किंवा कोणत्याही उपबंधान्वये प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्यांची कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी उप-खंड (एक) किंवा (दोन) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही सरकारी रुग्णालयाच्या अधीक्षकाने किंवा जिल्ह्याच्या प्रमुख वैद्यकीय अधिकाऱ्याने याबाबत लेखी आदेशाद्वारे यथोचितरित्या प्राधिकृत केलेल्या कोणताही अधिकारी याचा समावेश होतो ;

(३) “ सरकारी रुग्णालय ” म्हणजे राज्य सरकारने चालवलेले रुग्णालय किंवा दवाखाना आणि त्यात त्यास जोडलेल्या कोणत्याही शुश्रूषालयाचा समावेश होतो ;

(४) “ वैद्यकीय मदत ” म्हणजे प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याने सरकारी रुग्णालयात किंवा आपल्या समंत्रक कक्षात किंवा रुग्णाच्या घरी दिलेली वैद्यकीय मदत, आणि त्यात—

(एक) रोगनिदानाच्या प्रयोजनासाठी राज्यातील कोणत्याही सरकारी रुग्णालयात किंवा सरकारी प्रयोगशाळेत उपलब्ध असलेल्या व प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याला आवश्यक वाटणाऱ्या विकृतीचिकित्सा, अणुजीवशास्त्रीय, क्ष-किरण शास्त्रीय किंवा अन्य तपासणी पद्धतीचा;

(दोन) प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याशी विचारविनियम केल्यानंतर विशेषज्ञ किंवा वैद्यकीय अधिकारी ठरविल अशा मर्यादेपर्यंत व अशा रीतीने आवश्यक असल्याचे प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकारी प्रमाणित करील अशा विशेषज्ञाशी किंवा अन्य वैद्यकीय अधिकाऱ्याशी मग तो सरकारी अधिकारी असो किंवा नसो, केलेल्या विचारविनिमयाचा समावेश होतो ;

(५) “रुग्ण” म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ६ अन्वये वैद्यकीय मदत व उपचार करून घेण्याचा हक्क असलेला महाराष्ट्र विधानसभेचा किंवा महाराष्ट्र विधानपरिषदेचा सदस्य किंवा अशा सदस्यांच्या कुटुंबातील व्यक्ती ;

(६) “उपचार” यात, ज्या सरकारी रुग्णालयात रुग्णावर उपचार करण्यात येतो त्या रुग्णालयात उपलब्ध असलेल्या सर्व वैद्यकीय व शस्त्रक्रियेच्या सोयींचा उपयोग करण्याचा समावेश होतो ; तसेच, त्यात—

(एक) प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याला आवश्यक वाटतील अशा विकृतीचिकित्सा, अणुजीवशास्त्रीय, क्ष-किरणशास्त्रीय, किंवा अन्य पद्धतीचा उपयोग,

(दोन) सामान्यपणे राज्यातील सरकारी रुग्णालयांत अशा रीतीने उपलब्ध नसलेली औषधे, लस, रक्तजल किंवा अन्य रोगनिवारक पदार्थांचा पुरवठा,

(तीन) रुग्ण बरा होण्यासाठी किंवा त्याची प्रकृती गंभीर रीत्या बिघडू नये म्हणून आवश्यक असल्याचे प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकारी लेखी प्रमाणित करील अशी जी औषधे, लस, रक्तजल किंवा अन्य रोगनिवारक पदार्थ अशा रीतीने सामान्यपणे उपलब्ध नसतील व ज्यांच्याबाबतीत केंद्रीय सेवा (वैद्यकीय मदत) नियम, १९४४ अन्वये परतावा अनुज्ञेय नाही, अशा औषधांच्या यादीत ज्यांचा समावेश नसेल अशा औषधांचा, लसींचा, रक्तजलाचा किंवा अन्य रोगनिवारक पदार्थांचा पुरवठा ;

(चार) ज्या रुग्णालयात रुग्णाला दाखल केले असेल त्या रुग्णालयात सामान्यपणे देण्यात येणारी व रुग्णाच्या दर्जाला शोभणारी जी जागा दिली जाते अशी जागा ;

(पाच) ज्या रुग्णालयात रुग्णाला दाखल केले असेल त्या रुग्णालयात सामान्यपणे परिचारिका ज्या सेवा करतात त्या सेवा ;

(सहा) रोगाचे स्वरूप लक्षात घेऊन रुग्ण बरा होण्यासाठी किंवा त्याची प्रकृति गंभीर रीत्या बिघडू नये म्हणून जी शुश्रूषा आवश्यक असल्याचे प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकारी लेखी प्रमाणित करील अशी विशेष शुश्रूषा ;

(सात) पथ्याहार;

यांचाही समावेश होतो ; परंतु त्यात उप-खंड (चार) मध्ये वर्णन केलेल्या जागेव्यतिरिक्त रुग्णाच्या विनंतीप्रमाणे जी जागा दिली जाते तिचा समावेश होत नाही.

३. वैद्यकीय मदत.—(१) रुग्णास विनामूल्य वैद्यकीय मदत मिळण्याचा हक्क असेल.

(२) जेव्हा रुग्णाला पोट-नियम (१) अन्वये विनामूल्य वैद्यकीय मदत मिळण्याचा हक्क असेल तेव्हा. अशा वैद्यकीय मदतीसाठी त्याने कोणतीही रक्कम भरली असेल तर त्यास राज्य सरकार ठरवील अशा रीतीने त्या रकमेची प्रतिपूर्ती राज्य सरकारकडून करण्यात येईल.

४. उपचार.—(१) रुग्णाला विनामूल्य उपचार करून घेण्याचा हक्क असेल.

(२) रुग्णाच्या हिताच्या दृष्टीने त्याला उपचारासाठी सरकारी रुग्णालयात पाठवणे इष्ट आहे असे प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याचे मत असेल तेव्हा, तो रुग्ण जेथे आजारी पडला असेल त्या ठिकाणचे किंवा जिल्ह्यातील जे सरकारी रुग्णालय प्राधिकृत परिचर्या अधिकाऱ्याच्या मते आवश्यक ते उपचार करू शकत असेल अशा सरकारी रुग्णालयात त्या रुग्णाला विनामूल्य उपचार करून घेण्याचा हक्क असेल.

(३) पोट-नियम (२) अन्वये रुग्णाला सरकारी रुग्णालयात विनामूल्य उपचार करून घेण्याचा हक्क असेल तेव्हा अशा उपचारांसाठी त्याने रक्कम दिली असेल तर त्या रुग्णास राज्य सरकार ठरवील अशा रीतीने त्या रकमेची प्रतिपूर्ती राज्य सरकारकडून करण्यात येईल.

(४) प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याने विहित केलेली सर्व औषधे, शक्य असेल तेथवर, बृहन्मुंबईमध्ये सेंट जॉर्ज रुग्णालयात व अन्यत्र प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकारी त्याबाबत विनिर्दिष्ट करील अशा सरकारी रुग्णालयात देण्यात येतील :

परंतु कोणतीही औषधे, लस, रक्तजल किंवा अन्य रोगनिवारक पदार्थ सामान्यपणे अशा कोणत्याही रुग्णालयात उपलब्ध नसतील तेव्हा, त्या रुग्णास प्रथमतः ती विकत घेता येतील व त्यांच्या किंमतीची प्रतिपूर्ती, राज्य सरकार ठरवील अशा रीतीने प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र व तसेच आवश्यक ती प्रमाणके हजर केल्यावर, राज्य सरकारकडून करण्यात येईल. (परिशिष्ट).

५. विशेषज्ञाकडून उपचार.—(१) प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याच्या मते रुग्णाची स्थिती इतकी गंभीर स्वरूपाची किंवा विशेष स्वरूपाची आहे की, आपल्या खेरीज अन्य व्यक्तींच्या वैद्यकीय मदतीची आवश्यकता आहे, तर त्यास,—

(अ) त्याच्या मते त्या रुग्णाला ज्याच्या वैद्यकीय मदतीची आवश्यकता आहे अशा अगदी जवळच्या विशेषज्ञाकडे किंवा राज्यातील अन्य वैद्यकीय अधिकाऱ्याकडे त्या रुग्णाला पाठवता येईल ; किंवा

(ब) तो रुग्ण प्रवास न करू शकण्याइतका आजारी असेल, तर त्या रुग्णावर उपचार करण्यासाठी अशा विशेषज्ञाला किंवा अन्य वैद्यकीय अधिकाऱ्याला बोलावता येईल.

(२) पोट-नियम (१) च्या खंड (ब) अन्वये बोलावलेल्या विशेषज्ञाला किंवा अन्य वैद्यकीय अधिकाऱ्याला, प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याने दिलेली लेखी प्रमाणपत्रे हजर करून ज्या ठिकाणी रुग्ण असेल तेथपर्यंत केलेल्या प्रवासाबद्दल प्रवास भत्ता मिळण्याचा हक्क असेल.

६. प्रवासात वैद्यकीय मदत.— ज्या ठिकाणी रुग्ण आजारी पडला असेल ते ठिकाण प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याचे मुख्यालय नसेल व रुग्णावर उपचार करणाऱ्या वैद्यक व्यवसायींचे किंवा सरकारी वैद्यकीय अधिकाऱ्यांचे असे मत असेल की, प्रवासात आपण स्वतः किंवा अन्य व्यक्तीबरोबर असल्याशिवाय, रुग्णाने यथास्थिती, जिल्हा मुख्यालयापर्यंतचा किंवा बृहन्मुंबईपर्यंतचा प्रवास करणे रुग्णाच्या दृष्टीने सुरक्षित नाही तर, ती स्वतः रुग्णाबरोबर जाईल किंवा दुसऱ्या एखाद्या व्यक्तीला पाठविण्याची व्यवस्था करील. अशाबाबतीत, परिचर्या अधिकारी हा सरकारी कर्मचारी असेल तर तो कर्तव्यार्थ प्रवास करित आहे असे मानण्यात येईल व त्यास जाण्याच्या व परतीच्या प्रवासाबद्दल दौऱ्यावरील प्रवासाप्रमाणे प्रवास भत्ता काढता येईल. आणि तो सरकारी कर्मचारी नसेल तर, त्यास प्रत्यक्ष खर्च मिळण्याचा हक्क असेल.

७. **आयुर्वेदिक किंवा होमिओपॅथिक उपचार.**—रुग्णावर आयुर्वेदिक किंवा होमिओपॅथिक उपचार करणे आवश्यक असेल तर त्यास यथास्थिति अधीक्षक, एम. ए. पोदार रुग्णालय, मुंबई, पुणे, नागपूर व नांदेड येथील आयुर्वेदिक रुग्णालयाचा अधीक्षक किंवा मुख्य वैद्यकीय अधिकारी किंवा मानसेवी प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी होमिओपॅथिक रुग्णालय, मुंबई यांचा सल्ला घेता येईल आणि अशाबाबतीत, यथास्थिती अधीक्षक किंवा मुख्य वैद्यकीय अधिकारी या नियमांच्या प्रयोजनासाठी प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकारी म्हणून मानण्यात येईल. अधीक्षक किंवा मुख्य वैद्यकीय अधिकाऱ्यास आपापल्या रुग्णालयात विकृती-चिकित्सा, अणूजीवशास्त्रीय, क्ष-किरण, शास्त्रीय किंवा अन्य तपासणी पद्धतीची व्यवस्था करता येईल.

८. **रुग्णाच्या निवासस्थानी उपचार.**—(१) प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याच्या मते योग्य असे रुग्णालय नसल्यामुळे किंवा ते दूर असल्यामुळे किंवा आजारीपणाच्या तीव्रतेमुळे नियम ४, पोट-नियम (२) मध्ये उपबंधित केल्याप्रमाणे रुग्णावर उपचार करणे शक्य नसेल तर त्या रुग्णाच्या निवासस्थानी त्याच्यावर उपचार करता येईल.

(२) पोट-नियम (१) अन्वये रुग्णावर त्याच्या निवासस्थानी उपचार करण्यात येईल तेव्हा, त्यास अशा उपचारासाठी आलेल्या खर्चाबद्दल, जर त्याच्यावर नियम ४, पोट-नियम (२) अन्वये उपचार केला असता तर त्यास या नियमान्वये विनामूल्य जो उपचार करून घेण्याचा हक्क प्राप्त झाला असता अशा उपचाराच्या खर्चाइतकी रक्कम मिळण्याचा त्यास हक्क असेल.

९. **या नियमान्वये अनुज्ञेय खर्चाखेरीज अन्य खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्याचा हक्क असणार नाही.**—या नियमातील कोणत्याही गोष्टीमुळे, या नियमात स्पष्टपणे उपबंधित केले असेल त्याव्यतिरिक्त, रुग्णास दिलेल्या कोणत्याही वैद्यकीय मदतीमुळे किंवा उपचारांमुळे त्याला जो खर्च आला असेल त्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्याचा रुग्णाला हक्क प्राप्त होतो असे मानले जाणार नाही.

१०. **निरसन व व्यावृत्ती.**—महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य (वैद्यकीय मदत) नियम, १९६३ हे उक्त नियमांचे निरसन करण्यापर्वी केलेल्या किंवा करण्याचे राहून गेलेल्या गोष्टींच्या संबंधी असेल ते खेरीजकरून याद्वारे निरसित करण्यात येत आहेत.

परिशिष्ट एक

केंद्र/राज्य शासकीय कर्मचारी आणि त्यांचे कुटुंबीय यांची वैद्यकीय देखभाल आणि/किंवा उपचार यांच्या संबंधात करण्यात आलेल्या वैद्यकीय खर्चाच्या परताव्याची मागणी करण्याकरिता करावयाच्या अर्जाचा नमुना

टीप.—प्रत्येक रुग्णाकरिता स्वतंत्र नमुना वापरावा.

१. शासकीय कर्मचाऱ्याचे नाव व पदनाम
(ठळक अक्षरात)
२. कर्मचारी ज्या कार्यालयात नोकरीत आहे त्या कार्यालयाचे नाव.
३. वित्तीय नियमांमध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे शासकीय कर्मचाऱ्याचे वेतन आणि इतर वित्तलब्धी स्वतंत्रपणे दर्शविण्यात याव्यात.
४. कामाचे ठिकाण
५. प्रत्यक्ष निवासस्थानाचा पत्ता
६. रुग्णाचे नाव आणि शासकीय कर्मचाऱ्याशी त्याचे / तिचे नाते.

टीप.—मुलाच्या बाबतीत वयसुद्धा नमूद करावे.
७. ज्या ठिकाणी रुग्ण आजारी झाला असेल ते ठिकाण
८. आजाराचे स्वरूप व कालावधी
९. मागणी केलेल्या रकमेचा तपशील :-

वैद्यकीय देखभाल

(एक) रोग लक्षणासाठी सल्ला देण्याची फी द्यावी-

(अ) ज्या वैद्यकीय अधिकाऱ्याचा सल्ला घेतला असेल त्याचे नाव व पदनाम आणि ज्या रुग्णालयाशी किंवा दवाखान्याशी तो संबंधित असेल त्या रुग्णालयाचे किंवा दवाखान्याचे नाव.

(ब) किती वेळा सल्ला घेण्यात आला ती संख्या आणि त्याच्या तारखा आणि प्रत्येक सल्ल्यासाठी दिलेली फी.

(क) रुग्णालयाच्या वैद्यकीय अधिकाऱ्याच्या रोगचिकित्सा कक्षात (कन्सल्टिंग रुम) सल्ला घेण्यात आला की रुग्णाच्या निवासस्थानी सल्ला घेण्यात आला, ते नमूद करावे.

(दोन) रोग निदान करताना करण्यात आलेल्या विकृती चिकित्साविषयक, अणुजीवशास्त्रीय, क्ष-किरणशास्त्रीय किंवा इतर तत्सम चाचण्यांसाठी आकारण्यात आलेली फी त्यामध्ये पुढील गोष्टी नमूद कराव्यात—

(अ) ज्या रुग्णालयात किंवा प्रयोगशाळेत चाचण्या घेण्यात आल्या होत्या त्या रुग्णालयाचे किंवा प्रयोगशाळेचे नाव.

(ब) प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याच्या सल्ल्याने चाचणी घेण्यात आली होती किंवा कसे, घेण्यात आली असेल तर अशा अर्थाचे प्रमाणपत्र सोबत जोडावे.

(तीन) बाजारातून खरेदी केलेल्या औषधांचा खर्च (औषधांची सूची व रोखीच्या पावत्या जोडण्यात याव्यात.)

विशेषज्ञांचा सल्ला घेणे

विशेषज्ञाला किंवा प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्याव्यतिरिक्त किंवा प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्याव्यतिरिक्त एखाद्या अन्य वैद्यकीय अधिकाऱ्याला देण्यात आलेली फी, त्यामध्ये पुढील गोष्टी दर्शविण्यात याव्यात :-

(अ) ज्याचा सल्ला घेण्यात आला असेल त्या विशेषज्ञाचे किंवा वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे नाव व पदनाम व तो ज्या रुग्णालयाशी संलग्न असेल त्या रुग्णालयाचे नाव.

(ब) किती वेळा सल्ला घेण्यात आला ती संख्या व जेव्हा सल्ला घेण्यात आला ती तारीख व प्रत्येक सल्ल्यासाठी आकारण्यात आलेली फी.

(क) सल्ला रुग्णालयात किंवा विशेषज्ञाच्या किंवा वैद्यकीय अधिकाऱ्याच्या रोगचिकित्सा कक्षात (कन्सल्टिंग रुम) किंवा रुग्णाच्या निवासस्थानी घेण्यात आला होता किंवा कसे.

(ड) त्या प्रांताच्या मुख्य प्रशासकीय वैद्यकीय अधिकाऱ्याच्या पूर्वमान्यतेने व सल्ल्याने विशेषज्ञाचा किंवा वैद्यकीय अधिकाऱ्याचा सल्ला घेण्यात आला होता किंवा कसे. तसा सल्ला घेण्यात आला असेल तर तशा अर्थाचे प्रमाणपत्र जोडण्यात यावे.

१०. मागणी केलेली एकूण रक्कम

११. सहपत्राची यादी

१२. कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या म्हणजेच १५ ऑगस्ट १९६८ रोजी आणि त्यानंतर जिवंत असलेली मुले.

शासकीय कर्मचाऱ्याने सही करून द्यावयाचे प्रतिज्ञापन

मी याद्वारे जाहीर करतो की, या अर्जामध्ये केलेली निवेदने माझ्या संपूर्ण माहितीप्रमाणे व विश्वासाप्रमाणे खरी असून ज्या व्यक्तींवर वैद्यकीय खर्च करण्यात आला ती व्यक्ती पूर्णपणे माझ्यावर अवलंबून आहे.

शासकीय कर्मचाऱ्यांची सही,
(कर्मचारी) ज्या कार्यालयाशी संबंधित
आहे त्या कार्यालयाचे नाव.

परिशिष्ट दोन

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी/१०८४/११६/पीएच-१ए

दिनांक २१ जुलै १९८४.

परिशिष्ट “ अ ”

..... येथे नोकरीत असलेल्या व
 श्री./श्रीमती यांची पत्नी/यांचा पती/यांचा मुलगा/यांची मुलगी/यांची आई/यांचे
 वडील/यांची बहिण असलेल्या श्री. /श्रीमती / कुमार / कुमारी यांना
 पुढीलप्रमाणे प्रमाणपत्र देण्यात येत आहे.

प्रमाणपत्र “अ”

(उपचारासाठी रुग्णालयात दाखल करण्यात न आलेल्या रुग्णाच्या बाबतीत द्यावयाचे.)

मी, डॉ. याद्वारे असे प्रमाणित करतो की,
 (अ) या रुग्णावर रुग्णालयात / माझ्या
 रोगचिकित्सा कक्षात (कन्सल्टिंग रुम) उपचार करण्यात आले होते आणि रुग्णास बरे वाटण्याकरिता/त्याची स्थिती
 अधिक खालावू नये याकरिता याबाबतीत मी लिहून दिलेली, खाली उल्लेखिलेली औषधे अत्यावश्यक होती. विहित
 केलेली औषधे ही, शासन निर्णय क्रमांक एमएजी-१०६८/६०११ (ए)-पी, दिनांक ११ फेब्रुवारी १९७१, एमएजी-१०६८/
 ६०५११/(ए)-पी, दिनांक २९ एप्रिल १९७२ आणि शा.नि.क्र. एमएजी-१०७२/एस, दिनांक २४ सप्टेंबर १९७३, या
 अन्वये (वैद्यकीय खर्चाची) प्रतिपूर्ती मिळण्याजोग्या औषधांचा प्रवर्गात समाविष्ट करण्यात आली असून, ती रुग्णांना
 पुरवठा करण्याकरिता (रुग्णालयाचे नाव) या रुग्णालयाच्या साठ्यात
 नाहीत व त्यामध्ये ज्यांच्याकरिता समान उपचार-शास्त्रीय मूल्य असणारे (रोगनिवारण करण्याची तितकीच क्षमता
 असणारे) अधिक स्वस्त पदार्थ उपलब्ध आहेत, अशा दुकानातच तयार करून मिळणाऱ्या औषधांचा तसेच मूलतः
 अन्नपदार्थ, शक्तीवर्धके (टॉनिक्स) किंवा जंतुनाशके यांचा समावेश होत नाही.

अनुक्रमांक	औषधाचे/उपयंत्राचे नाव व त्याचा प्रवर्ग	दररोजचे प्रमाण	एकूण आवश्यक असलेले प्रमाण
(१)	(२)	(३)	(४)
१
२
३
४
५

(ब) रुग्णास हा आजार असून/होता व पासून
..... पर्यंत मी त्याच्यावर/तिच्यावर उपचार करित आहे/होतो.

(क) रुग्णावर प्रसूतिपूर्व/प्रसूत्युत्तर उपचार करण्यात आले नाहीत/आले नव्हते.

(ड) क्ष-किरण चाचण्या, प्रयोगशाळा चाचण्या इत्यादिकरिता रुपये इतका खर्च
करण्यात आला व तो करणे आवश्यक होते व माझ्या सल्ल्यावरून
(रुग्णालयाचे किंवा प्रयोगशाळेचे नाव) येथे या चाचण्या करण्यात आल्या.

(इ) रुग्णास रुग्णालयात दाखल करणे आवश्यक नाही/नव्हते.

ठिकाण

दिनांक

वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे नाव, सही व पदनाम (अधिकारी)
ज्या रुग्णालयाशी/दवाखाना इत्यादीशी संबंधित असलेल्या
रुग्णालयाचे/दवाखान्याचे नाव व शिक्का.

परिशिष्ट तीन

जोडपत्र “ब”

..... येथे नोकरीत असलेल्या व श्री./श्रीमती
 यांची पत्नी/यांचा पती/यांचा मुलगा/यांची मुलगी/यांचे वडील/
 यांची आई असलेल्या श्री. /श्रीमती / कुमार / कुमारी यांना पुढीलप्रमाणे
 प्रमाणपत्र देण्यात येत आहे.

प्रमाणपत्र “अ”

(उपचाराकरिता रुग्णालयात दाखल करण्यात आलेल्या रुग्णाच्या बाबतीत द्यावयाचे.)

(रुग्णालयातील त्या प्रकरणाच्या प्रभारी वैद्यकीय अधिकाऱ्याने यावर स्वाक्षरी करावी.)

मी, डॉक्टर याद्वारे असे प्रमाणित करतो
 की,—

(अ) या रुग्णास माझ्या /डॉ. (वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे नाव व
 पदनाम) यांच्या सल्ल्यावरून रुग्णालयात दाखल करण्यात आले होते.

(ब) हा रुग्ण येथे उपचार घेत असून रुग्णास बरे
 वाटण्याकरिता /त्याची स्थिती अधिक खालावू नये याकरिता याबाबतीत मी लिहून दिलेली, खाली उल्लेखिलेली औषधे
 अत्यावश्यक होती. विहित केलेली औषधे ही, या प्रमाणपत्रासोबत जोडलेल्या जोडपत्र-एक/जोडपत्र-दोन/जोडपत्र-
 तीनच्या शासन निर्णय क्रमांक एमएस-१०६८/६०५११/(ए)/पी, दिनांक ११ फेब्रुवारी १९७१, क्र. एमएजी-१०७२/
 ६००७२/एस, दिनांक २९ एप्रिल १९७२ व शा.नि.क्र. एमएजी-१०७२-६००७२-एस, दिनांक २४ सप्टेंबर १९७३ मध्ये
 औषधांच्या प्रवर्गात समाविष्ट करण्यात आली असून रुग्णांना पुरवठा करण्याकरिता
 (रुग्णालयाचे नाव) या रुग्णालयातील साठ्यात ही औषधे उपलब्ध नाहीत व
 त्यामध्ये, ज्यांच्याकरिता समान उपचारशास्त्रीय मूल्य असणारे (रोगनिवारण करण्याची तितकीच क्षमता असणारे)
 अधिक स्वस्त पदार्थ उपलब्ध आहेत, अशा दुकानातच तयार करून मिळणाऱ्या औषधांचा तसेच मूलतः अन्नपदार्थ,
 शक्तिवर्धके किंवा जंतुनाशके यांचा समावेश होत नाही.

अनुक्रमांक	औषधाचे/उपयंत्राचे नाव व त्याचा प्रवर्ग क्रमांक	दररोजचे प्रमाण	एकूण आवश्यक असलेले प्रमाण
(१)	(२)	(३)	(४)
१
२
३
४
५

(क) रुग्णास हा आजार असून/होता व पासून
..... पर्यंत मी त्याच्यावर/तिच्यावर उपचार करित आहे/होतो.

(ड) क्ष-किरण चाचण्या, प्रयोगशाळा चाचण्या इत्यादिकरिता रुपये इतका खर्च
करण्यात आला व तो करणे आवश्यक होते व माझ्या सल्ल्यावरून
(रुग्णालय किंवा प्रयोगशाळेचे नाव) येथे या चाचण्या करण्यात आल्या.

ठिकाण

दिनांक

रुग्णालयातील या प्रकरणातील प्रभारी
अधिकार्याचे नाव, स्वाक्षरी व पदनाम आणि
रुग्णालयाचे नाव व शिक्का.

परिशिष्ट चार

नमुना “क”

तातडीच्या वैद्यकीय उपचारांकरिता शासकीय कर्मचाऱ्याला द्यावयाचे खर्चाचे प्रमाणपत्र

(उपचार करणाऱ्या खाजगी व्यवसायीने द्यावयाचे)

याद्वारे असे प्रमाणित करण्यात येते की—

..... येथे या पदावर नोकरीस असलेल्या
 व या पत्त्यावर राहणाऱ्या
 श्री./श्रीमती यांची/यांचा, पत्नी/पती/मुलगा/मुलगी/
 वडील/आई/भाऊ/बहीण श्री./श्रीमती यांच्यावर/हिच्यावर
 दिनांक पासून पर्यंत तातडीने उपचार करण्याची गरज
 असलेला रुग्ण म्हणून यांनी पुढील उपचार केले होते :—

पुढील तक्रारींकरिता

दिसून आलेले प्रमुख लक्षण

आवश्यक ती तातडीची तपासणी व

तिचे निष्कर्ष.

रोगनिदान

उपचाराकरिता झालेला एकूण खर्च (जोडपत्र “ड”) रुपये इतका होता, व त्याचा तपशील
 नमुना “ड” मध्ये देण्यात आला आहे. याद्वारे, असे प्रमाणित करण्यात येते की, तातडीच्या उपचारानंतर रुग्णाला
 पुढील उपचाराकरिता प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकाऱ्यास भेटण्याचा सल्ला देण्यात आला होता.

दिनांक स्वाक्षरी

डॉक्टराचे नाव

ठिकाण नोंदणी क्रमांक

रुग्णालयाचे नाव

परिशिष्ट पाच

नमुना “डु”

खाजगी रुग्णालयात तातडीचे उपचार करण्यात आलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्याकरिता
 करण्यात आलेल्या खर्चाचे (तपशीलवार) प्रमाणपत्र
 (उपचार करणाऱ्या डॉक्टरने भरावयाचे व जोडपत्र “क” ला जोडावयाचे)

- रुग्णाचे नाव :
- रुग्णालयात दाखल केल्याची तारीख :
- रुग्णालयातून घरी पाठवल्याची तारीख :
- रुग्णालयाचा नोंदणी क्रमांक :
- (अ) (१) सल्ला :
- (२) दररोज रु. या दराने
 दिनांक पासून पर्यंत
 एकूण दिवसांचा रुग्णालयात
 ठेवल्याचा खर्च.
- (३) शस्त्रक्रियेवरील खर्च :
- (४) शस्त्रक्रियागारात केलेला खर्च :
- (५) बधिरीकरणावरील खर्च :
- (६) दिलेल्या भेटी (व्हिजिटस्) :
- (अ) प्रत्येक भेटीसाठी (व्हिजिट) रु.
 याप्रमाणे नेहमीच्या भेटीची संख्या.
- (ब) प्रत्येक भेटीसाठी (व्हिजिट) रु.
 प्रमाणे विशेष भेटीसाठी रुग्णाला
 या डॉक्टरांकडे जितक्या वेळा पाठविले
 ती संख्या.
- डॉक्टर यांच्याकडे दर
 भेटीसाठी (व्हिजिटला) रु. या
 दराने जितक्या वेळा पाठविले ती संख्या.
- डॉक्टर यांच्याकडे दर:
 भेटीसाठी (व्हिजिटला) रु.....(या
 दराने जितक्या वेळा पाठविले ती संख्या.

- (७) दररोज रुपयेया दराने :
..... दिवस इन्व्युबेटरचा वापर
केला.
- (८) प्रतिदिनी रुपये या दराने :
..... दिवस मॉनिटरचा वापर केला.
- (९) तापसण्या :—
- (अ) विकृतिचिकित्सा (पॅथॉलॉजी) :
प्रयोगशाळा.
- (ब) क्ष-किरण छायाचित्रे :
.....
- (क) प्रत्येक छत्स्पंद विद्युतलेखासाठी :
(ईसीजी) रुपये प्रमाणे
छत्स्पंद विद्युतलेखाचा खर्च.
- (ड) इतर

(ब) औषधे

अनुक्रमांक	औषधाचे नाव	औषधाची किंमत (रुपये पैसे)
.....
.....
.....
	एकूण
	एकूण बेरीज (अ + ब)

(यथार्थ अनुवाद)

न. ब. पाटील,

भाषा संचालक, महाराष्ट्र राज्य.

परिशिष्ट सहा

(केवळ मधुमेह झालेल्या रुग्णांवर उपचार केले असताना द्यावयाचे प्रमाणपत्र)

याद्वारे असे प्रमाणित करण्यात येते की,

श्री./श्रीमती/कुमारी

(श्री./श्रीमती/कुमारी यांचे/यांची पती/पत्नी/
मुलगा/मुलगी/आई/वडील/भाऊ/बहीण)

..... विभागाचे कर्मचारी हे

माझ्या वैद्यकीय सल्ला कक्षात मधुमेहाच्या रोगावर उपचार घेत असून दिनांक
रुग्णालयात

पासून पर्यंतच्या कालावधीत त्यांच्या रोगाची प्रारंभिक

अवस्था असताना त्यावर उपचार करण्यासाठी
रुग्णालयात त्यांच्यावर उपचार करण्यासाठी

त्यांना “इन्सुलीन”, “नादीसन” वगैरे औषधे देण्यात आली होती. उपरोक्त रुग्णाची प्रकृती गंभीर झाल्यामुळे त्यास रुग्णालयात ठेवणे भाग पडले.

त्याच्या आजाराचे दिनांक रोजी निदान झाले.

अधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकारी
(नाव व पदनाम)

ठिकाण :

दिनांक :

रुग्णालय/वैद्यकीय सल्ला कक्ष/यातील
प्रभारी वैद्यकीय अधिकारी.

टीप.— प्रत्यक्ष शासकीय कर्मचाऱ्यावरील उपचारांच्या बाबतीत प्रमाणपत्र द्यावयाचे असेल तर कंसातील मजकूर वगळण्यात यावा.

परिशिष्ट

[नियम ४ (३) पहा]

विधानमंडळाच्या सदस्यांना वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती

शासन निर्णय, नगरविकास व गृहनिर्माण विभाग,
क्रमांक एमएजी. १०६६/२६४९७-एस, दिनांक २९ ऑगस्ट १९६६

सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय यांचे पत्र क्रमांक १०२६५-एच, दिनांक २९ एप्रिल १९६६.

शासन निर्णय.—महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य (वैद्यकीय मदत) नियम, १९६६ नियम ३ व ४ च्या पोट-नियम (१) अन्वये रुग्णास विनामूल्य वैद्यकीय मदत मिळण्याचा व उपचार करून घेण्याचा हक्क आहे. नियमात आणखी अशीही तरतूद करण्यात आली आहे की, रुग्णाला विनामूल्य मदत मिळण्याचा व उपचार करून घेण्याचा हक्क असेल तेव्हा, अशा वैद्यकीय मदतीसाठी व उपचारासाठी त्याने दिलेल्या रकमेची प्रतिपूर्ती राज्य सरकार ठरवतील अशा रीतीने राज्य सरकारकडून त्याला करण्यात येईल.

शासन आता असा निदेश देत आहे की, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य (वैद्यकीय मदत) नियम, १९६६ मध्ये व्याख्या केलेल्या रुग्णाला जेव्हा जेव्हा वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्याचा हक्क असेल तेव्हा तेव्हा त्याने आपली मागणी, सरकारी कर्मचारी आपली मागणी ज्या प्रपत्रात सादर करतो त्या प्रपत्रात सादर करावी (प्रपत्र शासन निर्णयाला जोडले आहे). यथोचितरित्या भरलेले व रुग्णांच्या प्राधिकृत वैद्यकीय परिचर्या अधिकाऱ्याने प्रतिस्वाक्षरित केलेले प्रपत्र वेतन, भत्ते इत्यादी देण्याच्या प्रयोजनासाठी, विधानसभेच्या/विधानपरिषदेच्या संबंधित सदस्याच्या आहरण व संवितरण अधिकारी असलेल्या जिल्हा कोषागार अधिकाऱ्याकडे सादर करावे. जिल्हा कोषागार अधिकारी त्यानंतर महाराष्ट्र विधानसभेच्या/विधानपरिषदेच्या सदस्याने महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य (वैद्यकीय मदत) नियम, १९६६ अनुसार सादर केलेल्या बिलांचे परिनिरीक्षण करील व त्यानंतर विधानसभेच्या/विधानपरिषदेच्या सदस्याला रक्कम देईल.

परिशिष्ट 'अ'

श्री./श्रीमती यांची/यांचे पत्नी/पती/मुलगा/मुलगी/
आई/वडील/बहीण/भाऊ श्री./श्रीमती/कुमार/कुमारी यांना दिलेले
प्रमाणपत्र.

प्रमाणपत्र 'अ'

(उपचारासाठी रुग्णालयात दाखल न केलेल्या रुग्णांच्याबाबतीत द्यावयाचे)

मी, डॉक्टर याद्वारे प्रमाणित करतो की,—

(अ) मी, माझ्या संमंत्रक कक्षात दिनांक (येथे तारीख लिहावी)
रुग्णाच्या निवासस्थानी

ला दिलेल्या सल्ल्याबाबत रु. फी आकारली.

(ब) मी माझ्या संमंत्रक कक्षात/रुग्णाच्या निवासस्थानी, दिनांक (येथे तारीख लिहावी)
ला स्नायूतील (इन्ट्रामस्क्यूलर) इंजेक्शने/सब क्युटेनिस इंजेक्शने देण्यासाठी रुपये फी आकारली.

(क) दिलेली इंजेक्शने प्रतिक्षमतेच्या किंवा रोगप्रतिबंधक प्रयोजनासाठी दिली होती/नव्हती.

(ड) रुग्णालयात/माझ्या संमंत्रक कक्षात रुग्णावर उपचार करण्यात आले व या संबंधात मी लिहून दिलेली खाली नमूद केलेली औषधे रुग्ण बरा होण्यासाठी/त्याची प्रकृती गंभीररित्या बिघडू नये म्हणून आवश्यक होती. लिहून दिलेल्या औषधांचा, भारत सरकारने तयार केलेल्या अनुज्ञेय नसणाऱ्या औषधांच्या यादीत समावेश नाही व खाजगी रुग्णांचा पुरवठा करण्यासाठी ती (रुग्णालयाचे नाव) येथे साठवलेली नाहीत आणि त्यात, ज्या औषधी पदार्थासाठी तितक्याच रोगनिवारक मूल्याचे स्वस्त पदार्थ उपलब्ध आहेत असा एकस्वाधिकार औषधी पदार्थांचा समावेश नाही. तसेच त्यात जे मुख्यतः अन्नपदार्थ, प्रसाधने किंवा रोगाणुनाशके आहेत अशा औषधी पदार्थांचा समावेश नाही.

औषधाचे नाव	किंमत
१.
२.
३.

(ई) रुग्ण ने आजारी आहे/होता आणि दिनांक पासून दिनांक पर्यंत मी त्याच्यावर उपचार करित आहे/होतो.

(फ) रुग्णावर प्रस्तूतीपूर्व किंवा प्रस्तूतीनंतर उपचार केले होते/नव्हते.

(ग) क्ष-किरण, प्रयोगशाळा तपासणी इत्यादींसाठी केलेला रु. खर्च आवश्यक होता व (रुग्णालयाचे किंवा प्रयोगशाळेचे नाव) येथे माझ्या सल्ल्यानुसार अशी तपासणी करण्यात आली.

(ह) विशेषज्ञाच्या सल्ल्यासाठी मी रुग्णाला डॉक्टर यांचेकडे पाठविले आणि नियमान्वये आवश्यक असलेली * यांची आवश्यक ती मान्यता मिळविली होती.

(आय) रुग्णाला रुग्णालयात ठेवण्याची आवश्यकता होती/नव्हती.

ठिकाण :
दिनांक :

वैद्यकीय अधिकाऱ्याची सही व तो ज्या
रुग्णालयात/दवाखान्यात आहे त्या
रुग्णालयाचे/दवाखान्याचे नाव.

टीप.— लागू नसलेल्या बाबी खोडाव्यात बाब (अ) सक्तीची आहे आणि ती सर्व बाबतीत वैद्यकीय अधिकाऱ्याने भरली पाहिजे.

* येथे नियम ४(१) अन्वये ज्या अधिकाऱ्यांची मान्यता मिळवली त्या अधिकाऱ्याने पूर्ण पदनाम लिहावे.

परिशिष्ट 'ब'

श्री./श्रीमती यांची/यांचे पत्नी/पती/मुलगा/मुलगी/
आई/वडील/बहीण/भाऊ श्री./श्रीमती/कुमार/कुमारी यांना दिलेले
प्रमाणपत्र.

प्रमाणपत्र 'ब'

(उपचारासाठी रुग्णालयात दाखल करण्यात आलेल्या रुग्णांच्याबाबतीत द्यावयाचे)

भाग 'अ'

(रुग्णालयात त्या रुग्णावर उपचार करणाऱ्या वैद्यकीय अधिकाऱ्याने सही करावयाचे)

मी, डॉक्टर याद्वारे च्या सल्ल्यावरून
प्रमाणित करतो की,—

(अ) रुग्णाला माझ्या, (वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे नाव
व पदनाम) सल्ल्यावरून रुग्णालयात दाखल केले होते.

(ब) येथे, मी रुग्णावर उपचार करीत होतो आणि या संबंधात मी लिहून
दिलेली खाली उल्लेख केलेली औषधे रुग्ण बरा होण्यासाठी/त्याची प्रकृती गंभीररीत्या बिघडू नये म्हणून आवश्यक
होती. लिहून दिलेल्या औषधांचा, भारत सरकारने तयार केलेल्या अनुज्ञेय नसणाऱ्या औषधांच्या यादीत समावेश नाही
व ती खाजगी रुग्णांना पुरवठा करण्यासाठी (रुग्णालयाचे नाव) येथे साठवलेली
नाहीत आणि त्यात, ज्या औषधी पदार्थासाठी तितक्याच रोगनिवारक मुल्याचे स्वस्त पदार्थ उपलब्ध आहेत अशा
एकस्वाधिकार औषधी पदार्थांचा समावेश नाही तसेच त्यात जे मुख्यतः अन्नपदार्थ, प्रसाधने किंवा रोगाणुनाशके आहेत
अशा औषधी पदार्थांचा समावेश नाही.

औषधाचे नाव

किंमत

१.
२.
३.
४.
५.

(क) दिलेली इंजेक्शने प्रतिक्षमतेच्या किंवा रोगप्रतिबंधक प्रयोजनासाठी दिली होती/नव्हती.

(ड) रुग्ण ने आजारी आहे/होता आणि दिनांक पासून
दिनांक पर्यंत मी त्याच्यावर उपचार करीत आहे/होतो.

(ई) क्ष-किरण, प्रयोगशाळा तपासणी इत्यादींसाठी केलेला रु. खर्च आवश्यक होता व (रुग्णालयाचे किंवा प्रयोगशाळेचे नाव) येथे माझ्या सल्ल्यानुसार अशी तपासणी करण्यात आली.

(फ) विशेषज्ञाच्या सल्ल्यासाठी मी, डॉक्टर यांना बोलाविले आणि नियमान्वये आवश्यक असलेली * यांची आवश्यक ती मान्यता मिळविली होती.

रुग्णालयातील त्या रुग्णावर उपचार
करणाऱ्या वैद्यकीय अधिकाऱ्याची सही व
पदनाम आणि रुग्णालयाचे नाव.

भाग 'ब'

मी प्रमाणित करतो की, रुग्णालयात रुग्णावर उपचार करण्यात आले आणि खास परिचारिकांच्या ज्या सेवेसाठी रुपये खर्च झाला (जोडलेली बिले व पावत्या पहाव्यात) त्या सेवा रुग्ण बरा होण्यासाठी/त्याची प्रकृती गंभीररित्या बिघडू नये म्हणून आवश्यक होत्या.

रुग्णालयातील त्या रुग्णावर उपचार
करणाऱ्या वैद्यकीय अधिकाऱ्याची सही व
पदनाम आणि रुग्णालयाचे नाव.

* येथे नियम ४(१) अन्वये ज्या अधिकाऱ्याची मान्यता मिळविली त्या अधिकाऱ्याचे पूर्ण नाव व पदनाम लिहावे.

**माजी विधानमंडळ सदस्यांना वैद्यकीय
सुविधा लागू करणे.**

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी १०८५/३६२७/आरोग्य-९,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १२ ऑक्टोबर १९८८.

शासन निर्णय

महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या विद्यमान सदस्यांना व त्यांच्या कुटुंबियांना ज्या वैद्यकीय सवलती लागू आहेत. त्याच सवलती विधानमंडळाच्या माजी सदस्यांनाही लागू करण्याबद्दलचा प्रश्न शासनाच्या काही काळ विचाराधीन होता.

२. शासन आता असे आदेश देत आहे की, महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ व त्यामध्ये वेळोवेळी केलेल्या सुधारणांसहित शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी असलेले तसेच विद्यमान विधानमंडळ सदस्यांना लागू केलेले खाली नमूद केलेले आदेश माजी आमदारांना व त्यांच्या कुटुंबियांनाही जसेच्या तसे लागू करण्यात येत आहेत :—

- (१) एमएजी. १०८१/४९०७/पीएच-९, दिनांक १९ ऑक्टोबर १९८३.
- (२) एमएजी. १०८१/४९०७/पीएच-९, दिनांक १९ ऑक्टोबर १९८४.
- (३) एमएजी. १०८४/११६/पीएच-९, दिनांक २१ जुलै १९८४.
- (४) एमएजी. १०८४/११६/पीएच-९, दिनांक २४ ऑगस्ट १९८४.
- (५) एमएजी. १०८२/४१९/सीआर-६३/पीएच-९, दिनांक २१ डिसेंबर १९८४.
- (६) एमएजी. १०८१/४९०७/पीएच-९, दिनांक २ जानेवारी १९८५.
- (७) एमएजी. १०८४/४१५७/सीआर. १५६/पीएच-९, दिनांक २९ एप्रिल १९८५.
- (८) एमएजी. १०८३/४११९/पीएच-९, दिनांक २१ ऑगस्ट १९८५.
- (९) एमएजी. १०८१/२९१६/आरोग्य-९, दिनांक ४ फेब्रुवारी १९८६.
- (१०) एमएजी. १०८६/१०३/आरोग्य-९, दिनांक १५ मे १९८६.
- (११) एमएजी. १०८६/१५६४/आरोग्य-९, दिनांक १५ जुलै १९८६.
- (१२) एमएजी. १०८६/२२६०/आरोग्य-९, दिनांक २७ एप्रिल १९८७.
- (१३) एमएजी. १०८६/४९०७/आरोग्य-९, दिनांक १ सप्टेंबर १९८७.
- (१४) एमएजी. १०८६/४९०७/(२)/आरोग्य-९, दिनांक १ सप्टेंबर १९८७.

३. उपरोक्त आदेशानुसार देण्यात येणाऱ्या वैद्यकीय सुविधांपैकी काही प्रमुख सुविधा खालीलप्रमाणे आहेत :—

- (१) शासकीय रुग्णालयात विनामूल्य औषधोपचार.
- (२) शासकीय रुग्णालयात उपलब्ध नसलेली औषधे बाहेरून विकत आणल्यास व प्राधिकृत अधिकाऱ्याने प्रमाणित केल्यास प्रतिपूर्ती करणे.

(३) हृदयावरील शस्त्रक्रिया, मूत्रपिंडरोपण, रक्ताचा कर्करोग, बायपास कॉरोनरी शस्त्रक्रिया यासाठी लागणारा खर्च तसेच त्यासाठी लागणाऱ्या उपकरणांची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यांवरील संभाव्य खर्च इतके पण रुपये ४५ हजाराच्या कमाल मर्यादेपर्यंत अग्रिम मंजूर करणे.

(४) ज्या आजारांवरील औषधोपचारासाठी अद्याप भारतामध्ये सर्वत्र सोय उपलब्ध झालेली नाही. अशा आजारांसाठी शासनाने नेमलेल्या वैद्यकीय मंडळाच्या अनुमतीने घेतलेल्या परदेशातील औषधोपचारासाठी तसेच भारतामध्ये मान्यताप्राप्त संस्थांकडून घेतलेल्या उपचारावर केलेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करणे.

(५) आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्ण म्हणून घेतलेल्या औषधोपचाराच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी शासनाने ठरविलेल्या २१ आजारांवर औषधोपचार घेतल्यास संबंधित प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या संमतीने, वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करणे.

(६) कर्क रोगाच्या औषधोपचाराकरिता मान्यताप्राप्त रुग्णालयातील औषधोपचाराच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करणे.

४. उपरोक्त आदेशानुसार देण्यात येणाऱ्या वैद्यकीय सुविधांसाठी विधानमंडळ सदस्यांच्या कुटुंबियांमध्ये महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ च्या नियम २(३) नुसार पुढील व्यक्तींचा समावेश होऊ शकेल :—

(१) माजी विधानमंडळ सदस्याची पत्नी किंवा पती.

(२) माजी विधानमंडळ सदस्यावर अवलंबून असतील अशी विधानमंडळ सदस्यांची औरस मुले, सावर मुले, कायदेशीर दत्तक घेतलेली मुले.

(३) माजी विधानमंडळ सदस्यावर पूर्णपणे अवलंबून असलेले त्याचे आई-वडील.

टीप.—महिला माजी विधानमंडळ सदस्याला तिच्यावर पूर्णपणे अवलंबून असलेल्या/तिच्याबरोबर रहात असलेल्या तिच्या आई-वडिलांची किंवा सासू-सासऱ्यांची निवड करता येईल.

(४) माजी विधानमंडळ सदस्यावर पूर्णपणे अवलंबून असलेला १८ वर्षे वयाखालील अविवाहित भाऊ.

(५) माजी विधानमंडळ सदस्यावर अवलंबून असलेल्या अविवाहित बहिणी व घटस्फोटीत बहिणी (वय लक्षात न घेता).

५. यासाठी होणारा खर्च महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाने त्यांच्या संबंधित लेखाशीर्षामधून भागवावा.

६. हे आदेश वित्त विभागाच्या संमतीने त्यांचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक सीआर-१३०७/व्यय-१३, दिनांक ११ ऑक्टोबर १९८८ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/

र. शं. पिसे,

शासनाचे उप सचिव.

**विधानमंडळ माजी सदस्यांना वैद्यकीय
सुविधा लागू करणे.**

परिपत्रक

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

क्रमांक एमएजी १०८५/३६२७/आरोग्य-९, बम
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ११ एप्रिल १९८९.

वाचा.—शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०८५/३६२७/आरोग्य-९,
दिनांक १२ ऑक्टोबर १९८८.

शासन परिपत्रक

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०८५/३६२७/आरोग्य-९, दिनांक १२ ऑक्टोबर १९८८ नुसार माजी विधानमंडळ सदस्यांना, शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असणाऱ्या वैद्यकीय सुविधा लागू करण्यात आल्या आहेत. शासन आता असे आदेश देत आहे की, माजी विधानमंडळ सदस्यांना वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम अदा करण्यासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी (Drawing and Disbursing Officer) त्यांच्या संबंधित जिल्ह्यांचे कोषागार अधिकारी व उप कोषागार अधिकारी हे असतील.

२. वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या सवलतीसाठी विद्यमान विधानमंडळ सदस्यांसाठी जी पद्धती अनुसरली जाते तीच पद्धती माजी विधानमंडळ सदस्यांसाठी अनुसरण्यात यावी.

३. हा शासन निर्णय वित्त विभाग व विधान कार्य विभाग यांच्या संमतीने त्यांचा अनौपचारिक संदर्भ अनुक्रमे क्रमांक सीआर. १०७/८९/व्यय-१२, दिनांक ९ फेब्रुवारी १९८९ व क्रमांक ६०/चार, दिनांक १० एप्रिल १९८९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/

र. शं. पिसे,

शासनाचे उप सचिव.

**OFFICE OF THE ACCOUNTANT GENERAL
(A & E)-I**

M. K. Road, Bombay 400 020, Dated 16th January 1990
No. Tm/22ST/Ex-MLA/Med Rules.

To,

All Treasury Officers in Maharashtra State.

Subject.—Authorisation for drawal of Medical Reimbursement claims of Ex-MLA's, MLC's or their families.

Sir,

The scope of the Maharashtra Civil Services (Medical Attendance) Rules, 1961, and the Maharashtra Legislature Members (Medical Attendance) Rules, 1966 and also all Medical benefits/facilities available under different orders issued by the State Government from time to time, have now been made applicable to the Ex-MLA's, MLC's and their families also *vide* GR. Public Health Department, No. MAG/1085/3627/Health, dated 12th October 1988.

2. Accordingly Ex-MLA's, MLC's and their family members have now become eligible for medical attendance benefits and reimbursement of any expenditure for medical treatment incurred by them as admissible under rules to the sitting MLA's, MLC's, and other State Government employees.

3. The Government have further directed *vide* GRPHD, No. 1085/3627/Health-9, dated 11th April 1989 that the Treasury Officers/the Sub-Treasury Officers from where the Ex-MLA's, MLC's, is drawing his pension, shall be the drawing and disbursing officer in respect of reimbursement claims of EX-MLA's, MLC's or their family members preferred under these rules. The procedure for preferring medical reimbursement claims countersignature by authorised Medical Attendant and presenting the bill for payment at the Treasury Office as prescribed in Appendix to the Maharashtra Legislature Members (Medical Attendance) Rules, 1966 shall apply in the case of reimbursement claims of Ex-MLA's, MLC's or their family members.

4. The expenditure on this account shall be debitable to the head as under :—

- 2011 Parliament/State/Union Territory Legislature.
- 02 State/Union Territory-State Legislature.
- 101 Legislative Assembly.
- 102 Legislative Council.

5. The Treasury Officers are requested to follow the procedure outlined above, while dealing with the reimbursement claims of Ex-MLA's, MLC's and their family members.

The receipt of this letter may kindly be acknowledged.

Yours faithfully,

(Sd/-)
Accounts Officer/TM.

**माजी विधानमंडळ सदस्यांना वैद्यकीय
सुविधा लागू करणे.**

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी १०८९/१९३७/आरोग्य-९

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २१ मार्च १९९०.

- वाचा.**—(१) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०८५/३६२७/आरोग्य-९, दिनांक १२ ऑक्टोबर १९८८.
- (२) शासन परिपत्रक, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०८५/३६२८/आरोग्य-९, दिनांक ११ एप्रिल १९८९.
- (१) महालेखापाल (लेखा व परीक्षा)-१, महाराष्ट्र यांचे परिपत्रक क्रमांक टीएम २२/एसटी/एडझा/एमएलए/मेडिकल रूल्स/४६७/४७८, दिनांक १७ जानेवारी १९९०.

शासन निर्णय

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०८५/३६२७/आरोग्य-९, दिनांक १२ ऑक्टोबर १९८८ अन्वये महाराष्ट्र विधानमंडळ विद्यमान सदस्यांना व त्यांच्या कुटुंबियांना, शासकीय कर्मचाऱ्यांना लागू असलेल्या महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ व त्यामध्ये वेळोवेळी केलेल्या सुधारणांसहीत लागू केलेले सर्व आदेश जसेच्या तसे माजी विधानमंडळ सदस्यांना लागू करण्यात आलेले आहेत. तसेच यासाठी वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम अदा करण्यासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून त्यांचे संबंधित जिल्ह्याचे कोषागार अधिकारी व उप कोषागार अधिकारी यांना घोषित करण्यात आलेले आहे. माजी विधानमंडळ सदस्यांना वैद्यकीय सुविधांचा लाभ सुलभतेने मिळावा म्हणून या संदर्भात खालीलप्रमाणे खुलासा करण्यात येत आहे :—

(१) माजी विधानमंडळ सदस्य, ते जेथून निवृत्तिवेतन घेतात त्या अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई/जिल्हा कोषागारे/उप कोषागारे येथे त्यांची वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्तीची देयके (महाराष्ट्र कोषागार नियम, १८-अ नमुन्यात) सादर करण्यासाठी त्यांना आहरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

(२-अ) शासकीय रुग्णालयातील बाह्यरुग्ण विभागात औषधोपचार घेणाऱ्या माजी विधानमंडळ सदस्यांनी त्यांची वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्तीची देयके महाराष्ट्र कोषागार नियमातील नमुना क्रमांक १८-अ मध्ये संबंधित कोषागार अधिकाऱ्यांकडे सादर करावीत. ही देयके सादर करताना बाह्यरुग्ण विभागातील वैद्यकीय अधिकाऱ्याने निर्देशित केलेली औषधांची प्रमाणित यादी, परिशिष्ट-अ (प्रत सोबत जोडली आहे) व औषधांच्या पावत्या सोबत जोडणे आवश्यक आहे. अशा देयकांबरोबर सादर करण्यात आलेल्या औषधांच्या पावत्यांवर प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या प्रतिस्वाक्षरीची गरज नाही. तसेच महाराष्ट्र कोषागार नियमातील नमुना १८-अ मधील देयकांवर कोणत्याही अधिकाऱ्यांच्या प्रतिस्वाक्षरीची जरूरी नाही. **खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या बाह्यरुग्ण उपचाराची खर्चाची प्रतिपूर्ती होणार नाही.**

(२-ब) शासकीय रुग्णालयात आंतररुग्ण म्हणून औषधोपचार घेणाऱ्या माजी विधानमंडळ सदस्यांनी त्यांची अशा वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची देयके वरील (२-अ) प्रमाणेच परिशिष्ट “ ब ” सह (प्रत जोडली आहे) संबंधित कोषागार अधिकाऱ्याकडे सादर करावीत.

(३-अ) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०८६/४९०७/आरोग्य-९, दिनांक १ सप्टेंबर १९८७ अन्वये आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्ण म्हणून घेतलेल्या औषधोपचाराच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीबाबत मार्गदर्शक तत्त्वे विहित करण्यात आली आहेत. त्यात उल्लेखिलेल्या २१ आजारांवरील औषधोपचार जर आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी खाजगी रुग्णालयात घेण्यात आला तर त्या खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. मात्र ही प्रतिपूर्ती एकूण खर्चाच्या ८० टक्के परंतु जास्तीत-जास्त दहा हजार रुपयांपर्यंत मर्यादित राहिल. तसेच ही प्रतिपूर्ती शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०८९/६०८/आरोग्य-९, दिनांक १२ ऑक्टोबर १९८८ मधील तरतुदीनुसार अनुज्ञेय राहिल. माजी विधानमंडळ सदस्यांनी अशा औषधोपचाराच्या खर्चाची देयके संबंधित जिल्ह्याच्या प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी (जिल्हा शल्यचिकित्सक) व मुंबईमध्ये शासकीय रुग्णालयाचे अधीक्षक यांचे संबंधित आजाराबाबतचे प्रमाणपत्र जोडून संबंधित अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार, उप-कोषागार अधिकाऱ्यांकडे सादर करावीत. अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी/उप कोषागार अधिकाऱ्यांना अशा प्रतिपूर्तीबाबत काही अडचणी असल्यास, त्यांनी ती देयके अभिप्रायासह सादर माजी विधानमंडळ सदस्याकडे परत पाठवावीत.

(३-ब) खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या उपचारापोटी खर्च झालेली रक्कम रुपये १०,००० चे वर असल्यास, अशी देयके संबंधित वैद्यकीय अधिकाऱ्यांकडून प्रमाणित करून त्यांच्या मार्गदर्शनानुसार तयार करून त्यांच्यामार्फत महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाकडे पुढील कार्यवाहीकरिता पाठवावीत.

(४) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०८४/४१५७/प्र.क्र. १५६/पीएच-९-अ, दिनांक २९ एप्रिल १९८५ नुसार हृदयावरील शस्त्रक्रिया, मूत्रपिंड रोपण, रक्ताचा कर्करोग व बायपास कोरोनरी सर्जरी याबाबत शासकीय रुग्णालयात, अद्यावत सोय उपलब्ध नसल्यामुळे काही मान्यताप्राप्त खाजगी रुग्णालयात वैद्यकीय उपचार करून घेण्यास परवानगी देण्यात आली आहे व त्यासाठी होणाऱ्या संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय समजण्यात आली आहे. अशा खर्चाची देयके माजी विधानमंडळ सदस्यांनी जिल्ह्यामध्ये जिल्हा शल्य-चिकित्सकांचे व मुंबईमध्ये कोणत्याही शासकीय रुग्णालयाच्या अधीक्षकाचे प्रमाणपत्र जोडून अधिदान व लेखाअधिकारी/कोषागार/उप कोषागार अधिकाऱ्यांकडे प्रदानासाठी सादर करावीत. वर उल्लेखिलेल्या देयकांच्या बाबतीत आवश्यक तेथे प्रतिस्वाक्षरी करण्याबाबत शासन परिपत्रक नगरविकास, सार्वजनिक आरोग्य आणि गृहनिर्माण विभाग क्रमांक एमएजी. १०६९/११३७०/पी, दिनांक २४ एप्रिल १९७४ मधील आदेशाचे अनुपालन करण्यात यावे.

(५) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०८३/४११९/पीएच-९. दिनांक २१ ऑगस्ट १९८५ अन्वये उपरोक्त परिच्छेद चारमध्ये उल्लेखिलेल्या आजारावरील औषधोपचाराचा संभाव्य खर्च अथवा ४५,००० रुपयांच्या कमाल मर्यादेपर्यंत अग्रिम घेता येईल. मात्र अशा अग्रिमासाठी अर्ज संबंधित जिल्हा शल्यचिकित्सक-५ मार्फत महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाकडे मंजूरीसाठी सादर करण्यात यावा. महाराष्ट्र

विधानमंडळ सचिवालयाने असे अग्रिम मंजूर करतेवेळी संबंधित माजी विधानमंडळ सदस्यांकडून दोन जामीनदरांसह प्रतिपूर्ती बंधपत्र घ्यावे.

(६) अशा मंजूर केलेल्या अग्रिमाची परतफेड करण्याबाबतचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

२. हे आदेश संसदीय कार्य विभाग व वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक सीआर. १३८/९०/सेवा-५. दिनांक २६ फेब्रुवारी १९९० ला अनुसरून काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

र. शं. पिसे,
शासनाचे उप सचिव

महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१
कृत्रीम यंत्राची खरेदी दुरुस्ती इत्यादीवरील खर्चाची प्रतिपूर्ती
एकत्रित आदेश

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक : एमएजी १०९९/प्र. क्र. २१८/आरोग्य-३
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक :- १६ ऑगस्ट, १९९९

निर्णय :- महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ च्या तरतुदीस अनुसरून कृत्रीम यंत्राची खरेदी व दुरुस्ती संदर्भात तसेच निरनिराळी उपकरणे या संदर्भात शासनाने निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय क्र. (१) एमएजी १०८६/४९०७/आरोग्य-९, दिनांक २३.६.८८ (२) क्र. एमएजी १०८६/४९०७/आरोग्य-९, दिनांक ३० एप्रिल, ९१, (३) क्र. एमएजी १०९१/२५३०/सीआर २२१/९१, आ.७, दिनांक २४ फेब्रुवारी, ९३, (४) एमएजी १०९६/८७५/सीआर ३८/आरोग्य-७, दिनांक २१ जून, ९७ मधील आदेश अधिक्रमित करून पुढील प्रमाणे आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत.

शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियास सोबतच्या यादीमध्ये (परिशिष्ट “अ”) नमूद केलेले कृत्रीम अवयव/उपयंत्रे यांची खरेदी/जुन्या ऐवजी नवीन खरेदी/दुरुस्ती/समायोजन यांवरील खर्चाची प्रतिपूर्ती देय आहे.

२. महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ नुसार मान्यताप्राप्त असलेल्या रुग्णालयातील संबंधित विशेषज्ञाने या उपकरणांवरील खरेदी/जुन्या ऐवजी नवीन खरेदी/दुरुस्ती/समायोजना आवश्यक म्हणून प्रमाणित केल्यास त्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या सल्ल्यानुसार करावयाची दुरुस्ती समायोजन हे संबंधित रुग्णालयाच्या ऑर्थोपेडीक विभागाचे प्रमुख, वैद्यकीय महाविद्यालयाचे प्रमुख तसेच महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ नुसार मान्यताप्राप्त असलेल्या रुग्णालयातील प्रमुख जिल्हा शल्य चिकित्सक यांच्या सल्ल्याने करण्यात येईल. तथापि प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या सल्ल्याने जेव्हा कृत्रीम उपयंत्राची दुरुस्ती किंवा काही बदल करावयाचा असेल तेव्हा ही खात्री करणे आवश्यक आहे त्या यंत्राची दुरुस्ती किंवा त्यावरील बदलांचा खर्च हा, जुन्या ऐवजी नवीन उपयंत्र खरेदी केले असते तर जितका खर्च आला असता त्यापेक्षा कमी असावा.

३. शासकीय कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबियास श्रवणयंत्रावरील किंमतीची प्रतिपूर्तीही अनुज्ञेय राहिल. मात्र ही प्रतिपूर्ती जिल्हा शल्यचिकित्सक, वैद्यकीय महाविद्यालयांचे अधिष्ठाते, महिला रुग्णालयांचे अधीक्षक यांच्या शिफारशीन्वये अनुज्ञेय राहिल. श्रवणयंत्राची रक्कम संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्यास न देता ती मंजुरी प्राधिकाऱ्याकडून परस्पर पुरवठा एजंटस देण्यात येईल.

४. असे निदर्शनास आले आहे की, काही उपयंत्रे व उपकरणे हृदयावरील शस्त्रक्रिया, बायपास कॉरोनरी सर्जरी, मुत्रपिंड रोपण व तशाच प्रकारच्या मोठ्या शस्त्रक्रियांसाठी अत्यंत आवश्यक असतात. अशा प्रकारची उपयंत्रे, उपकरणे पुन्हा वापरात आणता येत नाहीत. म्हणून शासन आता आदेश देत आहे की, महाराष्ट्र राज्य

सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ नुसार मान्यताप्राप्त असलेल्या खाजगी/शासकीय व आकस्मिकता प्रसंगी उपचार घेतलेल्या खाजगी रुग्णालयातील प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी विविक्षित उपकरणे उक्त शस्त्रक्रियांसाठी आवश्यक असल्याचे व ती पुन्हा वापरात आणता येणार नसल्याचे प्रमाणित केले तर त्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्तीही अनुज्ञेय राहिल.

५. सोबतच्या यादीत नमूद केलेली इंद्रा ऑक्युलर लेन्स भारतीय बनावटीची असणे अत्यावश्यक राहिल. कारणपरत्वे परदेशी बनावटीची इंद्रा ऑक्युलर लेन्स खरेदी केल्यास त्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती भारतीय बनावटीच्या इंद्रा ऑक्युलर लेन्सच्या खर्चाशी सीमित राहून करण्यात येईल. येणाऱ्या फरकाचा भार संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्यास सोसावा लागेल. कोणत्याही परिस्थितीत परदेशी बनावटीच्या इंद्रा ऑक्युलर लेन्सच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहणार नाही. या आदेशान्वये भारतीय बनावटीच्या इंद्रा ऑक्युलर लेन्सच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय ठरविण्यात आली असली तरी खाजगी रुग्णालयात इंद्रा ऑक्युलर लेन्स बसविण्यावरील केलेल्या खर्चाची, त्यावरील औषधोपचाराची अथवा मोतिबिंदु शस्त्रक्रियेवरील खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहणार नाही.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

एल. जी. इप्पेवार,

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव.

प्रति,

मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई

प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सचिव, (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई

सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (दोन प्रती)

मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई

मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई

मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई

सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक

मुख्य सचिवांचे स्वीय सहाय्यक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

- सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (५ प्रती)
 - सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई (१० प्रती)
 - सेंट्रलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लॅंड रेकॉर्ड्स, पुणे (२ प्रती)
- एचबी २१७४-१३अ

- विभागीय आयुक्त (सर्व) (प्रत्येकी २ प्रती)
- जिल्हाधिकारी (सर्व) (प्रत्येकी २ प्रती)
- मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व) (प्रत्येक ५ प्रती)
- महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा व परिक्षा) मुंबई (२ प्रती)
- महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा व परिक्षा) नागपूर (२ प्रती)
- सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती)
- चिफ ऑडीटर, लोकल फंडस् अकाऊंस्, मुंबई (१० प्रती)
- कोषागार अधिकारी (सर्व) (प्रत्येकी ५ प्रती)
- संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई (५० प्रती)
- संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई (५० प्रती)
- संचालक, आयुर्वेद, मुंबई (२५ प्रती)
- संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई (२५ प्रती)
- व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटिकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई (२ प्रती)
- अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
- महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती)
- सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
- उपसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
- अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, (सर्व)
- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व)
- प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई (५ प्रती)
 - प्रोथोनोटरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई (५ प्रती)
- वित्त विभाग (कार्यासन सेवा ५), मंत्रालय, मुंबई (१० प्रती)
- व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई
- सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई (५० प्रती)

२. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनास विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनाना पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यासनाने त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.

प्रत :— निवड नस्ती (महत्वाचे आदेश), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
निवड नस्ती (आरोग्य-३) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई

- (पत्राने)

APPENDIX—"A"

List of Equipments/Appliances accompanied to Government Resolution No. MAG1099/CR-218/PH-3, Dated 16th August 1999.

Sr. No.	Names of Artificial Appliances
1	Unilateral long log brace without hip joint
2	Hip joint with pelvic band
3	Spinal Brace
4	Unilateral short leg brace
5	Shoe or Boot-protective or aiding to paralysed or weak leg
6	Bilateral hip joint with pelvic band/weak leg
7	Bilateral long leg brace without hip joint
8	Bilateral short leg Brace
9	Lumbe-secral or spinal support or Back support
10	Taylor's Brace
11	Milwaukee brace
12	Mermaid splint
13	Posterior slab
14	Cervical Brace four post
15	Bigid Cervical Collar with head extension
16	Cervical Collar
17	Dynamic Splint (Aluminium)
18	Cook-up Splint (Plain-aluminium)
19	Cook-up Splint (Plastic) or long opponens
20	Turn Buckle Splint
21	Nuckle Bender Splint
22	Aterior knee Guard Splint
23	Denis Brown Splint
24	Congenital Talipus Equino Varus/Valgus Splint
25	Short Opponens P.V.C. (Plastic)
26	Knee Cage
27	Long Opponens with M.P.Fl. Bar and finger
28	Extension (Plastic) Dynamic
29	Boot with C&E heel and arch support
30	C&E Heel
31	Arch Support
32	M.T. pad
33	M.T.E. Raising
34	T. Strap
35	Sponge heel
36	Wedge 1/8
37	Universal raising 1

APPENDIX-“A”

Sr. No.	Names of Artifical Appliances
38	Foot drop splint
39	Below knee prosthetics (P.T.B. Type Prosthetics)
40	A.K. Prosthetics
41	Aluminium adjustable above knee right splint
42	Plastic shoulder abduction splint
43	Plaster of Paris or Gypsona cast
44	Modified shoes
45	Below Elbow Prosthetics
46	Hooks
47	Cosmetic Hand
48	Splint for C.D.H.
49	Splint for Elbow
50	Above Elbow and below elbow porsthetics
51	Corset
52	Wheel Chair
53	Protective shoes with microcellular rubber without nails often with additional gadgets like adjustable springs and rockers.
54	Crutches
55	Walking iron with plaster Casts
56	Calipers
57	Braces
58	Artifical-limbs
59	Heart Pace maker
60	Pulse Generator
61	Haemo Dyalysis
62	Inhaler
63	I.V. Sets
64	Scal Veins needle
65	Extra Cap Cathetor
66	Disposable Syringe and needle 10 c.c. And 2 c.c.
67	All type of infusion to transfusion
68	Guard Wire (T.shape)
69	Intra-Ocular Lens (Indian)

माजी विधानमंडळ सदस्यांना वैद्यकीय सुविधा
लागू करणे—एकत्रिकरण.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक : एसएजी १०९९/प्र. क्र./२२१ आरोग्य-३
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १९ ऑगस्ट १९९९

शासन निर्णय

शासन निर्णय,नगरविकास, सार्वजनिक आरोग्य व गृहनिर्माण विभाग, क्र. एमएजी-१०६६/२६४९७/एस, दिनांक २९ ऑगस्ट १९६६, (२) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र. एमएजी- १०८१/४९०७/पीएच-९ अ, दिनांक १९ ऑक्टोबर १९८३, (३) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र. एमएजी-१०८४/४१५७/सीआर- १५६/पीएच-९-अ, दिनांक २९ एप्रिल १९८५, (४) क्र. एमएजी-१०८४/ ३७२७/आरोग्य-९, दिनांक १२ ऑक्टोबर १९८८, (५) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र. एमएजी-१०८९/१९३७/आरोग्य-९, दिनांक २१ मार्च १९९०, (६) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी-१०९२/१६९२/सीआर-२३३/९२/आरोग्य-७, दिनांक १९ डिसेंबर १९९२. (७) शासन परिपत्रक क्र. एमएजी-१०९६/सीआर-१५/आरोग्य-७, दिनांक ७ एप्रिल १९९८ हे सर्व आदेश रद्द करण्यात येत असून नवीन एकत्रित आदेश निर्गमित येत आहेत.

वरील शासन निर्णय १ ते ७ अन्वये आजी/माजी विधानमंडळ सदस्यांना तसेच माननीय मंत्रिमहोदयांना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ अनुसार शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी वैद्यकीय प्रतिपूर्ती संबंधातील सर्व आदेश हे तंतोतंत लागू करण्यात आले आहेत.

२. महाराष्ट्र मिनीस्टर्स (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६४ नुसार सर्व मंत्री महोदयांना वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत. महाराष्ट्र विधानमंडळातील विरोधी नेते यांचे वैद्यकीय देखभाल नियम, १९८१ नुसार सर्व विरोधी नेत्यांना वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत. महाराष्ट्र विधानपरिषद (सभापती/उप सभापती) व महाराष्ट्र विधानसभा (अध्यक्ष/उपाध्यक्ष) यांचे पगार व भत्ते अधिनियम, १९५६, मधील कलम ७ व १२ अे नुसार विधानमंडळातील अध्यक्ष/सभापती/उप सभापती, यांना वैद्यकीय सुविधा लागू करण्यात आल्या आहेत. तसेच महाराष्ट्र विधानमंडळ सभासद (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६६ नुसार विधानमंडळ सभासदांनाही (आमदार) पुढीलप्रमाणे सुविधा लागू करण्यात आल्या आहेत.

२.१. (१) शासकीय रुग्णालयात विनामूल्य औषधोपचार.

(२) शासकीय रुग्णालयात उपलब्ध नसलेली औषधे बाहेरून विकत आणल्यास व प्राधिकृत अधिकाऱ्याने प्रमाणित केल्यास प्रतिपूर्ती करणे.

(३) हृदयावरील शस्त्रक्रिया, मूत्रपिंडरोपण, रक्ताचा कर्करोग, बायपास कॉरोनरी शस्त्रक्रिया यासाठी लागणारा खर्च तसेच त्यासाठी लागणाऱ्या उपकरणांची खरेदी, किमती औषधे व औषधोपचार यांवरील संभाव्य खर्चाइतके रुपये ७५ हजाराच्या कमाल मर्यादेपर्यंत अग्रिम मंजूर करणे.

(४) ज्या आजारावरील औषधोपचारासाठी अद्याप भारतामध्ये सर्वत्र सोय उपलब्ध झालेली नाही. अशा आजारांसाठी शासनाने नेमलेल्या वैद्यकीय मंडळाच्या अनुमतीने घेतलेल्या परदेशातील औषधोपचारासाठी तसेच भारतामध्ये मान्यताप्राप्त संस्थांकडून घेतलेल्या उपचारावर केलेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करणे.

२.२ उपरोक्त आदेशानुसार देण्यात येणाऱ्या वैद्यकीय सुविधांसाठी विधानमंडळ सदस्यांच्या कुटुंबियांमध्ये महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ च्या नियम २(३) नुसार खालील व्यक्तींचा समावेश होऊ शकेल :—

(१) माजी विधानमंडळ सदस्यांची पत्नी किंवा पती.

(२) माजी विधानमंडळ सदस्यावर अवलंबून असतील अशी विधानमंडळ सदस्यांची औरस मुले, कायदेशीर दत्तक घेतलेली मुले.

(३) माजी विधानमंडळ सदस्यावर पूर्णपणे अवलंबून असलेले त्यांचे आई-वडील.

टीप—महिला माजी विधानमंडळ सदस्यावर तिच्यावर पूर्णपणे अवलंबून असलेल्या/तिच्याबरोबर रहात असलेल्या तिच्या आई-वडीलांची किंवा सासू-सासऱ्यांची निवड करता येईल.

(४) माजी विधानमंडळ सदस्यावर पूर्णपणे अवलंबून असलेल्या अविवाहित बहिणी व घटस्फोटित बहिणी (वय लक्षात न घेता).

२.३ माजी विधानमंडळ सदस्य, ते जेथून निवृत्तीवेतन घेतात त्या अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई/जिल्हा कोषागारे/उपकोषागारे येथे त्यांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची देयके (महाराष्ट्र कोषागार नियम १८अ नमुन्यात) सादर करण्यात यावीत. हे अधिकारी आहरण अधिकारी असतील.

२.४ शासकीय रुग्णालयातील बाह्यरुग्ण विभागात औषधोपचार घेणाऱ्या माजी विधानमंडळ सदस्यांनी त्यांची वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्तीची देयके महाराष्ट्र कोषागार नियमातील नमुना क्रमांक १८अ मध्ये संबंधित कोषागार अधिकाऱ्यांकडे सादर करावीत. ही देयके सादर करताना बाह्यरुग्ण विभागातील वैद्यकीय अधिकाऱ्यांने निर्देशित केलेल्या औषधांची प्रमाणित यादी, परिशिष्ट अ (प्रत सोबत जोडली आहे) व औषधांच्या पावत्या सोबत जोडणे आवश्यक आहे. अशा देयकांबरोबर सादर करण्यात आलेल्या औषधांच्या पावत्यांवर प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या प्रतिस्वाक्षरीची गरज नाही. तसेच महाराष्ट्र कोषागार नियमातील नमुना-१८(अ) मधील देयकावर कोणत्याही अधिकाऱ्याच्या प्रतिस्वाक्षरीची जरूरी नाही. **खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या बाह्यरुग्ण उपचाराच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती होणार नाही.**

२.५ शासकीय रुग्णालयात **आंतररुग्ण** म्हणून औषधोपचार घेणाऱ्या माजी विधानमंडळ सदस्यांनी त्यांची अशा वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची देयके वरीलप्रमाणेच **परिशिष्ट ब** सह (प्रत सोबत जोडली आहे) संबंधित कोषागार अधिकाऱ्यांकडे सादर करावीत.

३. आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्ण म्हणून घेतलेल्या औषधोपचाराच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीबाबत मार्गदर्शक तत्त्वे विहित करण्यात आली आहेत. त्यात उल्लेखिलेल्या २३ आजारांवरील

औषधोपचार जर आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी खाजगी रुग्णालयात घेण्यात आल्या तर त्या खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. मात्र ही प्रतिपूर्ती एकूण खर्चाच्या ८० टक्के परंतु जास्तीत जास्त २० हजार रुपयांपर्यंत मर्यादित राहिल. माजी विधानमंडळ सदस्यांनी अशा औषधोपचाराच्या खर्चाची देयके संबंधित जिल्ह्याच्या प्राधिकृत वैद्यकीय देखभाल अधिकारी (जिल्हा शल्यचिकित्सक) व मुंबईमध्ये शासकीय रुग्णालयाचे अधीक्षक यांचे संबंधित आजाराबाबतचे प्रमाणपत्र जोडून संबंधित अधिदान व लेखाधिकारी/कोषागार/उपकोषागार अधिकाऱ्यांकडे सादर करावीत. अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी/उप कोषागार अधिकाऱ्यांना अशा प्रतिपूर्तीबाबत काही अडचणी असल्यास त्यांनी ती देयके अभिप्रायासह सादर माजी विधानमंडळ सदस्यांकडे परत पाठवावीत.

३.१ खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या उपचारापोटी खर्च झालेली रक्कम रुपये २०,००० च्यावर असल्यास, अशी देयके संबंधित वैद्यकीय अधिकाऱ्यांकडून प्रमाणित करून मार्गदर्शनानुसार तयार करून त्यांच्यामार्फत महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाकडे पुढील कार्यवाहीकरिता पाठवावीत.

४. अतिगंभीर पाच आजारांबाबत (१) हृदयावरील शस्त्रक्रिया, (२) मूत्रपिंड रोपण, (३) रक्ताचा कर्करोग व (४) बायपास कोरोनरी सर्जरी (हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया), (५) अॅन्जीओप्लास्टी याबाबत शासकीय रुग्णालयात अद्ययावत सोय नसल्यामुळे काही मान्यताप्राप्त खाजगी रुग्णालयात वैद्यकीय उपचार करून घेण्यास परवानगी देण्यात आली आहे व त्यासाठी होणाऱ्या संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय समजण्यात आली आहे. अशा खर्चाची देयके माजी विधानमंडळ सदस्यांनी जिल्ह्यामध्ये जिल्हा शल्यचिकित्सकांचे व मुंबईमध्ये कोणत्याही शासकीय रुग्णालयाच्या अधीक्षकांचे प्रमाणपत्र जोडून अधिदान व लेखाधिकारी/कोषागार/उप कोषागार अधिकाऱ्यांकडे प्रदानासाठी सादर करावीत. वर उल्लेखिलेल्या देयकांच्या बाबतीत आवश्यक तेथे प्रतिस्वाक्षरी करण्याबाबत शासन परिपत्रक, नगर विकास, सार्वजनिक आरोग्य आणि गृह विभाग क्रमांक एमएजी. १०६९/११३७०/पी, दिनांक २४ एप्रिल १९७४ मधील आदेशांचे अनुपालन करण्यात यावे.

५. उपरोक्त परिच्छेद ४ मध्ये उल्लेखिलेल्या **आजारावरील** औषधोपचाराचा संभाव्य खर्चाकरिता रुपये ७५,००० च्या कमाल मर्यादेपर्यंत **अग्रिम** घेता येईल. मात्र अशा अग्रिमासाठी अर्ज संबंधित जिल्हा शल्यचिकित्सकामार्फत महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाकडे मंजुरीसाठी सादर करण्यात यावा. महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाने असे अग्रिम मंजूर करतेवेळी संबंधित माजी विधानमंडळ सदस्यांकडून दोन जामीनदारांसह **क्षतीपूर्ती बंधनपत्र** घ्यावे.

६. माजी विधानमंडळ सदस्यांना वैद्यकीय सुविधांचा लाभ सुलभतेने मिळावा म्हणून या संदर्भात खालीलप्रमाणे खुलासा करण्यात येत आहे.

६.१. शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी. १०८९/१९३७/आरोग्य-९. दिनांक २१ मार्च १९९० अन्वये माजी विधानमंडळ सदस्य जेथून निवृत्तिवेतन घेतात त्या अधिदान व लेखा कार्यालय मुंबई/जिल्हा कोषागारे/उप कोषागारे येथे त्यांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची देयके सादर करण्यासाठी त्यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. या शासन निर्णयात विहित केलेल्या पद्धतीप्रमाणेच शासन निर्णय, नगरविकास, सार्वजनिक आरोग्य व गृहनिर्माण विभाग, क्रमांक एमएजी. १०६६/२६४९७/एस, दिनांक २९ ऑगस्ट १९६६ नुसार महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या विद्यमान (आजी) सदस्यांसाठी वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या संदर्भात आपली मागणी सादर करण्याची पद्धत विहित केलेली आहे.

एचबी २१७४-१४

६.२. या पद्धतीच्या बाबत असे स्पष्ट करण्यात येते की, शासन निर्णय, दिनांक २९ ऑगस्ट १९६६ नुसार महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या विद्यमान सदस्यांसाठी विहित करण्यात आलेली कार्यपद्धती विचारात घेता शासन विनिर्दिष्ट २३ आकस्मिक आजारांवरील खाजगी रुग्णालयात, उपचारार्थ होणाऱ्या विहित कमाल मर्यादेतील वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या प्रकरणी, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाने मंजूरी आदेश काढणे आवश्यक नाही. त्यामुळे उपरोक्त शासन निर्णय, दिनांक २९ ऑगस्ट १९६६ मध्ये सुधारणा करण्याची आवश्यकता वाटत नाही.

६.३. तथापि, आजी-माजी विधानमंडळ सदस्यांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस विहित कमाल मर्यादा शिथिल करून **एक विशेष बाब म्हणून मंजूरी देण्याच्या प्रकरणी** महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाने **मंजूरी आदेश काढणे आवश्यक राहिल.**

६.४. तसेच परदेशी वैद्यकीय सेवा घेण्यासंबंधी व वरील गंभीर आजाराबाबतचे नियम शिथिल करून विधानमंडळाच्या आजी/माजी सदस्यांना एक “ विशेष बाब ” म्हणून वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मंजूर केल्यास, अशा प्रकरणी महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाने **मंजूरी आदेश काढणे आवश्यक राहिल.**

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सही/-

एल. जी. इप्पेवार,

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव.

परदेशामध्ये घेतलेल्या वैद्यकीय उपचारांवर आणि
भारतामध्ये विशेषज्ञांकडून घेतलेल्या उपचारांवर
केलेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती तसेच अग्रिम
देण्याबाबत मार्गदर्शक तत्त्वे—एकत्रित आदेश

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

निर्णय क्रमांक एमएजी १०९९/प्र. क्र. २३८/आरोग्य-३

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : २१ ऑगस्ट १९९९

निर्णय .—

महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी शासकीय कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय सुविधा उपलब्ध करण्याकरिता निर्गमित केलेले शासन निर्णय क्र. (१) एमएजी/१०८४/४१५७/सीआर १५६/आ. ९, दिनांक २९.४.८५, (२) एमएजी/१०८३/४११९/पीएच ९, दिनांक २१.८.८५, (३) एमएजी/१०८८/३८३७/आ. ९, दिनांक २३.१.८९ व (४) एमएजी १०९५/सीआर ४५/आरोग्य-७, दिनांक १५.११.९७ अधिक्रमीत करून पुढील प्रमाणे एकत्रित आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत :—

परदेशातील वैद्यकीय उपचार .—

१.— (एक) नियमानुसार परदेशात घेतलेल्या वैद्यकीय उपचारावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती देण्यात येऊ नये.

(दोन) वरील (एक) येथील तरतुदीस केवळ अपवादात्मक प्रकरणी भारतामध्ये जे अद्याप व्यापक प्रमाणात उपलब्ध नसतील अशा प्रकारचे उपचार आवश्यक असणाऱ्या आणि ज्यामध्ये शासकीय कर्मचाऱ्यांची, वैद्यकीय सल्ल्यावरून त्यांच्या स्वतःच्या खर्चाने उपचारासाठी परदेशात जाण्याची इच्छा असेल त्यावेळी यापुढे दिलेल्या निर्देशानुसार स्थापन करावयाच्या वैद्यकीय मंडळाने अशी प्रकरणे योग्य ठरविली तर संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी प्रतिपूर्ती देण्यासंबंधीचे प्राधिकार द्यावेत परंतु अशा प्रकरणी करण्यात येणारी वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्ती ज्या आजारावर भारतामधील मुंबईतील बॉम्बे हॉस्पिटल येथे उपचार घेतले असते तर जितका खर्च आला असता तितक्या खर्चाइतकी मर्यादित ठेवण्यात यावी अशा प्रकरणांमध्ये रुग्ण आणि/किंवा त्याची सोबत करणाऱ्या व्यक्तीच्या विमान भाड्याच्या प्रतिपूर्तीचा प्रश्न विचारात घेण्यात येऊ नये.

(तीन) खाली नमूद केलेल्या आजारावरील उपचार अद्याप भारतात सर्वसाधारणपणे उपलब्ध नाहीत, असे संचालक आरोग्य सेवा यांनी प्रमाणित केलेल्या प्रकरणी जे कर्मचारी स्वतःच्या प्रवास खर्चाने परदेशात उपचार करण्यास तयार असतील, अशा प्रकरणी, परदेशात घेतलेल्या वैद्यकीय उपचारावरील खर्चाच्या प्रतिपूर्तीचा विचार करण्यात येईल :—

(१) मृतदेह, मुत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया (कॅडॅव्हर किडनी ट्रान्सप्लान्ट) ;

(२) ज्यांच्यावर पूर्वीच परदेशात हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया (बायपास सर्जरी) झालेली आहे अशा रुग्णाच्या एचबी २१७४-१४अ

बाबतीत पुन्हा रक्तसंवहनी शस्त्रक्रिया करणे (रिव्हॅस्कुलरायझेशन)

- (३) अस्थिमज्जा प्रतिरोपण (बोन मॅरो ट्रान्सप्लॅन्ट)
- (४) अतिनिकट दृष्टिता (मायोपिया) विकार असणाऱ्या रुग्णाचा शस्त्रक्रियेद्वारा दृष्टी सुधार
- (५) जटिल नील हृदयक्षति (सायनोट-हार्ट-लेशन) आणि हृदयविकारपिडीत नवजात अर्भके.

२. (एक) परदेशी उपचार घेण्यासाठी आवश्यकता प्रमाणित करण्याकरिता संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली वैद्यकीय मंडळ स्थापन करण्यात आलेले असून त्यामध्ये पुढील सदस्यांचा समावेश आहे :—

(१) अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (कुटुंब कल्याण, माता बालक यांचे आरोग्य आणि शाळांतील मुलांचे आरोग्य), पुणे.	सदस्य
(२) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.	सदस्य
(३) वरिष्ठतम प्राध्यापक, औषध वैद्यक शास्त्र ग्रॅन्ट वैद्यक महाविद्यालय, मुंबई.	सदस्य
(४) वरिष्ठतम प्राध्यापक, शल्यचिकित्सकशास्त्र, ग्रॅन्ट वैद्यक महाविद्यालय, मुंबई.	सदस्य

प्रतिपूर्तीसाठी करावयाच्या मागण्या पूर्व सहमतीसाठी विभाग प्रमुखांमार्फत/प्रशासकीय विभागांमार्फत करण्यात येतील आणि हे प्रमुख अशा सर्व मागण्या वैद्यकीय मंडळाकडे पाठवतील मंडळ, प्रतिपूर्तीची समर्थनीयता व मर्यादा यासंबंधात निश्चित स्वरूपाची शिफारशी करील. संदर्भाधीन उपचार भारतामध्ये उपलब्ध नसल्याचे आणि आजार वरील परिच्छेद १(तीन) खालील आजारांत अंतर्भूत असल्याचे देखील मंडळाने प्रमाणित केले पाहिजे, संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई वैद्यकीय मंडळाने दिलेले असे प्रमाणपत्र, पृष्ठांकित करून ते प्रकरण ज्याने मंडळाकडे पाठविले असेल, त्या संबंधित प्रशासनिक विभागाकडे/विभाग प्रमुखाकडे पाठवतील.

(दोन) भारत सरकारच्या ज्या कर्मचाऱ्यांची प्रकरणे राज्य मंडळाकडे पाठविण्यात येतील त्यांच्याबाबतीत संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, वैद्यकीय मंडळ, मुंबई यांनी प्रमाणपत्र पृष्ठांकित करून ते पुढील कार्यवाहीसाठी महासंचालक, आरोग्य सेवा, दिल्ली यांच्याकडे पाठवतील.

३. वरील प्रकरणी खर्च प्रतिपूर्तीच्या अनुज्ञेयतेसाठी मुंबई येथील बॉम्बे हॉस्पिटलमध्ये खाजगी वॉर्डातील उपचारांसाठी खर्चाची जी अनुसूची वेळोवेळी अंमलात असेल ती स्वीकारण्यात येईल.

मान्यता प्राप्त रुग्णालयातील वैद्यकीय उपचार :—

४. परिच्छेद तीन (१ ते ५) मध्ये नमूद केलेल्या ज्या विशिष्ट उपचारांच्या संबंधात परदेशातील उपचार मिळण्यासाठी सर्वसाधारणपणे विनंतीवजा अर्ज करण्यात येतील आणि ज्यासाठी राज्य शासनाच्या रुग्णालयातील

उपचारांच्या सोयी अद्याप देखील अपुऱ्या आहेत त्या विशिष्टोपचारांच्याबाबतीत शासन याद्वारे, राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना सोबतच्या परिशिष्ट “ अ ” मध्ये दिलेल्या यादीतील रुग्णालयांमधील विशिष्टोपचार सेवेचा लाभ करून घेण्याची परवानगी देण्यात येत आहे. अशा प्रकरणांमध्ये विशिष्टोपचार सेवेचा लाभ करून घेण्यास महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ मधील नियम शिथिल करून विशिष्टोपचार सेवेचा लाभ करून घेतल्यास ज्या संबंधित रुग्णालयामध्ये उपचार घेण्यात आले असतील त्या रुग्णालयाने आकारलेल्या संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती देण्यात यावी, मात्र त्यास प्रवास खर्चाचा अपवाद असेल. या रुग्णालयातील अधीक्षक, प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकारी किंवा जो अधिकारी रुग्णालय प्रमुखाने घोषित केला असेल तो, शासकीय कर्मचारी/अधिकारी यांचेकरता “ प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकारी ” असेल.

अग्रिम सुविधा .—

५.—शासनाने खाली नमूद केलेल्या ५ गंभीर आजारावरील विशिष्ट उपचार करून घेण्याकरिता काही शासनमान्य खाजगी तसेच शासकीय रुग्णालयांत घेतलेल्या/मागणी केलेल्या औषधे व उपकरणे यावरील संभाव्य खर्चासाठी रुपये ७५,००० च्या कमाल मर्यादेपर्यंत अग्रिम मंजूर करण्यात येईल :—

- (एक) हृदय शस्त्रक्रियांची प्रकरणे
- (दोन) हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया
- (तीन) अॅन्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया
- (चार) मुत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया
- (पाच) रक्ताचा कर्करोग

हे अग्रिम, मंजूर करण्यासंबंधीच्या अटी व शर्ती सोबतच्या परिशिष्ट “ ब ” मध्ये नमूद केल्या आहेत.

६. वरील प्रकरणी केलेल्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसंबंधीची सर्व देयके सोबत जोडलेल्या “क” व “ड” नमुन्यांत भरून प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या संमतीने सादर करणे आवश्यक आहे.

७. विशिष्ट आजारांकरिता शासनाने मान्य केलेली रुग्णालयांची यादी परिशिष्ट अ मध्ये देण्यात आली आहे. (परिशिष्ट अ जोडले आहे)

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

एल. जी. इप्पेवार,

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव.

प्रति,

मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (दोन प्रती),

मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई.

मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई.

मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.

सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक.

मुख्य सचिवांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

- सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (५ प्रती).
- सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई (१० प्रती).
- सेंट्रलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लॅंड रेकॉर्ड्स्, पुणे (२ प्रती).

विभागीय आयुक्त (सर्व) (प्रत्येकी २ प्रती).

जिल्हाधिकारी (सर्व) (प्रत्येकी २ प्रती).

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व) (प्रत्येकी ५ प्रती).

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा व परीक्षा) मुंबई (२ प्रती).

महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा व परीक्षा) नागपूर (२ प्रती).

सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती).

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती).

चिफ ऑडीटर, लोकल फंडस् अकाऊंट्स्, मुंबई (१० प्रती).

कोषागार अधिकारी (सर्व) (प्रत्येकी ५ प्रती).

संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई (५० प्रती).

संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई (५० प्रती).

संचालक, आयुर्वेद, मुंबई (२५ प्रती).

संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई (२५ प्रती).

व्यवस्थापकिय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटिकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई (२ प्रती).

अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व).

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती).

सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व).

उपसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व).

अधिष्ठाता, शासकिय वैद्यकिय महाविद्यालय, (सर्व).

जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद (सर्व).

जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व).

• प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई (५ प्रती).

• प्रोथोनोटरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई (५ प्रती).

वित्त विभाग (कार्यासन सेवा ५), मंत्रालय, मुंबई (१० प्रती).

व्यवस्थापक, शासकिय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.

सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई (५० प्रती).

२. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनाने विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनाना पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यासनाने त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.

प्रत :- निवड नस्ती (महत्वाचे आदेश), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवड नस्ती (आरोग्य-३) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

(पत्राने)

परिशिष्ट “अ”

शासन निर्णय, क्रमांक एमएजी १०९९/प्र. क्र. २३८/आरोग्य ३, दिनांक २१ ऑगस्ट १९९९ च्या
परिच्छेद ७ मध्ये नमूद केलेल्या शासन मान्य खाजगी रुग्णालयांची यादी.

महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ अन्वये विशिष्ट आजारांबाबत त्यांच्या
नावासमोर दर्शविलेल्या संस्थांना मान्यता देण्यात आली आहे.

अनु	आजाराचे नाव	शासन मान्य संस्थेचे नाव
१(अ)	हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया	१ सदर्न रेल्वेज, हेडक्वार्टर्स हॉस्पिटल, पेराम्बूर, मद्रास.
		२ खिश्चन मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बेल्लोर.
		३ के. ई. एम रुग्णालय, मुंबई.
		४ जसलोक हॉस्पिटल, मुंबई.
		५ बॉम्बे हॉस्पिटल, मुंबई.
		६ कस्तुरबा हॉस्पिटल, भोपाळ.
		७ श्री चित्राई तिरुनल इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्सेस अँड टेक्नॉलॉजी, त्रिवेंद्रम.
		८ कंबाला हिल हॉस्पिटल अँड हार्ट इन्स्टिटयुट, मुंबई.
		९ एन एम वाडीया इन्स्टिटयुट ऑफ कार्डियोलॉजी, पुणे.
		१० रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे.
		११ डॉ. के. जी. देशपांडे मेमोरियल सेंटर, नागपूर.
		१२ सेंट्रल इंडिया इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्स, नागपूर.
(ब)	मुत्रपिंड प्रतिरोपण	१ खिश्चन मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बेल्लोर.
		२ ऑल इंडिया इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, नवी दिल्ली.
		३ पोस्ट ग्रॅज्युएट इन्स्टिटयुट, चंदिगड.
		४ जसलोक हॉस्पिटल, मुंबई.
		५ रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे.
(क)	हृदय शस्त्रक्रियेची प्रकरणे	१ जी. बी. पंत हॉस्पिटल, दिल्ली.
		२ श्री. चित्राई तिरुनल इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्सेस अँड टेक्नॉलॉजी, त्रिवेंद्रम.

- ३ पोस्ट ग्रॅज्युएट इन्स्टिटयुट, चंदिगड.
 - ४ सदरन रेल्वेज, हेडक्वार्टर्स हॉस्पिटल, पेराम्बूर, मद्रास.
 - ५ खिश्चन मेडिकल कॉलेज अॅण्ड हॉस्पिटल बेल्लोर.
 - ६ कंबाला हिल हॉस्पिटल आणि हार्ट इन्स्टिटयुट, मुंबई.
 - ७ सेंट्रल इंडिया इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्स, नागपूर.
 - ८ के. ई. एम रुग्णालय, परेल, मुंबई.
 - ९ ऑल इंडिया इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, नवी दिल्ली.
 - १० बॉम्बे हॉस्पिटल, मुंबई.
 - ११ एसएसकेएम हॉस्पिटल, कलकत्ता.
 - १२ कस्तुरबा हॉस्पिटल, भोपाळ.
 - १३ वाडिया इन्स्टिटयुट ऑफ कार्डियोलॉजी, पुणे.
 - १४ रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे.
 - १५ डॉ. के. जी. देशपांडे मेमोरियल सेंटर, नागपूर.
 - १६ जसलोक रुग्णालय, मुंबई.
- (ड) **अॅन्जीओप्लास्टी**
- १ सदरन रेल्वेज, हेडक्वार्टर्स हॉस्पिटल, पेराम्बूर, मद्रास.
 - २ खिश्चन मेडिकल कॉलेज अॅण्ड हॉस्पिटल, बेल्लोर.
 - ३ के. ई. एम रुग्णालय, परेल, मुंबई.
 - ४ जसलोक हॉस्पिटल, मुंबई.
 - ५ बॉम्बे हॉस्पिटल, मुंबई.
 - ६ कस्तुरबा हॉस्पिटल, भोपाळ.
 - ७ श्री चित्राई तिरुनल इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्सेस अॅण्ड टेक्नॉलॉजी, त्रिवेंद्रम.
 - ८ रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे.
 - ९ सेंट्रल इंडिया इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्स, नागपूर.
- (ई) **रक्ताचा कर्करोग**
- १ टाटा मेमोरियल हॉस्पिटल मुंबई.
 - २ कॅन्सर इन्स्टिटयुट, अडयार, मद्रास.
 - ३ इंडीयन कॅन्सर इन्स्टिटयुटच्या महाराष्ट्रातील सर्व संस्था (असल्यास).

परिशिष्ट— ब

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएमजी-१०९९/प्र.क्र.२३८/आरोग्य-३
दिनांक २१ ऑगस्ट १९९९ चे सहपत्र

—अग्रीम मंजूरीच्या अटी व शर्ती—

- (१) (अ) महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ अनुसार जे शासकीय कर्मचारी वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळण्यास पात्र आहेत अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांना हे अग्रीम मंजूर करण्यात येईल.
- (ब) अस्थायी शासकीय कर्मचाऱ्यांना दोन स्थायी कर्मचाऱ्यांचा जामीन देणे आवश्यक आहे.
- (क) जर पती पत्नी दोघेही शासकीय कर्मचारी असतील तर अग्रीम दोघांपैकी एकालाच मंजूर करण्यात येईल.
- (२) हे अग्रीम फक्त महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ च्या तरतूदीनुसार, व त्यासंबंधात वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार ज्या उपकरणांच्या खरेदीवरील व औषधोपचारावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय असेल तेव्हाच मंजूर करण्यात येईल.
- (३) शासकीय कर्मचाऱ्यांने आपल्या अग्रीमाच्या अर्जासोबत उपकरणाची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यासाठी लागणारा संभाव्य खर्च व शस्त्रक्रियेची आवश्यकता दर्शविणारे शासकीय रुग्णालयामध्ये अथवा वेळोवेळी शासन मान्यता देण्यात आलेल्या खाजगी रुग्णालयाचे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.
- (४) हे अग्रीम उपकरणांची खरेदी, किंमती औषधोपचार यावारिल संभाव्य खर्च याकरिता ७५,०००/- रुपयाच्या कमाल मर्यादेपर्यंत मंजूर करण्यात येईल. सदर अग्रीमाची रक्कम संबंधित कर्मचाऱ्यास प्रत्यक्ष शस्त्रक्रियेच्या दिनांकापूर्वी जास्तीत जास्त १५ दिवस अगोदर देण्यात यावी.
- (५) नियमांचे योग्य पालन करूनच अग्रीम मंजूर करण्यात यावे. ज्या कारणासाठी हे अग्रीम मंजूर झाले आहे त्याच कारणांसाठी ते उपयोगात आणले गेले आहे हे पाहण्याची जबाबदारी कार्यालय प्रमुखाची राहिल.
- (६) (अ) काही अपरिहार्य कारणास्तव मंजूर झालेले अग्रीम खर्च न झाल्यास ते मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत वसूल करण्यात येईल अथवा शासकीय कर्मचाऱ्यास देय असलेल्या वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या रकमेतून समायोजित करण्यात येईल

- जर अग्रीमाची संपूर्ण रक्कम वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या देयकामधून वसूल होण्यासारखी
- (ब) नसेल तर उरलेली रक्कम शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या वेतनातून अथवा इतर रकमेतून एकाच हप्त्यात वसूल करण्यात येईल.
- (७) अग्रीम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत वसूल झाले नाही तर त्यावर घरबांधणी अग्रीमासंबंधीच्या आदेशात व्याजाच्या कमीत कमी दराने व्याज आकारण्यात येईल.

नियम क्रमांक ८ वरील नियमानुसार अग्रीम मंजूर करण्याचे अधिकार महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेवेच्या सर्वसामान्य शर्ती) नियम, १९८१ च्या परिशिष्टामध्ये २ मध्ये नमूद केलेल्या विभागीय प्रमुखांना राहतील.

वैद्यकीय सुविधा हृदय शस्त्रक्रिया, हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया, अँन्जिओप्लास्टी, मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया व रक्ताचा कर्करोग यांवरील औषधोपचार, किमती औषधे, उपकरणे इत्यादींसाठी लागणारा खर्च भागविण्यासाठी कमाल रुपये ७५,००० अग्रिमाची मर्यादा रुपये १,००,००० पर्यंत वाढविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक : एमएजी. १०९५/सीआर-४५/आरोग्य-३

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक : ४ जुलै २०००.

वाचा.—(१) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी.१०९९/प्र.क्र. २३८/आरोग्य—३, दिनांक २१ ऑगस्ट १९९९.

प्रस्तावना

खाली नमूद केलेल्या ५ गंभीर आजारांवरील विशिष्ट उपचार करून घेण्याकरिता शासकीय व शासनमान्य खाजगी रुग्णालयातील औषधोपचार व उपकरणे यांवरील संभाव्य खर्चासाठी शासनाच्या समक्रमांकाच्या दिनांक १५ नोव्हेंबर १९९७ च्या शासन निर्णयान्वये कमाल रु.७५,००० च्या मर्यादेपर्यंत अग्रिम वाढविण्याबाबत मंजूरी देण्यात आली आहे :—

- (१) हृदय शस्त्रक्रियांची उपकरणे
- (२) हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया
- (३) अँन्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया
- (४) मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया
- (५) रक्ताचा कर्करोग

उपरोक्त ५ गंभीर आजारांवर शासकीय/शासन मान्यताप्राप्त खाजगी रुग्णालयात विशिष्टोपचार करण्यासाठी लागणाऱ्या उपकरणांची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यांवरील संभाव्य खर्च विचारात घेऊन रु.७५,००० इतक्या अग्रिमाची कमाल मर्यादा रु. १,००,००० पर्यंत वाढविण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचारात होता.

शासन निर्णय —

- (१) हृदय शस्त्रक्रिया उपकरणे
- (२) हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया
- (३) अँन्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया
- (४) मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया
- (५) रक्ताचा कर्करोग

या ५ गंभीर आजारांवर शासकीय/शासन मान्यताप्राप्त खाजगी रुग्णालयात विशिष्टोपचार करण्यासाठी येणारा संभाव्य खर्च विचारात घेऊन सध्या अस्तित्वात असलेल्या रु. ७५,००० इतक्या अग्रिमाची कमाल मर्यादा रु. १,००,००० पर्यंत वाढविण्यास या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे.

अग्रिम मंजूर करण्याबाबतचे सर्वसाधारण सुधारित नियम या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट-अ मध्ये दिलेले आहेत. या नियमातील तरतुदीनुसार अग्रिम मंजूर करण्यापूर्वी प्रस्तावाची सखोल छाननी करण्याची जबाबदारी संबंधित कर्मचाऱ्यांच्या नियंत्रक अधिकाऱ्यांची राहिल.

हे आदेश सदर शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील व त्या दिनांकापर्यंत प्रलंबित प्रकरणांना लागू राहतील यापूर्वी निर्णित झालेल्या प्रकरणी उर्वरित अग्रिम मंजूर करण्याचे प्रस्ताव विचाराला घेतले जाणार नाहीत.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ५८/वै.अ./सेवा-५, दिनांक १ मार्च २००० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

एल. जी. इप्पेवार,

शासनाचे अवर सचिव.

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय

क्रमांक एमएजी. १०९५/सीआर-४५/आरोग्य-३, दिनांक ४ जुलै २००० चे सहपत्र

नियम.— (१) महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ नुसार जे शासकीय कर्मचारी वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळण्यास पात्र आहेत अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांना हे अग्रिम मंजूर करण्यात येईल.

(२) अस्थायी शासकीय कर्मचाऱ्यांना दोन स्थायी कर्मचाऱ्यांचा जामीन देणे आवश्यक आहे.

(३) जर पती-पत्नी दोघेही शासकीय कर्मचारी असतील तर अग्रिम दोघांपैकी एकालाच मंजूर करण्यात येईल.

नियम.— २. हे अग्रिम फक्त महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ नुसार शासन निर्णय, दिनांक २९ एप्रिल १९८५ च्या तरतुदीअन्वये ज्या उपकरणाच्या खरेदीवरील व औषधोपचारावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय असेल तेव्हाच मंजूर करण्यात येईल.

नियम.— ३. शासकीय कर्मचाऱ्याने आपल्या अग्रिमच्या अर्जासोबत उपकरणांची खरेदी, किमती औषधे व औषधोपचार यासाठी लागणारा संभाव्य खर्च व शस्त्रक्रियेची आवश्यकता दर्शविणारे शासकीय रुग्णालयाचे अथवा संबंधित आजारसाठी मान्यता देण्यात आलेल्या रुग्णालयाचे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.

नियम.— ४. हे अग्रिम रु. १,००,००० च्या कमाल मर्यादेपर्यंत अथवा उपकरणांची खरेदी, किमती औषधे व औषधोपचार यांवरील संभाव्य खर्च यापैकी जे कमी असेल तेवढ्या रकमेशी सिमित राहून मंजूर करण्यात येईल. सदर अग्रिमाची रक्कम संबंधित कर्मचाऱ्यास प्रत्यक्ष शस्त्रक्रियेच्या दिनांकापूर्वी जास्तीतजास्त १५ दिवस अगोदर देण्यात यावी.

नियम.— ५. नियमांचे योग्य पालन करूनच अग्रिम मंजूर करणे आणि ज्या कारणासाठी हे अग्रिम मंजूर झाले आहे त्याच कारणासाठी व ज्या शासकीय अथवा शासनमान्य रुग्णालयात उपचार करण्यासाठी घेतले असेल तेथेच ते उपयोगात आणले गेले आहे, हे पाहण्याची जबाबदारी कार्यालय प्रमुखांची राहिल.

नियम.— ६. (अ) अग्रिम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत अग्रिमाची रक्कम वसूल करण्यात येईल. अथवा शासकीय कर्मचाऱ्यास देय असलेल्या वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या रकमेतून समायोजित करण्यात येईल.

(ब) जर अग्रिमाची संपूर्ण रक्कम वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या देयकामधून वसूल होण्यासारखी नसेल तर उरलेली रक्कम शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या वेतनातून अथवा इतर देय रकमेतून एकाच हप्त्यात वसूल करण्यात येईल.

नियम.— ७. अग्रिम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत वसूल झाले नाही तर त्यावर घरबांधणी अग्रिमासाठी आदेश (admissible) असलेल्या व्याजाच्या कमीतकमी दराने व्याज आकारण्यात येईल.

नियम.— ८. वरील नियमानुसार अग्रिम मंजूर करण्याचे अधिकार महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम, १९८१ च्या परिशिष्ट २ मध्ये नमूद केलेल्या विभाग प्रमुखांना राहतील.

वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी शासकीय
निमशासकीय कर्मचाऱ्यांची कुटुंब मर्यादा.

**महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी. १०९५/प्र.क्र. ४५/आरोग्य-३

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २८ नोव्हेंबर २०००.

पहा.—(एक) शासन निर्णय, नगरविकास व सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०७६/७९८१९,
दिनांक ६ मे १९६८.

(दोन) शासन निर्णय, नगरविकास व सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०७१/४१८०१/
एस. दिनांक २९ एप्रिल १९७४.

(तीन) शासकीय पत्र, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक लोसंधो. २०००/प्रक्र. ५७/००/कु.क. १
दिनांक ९ मे २०००.

प्रस्तावना

लोकसंख्या वाढीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी तसेच इंटरनेशनल कॉन्फरन्स ऑन पॉप्युलेशन डेव्हलपमेंटमध्ये पारित केलेल्या ठरावाच्या अनुषंगाने कुटुंब कल्याण कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीत आमूलाग्र बदल झाल्याने बदलत्या, परिस्थितीचा विचार करून राज्यांचे सर्वकंष लोकसंख्या धोरण शासनाने संदर्भाधीन अनुक्रमांक ३ नुसार जाहीर केले आहे. या धोरणानुसार दोन अपत्यापर्यंतचे कुटुंब म्हणजेच “छोटे कुटुंब” या संकल्पनेचा स्वीकार करण्यात आला आहे. या संकल्पनेअन्वये वैद्यकीय देखभाल नियमानुसार मिळणाऱ्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी शासकीय/निमशासकीय कर्मचाऱ्यांचे कुटुंब २ (दोन) हयात अपत्यापर्यंत मर्यादित ठेवणाऱ्यांना पात्र ठरविण्याचा निर्णय घेण्यात आला त्यानुरूप महाराष्ट्र राज्य सेवा, (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ मध्ये सुधारणा करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय

या प्रश्नाचा विचार करून याद्वारे महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ मधील नियम १४ व १५ मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे :—

(अ) महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ मधील नियम, १४ ऐवजी पुढीलप्रमाणे नियम १४ वाचण्यात यावा.

१४—

“ज्यांना २ पेक्षा कमी अपत्ये असतील अशा कुटुंबांनी २ हयात अपत्याइतके आपले कुटुंब मर्यादित ठेवलेले नसेल किंवा ज्यांना २ पेक्षा जास्त हयात अपत्ये असतील अशा कुटुंबांनी आपले कुटुंब सध्या आहे एवढेच मर्यादित ठेवले नसेल.

अशा कुटुंबांना वरील नियमानुसार शासकीय कर्मचाऱ्यांना आणि त्यांच्या कुटुंबियांना मिळणाऱ्या विनामूल्य वैद्यकीय उपचारासंबंधीच्या सवलती मिळणार नाहीत.”

(ब) महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ मधील नियम, १५ ऐवजी पुढालप्रमाणे नियम, १५ वाचण्यात यावा .—

१५—

“शासनाच्या धोरणानुसार दिनांक १ मे २००१ रोजी ज्यांची २ पेक्षा अधिक अपत्ये हयात आहेत अशा आईवडिलांनी (स्त्री/पुरुष) त्या तारखेनंतर त्यांच्या कुटुंबातील अपत्यांची संख्या वाढविता कामा नये. त्या तारखेनंतर त्यांच्या कुटुंबातील अपत्यांची संख्या वाढल्यास त्यानंतर जन्मलेल्या अपत्यांना आणि आईवडिलांना वैद्यकीय सोयी मिळण्याचा हक्क राहणार नाही. मात्र विनामूल्य वैद्यकीय उपचारांच्या सवलती मिळण्याचा हा नियम अंमलात येण्यापूर्वी अस्तित्वात असलेल्या नियमानुसार ज्यांना हक्क होता अशा अपत्यांना अनुज्ञेय असलेल्या विनामूल्य उपचारांच्या सोयी मिळण्याचे चालूच राहिल. तसेच जननक्षम गटात असताना जर आई किंवा वडीलांनी (शासकीय कर्मचारी किंवा त्यांची पत्नी) निर्बिजीकरणाची शस्त्रक्रिया करून घेतली असेल आणि अशी शस्त्रक्रिया जेथे करण्यात आली. त्या रुग्णालयाच्या किंवा दवाखान्याच्या प्रभारी सक्षम वैद्यकीय प्राधिकाऱ्यांचे तशा अर्थाचे प्रमाणपत्र सादर केले असेल तर शस्त्रक्रिया केलेल्या तारखेपासून वैद्यकीय सवलती मिळण्याचा त्यांना पुन्हा हक्क राहिल. परंतु, ठरवून दिलेल्या मर्यादेहून अधिक अपत्यांना अशा सवलती मिळणार नाहीत.”

३. या आदेशान्वये विहित केलेल्या कुटुंबाच्या कमाल मर्यादेची अट कोणत्याही परिस्थितीत शिथिल केली जाणार नाही.

उपरोक्त नियमातील तरतूद दिनांक १ मे २००१ पासून अंमलात येईल.

सादर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ५८/वै.अ./सेवा-५, दिनांक १ मार्च २००० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

एल. जी. झप्पेवार,

शासनाचे उप सचिव.

शासकीय कर्मचार्यांनी व त्यांच्या कुटुंबियांनी
आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी घेतलेल्या खाजगी
रुग्णालयातील आंतररुग्ण उपचाराच्या वैद्यकीय
खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या मंजूरीबाबत.

महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी २००५/९/प्र.क्र. १/आरोग्य-३,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १९ मार्च २००५

- पहा.**—(१) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०९१/३४५६/प्र.क्र.३२०/९१/आ.७,
दिनांक १४ जानेवारी १९९३.
- (२) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०९९/प्र.क्र.४०/आ.३.
दिनांक २९ जुलै १९९९.
- (३) शासन शुध्दीपत्रक सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०९९/प्र.क्र. ४०/आ.३
दिनांक २५ फेब्रुवारी २०००.
- (४) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०९५/प्र.क्र ४५/९५/आ. ३,
दिनांक ४ जुलै २०००.
- (५) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०९९/१३३३/प्र.क्र २०१/आ. ३,
दिनांक २९ नोव्हेंबर २००४.
- (६) आरोग्य सेवा संचालनालयाचे पत्र क्रमांक संआसे/आकस्मिक आजार/वैखप्र./मर्यादा/कक्ष-
८ब/कक्ष-१/०५, दिनांक ३ जानेवारी २००५.

प्रस्तावना

शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१, मधील तरतूदींच्या अधीन राहून, आकस्मिक उद्भवणाऱ्या २७ आजारांवर खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या उपचारावरील वैद्यकीय खर्चाची वेतन गटानुसार अनुज्ञेय ठरविण्यात आलेल्या टक्केवारीप्रमाणे परंतू प्रत्येक प्रकरणी रु. २०,००० च्या कमाल मर्यादित प्रतिपूर्तीस मंजूरी देण्याचे अधिकार विभाग प्रमुखांना आहेत. या मर्यादेवरील खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची प्रकरणे संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागामार्फत सार्वजनिक आरोग्य विभाग व वित्त विभागाकडे विशेष बाब म्हणून मान्यतेच्यादृष्टीने सादर केली जातात. सद्यः स्थितीत औषधांच्या किंमतीत व उपचार पद्धतीवरील खर्चामध्ये झालेली वाढ तसेच अशी प्रकरणे निकाली काढण्यात लागणारा कालावधी इत्यादींचा विचार करता प्रचलित कमाल मर्यादित वाढ करणे व प्रतिपूर्तीच्या अनुज्ञेय रकमेची परिगणना करण्यामध्ये सुलभता आणण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

एचबी २१७४-१६

शासन निर्णय

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी १०९९/प्र.क्र.४०/आ.-३, दिनांक २९ जुलै १९९९ मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

(१) **औषधोपचारावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती** :-वेतनगटानुसार औषधोपचारावरील खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची अनुज्ञेय रक्कम प्रस्तुत शासन निर्णयामधील तक्ता 'अ' मध्ये नमूद केली आहे. त्यामध्ये सुधारणा करण्यात येऊन आता वेतनश्रेणीचे वर्गीकरण न करता औषधोपचारावरील प्रत्यक्ष खर्चाच्या ९० टक्के रक्कम सरसकट अनुज्ञेय राहिल.

(२) **खाजगी रुग्णालयामधील वास्तव्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती** :-प्रस्तुत शासन निर्णयामधील तक्ता 'ब' मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहे :

तक्ता ब

अनु- क्रमांक	खाजगी रुग्णालयातील वास्तव्याचा प्रकार	वास्तव्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती करावयाचा प्रचलित दर	वास्तव्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती करावयाचा सुधारित दर
(१)	(२)	(३)	(४)
१	जनरल वॉर्ड (सर्व सामान्य कक्ष)	वेतनाच्या टप्प्याप्रमाणे प्रमाणे ९०%, ८५%, ८०%	प्रत्यक्ष खर्चाच्या सरसकट ९५% अनुज्ञेय.
२	जनरल वॉर्डच्या (सर्व सामान्य कक्षाच्या) बाजूचा बाथरूम नसलेला कक्ष.	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ७५%	प्रत्यक्ष खर्चाच्या सरसकट ९०% अनुज्ञेय.
३	बाथरूमसह स्वतंत्र कक्ष	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ६५%	प्रत्यक्ष खर्चाच्या सरसकट ७५% अनुज्ञेय.
४	बाथरूमसह डबल बेडेड कक्ष	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ६०%	प्रत्यक्ष खर्चाच्या सरसकट ७५% अनुज्ञेय.
५	बाथरूमसह वातानुकूलित कक्ष	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ५०%	प्रत्यक्ष खर्चाच्या सरसकट ७५% अनुज्ञेय.
६	अतिदक्षता कक्ष (ICU)	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ५०%	१००% अनुज्ञेय.

(विशेष टीप.—वरील तक्ता 'ब' मधील अनुक्रमांक ५ येथे नमूद केलेला बाथरूमसह वातानुकूलित कक्ष हा केवळ जे अधिकारी विमान प्रवासासाठी पात्र आहेत. त्यांना अनुज्ञेय राहिल.)

(३) **प्रतिपूर्तीच्या अनुज्ञेयतेची कमाल मर्यादा व मंजूरीचे अधिकारांबाबत** :-शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी. १०९१/३४५६/प्र.क्र. ३२०/९१/आ-७, दिनांक १४ जानेवारी १९९३ प्रमाणे वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची कमालमर्यादा रु. २०,००० पर्यंत वाढविण्यात आली.

होती व ही मर्यादा सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमजी. १०९९/प्र.क्र. ४०/आ.३, दिनांक २९ जुलै १९९९ च्या शासन निर्णयास अनुसरून शासन शुद्धिपत्रक सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमजी १०९९/प्र.क्र. ४०/आ.३, दिनांक २५ फेब्रुवारी २००० प्रमाणे उद्धृत करण्यात आली आहे. याबाबत आता पुढील प्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे :-

(१) महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ व त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयांमधील तरतुदींच्या अधीन राहून रु. ४०,००० पर्यंतच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस मंजूरीचे अधिकार संबंधित विभागप्रमुखांना प्रदान करण्यात येत आहेत.

(२) प्रचलित पद्धतीनुसार रु. २०,००० वरील वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस एक विशेष बाब म्हणून मंजूरी देण्याबाबतची प्रकरणे सार्वजनिक आरोग्य विभाग व वित्त विभागास सादर केली जात होती. आता रु. ४०,००० वरील वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या प्रकरणांना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ व त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या शासन निर्णयामधील तरतुदींच्या अधीन राहून मंजूरी देण्याचे अथवा उचित निर्णय घेण्याचे पूर्ण अधिकार संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागप्रमुखांना देण्यात येत आहेत.

(३) विहीत तरतुदीत न बसणाऱ्या प्रकरणी काही अपवादात्मक परिस्थितीत विशेष बाब म्हणून वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस मान्यता द्यावयाची असल्यास अशा प्रकरणी निर्णय घेण्यासाठी पुढे नमूद केल्याप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत असून या समितीकडे अशी प्रकरणे निर्णयार्थ सादर करण्यात यावीत :-

(अ) अप्पर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग	अध्यक्ष
(ब) सचिव (व्यय), वित्त विभाग	सदस्य
(क) संबंधित प्रशासकीय विभागांचे सचिव	सदस्य
(ड) महासंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई	सदस्य
(ई) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई	सदस्य
(फ) उप सचिव (रुग्णसेवा), सार्वजनिक आरोग्य विभाग	सदस्य सचिव

२. शासन याद्वारे असे निदेश देत आहे की, वर नमूद केल्याप्रमाणे विभागप्रमुख व प्रशासकीय विभागप्रमुख या स्तरावर प्रकरणांना मंजूरी देताना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ व त्यानंतर वेळोवेळी केलेल्या शासन निर्णयामधील तरतुदी काटेकोरपणे तपासून मंजूरी देण्यात यावी.

३. हा शासन निर्णय प्रलंबित प्रकरणांनादेखील लागू करण्यात यावा. मात्र यापूर्वीची निर्णयित ठरलेली प्रकरणे पुन्हा सुरु करण्यात येऊ नये.

४. शासन विनिर्दिष्ट २७ आकास्मिक व ५ गंभीर आजारांची यादी परिशिष्ट 'अ' येथे व शासनमान्य खाजगी रुग्णालयांची यादी परिशिष्ट 'ब' येथे जोडण्यात आली आहे. सर्व मंत्रालयीन व प्रशासकीय विभागानी हा शासन निर्णय त्यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सर्व कार्यासने व कार्यालये यांना कळवण्याची व्यवस्था करावी.

५. हे आदेश महाराष्ट्र राज्य विधानमंडळाचे सभापती, उपसभापती, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्याचे मा. मुख्यमंत्री, मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री, विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विद्यमान व माजी सदस्य, शासकीय कर्मचारी व या सर्वांचे कुटुंबिय यांना लागू राहतील.

६. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ५८३/ सेवा-५. दिनांक १७ मार्च २००५ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

(ला. म. चौधरी)

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव.

प्रति :

- मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव (सर्व), मंत्रालय, मुंबई
 सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई
- * सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई
 - * प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई
 - * प्रबंधक, मा. लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 - * प्रबंधक, मा. उप लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य मुंबई
 - * सचिव महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
 सचिव, महाराष्ट्र विद्यामंडळ सचिवालय, मुंबई
 मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यामंत्र्यांचे सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई
 मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
 राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय साहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
 सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
 मुख्य सचिवांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग मंत्रालय, मुंबई
 विभागातील आयुक्त (सर्व)
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई
 सेटलमेंट कमिशन ऑफ लँड रेकॉर्ड्स, पुणे
 जिल्हाअधिकारी (सर्व)
 मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा परिक्षा), मुंबई/नागपूर

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
 चीफ ऑडीटर, लोकल फंडस् अकाऊंटस्, मुंबई
 कोषागार अधिकारी (सर्व)
 महासंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई
 संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई
 संचालक, आयुर्वेद, मुंबई
 संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई
 व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकिन बायोफार्मासिटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई
 अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
 सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
 उप संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
 अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व)
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
 जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालये (सर्व)
 वैद्यकीय अधीक्षक, शासकीय रुग्णालय (सर्व)
 व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई
 वित्त विभाग (सेवा ५ कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई (१० प्रती)
 सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई (५०प्रती)

२. हा शासन निर्णय मंत्रालयीन विभागांनी त्यांच्या अदिपत्याखालील सर्व कार्यालयांच्या निदर्शनास आणावा.
 निवडनस्ती (आरोग्य ३)

* (पत्राने)

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी. २००५/९/प्र. क्र.१/आरोग्य-३.

दिनांक १९ मार्च २००५ चे सहपत्र

परिशिष्ट 'अ'

शासन विनिर्दिष्ट २७ आकस्मिक व ५ गंभीर आजारांची यादी

(१) हृदयविकाराचा झटका (Cardiac Emergency) प्रमस्तिक संहनी (Cerabrel Vascular), फुफ्फुसाच्या विकाराचा झटका (Pulmonary Emergency) अँन्जिओग्राफी चाचणी.

(२) अतिरक्तदाब (Hypertension)

(३) धनुर्वात (Titanus)

(४) घटसर्प (Diphtheria)

(५) अपघात (Accident), आघात संलक्षण (Shock Syndrome), हृदयाशी आणि रक्तवाहिनीशी संबंधित (Cardiological and Vascular).

(६) गर्भपात (Abortions)

(७) तीव्र उदर वेदना/आंत्र अवरोध (Acute abdominal pains/ Intestinal obstruction).

(८) जोरदार स्त्राव (Severe Haemorrhage).

(९) गॅस्ट्रो-एन्ट्रायटिस (Gastro- Enteritis).

(१०) विषमज्वर (Typhoid).

(११) निश्चतेनावस्था (Coma).

(१२) मनोविकृतीची सुरुवात (Onset of Psychiatric disorder).

(१३) डोळ्यातील दृष्टीपटल सरकणे (Retinal detachment in the eye).

(१४) स्त्रीरोगशास्त्र आणि प्रसूतीशास्त्र संबंधित यांच्याशी आकास्मिक आजार (Gynaecological and obstetric Emergency).

(१५) जननमूत्र आकास्मिक आजार (Genito-urinary Emergency).

(१६) वायू कोथ (Gas Gangrene).

(१७) कान, नाक किंवा घसा यांमध्ये विजातीय पदार्थ गेल्यामुळे निर्माण झालेले आकस्मिक आजार (Foreign Body in Ear, Nose or Throat Emergency).

(१८) ज्यामध्ये तातडीने शस्त्रक्रिया करणे आवश्यक असते अशा जन्मजात असंगती (Congenital Anomalies requiring urgent surgical intervention).

(१९) ब्रेन ट्युमर (Brain Tumour).

(२०) भाजणे (Burns).

(२१) इपिलेप्सी (Epilepsy).

(२२) अॅक्युट ग्लॅकोमा (Acute Glaucoma).

(२३) स्पायनस स्कॉड (मज्जारज्जू) संबंदात आकस्मिक आजार.

(२४) उष्माघात

(२५) रक्तासंबंधातील आजार

(२६) प्राणी चावल्यामुळे होणारी विषबाधा

(२७) रसायनामुळे होणारी विषबाधा

गंभीर आजार-भाग-२

- (१) हृदय शस्त्रक्रियांची प्रकरणे (Heart Surgery).
- (२) हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया (Bye Pass Surgery).
- (३) अँन्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया.
- (४) मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया (Kidney Transplantation).
- (५) रक्ताचा कर्करोग (Blood Cancer).

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी. २००५/९

प्र.क्र. १/आ. ३, दिनांक १९ मार्च २००५ चे सहपत्र

परिशिष्ट “ ब ”

शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांनी खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या गंभीर व विशिष्टोपचारावरील खर्चाची शासकीय रुग्णालयांप्रमाणे प्रतिपूर्ती अनुज्ञेयतेसाठी शासन मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांची अद्ययावत यादी :—

अनुक्रमांक	आजाराचे नाव	शासनमान्य संस्थेचे नाव
(१)	हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया व हृदयावरील इतर शस्त्रक्रिया.	(१) सदरने रेल्वेज, हेडक्वॉर्टर्स हॉस्पिटल, पेराम्बूर, मद्रास. (२) ख्रिश्चन मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बेल्लोर. (३) के. ई. एम. रुग्णालय, मुंबई. (४) जसलोक हॉस्पिटल, मुंबई. (५) बॉम्बे हॉस्पिटल, मुंबई. (६) कस्तुरबा हॉस्पिटल, भोपाळ. (७) श्री चित्राई तिरुनल इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस अँड टेक्नॉलॉजी, त्रिवेंद्रम. (८) कंबाला हिल हॉस्पिटल अँड हार्ट इन्स्टिट्यूट, मुंबई. (९) एन. एम. वाडीया इन्स्टिट्यूट ऑफ कार्डियोलॉजी, पुणे. (१०) रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे. (११) डॉ. के. जी. देशपांडे मेमोरियल सेंटर, नागपूर. (१२) सेंट्रल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्स, नागपूर. (१३) जी. बी. पंत हॉस्पिटल, नवी दिल्ली. (१४) पोस्ट ग्रॅज्युएट इन्स्टिट्यूट, चंदिगड. (१५) ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, नवी दिल्ली.

११८

- (१६) एसएसकेएम हॉस्पिटल, कलकत्ता.
 - (१७) डॉ. इनामदार हॉस्पिटल, पुणे.
 - (१८) दिनदयाळ नॅशनल हॉस्पिटल, पुणे.
 - (१९) सीम्स हॉस्पिटल, नागपूर.
 - (२०) कमलनयन बजाज रुग्णालय, औरंगाबाद.
 - (२१) राजेबहादूर हार्ट फाँडेशन प्रा. लि., नाशिक.
 - (२२) अवंती इन्स्टिट्यूट ऑफ कार्डिऑलॉजी, नागपूर.
 - (२३) हिलिंग टच ऑन्जिओग्राफी अँड कार्डिक सर्जरी सेंटर, नाशिक.
 - (२४) ऑरेंज सिटी हॉस्पिटल अँड रिसर्च इन्स्टिट्यूट.
 - (२५) स्पंदन हार्ट इन्स्टिट्यूट आणि रिसर्च सेंटर, नागपूर.
 - (२६) गिरिराज हॉस्पिटल अँड इन्सेटिव्ह केअर युनिट, बारामती, पुणे.
 - (२७) दिनानाथ मंगेशकर हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, पुणे.
 - (२८) काळबांडे हार्ट अँड च्हेस्ट हॉस्पिटल, औरंगाबाद.
 - (२९) अर्नेजा हार्ट इन्स्टिट्यूट, नागपूर.
 - (३०) क्रिसॅंड नर्सिंगहोम आणि इंटेंसिव्ह कार्डियाक केअर युनिट, नागपूर.
 - (३१) जळगांव हार्ट इन्स्टिट्यूट लिमिटेड द्वारा संचलित इंडो अमेरिकन कार्डिओव्हॅस्कुलर सेंटर, जळगांव.
 - (३२) एशियन हार्ट इन्स्टिट्यूट, वांद्रे, मुंबई.
 - (३३) सरस्वती मेडिकल फाँडेशन अँड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर.
 - (३४) पुना हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, पुणे.
- (२) मूत्रपिंड प्रतिरोपण.
- (१) ख्रिश्चन मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बेल्लोर
 - (२) ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, नवी दिल्ली.
 - (३) पोस्ट ग्रॅज्युएट इन्स्टिट्यूट, चंदिगड.
 - (४) जसलोक हॉस्पिटल, मुंबई.

- (५) रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे.
- (६) सोलापूर किडनी केअर सेंटर अॅण्ड रिसर्च सेंटर, सोलापूर.
- (७) कमलनयन बजाज रुग्णालय, औरंगाबाद.
- (८) राधिकाबाई मेघे मेमोरियल मेडिकल ट्रस्ट जवाहरलाल नेहरु वैद्यकीय महाविद्यालय व आचार्य विनेबा भावे ग्रामीण रुग्णालय, वर्धा.
- (९) इन्स्टिट्यूट ऑफ युरोलॉजी, पुणे.
- (१०) क्रिसेंड नर्सिंगहोम आणि इंटेंसिव्ह कार्डियाक केअर युनिट, नागपूर.
- (११) के. ई. एम. रुग्णालय, पुणे.
- (१२) पुना हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, पुणे.
- (१३) डॉ. राघोजी किडनी हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर प्रा. लि., सोलापूर.
- (३) रक्ताचा कर्करोग व इतर कर्करोग
- (१) टाटा मेमोरियल हॉस्पिटल, मुंबई.
- (२) कॅन्सर इन्स्टिट्यूट, अडयार, मद्रास.
- (३) इंडियन कॅन्सर इन्स्टिट्यूटच्या महाराष्ट्रातील सर्व संस्था (असल्यास)
- (४) बालाभाई नानावटी रुग्णालय, मुंबई.
- (५) कॅन्सर रिलीफ सोसायटी, नागपूर.
- (६) अश्विनी रुग्णालय कॅन्सर रिसर्च अॅण्ड रिलीफ सोसायटी, बार्शी.
- (७) श्री. सिद्धेश्वर कॅन्सर सोसायटी, सोलापूर.
- (८) संत तुकाराम मेडीकल रिसर्च सेंटर, महर्षी दयानंद मार्ग, अकोला.
- (९) दिनदयाळ नॅशनल हॉस्पिटल, पुणे.
- (१०) शेठ नंदलाल धुत रुग्णालय, औरंगाबाद.
- (११) हेमोटॉलॉजी क्लिनिक, प्रयोगशाळा व रुग्णालय, नागपूर.
- (१२) उद्धव मेमोरियल हॉस्पिटल, नाशिक.

- (१३) राधिकाबाई मेघे मेमोरीयल मेडीकल ट्रस्ट
जवाहरलाल नेहरू वैद्यकीय महाविद्यालय व
आचार्य विनोबा भावे ग्रामीण रुग्णालय, वर्धा
- (१४) दिनानाथ मंगेशकर हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च
सेंटर, पुणे.
- (१५) डॉ. रविंद्र कोडलीकर हॉस्पिटल, औरंगाबाद.
- (१६) काळबांडे हार्ट अॅण्ड च्हेस्ट हॉस्पिटल, औरंगाबाद.
- (१७) दौलत मेमोरियल हॉस्पिटल, औरंगाबाद.
- (१८) बगाडीया हॉस्पिटल, अकोला.
- (४) लहान मुलांचे आजार
- (५) ऑर्थोपेडीक उपचार
- (६) मधुमेह
- (७) मणक्याचे विकार, खुब्याचे विकार,
वेदनायुक्त सांध्याचे विकार व
ते बदलण्याची शस्त्रक्रिया, दुर्बिणीद्वारे
गुडध्याच्या विकाराचे निदान व उपचार.
- (१) बाई जेरबाई वाडीया रुग्णालय, मुंबई.
- (२) दौलत मेमोरियल हॉस्पिटल, औरंगाबाद.
- (१) ऑर्थोपेडीक हॉस्पिटल, महालक्ष्मी, मुंबई.
- (२) ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ फिजीकल
मेडीसीन अॅण्ड रिहॅबिलिटेशन, महालक्ष्मी, मुंबई.
- (३) म्हशाळकर शिंदे ऑर्थोपेडिक सेंटर अॅण्ड
अॅक्सीडेंट सेंटर, सांगली.
- (४) शुअरटेक अपोलो मेडिकल सेंटर, नागपूर.
- (५) कर्ण हॉस्पिटल, सातारा.
- (६) डॉ. पी. बी. मगदूम ऑर्थोपेडीक सर्जन ट्रामा
केअर हॉस्पिटल. मिरज, जि. सांगली.
- (७) डॉ. अशोक पाटील क्लिनिक, सांगली.
- (८) देसाई अॅक्सीडेंट अॅण्ड जनरल हॉस्पिटल,
भोसरी, पुणे.
- (१) रहेजा रुग्णालय, मुंबई.
- (१) संचेतो इन्स्टिट्यूट फॉर ऑर्थोपेडिक
रिहॅबिलिटेशन, पुणे.
- (२) स्वास्थीयोग प्रतिष्ठान चॅरिटेबल ट्रस्ट फॅक्चर
अॅण्ड ऑर्थोपेडिक हॉस्पिटल, मिरज.
- (३) सुश्रुत मेडीकल केअर अॅण्ड रिसर्च सोसायटीचे
हर्डीकर हॉस्पिटल, पुणे
- (४) सुश्रुत हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, नागपूर.

- (८) कॉम्प्युटराईज्ड रेस्टींग
इलेक्ट्रोकार्डिओग्राम, कॉम्प्युटराईज्ड
ट्रेडगील स्ट्रेस टेस्ट, व्हेक्टरीकार
डायग्राम, कलर डॉपलर एको
कार्डीओग्राफी, परमनन्ट पेसमेकर
अंनालायसेस, अॅम्बुलेटरी व्होल्टर
मॉनिटरिंग.
- (९) पोलिओ अस्थिव्यंगोपचार
- (१०) मेंदुवरील शस्त्रक्रिया व उपचार
- (५) म्हशाळकर शिंदे ऑर्थोपेडिक सेंटर अॅण्ड
अॅक्सीडेंट सेंटर, सांगली
- (६) पुना हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, पुणे
- (७) साईनाथ ऑर्थोपेडिक हॉस्पिटल, भोसरी, पुणे
- (१) डॉ. शशांक सुभेदार नॅशनल हार्ट सेंटर अॅण्ड
क्लिनिक, नागपूर (या रुग्णालयास निरनिराळ्या
चाचण्यांच्या संदर्भात मान्यता दिलेली आहे.)
- (१) ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ फिजीकल मेडिसीन
अॅण्ड रिहॅबिलिटेशन, महालक्ष्मी, मुंबई.
- (१) अश्विनी सहकारी रुग्णालय, सोलापूर
- (२) कमलनयन बजाज रुग्णालय, औरंगाबाद
- (३) शुअरटेक अपोलो मेडिकल सेंटर, नागपूर
- (४) पुणे इन्स्टिट्यूट ऑफ युरोलॉजी, पुणे
- (५) एस. पी. इन्स्टिट्यूट ऑफ न्युरोसायन्स, सोलापूर
- (६) गिरीराज हॉस्पिटल अॅण्ड इन्सेटिव्ह केअर युनिट,
बारामती, पुणे.
- (७) लोटस हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर
- (८) पुना हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, पुणे
- (९) लाईफ लाईन हॉस्पिटल अॅण्ड मेडिकल रिसर्च सेंटर,
नाशिक.
- (१०) शिरोडकर हॉस्पिटल ट्रस्ट, डोंबिवली
- (११) देसाई अॅक्सिडेंट अॅण्ड जनरल हॉस्पिटल, भोसरी
पुणे.

- (१) वोक्हार्ट हॉस्पिटल लि., नागपूर हृदय विकार शस्त्रक्रिया-(Heart Surgery).
- (२) के. एल. ई. एस. हॉस्पिटल अॅण्ड मेडिकल रिसर्च सेंटर, बेळगाव.
- (३) ऋषिकेश मेडिकल फौंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटरचे श्री समर्थ सुपर स्पेशालिटी हॉस्पिटल, नाशिक.
- (४) वोक्हार्ट हॉस्पिटल, मुंबई-ऑर्थोपेडिक, मेंदू व मणक्याचे विकार.
- (५) जहांगीर हॉस्पिटल, पुणे-हृदय, हृदय उपमार्ग, अॅन्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया.
- (६) लोटस हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर, अस्थिरोग व कर्करोग.
- (७) गिरीजा हॉस्पिटल, सातारा.

वोक्हार्ट हॉस्पिटल लिमिटेड, नागपूर या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना हृदय विकारावरील शस्त्रक्रिया करून घेण्यास शासन मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी. २७०५/२४५/प्र.क्र. ८७/आरोग्य-३,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २३ मार्च २००५.

शासन निर्णय

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी. १०९९/प्र.क्र. २३८/आरोग्य-३, दिनांक २१ ऑगस्ट १९९९ च्या परिच्छेद ७ मध्ये नमूद केल्यानुसार शासन मान्य खाजगी रुग्णालयाची यादी प्रस्तुत शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट 'अ' मध्ये दर्शविण्यात आली आहे. त्यामध्ये सुधारणा करून वोक्हार्ट हॉस्पिटल लिमिटेड, नागपूर या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना हृदय विकारावरील शस्त्रक्रिया करून घेतल्यास, त्याप्रित्यर्थ होणाऱ्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती ही शासकीय रुग्णालयातील वैद्यकीय प्रतिपूर्तीप्रमाणे अनुज्ञेय ठरण्यास सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक जीरुखा. २०००/प्र.क्र. १०१/आरोग्य-३, दिनांक २६ सप्टेंबर २००० मधील नमूद मार्गदर्शक तत्वाच्या अधिन राहून या निर्णयान्वये सदर संस्थेस शासन मान्यता देण्यात येत आहे. या अन्वये खालील बाबींचे प्रकर्षाने पालन प्रस्तुत संस्थेने करणे आवश्यक राहिल :-

(१) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० मधील कलम ४१ अे नुसार खाजगी रुग्णालयांनी १०% रुग्णांवर मोफत व १०% रुग्णांवर सवलतीच्या दराने उपचार करणे.

(२) मुंबई नर्सिंग होम अधिनियम, १९४९ अन्वये विहित केलेल्या निकषानुसार प्रशिक्षित वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी वर्ग उपलब्ध असणे.

(३) खाजगी रुग्णालये/संस्थेमध्ये ज्या आजारावर उपचार करण्यासाठी मान्यता देण्यात आली आहे. त्या आजाराचे संशोधन करण्यासाठी तसेच चाचण्यांच्याअंती झालेल्या निदानानुसार शस्त्रक्रिया करण्यासाठी आवश्यक ती यंत्रसामग्री व साधनसामग्री उपलब्ध असणे.

(४) शासकीय रुग्णालयात ज्या दराने फी आकारली जाते, त्या दराने फी आकारली जावी.

(५) खाजगी रुग्णालये/संस्थेने भारत/राज्य सरकारमार्फत कार्यान्वित केलेल्या राष्ट्रीय कार्यक्रमांच्या मोहिमेत सक्रिय भाग घेणे आवश्यक आहे.

२. उपरोक्त आजारावरील उपचार व औषधोपचाराकरिता वोक्हार्ट हॉस्पिटल्स लिमिटेड, नागपूर या संस्थेने आकारलेल्या संपूर्ण वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. अतितात्काळ बाब वगळता सदर संस्थेतील मान्यताप्राप्त उपचाराखेरीज अन्य कोणत्याही औषधोपचारासाठी शासकीय कर्मचाऱ्यांस प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पूर्वसंमती घेणे आवश्यक राहिल.

३. हे आदेश मा. मुख्यमंत्री, मा. उप मुख्यमंत्री, मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री महोदय, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानसभेचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सभापती, उपसभापती तसेच महाराष्ट्र विधानसभा/परिषदेचे विद्यमान सदस्य, माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांना सुद्धा अनुज्ञेय ठरविण्यात येत आहेत.
४. हे आदेश शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

ला. म. चौधरी,

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव.

प्रति,

- मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई,
 सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
 मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई,
 मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई,
 मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
 राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक,
 मुख्य सचिवांचे स्वीय सहाय्यक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 * सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
 * सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई,
 सेटलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लॅंड रेकॉर्ड्स, पुणे,
 विभागीय आयुक्त (सर्व)/जिल्हाधिकारी (सर्व),
 मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, (लेखा व अनुज्ञेयता), (लेखा परीक्षा), मुंबई,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, (लेखा व अनुज्ञेयता), (लेखा परीक्षा), नागपूर,
 सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,

- अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 चिफ ऑडिटर, लोकल फंडस् अकाउंट्स, मुंबई,
 कोषागार अधिकारी (सर्व),
 महासंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई,
 संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई,
 संचालक, आयुर्वेद, मुंबई,
 संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई,
 व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई,
 अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई,
 सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 उप संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व),
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
 जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व),
 * प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 * प्राथोनोदरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 वित्त विभाग (कार्यासन सेवा-५), मंत्रालय, मुंबई,
 व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई,
 सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई,
 डॉ. विक्रम सिंग रघुवंशी, सेंटर मॅनेजर, वोक्वार्ट हॉस्पिटल्स लिमिटेड, २७, कॉर्पोरेशन कॉलनी, नॉर्थ अंबाझरी
 रोड, नागपूर ४४३ ००१.
 २. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनास विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या
 प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनास पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यासनाने त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व
 विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.
 निवडनस्ती (आरोग्य-३), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

*पत्राद्वारे

१२५

शासकीय निवृत्तिवेतनधारकांना आणि त्यांच्या पती किंवा पत्नीस शासकीय रुग्णालयातून विनाशुल्क सेवा देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी, १००३/१३५७/प्र.क्र. १४२/आरोग्य-३,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ८ एप्रिल २००५.

वाचा.—शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक जीरुफी. १०००/प्र.क्र. ९०/आरोग्य-३,
दिनांक १० जुलै २००१.

प्रस्तावना

सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या उपरोक्त शासन निर्णयान्वये शासकीय रुग्णालयांतून देण्यात येणाऱ्या विविध रुग्णसेवेकरिता आकारण्यात येणाऱ्या शुल्कामध्ये सुधारणा करण्यात आली आहे. तथापि या शुल्क आकारणीतून वरील शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट “अ” येथील नमूद संवर्गातील व्यक्ती/लाभधारकांना रुग्णसेवा शुल्क भरण्यापासून सूट देण्यात आली आहे. शासकीय व जिल्हा परिषद निवृत्तीवेतनधारक आणि त्यांच्या पती किंवा पत्नी यांचा समावेश या संवर्गात करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय

राज्य शासनाच्या विद्यमान निवृत्तीवेतन योजनेचा लाभ घेणाऱ्या शासकीय व जिल्हा परिषद निवृत्ती वेतनधारकांना आणि त्यांच्या पती किंवा पत्नीस सर्व शासकीय रुग्णालयात विनाशुल्क उपचाराची सवलत देण्यास या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे. यास अनुसरून ;

(१) संदर्भाधीन क्रमांक १ च्या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट “अ” मधील शासकीय रुग्णालयात विनाशुल्क वैद्यकीय उपचारांची सवलत मिळत असलेल्या संवर्गाच्या यादीत अनुक्रमांक १६ येथे “शासकीय व जिल्हा परिषद निवृत्तीवेतनधारक आणि त्यांच्या पती किंवा पत्नी” संवर्गाचा समावेश करण्यात येत आहे.

(२) प्रस्तुत सवलत हे आदेश निर्गमित झालेल्या दिनांकापासून लागू राहिल.

२. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३८/०५/सेवा व क्र. ११/०५/व्यय-१३, दिनांक ३० मार्च २००५ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

प्र. क. प्रधान,

महाराष्ट्र शासनाचे उप सचिव.

प्रति,

राज्यपालांचे सचिव, मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
 सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व विभागीय आयुक्त,
 प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 महासंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई,
 सहसंचालक आरोग्य सेवा, मुंबई/पुणे,
 सर्व मंडळाचे उप संचालक,
 सर्व महाविद्यालये व दंत महाविद्यालयाचे अधिष्ठाता,
 सर्व मनोरुग्णालये व क्षय रुग्णालयाचे अधीक्षक,
 सर्व स्त्री रुग्णालयाचे अधीक्षक,
 सर्व जिल्हाधिकारी
 सर्व जिल्हा शल्यचिकित्सक,
 सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी,
 सर्व कुटीर/ग्रामीण रुग्णालयाचे वैद्यकीय अधीक्षक,
 प्रसिद्ध संचानलानय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (प्रसिद्धीयादी),
 * प्राथोनोदरी व सिनियर मास्टर, हायकोर्ट, मुंबई (पत्राने),
 * रजिस्टार, हायकोर्ट अपिलेट साईड, मुंबई (पत्राने),
 मा. लोक आयुक्त/उप लोक आयुक्त यांचे सचिव (पत्राने)
 महालेखापाल, (लेखा परीक्षा), (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर,
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,
 सर्व कोषागार अधिकारी, मुंबई,
 कार्यासन अधिकारी (सेवा ५/व्यय १३), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 मंत्रालयाचे इतर सर्व विभाग,
 सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने),
 सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
 सार्वजनिक आरोग्य मंत्र्यांचे स्वीय सहाय्यक,
 सार्वजनिक आरोग्य राज्यमंत्र्यांचे स्वीय सहाय्यक,
 वित्त मंत्र्यांचे स्वीय सहाय्यक,
 इतर सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव/स्वीय सहाय्यक,
 सार्वजनिक, आरोग्य विभागातील सर्व अधिकारी/सर्व कार्यासने,
 निवडनस्ती (आरोग्य-३),

***पत्राद्वारे**

शासकीय कर्मचारी/अधिकारी यांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्ती प्रकरणी ५ गंभीर आजारांमध्ये सर्व प्रकारच्या कर्करोगांचा समावेश करणे व पाच गंभीर आजारावरील खर्च भागविण्यासाठी रुपये १,००,००० एवढ्या अग्रिमाची मर्यादा रुपये १,५०,००० पर्यंत वाढविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी, २००५/प्र.क्र. २५१/आ.-३,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १० फेब्रुवारी २००६.

- वाचा.— (१) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०८४/४१५७/सीआर-१५६, दिनांक २९ एप्रिल १९८५.
- (२) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०९९/३८३७/आ.-९, दिनांक २३ जानेवारी १९८९.
- (३) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०९५/प्र.क्र. २३८/आ.-३, दिनांक २१ ऑगस्ट १९९९.
- (४) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०९५/सीआर-४५/आ.-३, दिनांक ४ जुलै २०००.
- (५) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. १०९५/सीआर-४५/आ.-३, दिनांक ४ जुलै २०००.
- (६) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी. २००५/९/प्र.क्र. १/आ.-३, दिनांक १९ मार्च २००५.

शासन निर्णय

संदर्भाधीन क्र. ४ येथे करण्यात आलेल्या दिनांक ४ जुलै २००० च्या शासन निर्णयान्वये खाली नमूद केलेले पाच गंभीर आजार अंतर्भूत आहेत.

- (१) हृदय शस्त्रक्रियांची प्रकरणे
- (२) हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया
- (३) अॅन्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया
- (४) मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया
- (५) रक्ताचा कर्करोग

वरील गंभीर आजारामध्ये अंतर्भूत रक्ताच्या कर्करोगाशिवाय, इतर सर्व प्रकारच्या कर्करोगाचे वाढते प्रमाण, आजारातील गांभीर्य व उपचारावर उद्भवणारा खर्च या सर्व बाबी लक्षात घेऊन, अ. क्र. ५ येथील रक्ताचा कर्करोग या एवजी कर्करोग असा बदल करण्याची बाब विचाराधीन होती. यास अनुसरून पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आले आहेत :

(अ) प्रस्तुत दिनांक ४ जुलै २००० च्या शासन निर्णयातील विनिर्दिष्ट ५ गंभीर आजाराच्या यादीतील अ.क्र. ५ येथील रक्ताचा कर्करोग याएवजी कर्करोग अशी सुधारणा करण्यात येत आहे आणि या आजारावर शासकीय अथवा शासनमान्य खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्ण तसेच बाह्यरुग्ण उपचारावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल.

(ब) प्रस्तुत दिनांक ४ जुलै २००० च्या शासन निर्णयान्वये व उपरोक्त 'अ' येथील सुधारणेसह पाच गंभीर आजारावरील शासकीय अथवा शासनमान्य खाजगी रुग्णालयातील औषधोपचार व आवश्यक उपकरणांची खरेदी करण्यासाठी येणारा संभाव्य खर्च विचारात घेऊन प्रचलित रु. १,००,००० अग्रिमांची मर्यादा रुपये १,५०,००० (रु. एक लाख पन्नास हजार फक्त) एवढी वाढविण्यात येत आहे.

(क) अग्रिम मंजूर करण्याबाबतचे सर्वसाधारण नियम संदर्भाधीन अ. क्र. ५ येथील शासन निर्णय दिनांक ४ जुलै २००० सोबतच्या परिशिष्ट 'अ' प्रमाणेच राहतील.

३. हे आदेश शासन निर्णय निर्गमित झालेल्या दिनांकापासून अंमलात येतील, तथापि या आदेशाच्या दिनांकापर्यंतच्या कालावधीत औषधोपचार घेतलेल्या अनिर्णित प्रकरणाना अथवा आदेशाच्या दिनांकास औषधोपचार सुरू असणाऱ्या प्रकरणांना देखील हे देखील हे आदेश लागू राहतील. मात्र या आदेशांच्या दिनांकापूर्वी निर्णयित झालेली प्रकरणे पुन्हा सुरू करण्यात येऊ नयेत.

४. सदर आदेश महाराष्ट्र राज्याचे मंत्री महोदय, विधानमंडळाचे सभापती, उप सभापती, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विद्यमान व माजी सदस्य, शासकीय कर्मचारी व सर्वांचे कुटुंबीय यांन लागू राहतील.

५. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १३/सेवा-५, दिनांक १९ जानेवारी २००६ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

र. मो. आडे,

कार्यासन अधिकारी.

के.ई.एम. हॉस्पिटल, पुणे या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना हृदय विकारावरील शस्त्रक्रिया करून घेण्यास शासन मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी, ३००६/३१९/प्र.क्र. १६०/आरोग्य-३,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ८ मे २००६.

शासन निर्णय

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी. २००५/९/प्र.क्र. १/आरोग्य-३, दिनांक १९ मार्च २००५ च्या परिच्छेद ४ मध्ये नमूद केल्यानुसार शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाची यादी प्रस्तुत शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट 'ब' मध्ये दर्शविण्यात आली आहे. त्यामध्ये सुधारणा करून के.ई.एम. हॉस्पिटल, पुणे या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना हृदय विकारावरील शस्त्रक्रिया करून घेतल्यास, त्याप्रित्यर्थ होणाऱ्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यास, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक जीरुखा. २०००/प्र.क्र. १०१/आरोग्य-३, दिनांक २६ सप्टेंबर २००० मधील नमूद मार्गदर्शक तत्वाच्या अधीन राहून या निर्णयान्वये शासन मान्यता देण्यात येत आहे. या अन्वये खालील बाबींचे प्रकर्षाने पालन प्रस्तुत संस्थेने करणे आवश्यक राहिल :-

(१) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० मधील कलम ४१ ए नुसार खाजगी रुग्णालयांनी १०% रुग्णांवर मोफत व १०% रुग्णांवर सवलतीच्या दराने उपचार करणे.

(२) मुंबई नर्सिंग होम अधिनियम, १९४८ अन्वये विहित केलेल्या निकषानुसार प्रशिक्षित वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी वर्ग उपलब्ध असणे.

(३) खाजगी रुग्णालये/संस्थेमध्ये ज्या आजारावर उपचार करण्यासाठी मान्यता देण्यात आली आहे. त्या आजाराचे संशोधन करण्यासाठी तसेच चाचण्यांच्या अंती झालेल्या निदानानुसार शस्त्रक्रिया करण्यासाठी आवश्यक ती यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री उपलब्ध असणे.

(४) शासकीय रुग्णालयात ज्या दराने फी आकारली जाते, त्या दराने फी आकारली जावी.

(५) खाजगी रुग्णालये/संस्थेने भारत/राज्य सरकारमार्फत कार्यान्वित केलेल्या राष्ट्रीय कार्यक्रमांच्या मोहिमेत सक्रिय भाग घेणे आवश्यक आहे.

२. उपरोक्त आजारावरील उपचार व औषधोपचाराकरिता के.ई.एम. हॉस्पिटल, पुणे या संस्थेने आकारलेल्या संपूर्ण वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. अतितात्काळ बाब वगळता सदर संस्थेतील मान्यताप्राप्त उपचाराखेरीज अन्य कोणत्याही औषधोपचारासाठी शासकीय कर्मचाऱ्यांस प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पूर्वसंमती घेणे आवश्यक राहिल.

एचबी २१७४-१८अ

३. हे आदेश मा. मुख्यमंत्री, मा. उप मुख्यमंत्री, मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री महोदय, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानसभेचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सभापती, उप सभापती तसेच महाराष्ट्र विधानसभा/परिषदेचे विद्यमान सदस्य, माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांना सुद्धा अनुज्ञेय ठरविण्यात येत आहेत.

४. हा आदेश शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

र. मो. आडे,

कार्यासन अधिकारी.

प्रति

- मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग मंत्रालय, मुंबई
 प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई
 सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई
 मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यामंत्र्यांचे सचिवालय, मुंबई
 मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
 राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
 सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
 मुख्य सचिवांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- * सचिव महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
- * सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
 सेटलमेंट कमिशन अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लँड रेकॉर्ड्स्, पुणे
 विभागीय आयुक्त (सर्व)/जिल्हाअधिकारी (सर्व)
 मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा परिक्षा), मुंबई
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा परिक्षा), नागपूर
 सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
 चीफ ऑडीटर, लोकल फंडस् अकाऊंट्स्, मुंबई

- कोषागार अधिकारी (सर्व)
- महासंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई
- संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई
- संचालक, आयुर्वेद, मुंबई
- संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई
- व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकिन बायोफार्मास्युटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई
- अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
- महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई
- सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
- उप संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
- अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व)
- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व)
- * प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई
- * प्रोथोनोटरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई
- वित्त विभाग (कार्यासन ५ सेवा), मंत्रालय, मुंबई
- व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई
- सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई,
- मेडिकल डायरेक्टर, के. ई. एम. हॉस्पिटल, ४४९ सरदार मुरलीयार रोड, रास्ता पेठ, पुणे-११
२. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनास विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनास पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यासनाने त्याच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख यांना पाठवाव्यात.
- निवड नस्ती (आरोग्य ३), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई

*पत्राद्वारे

के.एल.ई.एस. हॉस्पिटल अॅण्ड मेडिकल रिसर्च सेंटर,
बेळगाव या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय
कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना हृदय विकारावरील
शस्त्रक्रिया करून घेण्यास शासन मान्यता
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी. २३०६/४४२/प्र.क्र. २१९/आरोग्य-३,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २९ मे २००६.

शासन निर्णय

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी. २००५/९/प्र.क्र. १/आरोग्य-३, दिनांक १९ मार्च २००५ च्या परिच्छेद ४ मध्ये नमूद केल्यानुसार शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाची यादी प्रस्तुत शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट 'ब' मध्ये दर्शविण्यात आली आहे. त्यामध्ये सुधारणा करून के.एल.ई.एस. हॉस्पिटल अॅण्ड मेडिकल रिसर्च सेंटर, बेळगाव या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना हृदय विकारावरील शस्त्रक्रिया करून घेतल्यास, त्याप्रित्यर्थ होणाऱ्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यास, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक जीरुखा. २०००/प्र.क्र. १०१/आरोग्य-३, दिनांक २६ सप्टेंबर २००० मधील नमूद मार्गदर्शक तत्वाच्या अधीन राहून या निर्णयान्वये शासन मान्यता देण्यात येत आहे. या अन्वये खालील बाबींचे प्रकर्षाने पालन प्रस्तुत संस्थेने करणे आवश्यक राहिल :-

(१) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० मधील कलम ४१ ए नुसार खाजगी रुग्णालयांनी १०% रुग्णांवर मोफत व १०% रुग्णांवर सवलतीच्या दराने उपचार करणे.

(२) मुंबई नर्सिंग होम अधिनियम, १९४८ अन्वये विहित केलेल्या निकषानुसार प्रशिक्षित वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी वर्ग उपलब्ध असणे.

(३) खाजगी रुग्णालये/संस्थेमध्ये ज्या आजारावर उपचार करण्यासाठी मान्यता देण्यात आली आहे. त्या आजाराचे संशोधन करण्यासाठी तसेच चाचण्यांच्या अंती झालेल्या निदानानुसार शस्त्रक्रिया करण्यासाठी आवश्यक ती यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री उपलब्ध असणे.

(४) शासकीय रुग्णालयात ज्या दराने फी आकारली जाते, त्या दराने फी आकारली जावी.

(५) खाजगी रुग्णालये/संस्थेने भारत/राज्य सरकारमार्फत कार्यान्वित केलेल्या राष्ट्रीय कार्यक्रमांच्या मोहिमेत सक्रिय भाग घेणे आवश्यक आहे.

२. उपरोक्त आजारावरील उपचार व औषधोपचाराकरिता के.एल.ई.एस. हॉस्पिटल, पुणे या संस्थेने आकारलेल्या संपूर्ण वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. अतितात्काळ बाब वगळता सदर संस्थेतील मान्यताप्राप्त उपचाराखेरीज

अन्य कोणत्याही औषधोपचारासाठी शासकीय कर्मचाऱ्यास प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पूर्वसंमती घेणे आवश्यक राहिल.

३. हे आदेश मा. मुख्यमंत्री, मा. उप मुख्यमंत्री, मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री महोदय, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानसभेचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सभापती, उप सभापती तसेच महाराष्ट्र विधानसभा/परिषदेचे विद्यमान सदस्य, माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांना सुद्धा अनुज्ञेय ठरविण्यात येत आहेत.

४. हा आदेश शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेसानुसार व नावाने,

सही/-

र. मो. आडे,

कार्यासन अधिकारी.

प्रति,

मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग मंत्रालय, मुंबई

प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई

सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

मुख्यमंत्र्याचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई

मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यामंत्र्यांचे सचिवालय, मुंबई

मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई

सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,

मुख्य सचिवांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई

* सचिव महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई

* सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई

सेटलमेंट कमिशन अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लँड रेकॉर्ड्स्, पुणे

विभागीय आयुक्त (सर्व)/जिल्हाअधिकारी (सर्व)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा परिक्षा), मुंबई

महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा परिक्षा), नागपूर

सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

- अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
 चीफ ऑडीटर, लोकल फंडस् अकाऊंटस्, मुंबई
 कोषागार अधिकारी (सर्व)
 महासंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई
 संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई
 संचालक, आयुर्वेद, मुंबई
 संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई
 व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकिन बायोफार्मास्युटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई
 अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई
 सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
 उप संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
 अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व)
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
 जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व)
- * प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई
 * प्रोथोनोटरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई
 वित्त विभाग (कार्यासन ५ सेवा), मंत्रालय, मुंबई
 व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई
 सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई,
 संचालक, के.एल.ई.एस. हॉस्पिटल अॅण्ड मेडिकल रिसर्च सेंटर, नेहरुनगर, बेळगाव ५९० ०१०, कर्नाटक राज्य.
 २. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनास विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनास पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यसनाने त्याच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.
 निवडनस्ती (आरोग्य-३), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई

ऋषिकेश मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटरचे
श्री समर्थ सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल, नाशिक
या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व
त्यांच्या कुटुंबियांना वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती
मिळण्याच्या दृष्टीने शासन मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी. २००५/३०९/प्र.क्र. १२८/आरोग्य-३,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १ जून २००६.

शासन निर्णय

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी. २००५/९/प्र.क्र. १/आरोग्य-३, दिनांक १९ मार्च २००५ च्या परिच्छेद ४ मध्ये नमूद केल्यानुसार शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाची यादी प्रस्तुत शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट 'ब' मध्ये दर्शविण्यात आली आहे. त्यामध्ये सुधारणा करून ऋषिकेश मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटरचे श्री समर्थ सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल, नाशिक या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना खालील आजारावरील शस्त्रक्रिया व उपचार करून घेतल्यास, त्याप्रित्यर्थ होणाऱ्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यास, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक जीरुखा. २०००/प्र.क्र. १०१/आरोग्य-३, दिनांक २६ सप्टेंबर २००० मधील नमूद मार्गदर्शक तत्वाच्या अधीन राहून या निर्णयान्वये शासन मान्यता देण्यात येत आहे :—

- (१) मुत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया,
- (२) रक्ताचा कर्करोग व इतर सर्व प्रकारचे कर्करोग,
- (३) ऑर्थोपेडिक शस्त्रक्रिया व उपचार,
- (४) मणक्यांचे विकार, खुब्याचे विकार, वेदनायुक्त सांध्याचे विकार व ते बदलण्याची शस्त्रक्रिया, दुर्बिणीद्वारे गुडघ्याच्या विकाराचे निदान व उपचार,
- (५) मेंदूवरील शस्त्रक्रिया व उपचार.

संस्थेने खालील बाबींचे प्रकर्षाने पालन करणे आवश्यक राहिल :—

(१) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० मधील कलम ४१अे नुसार खाजगी रुग्णालयांनी १०% रुग्णांवर मोफत व १०% रुग्णांवर सवलतीच्या दराने उपचार करणे.

(२) मुंबई नर्सिंग होम अधिनियम, १९४८ अन्वये विहित केलेल्या निकषानुसार प्रशिक्षित वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारीवर्ग उपलब्ध असणे.

(३) खाजगी रुग्णालये/संस्थेमध्ये ज्या आजारावर उपचार करण्यासाठी मान्यता देण्यात आली आहे. त्या आजाराचे संशोधन करण्यासाठी तसेच चाचण्यांच्या अंती झालेल्या निदानानुसार शस्त्रक्रिया करण्यासाठी आवश्यक ती यंत्रसामुग्री व साधनसामुग्री उपलब्ध असणे.

(४) शासकीय रुग्णालयात ज्या दराने फी आकारली जाते, त्या दराने फी आकारली जावी.

(५) खाजगी रुग्णालये/संस्थेने भारत/राज्य सरकारमार्फत कार्यान्वित केलेल्या राष्ट्रीय कार्यक्रमांच्या मोहिमेत सक्रिय भाग घेणे आवश्यक आहे.

२. उपरोक्त आजारांवरील उपचार व औषधोपचाराकरिता ऋषिकेश मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटरचे श्री समर्थ सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल, नाशिक या संस्थेने आकारलेल्या संपूर्ण वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. अतितात्काळ बाब वगळता सदर संस्थेतील मान्यताप्राप्त उपचाराखेरीज अन्य कोणत्याही औषधोपचारासाठी शासकीय कर्मचाऱ्यांस प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पूर्वसंमती घेणे आवश्यक राहिल.

३. हे आदेश मा. मुख्यमंत्री, मा. उप मुख्यमंत्री, मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री महोदय, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानसभेचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सभापती, उप सभापती तसेच महाराष्ट्र विधानसभा/परिषदेचे विद्यमान सदस्य, माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांनासुद्धा अनुज्ञेय ठरविण्यात येत आहेत.

४. हा आदेश शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

र. मो. आडे,
कार्यासन अधिकारी.

प्रति,

मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई,
सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई,
मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई,
मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक,
मुख्य सचिवांचे स्वीय सहाय्यक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई,
सेटलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लँड रेकार्ड्स, पुणे,
विभागीय आयुक्त (सर्व)/जिल्हाधिकारी (सर्व),
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),

- महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), (लेखा परीक्षा), मुंबई,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), (लेखा परीक्षा), नागपूर,
 सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 चीफ ऑडिटर, लोकल फंड्स अकाऊंट्स, मुंबई,
 कोषागार अधिकारी (सर्व),
 महासंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई,
 संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई,
 संचालक, आयुर्वेद, मुंबई,
 संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई
 व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई,
 अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई,
 सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 उप संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व),
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
 जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व),
 * प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 * प्रोथोनोटररी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 वित्त विभाग (कार्यासन सेवा-५), मंत्रालय, मुंबई,
 व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई,
 सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई,
 संचालक, ऋषिकेश मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटरचे श्रीसमर्थ सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल, ९, मुरकुटे कॉलनी, गंगापूर रोड, नाशिक.
 २. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनांस विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनांना पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यासनाने त्याच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.
 निवडनस्ती (आरोग्य-३), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय मुंबई.

***पत्राद्वारे**

एचबी २१७४-१९अ

महाराष्ट्र राज्य सेवा वैद्यकीय देखभाल (नियम, १९६१) अंतर्गत शासकीय कर्मचारी अधिकारी व त्यांचे कुटूंबियांच्या मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया पूर्व व शस्त्रक्रियेनंतर करण्यात येणाऱ्या डायलिसिस या उपचारावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय ठरविणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्र. वैखप्र २००६/प्र.क्र.१९५/आरोग्य ३

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक १३ जुलै, २००६.

वाचा (१) शासन निर्णय सा.आ.वि.क्र. एमएजी १०८४/४१५७ सीआर १५६/ आरोग्य ९, दि. २९ एप्रिल, १९८५

(२) शासन निर्णय, सा.आ.वि.क्र. एमएजी १०९९/ प्र.क्र.४०, आरोग्य ३, दि. २९ जुलै, १९९९

प्रस्तावना :-

शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटूंबियांना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ मधील तसेच संदर्भाधीन शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रियापूर्व व शस्त्रक्रियेनंतर करण्यात येणाऱ्या डायलिसिस या उपचारावरील वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती बाह्यरुग्ण उपचार म्हणून अनुज्ञेय नाही. तथापि शासकीय कर्मचारी अथवा त्यांच्या कुटूंबियांच्या मूत्रपिंड विषयक आजारांमध्ये मूत्रपिंड निकामी झाल्यानंतर किडनी दाता उपलब्ध होईपर्यंत आणि काही प्रकरणी मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया अयशस्वी झाल्यानंतर डायलिसिस करून घेणे रुग्णाच्या जिविताच्या दृष्टीने अत्यंत आवश्यक ठरते व डायलिसिसवर उद्भवणारा खर्च हा वारंवार उद्भवणारा असल्याने डायलिसिसवरील खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय ठरविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

निर्णय :

शासकीय कर्मचारी अधिकारी व त्यांच्या कुटूंबियांना मूत्रपिंड निकामी झाल्यानंतर, मूत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रियेपूर्वी व अयशस्वी शस्त्रक्रियेनंतर डायलिसिस करवून घेतल्यास त्यावरील शासकीय अथवा खाजगी रुग्णालयावरील वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय ठरविण्यात येत आहे.

अशा प्रतिपूर्तीच्या मंजूरीकरिता पुढीलप्रमाणे कार्यपध्दती राहिल :-

अ) प्रतिपूर्ती प्रकरणाची छाननी करुन शिफारस करण्यासाठी खालीलप्रमाणे समित्या कार्यान्वित राहतील.

(१) जिल्हा स्तरावरील प्रकरणांसाठी समिती

१) उपसंचालक, आरोग्य सेवा मंडळे	--	अध्यक्ष
२) जिल्हा शल्यचिकित्सक (संबंधित जिल्हा रुग्णालय)	--	सदस्य
३) सहाय्यक संचालक, वैद्यकीय	--	सदस्य

(२) मुंबई शहरातील प्रकरणांसाठी समिती :-

१) संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई	--	अध्यक्ष
२) सहसंचालक, आरोग्य सेवा (वैद्यकीय), मुंबई	--	सदस्य सचिव
३) वैद्यकीय अधिक्षक, सर ज.जी. समूह रुग्णालय, मुंबई	--	सदस्य
४) प्रा. मूत्रपिंड विभाग, ग्रॅण्ट मेडिकल कॉलेज, मुंबई	--	सदस्य
५) उपसंचालक, आरोग्य सेवा (रुग्णालये)	--	सदस्य

ब) वरील प्रमाणे स्थापन केलेल्या समितीपुढे संबंधित कर्मचाऱ्यांच्या विभाग प्रमुखांमार्फत प्रस्ताव परस्पर सादर करण्यात यावेत. समितीने प्रत्येक प्रकरणी डायलिसिस करण्याची आवश्यकता व डायलिसिसवर उद्भवलेला खर्च यांची शहानिशा करुन खर्चाच्या प्रतीपूर्तीची शिफारस करावी. मात्र, अशी शिफारस योग्य रक्कम या उपचारांसाठी जसलोक रुग्णालय, मुंबई येथे आकारल्या जाणाऱ्या रकमेपेक्षा अधिक असणार नाही.

क) या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीचे आदेश विभागप्रमुख निर्गमित करतील.

ड) एखाद्या कर्मचाऱ्यांच्या/अधिकार्यांच्या डायलिसिसवरील खर्चाच्या देयकास समितीने एकदा दिलेली मंजूरी प्रस्तावातील पहिल्या डायलिसिसच्या उपचारांच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या कालावधीसाठी वैध असेल. विशिष्ट कारण असल्याखेरीज, या कालावधीतील डायलिसिसवरील खर्चाचे प्रस्ताव पुन समितीसमोर सादर करण्याची आवश्यकता असणार नाही. एकदा समितीने मान्यता दिल्यानंतर डायलिसिसवरील एक वर्षाच्या कालावधीतील सर्व खर्चाची देयके मंजूर करण्याची कार्यवाही संबंधित विभाग प्रमुखांनी करावी. त्यानंतर प्रकरण पुन्हा शिफारशीसाठी समितीसमोर सादर करावे लागेल.

२. हा शासन निर्णय प्रलंबित प्रकरणांनादेखील लागू करण्यात यावा.

३. हे आदेश महाराष्ट्र राज्याच्या विधानमंडळाचे सभापती, उपसभापती, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्याचे मुख्यमंत्री, मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री, मा. विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विद्यमान व माजी सदस्य व या सर्वांचे कुटूंबिय यांनाही लागू राहतील.

हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. २९०/२००६/सेवा ५, दि. ३०.६.२००६ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्र राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(र.मो.आडे)

कार्यासन अधिकारी

प्रति,

मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव, (सर्व), मंत्रालय, मुंबई.

सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई.

* सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई.

मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई.

* प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई.

* प्रबंधक, मा.लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

* प्रबंधक, मा. उप लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.

* सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.

मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई

सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक,

मुख्य सचिवांचे स्वीय सहाय्यक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई

विभागीय आयुक्त, (सर्व)

सेटलमेंट कमिशनर अँड डायरेक्टर ऑफ लँड रेकॉर्ड्स, पुणे

विभागीय आयुक्त (सर्व) /जिल्हाधिकारी (सर्व)

जिल्हाधिकारी (सर्व)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

महालेखापाल, महाराष्ट्र १,२ (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परिक्षा), मुंबई/नागपूर.

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

चिफ ऑडिटर, लोकल फंडस् अकॉऊंट्स, मुंबई

कोषागार अधिकारी, (सर्व)

संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई

संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई

संचालक, आयुर्वेद, मुंबई

संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई

व्यवस्थापिक संचालक, हाफकिन बायो-फार्मास्युटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई

अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई

सहसंचालक, आरोग्य सेवा, (सर्व)

उपसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)

वैद्यकीय अधीक्षक, सर ज.जी. समूह रुग्णालय, मुंबई

प्रा.मुत्रपिंड विभाग, ग्रॅन्ट मेडिकल कॉलेज, मुंबई

अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, (सर्व)

जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)

जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय, (सर्व)

प्राथोनोटरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई

वित्त विभाग (सेवा-५ कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई (१० प्रती)

सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सर्व मंत्रालयीन विभाग (अस्थापना कार्यासन,), मंत्रालय, मुंबई.

२. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनास विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनाना पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यासनाने त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.

निवडनस्ती (आरोग्य-३), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

(*- पत्राद्वारे)

वोक्हार्ट हॉस्पिटल, मुंबई या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना ऑर्थोपेडीक, मेंदू व मणक्याचे विकार यावरील शस्त्रक्रिया व उपचार करून घेण्यास शासन मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी. २००५/९६५/प्र.क्र. २७२/आरोग्य-३,

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २७ जुलै २००६.

शासन निर्णय

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी. २००५/९/प्र.क्र. १/आरोग्य-३, दिनांक १९ मार्च २००५ च्या परिच्छेद ४ मध्ये नमूद केल्यानुसार शासनमान्य खाजगी रुग्णालयांची यादी प्रस्तुत शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट 'ब' मध्ये दर्शविण्यात आली आहे. त्यामध्ये सुधारणा करून वोक्हार्ट हॉस्पिटल्स, मुंबई या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना ऑर्थोपेडीक, मेंदू व मणक्याचे विकार यावरील शस्त्रक्रिया व उपचार करून घेतल्यास, त्याप्रीत्यर्थ होणाऱ्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यास, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक जीरुखा. २०००/प्र.क्र. १०१/आरोग्य-३, दिनांक २६ सप्टेंबर २००० मधील नमूद मार्गदर्शक तत्वाच्या अधीन राहून या निर्णयान्वये शासन मान्यता देण्यात येत आहे. या अन्वये खालील बाबींचे प्रकर्षाने पालन प्रस्तुत संस्थेने करणे आवश्यक राहिल :-

(१) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० मधील कलम ४१अे नुसार खाजगी रुग्णालयांनी १०% रुग्णांवर मोफत व १०% रुग्णांवर सवलतीच्या दराने उपचार करणे.

(२) मुंबई नर्सिंग होम अधिनियम, १९४८ अन्वये विहित केलेल्या निकषानुसार प्रशिक्षित वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारीवर्ग उपलब्ध असणे.

(३) खाजगी रुग्णालये/संस्थेमध्ये ज्या आजारावर उपचार करण्यासाठी मान्यता देण्यात आली आहे. त्या आजाराचे संशोधन करण्यासाठी तसेच चाचण्यांच्या अंती झालेल्या निदानानुसार शस्त्रक्रिया करण्यासाठी आवश्यक ती यंत्रसामग्री व साधनसामग्री उपलब्ध असणे.

(४) शासकीय रुग्णालयात ज्या दराने फी आकारली जाते, त्या दराने फी आकारली जावी.

(५) खाजगी रुग्णालये/संस्थेने भारत/राज्य सरकारमार्फत कार्यान्वित केलेल्या राष्ट्रीय कार्यक्रमांच्या मोहिमेत सक्रिय भाग घेणे आवश्यक आहे.

२. उपरोक्त आजारांवरील उपचार व औषधोपचाराकरिता वोक्हार्ट हॉस्पिटल, मुंबई या संस्थेने आकारलेल्या संपूर्ण वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. अतितात्काळ बाब वगळता सदर संस्थेतील मान्यताप्राप्त उपचाराखेरीज अन्य कोणत्याही औषधोपचारासाठी शासकीय कर्मचाऱ्यांस प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पूर्वसंमती घेणे आवश्यक राहिल.

३. हे आदेश मा. मुख्यमंत्री, मा. उप मुख्यमंत्री, मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री महोदय, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानसभेचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सभापती, उप सभापती तसेच महाराष्ट्र विधानसभा/परिषदेचे विद्यमान सदस्य, माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांनासुद्धा अनुज्ञेय ठरविण्यात येत आहेत.
४. हे आदेश शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

र. मो. आडे,
कार्यासन अधिकारी.

प्रति,

- मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई,
 सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
 मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई,
 मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई,
 मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
 राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
 मुख्य सचिवांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 * सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
 * सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई,
 सेटलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लँड रेकार्ड्स, पुणे,
 विभागीय आयुक्त (सर्व)/जिल्हाधिकारी (सर्व),
 मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), (लेखा परीक्षा), मुंबई,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), (लेखा परीक्षा), नागपूर,
 सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 चीफ ऑडिटर, लोकल फंड्स अकाऊंट्स, मुंबई,
 कोषागार अधिकारी (सर्व),

- महासंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई,
 संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई,
 संचालक, आयुर्वेद, मुंबई,
 संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई
 व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई,
 अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई,
 सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 उप संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व),
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
 जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व),
 * प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 * प्रोथोनोटरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 वित्त विभाग (कार्यासन सेवा-५), मंत्रालय, मुंबई,
 व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई,
 सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई,
 डॉ. लॉएड नाजरेथ जनरल मॅनेजर, वोक्हार्ट हॉस्पिटल, मुलुंड-गोरेगाव लिंक रोड, मुंबई ४०० ०७८.
 २. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनांस विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनांना पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यासनाने त्याच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.
 निवडनस्ती (आरोग्य-३), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय मुंबई.

*पत्राद्वारे

जहांगीर हॉस्पिटल, पुणे या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना हृदय, हृदयउपमार्ग व ॲन्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया करून घेण्यास शासन मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी. ३००६/४५७/प्र.क्र. २२९/आरोग्य-३,

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २९ ऑगस्ट २००६.

शासन निर्णय

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी. २००५/९/प्र.क्र. १/आरोग्य-३, दिनांक १९ मार्च २००५ च्या परिच्छेद ४ मध्ये नमूद केल्यानुसार शासनमान्य खाजगी रुग्णालयांची यादी प्रस्तुत शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट 'ब' मध्ये दर्शविण्यात आली आहे. त्यामध्ये सुधारणा करून जहांगीर हॉस्पिटल, पुणे या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना हृदय, हृदयउपमार्ग व ॲन्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया करून घेतल्यास, त्याप्रीत्यर्थ होणाऱ्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यास, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक जीरुखा. २०००/प्र.क्र. १०१/आरोग्य-३, दिनांक २६ सप्टेंबर २००० मधील नमूद मार्गदर्शक तत्वाच्या अधीन राहून या निर्णयान्वये शासन मान्यता देण्यात येत आहे. या अन्वये खालील बाबींचे प्रकर्षाने पालन प्रस्तुत संस्थेने करणे आवश्यक राहिल :-

(१) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० मधील कलम ४१अे नुसार खाजगी रुग्णालयांनी १०% रुग्णांवर मोफत व १०% रुग्णांवर सवलतीच्या दराने उपचार करणे.

(२) मुंबई नर्सिंग होम अधिनियम, १९४८ अन्वये विहित केलेल्या निकषानुसार प्रशिक्षित वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारीवर्ग उपलब्ध असणे.

(३) खाजगी रुग्णालये/संस्थेमध्ये ज्या आजारावर उपचार करण्यासाठी मान्यता देण्यात आली आहे. त्या आजाराचे संशोधन करण्यासाठी तसेच चाचण्यांच्या अंती झालेल्या निदानानुसार शस्त्रक्रिया करण्यासाठी आवश्यक ती यंत्रसामग्री व साधनसामग्री उपलब्ध असणे.

(४) शासकीय रुग्णालयात ज्या दराने फी आकारली जाते, त्या दराने फी आकारली जावी.

(५) खाजगी रुग्णालये/संस्थेने भारत/राज्य सरकारमार्फत कार्यान्वित केलेल्या राष्ट्रीय कार्यक्रमांच्या मोहिमेत सक्रिय भाग घेणे आवश्यक आहे.

२. उपरोक्त आजारांवरील उपचार व औषधोपचाराकरिता जहांगीर हॉस्पिटल, पुणे या संस्थेने आकारलेल्या संपूर्ण वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. अतितात्काळ बाब वगळता सदर संस्थेतील मान्यताप्राप्त उपचाराखेरीज अन्य कोणत्याही औषधोपचारासाठी शासकीय कर्मचाऱ्यांस प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पूर्वसंमती घेणे आवश्यक राहिल.

३. हे आदेश मा. मुख्यमंत्री, मा. उप मुख्यमंत्री, मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री महोदय, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानसभेचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सभापती, उप सभापती तसेच महाराष्ट्र विधानसभा/परिषदेचे विद्यमान सदस्य, माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांनासुद्धा अनुज्ञेय ठरविण्यात येत आहेत.
४. हे आदेश शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

र. मो. आडे,
कार्यासन अधिकारी.

प्रति,

- मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई,
सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई,
मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई,
मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
मुख्य सचिवांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई,
सेटलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लँड रेकार्ड्स्, पुणे,
विभागीय आयुक्त (सर्व)/जिल्हाधिकारी (सर्व),
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), (लेखा परीक्षा), मुंबई,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), (लेखा परीक्षा), नागपूर,
सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
चीफ ऑडिटर, लोकल फंड्स् अकाऊंट्स्, मुंबई,

- कोषागार अधिकारी (सर्व),
 संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई,
 संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई,
 संचालक, आयुर्वेद, मुंबई,
 संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई
 व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई,
 अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई,
 सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 उप संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व),
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
 जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व),
 * प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 * प्रोथोनोटरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 वित्त विभाग (कार्यासन सेवा-५), मंत्रालय, मुंबई,
 व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई,
 सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई,
 डॉ. सुधीर म. डिग्गीकर, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जहांगीर हॉस्पिटल, ३२, ससून रोड, पुणे ४११ ००१.
 २. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनांस विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनांना पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यासनाने त्याच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.
 निवडनस्ती (आरोग्य-३), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय मुंबई.

***पत्राद्वारे**

लोटस हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर या
खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या
कुटुंबियांना अस्थिरोग व कर्करोग यावरील शस्त्रक्रिया
करून घेण्यास शासन मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी. २३०६/३१२/प्र.क्र. २२१/आरोग्य-३,

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ३० ऑगस्ट २००५.

शासन निर्णय

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी. २००५/९/प्र.क्र. १/आरोग्य-३, दिनांक १९ मार्च २००५ च्या परिच्छेद ४ मध्ये नमूद केल्यानुसार शासनमान्य खाजगी रुग्णालयांची यादी प्रस्तुत शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट 'ब' मध्ये दर्शविण्यात आली आहे. त्यामध्ये सुधारणा करून लोटस हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना अस्थिरोग व कर्करोग यावरील शस्त्रक्रिया करून घेतल्यास, त्याप्रीत्यर्थ होणाऱ्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक जीरुखा. २०००/प्र. क्र. १०१/आरोग्य-३, दिनांक २६ सप्टेंबर २००० मधील नमूद मार्गदर्शक तत्वाच्या अधीन राहून या निर्णयान्वये शासन मान्यता देण्यात येत आहे. या अन्वये खालील बाबींचे प्रकर्षाने पालन प्रस्तुत संस्थेने करणे आवश्यक राहिल :-

(१) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियमता, १९५० मधील कलम ४१अे नुसार खाजगी रुग्णालयांनी १० टक्के रुग्णांवर मोफत व १० टक्के रुग्णांवर सवलतीच्या दराने उपचार करणे.

(२) मुंबई नर्सिंगहोम अधिनियम, १९४८ अन्वये विहित केलेल्या निकषानुसार प्रशिक्षित वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारीवर्ग उपलब्ध असणे.

(३) खाजगी रुग्णालये/संस्थेमध्ये ज्या आजारावर उपचार करण्यासाठी मान्यता देण्यात आली आहे, त्या आजाराचे संशोधन करण्यासाठी आवश्यक ती साधनसामग्री उपलब्ध असणे.

(४) शासकीय रुग्णालयात ज्या दराने फी आकारली जाते, त्या दराने फी आकारली जावी.

(५) खाजगी रुग्णालये/संस्थेने भारत/राज्य सरकारामार्फत कार्यान्वित केलेल्या राष्ट्रीय कार्यक्रमांच्या मोहिमेत सक्रिय भाग घेणे आवश्यक आहे.

२. उपरोक्त आजारावरील उपचार व औषधोपचाराकरिता लोटस हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर या संस्थेने आकारलेल्या संपूर्ण वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. अतितत्काळ बाब वगळता सदर संस्थेतील मान्यताप्राप्त उपचाराखेरीज अन्य कोणत्याही औषधोपचारासाठी शासकीय कर्मचाऱ्यास प्रधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पूर्वसंमती घेणे आवश्यक राहिल.

३. हे आदेश मा. मुख्यमंत्री, मा. उप मुख्यमंत्री, मा. राज्यमंत्री महोदय, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानसभेचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सभापती, उप सभापती तसेच महाराष्ट्र विधानसभा/परिषदेचे विद्यमान सदस्य, माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांना सुद्धा अनुज्ञेय ठरविण्यात येत आहेत.
४. हे आदेश शासन निर्णय निर्गमित दिनांकापासून अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

र. मो. आडे,

कार्यासन अधिकारी.

प्रति

- मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 सचिव (सर्व मंत्रीलयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई,
 सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
 मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई,
 मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
 राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्वमंत्री व राज्यमंत्री यांचेखीप सहायक,
 मुख्य सचिवांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 * सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
 * सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई,
 सेटलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लँड रेकार्ड्स्, पुणे,
 विभागीय आयुक्त (सर्व)/जिल्हाधिकारी (सर्व),
 मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता)/ (लेखा परिक्षा), मुंबई,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा परिक्षा), नागपूर,
 सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 चिफ अॅडिटर, लोकल फंड्स् अकाऊंट्स, मुंबई,
 कोषागार अधिकारी (सर्व),

- संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई,
 संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संधोधन, मुंबई,
 संचालक, आयुर्वेद, मुंबई,
 संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई,
 व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई.
 अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई,
 सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 उप संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व),
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
 जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व),
 * प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 * प्राथोनोटरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 वित्त विभाग (कार्यासन सेवा-५), मंत्रालय, मुंबई,
 व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई,
 सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई,
 डॉ. निरंज सी. शहा, व्यवस्थापकीय संचालक, लोटस हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर.
 २. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनास विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनांना पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यसनाने त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.
 निवडनस्ती (आरोग्य-३), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

*पत्राद्वारे

गिरीजा हॉस्पिटल व ट्रामा व न्यूरो सर्जरी सेंटर,
सातारा या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी
व त्यांच्या कुटुंबियांना मेंदूवरील शस्त्रक्रिया व उपचार
करून घेण्यास शासन मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी. ३००६/९८९/प्र.क्र. ३४३/आरोग्य-३,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ५ जानेवारी २००७.

शासन निर्णय

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी. २००५/९/प्र.क्र. १/आरोग्य-३, दिनांक १९ मार्च २००५ च्या परिच्छेद ४ मध्ये नमूद केल्यानुसार शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाची यादी प्रस्तुत शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट 'ब' मध्ये दर्शविण्यात आली आहे. त्यामध्ये सुधारणा करून गिरीजा हॉस्पिटल व ट्रामा व न्यूरो सर्जरी सेंटर, सातारा या खाजगी संस्थेस राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना मेंदूवरील शस्त्रक्रिया व उपचार करून घेतल्यास, त्या प्रित्यर्थ होणाऱ्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यास सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक जीरुखा. २०००/प्र. क्र. १०१/आरोग्य-३ दिनांक २६ सप्टेंबर २००० मधील नमूद मार्गदर्शक तत्वांच्या अधिन राहून या निर्णयान्वये शासन मान्यता देण्यात येत आहे. या अन्वये खालील बाबींचे प्रकर्षाने पालन प्रस्तुत संस्थेने करणे आवश्यक राहिल :-

(१) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० मधील कलम ४१ अे नुसार खाजगी रुग्णालयांनी १० टक्के रुग्णांवर मोफत व १० टक्के रुग्णांवर सवलतीच्या दराने उपचार करणे.

(२) मुंबई नर्सिंग होम अधिनियम, १९४८ अन्वये विहित केलेल्या निकषानुसार प्रशिक्षित वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी वर्ग उपलब्ध असणे.

(३) खाजगी रुग्णालये/संस्थेमध्ये ज्या आजारावर उपचार करण्यासाठी मान्यता देण्यात आली आहे. त्या आजाराचे संशोधन करण्यासाठी तसेच चाचण्यांच्याअंती झालेल्या निदानानुसार शस्त्रक्रिया करण्यासाठी आवश्यक ती यंत्रसामुग्री व साधन सामुग्री उपलब्ध असणे.

(४) शासकीय रुग्णालयात ज्या दराने फी आकारली जाते, त्या दराने फी आकारली जावी.

(५) खाजगी रुग्णालये/संस्थेने भारत/राज्य सरकारामार्फत कार्यान्वित केलेल्या राष्ट्रीय कार्यक्रमांच्या मोहिमेत सक्रिय भाग घेणे आवश्यक आहे.

२. उपरोक्त आजारावरील आंतररुग्ण कालावधीतील उपचार व औषधोपचाराकरिता गिरीजा हॉस्पिटल व ट्रामा व न्यूरो सर्जरी सेंटर, सातारा या संस्थेने आकारलेल्या संपूर्ण वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. अतितत्काळ बाब वगळता सदर संस्थेतील मान्यताप्राप्त उपचाराखेरीज अन्य कोणत्याही औषधोपचारासाठी शासकीय कर्मचाऱ्यांस प्रधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पूर्वसंमती घेणे आवश्यक राहिल.

३. हे आदेश माननीय मुख्यमंत्री, माननीय उप मुख्यमंत्री, माननीय मंत्री, माननीय राज्यमंत्री महोदय, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानसभेचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सभापती, उप सभापती तसेच महाराष्ट्र विधानसभा/परिषदेचे विद्यमान सदस्य, माजी, सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांनासुद्धा अनुज्ञेय ठरविण्यात येत आहेत.

४. हे आदेश शासन निर्णय निर्गमित आल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

र. मो. आडे,

कार्यासन अधिकारी.

प्रति,

- मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई,
 सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
 मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई,
 मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई,
 मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
 राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
 मुख्य सचिवांचे स्वीय सहाय्यक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 * सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
 * सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई,
 सेटलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लँड रेकार्ड्स्, पुणे,
 विभागीय आयुक्त (सर्व)/जिल्हाधिकारी (सर्व),
 मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता)/ (लेखा परीक्षा), मुंबई,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा परीक्षा), नागपूर,
 सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,

- चिफ ऑडिटर, लोकल फंड्स अकाउंट्स, मुंबई,
कोषागार अधिकारी (सर्व),
महासंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई,
संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई,
संचालक, आयुर्वेद, मुंबई,
संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई,
व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई,
अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई,
सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
उप संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व),
जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व),
* प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायलय, मुंबई,
* प्राथोनोदरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायलय, मुंबई,
वित्त विभाग (कार्यासन सेवा-५), मंत्रालय, मुंबई,
व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई,
सर्व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व मंत्रीलयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई,
डॉ. सुनिल यादव, गिरीजा हॉस्पिटल व ट्रामा व न्यूरो सर्जरी सेंटर, ७६, मल्हार पेठ, सातारा.
२. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनास विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनांना पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यसनाने त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.
निवडनस्ती (आरोग्य-३), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

*पत्राद्वारे

महाराष्ट्र विधानमंडळ

महाराष्ट्र विधानमंडळ

महाराष्ट्र विधानमंडळ

परिशिष्ट-अ

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र विधानमंडळ

विधान भवन
बॅकबे रिकलमेशन
विधान भवन मार्ग
मुंबई ४०० ०३२

क्रमांक 3882 / म वि स्ह / (वैद्यकीय दे
दिनांक : 28 ऑगस्ट, 2007.

: ज्ञापन :

विषय :- महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या विद्यमान व माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या देयकांची छाननी करण्यासंबंधीची उच्चाधिकार (High Power) समिती . . .

महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, 1956 च्या तरतुदींच्या अंतर्गत महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सदस्यांस स्वतःसाठी तसेच त्यांच्यावर अवलंबून असलेल्या त्यांच्या कुटुंबातील व्यक्तींसाठी वैद्यकीय मदत / उपचार मिळण्याची सुविधा प्रदान करण्यात आलेली आहे.

सदर अधिनियमातील तरतुदीनुसार महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य (वैद्यकीय मदत) नियम 1966 तयार करण्यात आले आहेत. तसेच, या संदर्भात राज्य शासनाच्या सार्वजनिक आरोग्य विभागाने वेळोवेळी शासननिर्णय निर्गमित केलेले आहेत आणि सदर शासननिर्णय विधानमंडळाचे विद्यमान सदस्य यांना लागू करण्यात आलेले आहेत.

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विद्यमान सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांना ज्या संवलती लागू आहेत त्याच संवलती महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या माजी सदस्यांना व त्यांच्या कुटुंबियांनादेखील सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या दिनांक 12 ऑक्टोबर, 1988 रोजीच्या शासन निर्णय क्रमांक MAG - 1085 / 3627, आरोग्य - 9, अन्वये लागू करण्यात आलेल्या आहेत.

महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या काही विद्यमान व माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या देयकाच्या प्रतिपूर्तीबाबत मा. मुंबई उच्च न्यायालयात दाखल करण्यात आलेल्या जनहित याचिका (क्रमांक 130 / 2006) च्या संदर्भात बुधवार, दिनांक 8 ऑगस्ट, 2007 रोजी विचारविनिमय करण्यासाठी विधान भवन, मुंबई येथे बैठक आयोजित करण्यात आली होती.

सादर बैठकीस मा. सभापती, विधानपरिषद, मा. अध्यक्ष, विधानसभा, मा. मुख्यमंत्री, मा. वित्त मंत्री, राज्याचे मा. महाअधिवक्ता (अॅडव्होकेट जनरल), महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, वित्त विभाग, विधी व न्याय विभाग, संसदीय कार्य विभाग इत्यादी विभागांचे प्रधान सचिव व सचिव तसेच मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, संचालक - वैद्यकीय शिक्षण, सहसंचालक - लेखा व कोषागारे व विविध विभागांचे संबंधित अधिकारी उपस्थित होते.

या बैठकीत महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या विद्यमान व माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या देयकाच्या प्रतिपूर्तीच्या प्रचलित कार्यपद्धतीबाबत सविस्तर विचारविनिमय करण्यात आला व खाली नमूद केल्याप्रमाणे मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद व मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांच्या सर्वसाधारण नियंत्रणाखाली समिती गठीत करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

1. उप सचिव या पदाच्या वरच्या दर्जाचा विधानमंडळ सचिवालयातील अधिकारी.
2. संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
3. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
4. संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

उक्त समिती, महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या विद्यमान व माजी सदस्यांनी सादर केलेल्या वैद्यकीय देयकांची, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम 1956 च्या तरतुदी व त्या अंतर्गत करण्यात आलेले महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य (वैद्यकीय मदत) नियम 1966 तसेच, महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, 1961 व त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासननिर्णयातील तरतुदीप्रमाणे काटेकोरपणे छाननी करुन सादर प्रकरणे प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय यांच्याकडे मंजूरीसाठी पाठवेल.

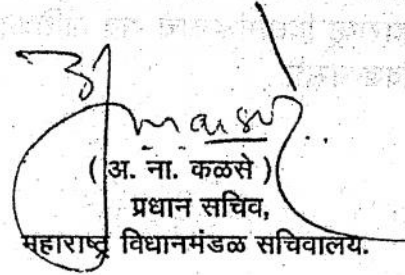
भारतीय लेखा परीक्षा व लेखा विभाग, महालेखापाल, लेखा अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र - 1, मुंबई, यांचे कार्यालयीन पत्र क्र. TM / Ch. 1 / PIL / 957, TM Section, Date : 27 / 8 / 2007 अन्वये असे कळविले आहे की, "As per the provisions contained at Sr. No. 2 of Section V in part 2 of the annexure of Chapter X of C & AG's M.S.O. (Admn) Vol. I, read with Government of Maharashtra, Finance Department letter No. FNR - 1081/CR - 81 / GEN - 5, Dated 6-6-1981 अन्वये वैद्यकीय प्रतिपूर्तीची देयके

तीन पूर्ण आर्थिक वर्षांपर्यंत जतन केली जातात. त्यामुळे समिती समोर दि. 1 एप्रिल, 2004 व त्या पुढील कालावधीची देयके तपासणीसाठी उपलब्ध होतील.

सदर समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहिल.

1. दि. 1 एप्रिल, 2004 पासून महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या विद्यमान सदस्यांनी अथवा माजी सदस्यांनी एक लक्ष रुपये किंवा त्यापेक्षा जास्त रकमेच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या सादर केलेल्या देयकांसंबंधीच्या सर्व प्रकरणांची शक्यतो तीन महिन्यांच्या कालावधीत पुन्हा तपासणी करणे.
2. वैद्यकीय प्रतिपूर्तीची जी देयके विद्यमान सदस्यांकडून / माजी सदस्यांकडून नियमाप्रमाणे यापुढे सादर केली जातील त्यांची तपासणी करणे.
3. महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या विद्यमान तसेच माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या देयकांबाबत अधिनियमांत व नियमांत सुधारणा करून त्या अंतर्गत स्वतंत्र नियमावली तयार करणे.
4. सदर समितीच्या बैठका विधान भवन, मुंबई येथे घेण्यात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

 (अ. ना. कळसे)
 प्रधान सचिव,
 महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय.

याची प्रत :-

1. महाराष्ट्र विधिमंडळाच्या दोन्ही सभागृहाचे सर्व सन्माननीय विद्यमान व माजी सदस्य.
2. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
3. अप्पर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
4. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
5. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
6. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव.
7. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद व मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव.
8. मा. उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा व मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद / महाराष्ट्र विधानसभा यांचे खाजगी सचिव.
9. मा. वित्त मंत्री यांचे खाजगी सचिव.
10. मा. आरोग्य मंत्री यांचे खाजगी सचिव.

11. मा. विधी व न्याय मंत्री यांचे खाजगी सचिव.
12. मा. संसदीय कार्य मंत्री यांचे खाजगी सचिव.
13. मा. राज्य मंत्री - आरोग्य यांचे खाजगी सचिव.
14. मा. प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
15. मा. प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
16. मा. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
17. सचिव, संसदीय कार्य विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
18. संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
19. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
20. महालेखापाल महाराष्ट्र - 1 (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) मुंबई / नागपूर.
21. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
22. महाराष्ट्र विधामंडळाचे सर्व अधिकारी.
23. निवड नस्ती.

वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या प्रयोजनार्थ
"अवलंबित्व" ठरविण्यासाठी उत्पन्नावरील
मर्यादा सुधारण्याबाबत...
शासकीय कर्मचा-याचे आईवडील आणि
अविवाहित व घटस्फोटीत बहिणीसंदर्भात.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

क्रमांक : वैखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,

दिनांक : ११ नोव्हेंबर, २०११.

- वाचा:-** १) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०९२/६३४/प्र.क्र.६५/आरोग्य-७,
दिनांक २१ ऑगस्ट, १९९२.
२) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०९९/प्र.क्र.२२०/आरोग्य-३,
दिनांक १८ ऑगस्ट, १९९९.
३) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०९९/प्र.क्र.९९/आरोग्य-३,
दिनांक २० फेब्रुवारी, २००३.

शासन निर्णय:- महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ मधील नियम २(३) अन्वये प्रतिपूर्तीच्या प्रयोजनासाठी शासकीय कर्मचा-यांच्या कुटुंबाची व्याख्या विहित करण्यात आली आहे. या व्याख्येत वरील (३) येथील आदेशान्वये करण्यात आलेल्या सुधारणेनुसार सद्यःस्थितीला शासकीय कर्मचा-याचे आईवडील यांचे एकूण उत्पन्न हे जर दरमहा रु.१,५००/- इतके मूळ निवृत्ती वेतन घेणा-या सेवानिवृत्त राज्य शासकीय कर्मचा-यास मिळणा-या वित्तलब्धीच्या मर्यादेत असेल तर ते वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या प्रयोजनासाठी शासकीय कर्मचा-यांवर अवलंबित असल्याचे मानले जाते आणि त्यांच्या आजारपणावरील उपचारांच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती शासकीय कर्मचा-यास अनुज्ञेय ठरते.

सहाय्या वेतन आयोगाच्या शिफारशीनुसार सेवानिवृत्त शासकीय कर्मचा-यांच्या निवृत्तीवेतनात सुधारणा करण्यात आल्यानंतर वरील मूळ निवृत्तीवेतन वा दरमहा कमाल उत्पन्नाची मर्यादा सुधारण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

२. या संदर्भात शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

(अ) शासकीय कर्मचा-यांच्या आईवडीलांना (i) निवृत्तीवेतन मिळत असेल किंवा, (ii) निवृत्तीवेतन मिळत नसले तरी अन्य मार्गांनी उत्पन्न मिळत असेल किंवा, (iii) निवृत्तीवेतनासह अन्य मार्गांनीही उत्पन्न मिळत असेल तर अशा सर्व प्रकरणी, उपचार घेतेवेळी त्यांचे सर्व मार्गांनी मिळणारे एकूण उत्पन्न हे, दरमहा रु.३,५००/- इतके मूळ निवृत्तीवेतन घेणा-या सेवानिवृत्त राज्य शासकीय कर्मचा-यास मिळणा-या वित्तलब्धीच्या मर्यादेत (म्हणजे रु.३,५००/- अधिक त्यावरील उपचार सुरु करण्याच्या दिनांकास अनुज्ञेय असणारी महागाई वाढ) असेल तर ते वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या प्रयोजनासाठी शासकीय कर्मचा-यांवर अवलंबित असल्याचे मानले जाईल.

(ब) वरील तरतूद शासकीय कर्मचा-यांच्या अविवाहित बहिणीचे आणि घटस्फोटीत बहिणीचे त्यांच्यावरील अवलंबित्व ठरविताना तसेच महिला शासकीय कर्मचा-याने तिच्या आईवडीलांऐवजी सासू-सास-यांची निवड केली असेल तर अशा प्रकरणी सासू-सास-यांचे तिच्यावरील अवलंबित्व ठरवितानाही लागू असेल.

३. हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून लागू असतील.

४. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१९०/सेवा-५, दिनांक २६.९.२०११ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०११११६११२३४६००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. वा. राणे)

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव.

प्रति,

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई,
 मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई. (दोन प्रती),
 मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव/सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई,
 मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
 सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
 मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
 राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
 सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (५ प्रती),
 सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई (१० प्रती),
 सेटलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लॅंड रेकॉर्ड्स, पुणे (२ प्रती),
 विभागीय आयुक्त (सर्व) (प्रत्येक २ प्रती),
 जिल्हाधिकारी (सर्व जिल्हे) (प्रत्येक २ प्रती),
 मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद, (२ प्रती),
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा व परीक्षा) मुंबई. (२ प्रती),
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा व परीक्षा), नागपूर. (२ प्रती),
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती),
 सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती)
 चीफ ऑडिटर लोकल फंड्स अकाउंट्स, मुंबई (१० प्रती),
 सर्व कोषागार अधिकारी, (प्रत्येकी ५ प्रती),
 संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई (५० प्रती),
 संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई (५० प्रती),
 संचालक, आयुर्वेद, मुंबई. (२५ प्रती),
 संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई (२५ प्रती),
 व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटिकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई (२ प्रती),
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती),
 सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व),
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
 जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व),
 प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 प्रोथोनोदरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई (५ प्रती),
 वित्त विभाग (कार्यासन सेवा-५), मंत्रालय, मुंबई (१० प्रती),
 व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई, (२ प्रती),
 सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई,
 निवड नस्ती (राकावि-२), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 २. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनास विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनांना पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यासनाने त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.

शासकीय कर्मचा-यांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या
प्रतिपूर्तीच्या मंजूरीबाबत....
प्रतिपूर्तीच्या अनुज्ञेयतेची कमाल मर्यादा
व मंजूरीच्या अधिकारांबाबत सुधारणा.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
क्रमांक : वैखप्र -२०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक: १६ नोव्हेंबर, २०११.

वाचा:- १) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी २००५/९/प्र.क्र.१/आरोग्य-३,
दिनांक १९ मार्च, २००५.

प्रस्तावना:- शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल), नियम, १९६१ मधील तरतुदीच्या अधीन राहून, आकस्मिक उद्भवणा-या २७ आजारांवर खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या उपचारांवरील तसेच ५ गंभीर आजारांवर, शासनाने संपूर्ण खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या उपचारांवरील, वैद्यकीय खर्चाच्या प्रत्येक प्रकरणी रु.४०,०००/- च्या कमाल मर्यादेत, प्रतिपूर्तीस मंजूरी देण्याचे अधिकार विभाग प्रमुखांना आहेत. या मर्यादेवरील वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची प्रकरणे संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाकडे सादर केली जातात. सद्यःस्थितीत औषधाच्या किंमतीत व उपचार पध्दतीवरील खर्चामध्ये झालेली वाढ तसेच अशी प्रकरणे निकाली काढण्यास लागणारा कालावधी इत्यादींचा विचार करता प्रचलित कमाल मर्यादेत वाढ करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:- शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी २००५/९/प्र.क्र.१/आरोग्य-३,
दिनांक १९ मार्च, २००५ मधील केवळ ३ (१) व (२) मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे:-

प्रतिपूर्तीच्या अनुज्ञेयतेची कमाल मर्यादा व मंजूरीचे अधिकारांबाबत

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी २००५/९/प्र.क्र.१/आरोग्य-३, दिनांक १९ मार्च, २००५ प्रमाणे वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची कमाल मर्यादा रु.४०,०००/- पर्यंत वाढविण्यात आली होती. याबाबत आता पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे:-

१ महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ व त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयामधील तरतुदीच्या अधीन राहून रु.१,००,०००/- पर्यंतच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस मंजूरीचे अधिकार संबंधित विभागांच्या विभाग प्रमुखांना प्रदान करण्यात येत आहेत.

२ रु.१,००,०००/- वरील वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या प्रकरणांना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ व त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या शासन निर्णयामधील तरतुदीच्या अधीन राहून मंजूरी देण्याचे अथवा उचित निर्णय घेण्याचे पूर्ण अधिकार संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग प्रमुखांना देण्यात येत आहेत.

२. तसेच शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी २००५/९/ प्र.क्र.१/आरोग्य-३,
दिनांक १९ मार्च, २००५ मधील परिशिष्ट-ब येथे, शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांनी खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या गंभीर व विशिष्टोपचारावरील खर्चाची शासकीय रुग्णालयांप्रमाणे प्रतिपूर्ती

अनुज्ञेयतेसाठी शासन मान्यता दिलेल्या, खाजगी रुग्णालयांची यादी जोडण्यात आली आहे. मात्र, हयानंतरच्या कालावधीत ब-याच खाजगी रुग्णालयांना शासन मान्यता देण्यात आलेली असल्याने अशा शासन मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांचा समावेश करून शासन मान्य खाजगी रुग्णालयांची अद्ययावत यादी आता या आदेशाच्या परिशिष्ट-अ येथे जोडण्यात आली आहे.

३. शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, वर नमूद केल्याप्रमाणे विभागप्रमुख व प्रशासकीय विभागप्रमुख या स्तरावर प्रकरणांना मंजूरी देताना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ व त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयामधील तरतुदी काटेकोरपणे तपासून मंजूरी देण्यात यावी.

४. हा शासन निर्णय प्रलंबित प्रकरणांना देखील लागू करण्यात यावा.

५. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी हा शासन निर्णय त्यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सर्व कार्यासने व कार्यालये यांना कळविण्याची व्यवस्था करावी.

६. हे आदेश महाराष्ट्र राज्याच्या विधानमंडळाचे सभापती, उपसभापती, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्याचे मा.मुख्यमंत्री, मा.मंत्री, मा.राज्यमंत्री, विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विद्यमान व माजी सदस्य, शासकीय कर्मचारी व या सर्वांचे कुटुंबिय यांना लागू राहतील.

७. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१९०/सेवा-५, दिनांक २६.९.२०११ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१११११६११२१०४००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. वा. राणे)

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव.

प्रति,

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई,
मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई. (दोन प्रती),
मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव/सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई,
मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (५ प्रती),
सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई (१० प्रती),
सेटलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लँड रेकॉर्ड्स, पुणे (२ प्रती),
विभागीय आयुक्त (सर्व) (प्रत्येक २ प्रती),
जिल्हाधिकारी (सर्व जिल्हे) (प्रत्येक २ प्रती),

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद, (२ प्रती),
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा व परीक्षा) मुंबई. (२ प्रती),
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा व परीक्षा), नागपूर. (२ प्रती),
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती),
 सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती)
 चीफ ऑडिटर लोकल फंडस अकाऊंट्स, मुंबई (१० प्रती),
 सर्व कोषागार अधिकारी, (प्रत्येकी ५ प्रती),
 संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई (५० प्रती),
 संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई (५० प्रती),
 संचालक, आयुर्वेद, मुंबई. (२५ प्रती),
 संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई (२५ प्रती),
 व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटिकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई (२ प्रती),
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती),
 सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व),
 अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व),
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
 जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व),
 प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई,
 प्रोथोनोटरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई (५ प्रती),
 वित्त विभाग (कार्यासन सेवा-५), मंत्रालय, मुंबई (१० प्रती),
 व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई, (२ प्रती),
 सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई,
 निवड नस्ती (राकावि-२), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

२. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनास विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनांना पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यासनाने त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : वेखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११ चे सहाय्य.

परिशिष्ट-अ

शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांनी खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या गंभीर व विशिष्टोपचाराच्या खर्चावरील शासकीय रुग्णालयांप्रमाणे प्रतिपुर्ती अनुज्ञेयतेसाठी शासन मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांची अद्ययावत यादी

दिनांक : १६/११/२०११ पर्यंतची स्थिती

अ. क्र.	आजाराचे नाव	शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाचे नांव	संदर्भ	
१	हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया व हृदयावरील इतर शस्त्रक्रिया	१	सदर्न रेलवेज, हेडक्वॉर्टर्स हॉस्पिटल, पेराम्बूर, मद्रास	शा.नि.दि.१९.३.२००५
		२	ख्रिश्चन मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बेल्लोर	शा.नि.दि. १९.३.२००५
		३	कस्तुरबा हॉस्पिटल, भोपाळ	शा.नि.दि १९.३.२००५
		४	श्री.चित्राई तिरुनल इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्सेस अँड टेक्नॉलॉजी, त्रिवेंद्रम	शा.नि.दि १९.३.२००५
		५	जी.बी.पंत हॉस्पिटल, नवी दिल्ली	शा.नि.दि १९.३.२००५
		६	ऑल इंडिया इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्स, नवी दिल्ली	शा.नि.दि १९.३.२००५
		७	पोस्ट ग्रॅज्युएट इन्स्टिटयुट, चंदिगड	शा.नि.दि १९.३.२००५
		८	एस.एस.के.एम. हॉस्पिटल, कलकत्ता	शा.नि.दि १९.३.२००५
		९	के.एल.ई.एस. हॉस्पिटल अँड मेडिकल रिसर्च सेंटर, बेळगांव	शा.नि.दि.२९.५.२००६
		१०	अपोलो हॉस्पिटल, हैद्राबाद	शा.नि.दि.१७.८.२००६
		११	कृष्णा इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, सिकंदराबाद	शा.नि.दि. १७.४.२००८
		१२	जसलोक हॉस्पिटल, मुंबई	शा.नि.दि. १९.३.२००५
		१३	बॉम्बे हॉस्पिटल, मुंबई	शा.नि.दि १९.३.२००५
		१४	के.ई.एम.रुग्णालय, मुंबई	शा.नि.दि. १९.३.२००५
		१५	कंबाला हिल हॉस्पिटल अँड हार्ट इन्स्टिटयुट, मुंबई	शा.नि.दि १९.३.२००५
		१६	एशियन हार्ट इन्स्टिटयुट, बांद्रा, मुंबई	शा.नि.दि. १५.६.२००४ व शा.नि.दि १९.३.२००५
		१७	व्होकार्ड हॉस्पिटल, मुंबई	शा.नि.दि.२३.५.२००५
		१८	बालाजी हॉस्पिटल भायखळा, मुंबई	शा.नि.दि ५.६.२००६
		१९	लाईफ लाईन हार्ट इन्स्टिटयुट अँड डायग्नोस्टिक सेंटर,मालाड, मुंबई	शा.नि.दि. १४.११.२००६
		२०	सुराणा सेठीया हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, सुमन नगर, चेबूर, मुंबई	शा.नि. दि. ७.६.२०११
		२१	झायनोवा हार्ट केअर हॉस्पिटल, घाटकोपर (प), मुंबई-८६.	शा.नि. दि. १८.५.२०११
		२२	शुश्रूषा हार्ट केअर सेंटर व स्पेशालिटी, नेरुळ, नवी मुंबई	शा.नि.दि. ५.१०.२००७
		२३	सुराणा हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, ओलंम चर्च जवळ, मालाड, मुंबई.	शा.नि.दि. ८.०९.२०११
		२४	शिरोडकर हॉस्पिटल, डॉबिवली	शा.नि.दि.१९.८.२००४
		२५	लाईफ लाईन हॉस्पिटल, पनवेल, रायगड	शा.नि. दि.१२.८.२००८
		२६	एन.एम.वाडीया इन्स्टिटयुट ऑफ कार्डिओलॉजी, पुणे	शा.नि.दि १९.३.२००५
		२७	प्रीट मेडिकल फाऊंडेशनचे रुबी हॉल विलनीक, पुणे	शा.नि.दि १९.३.२००५
		२८	डॉ.इनामदार हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि. २१.०६.२००१ शा.नि.दि. १९.३.२००५
		२९	दिनदयाळ नॅशनल हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि. ८.३.२००१ व शा.नि.दि १९.३.२००५
		३०	गिरीराज हॉस्पिटल अँड इन्टेंसिव्ह केअर युनिट, बारामती, पुणे	शा.नि.दि. ४.७.२००३ व शा.नि.दि १९.३.२००५

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : वैखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र.

अ. क्र.	आजाराचे नाव	शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाचे नांव	संदर्भ
हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया व हृदयावरील इतर शस्त्रक्रिया	३१	दिनानाथ मंगेशकर हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि.दि १९.३.२००५
	३२	पुना हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि.दि १९.३.२००५
	३३	के. ई. एम. हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि १९.३.२००५
	३४	जहागिर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि. २९.८.२००६
	३५	पूना मेडीकल फाऊंडेशन ट्रस्ट, पुणे	शा.नि.दि. २७.४.१९८७
	३६	सहयाद्री स्पेशालिटी हॉस्पिटल एरंडवणा, पुणे	शा.नि.दि. ७.१०.२००६
	३७	प्रतिभा हॉस्पिटल अँड हार्ट केअर, सातारा	शा.नि. दि. २९.४.२००८
	३८	सरस्वती मेडिकल फाऊंडेशन अँड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर	शा.नि.दि १८.१.२००५ व शा.नि.दि १९.३.२००५
	३९	रामकृष्ण हॉस्पिटल, कोल्हापूर	शा.नि.दि. २.६.२००८
	४०	डॉ.कासलीवाल मेडीकल केअर अँड रिसर्च फाऊंडेशन, सोलापूर	शा.नि.दि. २८.८.२००८
	४१	मार्कडेय सहकारी रुग्णालय अँड रिसर्च सेंटर लि., सोलापूर	शा.नि. दि. १८.८.२००९
	४२	आश्विनी हॉस्पिटल, सोलापूर	शा.नि.दि. १८.४.२००७
	४३	बिस्ने हार्ट इन्स्टिट्यूट, सोलापूर	शा.नि.दि. २१.३.२००५
	४४	डॉ.के.जी.देशपांडे मेमोरियल सेंटर, नागपूर	शा.नि.दि १९.३.२००५
	४५	सेंट्रल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, नागपूर	शा.नि.दि १९.३.२००५
	४६	अवंती इन्स्टिट्यूट ऑफ कार्डिऑलॉजी, नागपूर	शा.नि.दि १९.३.२००५
	४७	ऑरेंज सिटी हॉस्पिटल अँड रिसर्च इन्स्टिट्यूट, नागपूर	शा.नि.दि ८.३.२००२ व शा.नि.दि १९.३.२००५
	४८	स्पंदन हार्ट इन्स्टिट्यूट आणि रिसर्च सेंटर, नागपूर	शा.नि.दि ३०.४.२००३ व शा.नि.दि १९.३.२००५
	४९	अर्नेजा हार्ट इन्स्टिट्यूट, नागपूर	शा.नि.दि १९.३.२००५
	५०	क्रिसेंट नर्सिंगहोम आणि इंटेंसिव्ह कार्डियाक केअर युनिट, नागपूर	शा.नि.दि २०.१.२००४ व शा.नि.दि १९.३.२००५
	५१	वोकहार्डस हॉस्पिटल, नागपूर	शा.नि.दि. २३.३.२००५
	५२	सीम्स हॉस्पिटल, नागपूर	शा.नि.दि. १९.३.२००५
	५३	बिस्ने हार्ट क्लिनिक अँड हॉस्पिटल, नागपूर	शा.नि.दि. २१.३.२००५ व शा.नि.दि. २३.३.२००५
	५४	बगाडिया हॉस्पिटल, अकोला	शा.नि.दि. ९.८.२००४
	५५	लक्ष हॉस्पिटल, ताकीया बॉर्ड, भंडारा	शा.नि. दि. ८.४.२०११
	५६	चिमोटे हॉस्पिटल, अमरावती	शा.नि.दि. २०.१.२००७
	५७	संत अच्युत महाराज हार्ट हॉस्पिटल, अमरावती	शा.नि. दि. १२.८.२००८
	५८	कमलनयन बजाज रुग्णालय, औरंगाबाद	शा.नि.दि. १९.३.२००५
	५९	काळाबांडे हार्ट अँड चेर हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि. ५.८.२००३ व शा.नि.दि १९.३.२००५
६०	धूत हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि. २३.३.२००५	
६१	माणिक हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि. दि. १६.८.२००८	
६२	रुबी हार्ट केअर सेंटर, औरंगाबाद	शा.नि. दि. ९.३.२००७	

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : वैखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११ चे सहाय्य.

अ. क्र.	आजाराचे नाव	शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाचे नांव	संदर्भ	
१	हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया व हृदयावरील इतर शस्त्रक्रिया	६३	दहफळे मेडिकल फाऊंडेशन ट्रस्ट, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११
		६४	सिगमा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस प्रा.लि., रघुवीर नगर, औरंगाबाद	शा.नि. दि. ७.६.२०११
		६५	सुविधा कार्डियाक सेंटर प्रा.लि. शिवाजी नगर, नांदेड	शा.नि. दि.१६.६.२०११
		६६	व्होकार्ड हॉस्पिटल, वाणी हाऊस, वडाळा नाकाजवळ, मुंबई आग्रा रोड, नाशिक	शा.नि.दि.२०.७.२०११
		६७	राजेबहादूर हार्ट फाऊंडेशन प्रा.लि., नाशिक	शा.नि.दि.२६.७.२००१ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		६८	हिलिंग टच ॲन्जिओग्राफी ॲण्ड कार्डिक सर्जरी सेंटर, नाशिक	शा.नि.दि.२०.११.२००१ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		६९	श्री साईबाबा हार्ट इन्स्टिट्यूट ॲण्ड रिसर्च सेंटर, नाशिक	शा.नि. दि. ६.४.२०११
		७०	चोपडा मेडीकेअर ॲण्ड रिसर्च सेंटर प्रा.लि., कॅनडा कॉर्नर, नाशिक	शा.नि.दि.५.७.२०११
		७१	जळगाव हार्ट इन्स्टिट्यूट लिमिटेड व्दारा संचालित इंडो अमेरिकन कार्डिओ व्हॅस्कुलर सेंटर, जळगांव.	शा.नि.दि.२१.१.२००४ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		७२	गजानन हार्ट हॉस्पिटल, जळगाव	शा.नि.दि. २१.४.२०११
		७३	संजीवन हार्ट हॉस्पिटल, जळगांव	शा.नि. दि.७.३.२००८
		७४	गणपती हॉस्पिटल, नॅशनल हायवे क्र.६, विद्यानगर,जळगाव	शा.नि.दि.२१.४.२०११
		७५	नोबेल हॉस्पिटल ॲण्ड रिसर्च सेंटर, अहमदनगर	शा.नि.दि.१६.९.२००८
२	मुत्रपिंड प्रतिरोपण	१	ब्रिश्चन मेडिकल कॉलेज ॲण्ड हॉस्पिटल, बेल्लोर	शा.नि.दि.१९.३.२००५
		२	ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्स, नवी दिल्ली	शा.नि.दि.१९.३.२००५
		३	पोस्ट ग्रॅज्युएट इन्स्टिट्यूट, चंदिगड	शा.नि.दि.१९.३.२००५
		४	अपोलो हॉस्पिटल, हैद्राबाद	शा.नि.दि.१७.८.२००६
		५	कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, सिकंदराबाद	शा.नि.दि.१७.४.२००८
		६	जसलोक हॉस्पिटल, मुंबई	शा.नि.दि.१९.३.२००५
		७	सुराणा सेठीया हॉस्पिटल ॲण्ड रिसर्च सेंटर, सुमन नगर, चेंबूर, मुंबई	शा.नि.दि.७.६.२०११
		८	आर.जी.स्टोन युरोलॉजीकल इन्स्टिट्यूट, मुंबई	शा.नि.दि.२६.१०.२००५
		९	ग्रॅन्ट मेडीकल फाऊंडेशनचे रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५
		१०	ॲ.एम.ए.आय. चॅरिटेबल ट्रस्ट चे एस हॉस्पिटल (मल्टीस्पेशलिटी केअर), पुणे (जुने नाव : इन्स्टिट्यूट ऑफ युरोलॉजी, पुणे, शा.नि.दि.२१ऑक्टोबर, २०१० / १९/०३/२००५)	शा.नि.दि.१६.११.२०११
		११	के.ई.एम.रुग्णालय, पुणे	शा.नि.दि.१२.५.२००४ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		१२	पुना हॉस्पिटल ॲण्ड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि.दि.१२.५.२००४ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		१३	सहयाद्री स्पेशलिटी हॉस्पिटल, एरंडवणे, पुणे	शा.नि.दि.०७.१०.२००६
		१४	जहांगिर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.४.६.२००५
		१५	सोलापूर किडनी केअर सेंटर ॲण्ड रिसर्च सेंटर, सोलापूर	शा.नि.दि.१७.२.२००० व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		१६	डॉ.राघोजी किडनी हॉस्पिटल ॲण्ड रिसर्च सेंटर प्रा.लि., सोलापूर	शा.नि.दि.६.५.२००४ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		१७	अश्विनी सहकारी रुग्णालय ॲण्ड रिसर्च सेंटर, सोलापूर	शा.नि.दि.१८.४.२००७

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : वेखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र.

अ. क्र.	आजाराचे नाव	शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाचे नांव	संदर्भ
२	मुत्रपिंड प्रतिरोपण	१८ डॉ.कासलीवाल मेडीकल केअर अँड रिसर्च फाऊंडेशन, सोलापूर	शा.नि.दि.२८.८.२००८
		१९ पद्मश्री डॉ.डी.बाय.पाटील हॉस्पिटल व रिसर्च सेंटर, कदम वाडी, कोल्हापूर-३	शा.नि.दि. १८.२.२००९
		२० क्रिसॅट नर्सिंग होम आणि इंटेन्सिव्ह कार्डियाक केअर युनिट, नागपूर	शा.नि.दि.२०.१.२००४ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		२१ राधिकाबाई मेघे मेमोरियल मेडिकल ट्रस्ट, जवाहरलाल नेहरु वैद्यकीय महाविद्यालय व आचार्य विनोबा भावे ग्रामीण रुग्णालय, वर्धा	शा.नि.दि.२९.९.२००२ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		२२ यशोदा हॉस्पिटल, डॉ.लेन, नांदेड	शा.नि.दि. २६.६.२०११
		२३ लक्ष हॉस्पिटल, ताकिया वॉर्ड, भंडारा	शा.नि.दि.८.४.२०११
		२४ चिमोटे हॉस्पिटल, अमरावती	शा.नि.दि. २०.१.२००७
		२५ माणिक हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि. १६.९.२००८
		२६ धूत हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१०.५.२००२
		२७ कमलनयन बजाज रुग्णालय, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१८.६.२००१ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		२८ ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अँड रिसर्च सेंटर सुपरस्पेशीआलीटी हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.११.८.२००९
		२९ व्होकार्ड हॉस्पिटल, वाणी हाऊस, वडाळा नाकाजवळ, मुंबई आग्रा रोड, नाशिक	शा.नि.दि.०२.११.२०११
		३० सहयाद्री हेल्थ केअर प्रा.लि., नाशिक	शा.नि.दि. २६.५.२०११
३	रक्ताचा कर्करोग व इतर कर्करोग	१ कॅन्सर इन्स्टिट्यूट अडयार, मद्रास	शा.नि.दि.१९.३.२००५
		२ कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, सिकंदराबाद	शा.नि.दि.१७.४.२००८
		३ अपोलो हॉस्पिटल, हैद्राबाद	शा.नि.दि.१७.८.२००६
		४ टाटा मेमोरियल हॉस्पिटल, मुंबई	शा.नि.दि.१९.३.२००५
		५ बालाभाई नानावटी रुग्णालय, मुंबई	शा.नि.दि.१.९.१९८७ व शा.नि. दि. १९.३.२००५
		६ बी.के.एल.वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता.चिपळूण, रत्नागिरी	शा.नि.दि.१६.६.२०११
		७ शिरोडकर हॉस्पिटल, डॉ.बीवली	शा.नि.दि.१९.८.२००४
		८ अश्विनी रुशल कॅन्सर रिसर्च अँड रिलीफ सोसायटी, बाशी	शा.नि.दि.१.९.१९८७ व शा.नि. दि. १९.३.२००५
		९ दिनदयाळ नॅशनल हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि. दि. १९.३.२००५
		१० दिनानाथ मंगेशकर हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि. दि. १९.३.२००५
		११ सहयाद्री स्पेशालिटी हॉस्पिटल, एरंडवणे, पुणे	शा.नि.दि. ७.१०.२००६
		१२ ग्रॅन्ट मेडीकल फाऊंडेशनचे रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे	शा.नि.दि. ८.२.२००७
		१३ श्री सिध्देश्वर कॅन्सर सोसायटी, सोलापूर	शा.नि.दि.१.९.१९८७ व शा.नि. दि. १९.३.२००५
		१४ अश्विनी हॉस्पिटल, संग्राम नगर, अकलूज, सोलापूर	शा.नि.दि.२८.३.२०११
		१५ लोटस हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर	शा.नि.दि.३०.८.२००६
		१६ पद्मश्री डॉ.डी.बाय.पाटील हॉस्पिटल व रिसर्च सेंटर, कदम वाडी, कोल्हापूर-३	शा.नि.दि.१८.२.२००९

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : वैखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र.

अ. क्र.	आजाराचे नाव	शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाचे नांव	संदर्भ
रक्ताचा कर्करोग व इतर कर्करोग	१७	इंडियन कॅन्सर इन्स्टिट्यूटच्या महाराष्ट्रातील संलग्न असलेल्या संस्था	शा.नि.दि.१.९.१९८७ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		i) ऑस्टोमी असोसिएशन ऑफ इंडिया, परेल, मुंबई	
		ii) हरकिशनदास हॉस्पिटल, मुंबई	
		iii) कौशल्या मेडीकल फाऊंडेशन, पाचपाखाडी, ठाणे	
		iv) साधु वासवानी हॉस्पिटल कोरेगांव, पुणे	
		v) दिनानाथ मंगेशकर हॉस्पिटल, पुणे	
		vi) लोकमान्य मेडीकल फाऊंडेशन चिंचवड, पुणे	शा.नि. दि. २४.६.२०११
		vii) जहागीर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि. दि. २९.८.२००६
		viii) सिध्दीविनायक कॅन्सर हॉस्पिटल, मिरज	
		ix) वॉनलेस हॉस्पिटल, मिरज	
		x) कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडीकल सायन्सेस, कराड	
		xi) छत्रपती शाहू कॅन्सर रिसर्च फाऊंडेशन, कोल्हापूर	
		xii) शताब्दी सुपरस्पेशालीटी हॉस्पिटल, नाशिक	
		xiii) सुखदेव महिपाल मोरे पाटील प्रतिष्ठान, नाशिक	
xiv) प्रवरा हॉस्पिटल, लोणी			
१८	कॅन्सर रिलीफ सोसायटी, नागपूर	शा.नि.दि.१.९.१९८७ व शा.नि. दि. १९.३.२००५	
१९	हेमोटॉलॉजी क्लिनिक, प्रयोगशाळा व रुग्णालय, नागपूर	शा.नि. दि. १९.३.२००५	
२०	कोलंबिया हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, धंतोली, नागपूर	शा.नि.दि. २.६.२०११	
२१	आशा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्स अँड रिसर्च सेंटर प्रा. लि. कामठी, नागपूर	शा.नि.दि. १९.५.२०११	
२२	संत तुकाराम मेडीकल रिसर्च सेंटर, महर्षी दयानंद मार्ग, अकोला	शा.नि. दि. १९.३.२००५	
२३	बगाडीया हॉस्पिटल, अकोला	शा.नि.दि.१.८.२००४ व शा.नि. दि. १९.३.२००५	
२४	बेलोकार हॉस्पिटल, विजय कॉलनी, अमरावती	शा.नि.दि. १८.५.२०११	
२५	चिमोटे हॉस्पिटल, अमरावती	शा.नि.दि.२०.१.२००७	
२६	राधिकाबाई मेघे मेमोरियल मेडिकल ट्रस्ट जवाहरलाल नेहरु वैद्यकीय महाविद्यालय व आचार्य विनोबा भावे ग्रामीण रुग्णालय, वर्धा	शा.नि. दि. १९.३.२००५	
२७	शेठ नंदलाल धुत रुग्णालय, औरंगाबाद	शा.नि.दि.२१.१२.२००७ व शा.नि. दि. १९.३.२००५	
२८	डॉ.रविंद्र कोडलीकर हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि. दि. १९.३.२००५	
२९	काळाबांडे हार्ट अँड च्हेस्ट हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.५.८.२००३ व शा.नि. दि. १९.३.२००५	
३०	दौलत मेमोरियल हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.५.८.२००३ व शा.नि. दि. १९.३.२००५	
३१	सिग्मा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस प्रा.लि. रघुवीर नगर, औरंगाबाद	शा.नि.दि. ७.६.२०११	
३२	दहिफळे मेडीकल फाऊंडेशन टस्ट, औरंगाबाद यांचे दहीफळे हॉस्पिटल.	शा.नि.दि. ७.६.२०११	

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : वेखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११ चे सहाय्य.

अ. क्र.	आजाराचे नाव	शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाचे नाव	संदर्भ
	रक्ताचा कर्करोग व इतर कर्करोग	३३ श्रेया हॉस्पिटल, केज, बीड	शा.नि.दि. ८.१.२००७
		३४ यशोदा हॉस्पिटल, डॉ.लेन, नांदेड	शा.नि.दि. २६.६.२०११
		३५ उध्दव मेमोरियल इन्स्टिट्यूट, नाशिक	शा.नि.दि.५.१०.२००१ व शा.नि. दि. १९.३.२००५
		३६ ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अँड रिसर्च सेंटरस सुपरस्पेशालीटी हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.११.८.२००९
		३७ सुश्रुत हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.१७.८.२००६
		३८ सुंदराबाई गोवर्धनदास समसुखा कॅन्सर हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.१७.९.२००७
		३९ सुयश मेडीकल फाऊंडेशन प्रा.लि. सुयश हॉस्पिटल, मुंबई नाका, नाशिक	शा.नि.दि. २४.६.२०११
४ लहान मुलांचे आजार	१ बाई जेरबाई वाडीया रुग्णालय, मुंबई	शा.नि.दि. १९.३.२००५	
	२ डॉ.कासलीवाल मेडीकल केअर अँड रिसर्च फाऊंडेशन, सोलापूर	शा.नि.दि. २८.८.२००८	
	३ भारती विद्यापीठ अभिमत विश्वविद्यालय, वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, सांगली	शा.नि.दि.१६.९.२०११	
	४ संजीवन इन्टॅसिक्व केअर युनिट प्रा.लि.नगरपालिका शॉपिंग सेंटरच्या समोर, सदर बाजार, सातारा-४१५००१.	शा.नि.दि. २३.८.२०११	
	५ दौलत मेमोरियल हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.५.८.२००३ व शा.नि.दि. १९.३.२००५	
५ ऑर्थोपेडीक उपचार (अस्थि-व्यंगोपचार)	१ कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, सिकंदराबाद	शा.नि.दि.१७.४.२००८	
	२ ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ फिजीकल मेडीसीन अँड रिहॅबिलिटेशन, महालक्ष्मी, मुंबई.	शा.नि.दि.१९.३.२००५	
	३ बालाजी हॉस्पिटल, भायखळा, मुंबई	शा.नि.दि.५.६.२००६	
	४ व्होकार्ड हॉस्पिटल, मुंबई	शा.पु.दि.१३.५.२००५ व शा.नि.दि.२७.७.२००६	
	५ लाईफ लाईन हार्ट इन्स्टिट्यूट अँड डायग्नोस्टिक सेंटर, मालाड, मुंबई	शा.नि.दि. १४.११.२००६	
	६ ऑर्थोपेडीक हॉस्पिटल, महालक्ष्मी, मुंबई	शा.नि.दि.१९.३.२००५	
	७ सुराणा सेठीया हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, सुमन नगर, चेंबूर मुंबई	शा.नि.दि.७.६.२०११	
	८ सुराणा हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, ओलॅम चर्च जवळ, मालाड, मुंबई.	शा.नि.दि. ८.०९.२०११	
	९ बी.के.एल.वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता.चिपळूण, रत्नागिरी	शा.नि.दि.१६.६.२०११	
	१० देसाई अॅक्सीडेंट अँड जनरल हॉस्पिटल, भोसरी, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५	
	११ ग्रॅट मेडीकल फाऊंडेशनचे रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व शा.नि.दि.८.२.२००७	
	१२ सुश्रुत मेडीकल केअर अँड रिसर्च हॉस्पिटल, पुणे	शा.पु.दि. १३.५.२००५	
	१३ लुंकड हॉस्पिटल, दापोडी, पुणे -१२	शा.नि.दि.२३.१०.२००८	
	१४ कर्ण हॉस्पिटल, सातारा रोड, पुणे	शा.नि.दि. ८.२.२००२ व शा.नि.दि. २.१.२००८	
	१५ जहांगिर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.४.६.२००५	
	१६ कोल्हापूर इन्स्टिट्यूट ऑफ ऑर्थोपेडीक अँड ट्रॉमा, कोल्हापूर	शा.नि.दि.१६.९.३००८	
	१७ लोटस हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर	शा.नि.दि.३०.८.२००६	
	१८ डॉ.अशोक पाटील क्लिनिक, सांगली	शा.नि.दि.१९.३.२००५	
	१९ डॉ. पी.बी.मगदुम ऑर्थोपेडीक सर्जन ट्रॉमा केअर हॉस्पिटल, मिरज, जि.सांगली.	शा.नि.दि.१९.३.२००५	

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : वैखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र.

अ. क्र.	आजाराचे नाव	शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाचे नांव	संदर्भ	
५	ऑर्थोपेडीक उपचार (अस्थि-व्यंगोपचार)	२०	म्हशाळकर शिंदे ऑर्थोपेडीक सेंटर अॅण्ड अॅक्सीडेंट सेंटर, सांगली	शा.नि.दि.७.२.२००१ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		२१	श्रध्दा सर्जिकल अॅण्ड अॅक्सीडेंट हॉस्पिटल, सांगली	शा.नि.दि.२२.११.२००५
		२२	लोकनेते राजारामबापू पाटील हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, इस्लामपूर, सांगली	शा.नि.दि.२७.७.२००६
		२३	डॉ. कासलीवाल मेडीकल केअर अॅण्ड रिसर्च फाऊंडेशन, सोलापूर	शा.नि.दि.२८.८.२००८
		२४	संजीवन इन्टॅसिव्ह केअर युनिट प्रा.लि.नगरपालिका शॉपिंग सेंटरच्या समोर, सदर बाजार, सातारा-४१५००१.	शा.नि.दि.२३.८.२०११
		२५	सिटी मेडीकल सेंटर, शनिवार पेठ, कराड, जि.सातारा	शा.नि.दि.६.७.२०११
		२६	कर्ण हॉस्पिटल, सातारा रोड, पुणे	शा.नि.दि.८.२.२००२
		२७	शुअरटेक अपोलो मेडिकल सेंटर, नागपूर	शा.नि.दि.१९.३.२००५
		२८	बेलोकार हॉस्पिटल, विजय कॉलनी, अमरावती	शा.नि.दि. १८.५.२०११
		२९	लक्ष हॉस्पिटल, ताकीया वॉर्ड, भंडारा	शा.नि.दि. ८.४.२०११
		३०	विदर्भ हॉस्पिटल, मूर्तिजापूर रोड, अकोला	शा.नि.दि. ६.४.२०११
		३१	दहिफळे मेडीकल फाऊंडेशन ट्रस्ट, औरंगाबाद	शा.नि.दि. ७.६.२०११
		३२	डॉ. पटवर्धन हॉस्पिटल बन्सीलाल नगर, स्टेशन रोड, औरंगाबाद	शा.नि.दि. २९.९.२०११
		३३	जोशी हॉस्पिटल, वरद गणेश मंदिरासमोर, समर्थ नगर, औरंगाबाद.	शा.नि.दि.२०.९.२०११
		३४	लातूर मेडीकल फाऊंडेशन प्रा.लि. सुश्रुत ऑर्थोपेडीक सेंटर, लातूर	शा.नि.दि.२०.१.२००७
		३५	ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटरस सुपरस्पेशालिटी हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि. ११.८.२००९
		३६	सुयश मेडिकल फाऊंडेशन प्रा.लि. सुयश हॉस्पिटल, मुंबई नाका, नाशिक	शा.नि.दि.२४.६.२०११
		३७	सहयाद्री हेल्थ केअर प्रा.लि. नाशिक यांचे शताब्दी सुपरस्पेशालिटी हॉस्पिटल, मुंबई नाका, नाशिक	शा.नि.दि. २६.५.२०११
		३८	व्होकार्ड हॉस्पिटल, वाणी हाऊस, वडाळा नाकाजवळ, मुंबई आग्रा रोड, नाशिक	शा.नि.दि.०२.११.२०११
		३९	बालाजी अॅक्सीडेंट हॉस्पिटल, मालेगांव, नाशिक	शा.नि.दि. १८.५.२०११
		४०	आनंदऋषिजी हॉस्पिटल आणि मेडीकल रिसर्च सेंटर, अहमदनगर	शा.नि.दि. २२.६.२००५
		४१	नोबेल हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, अहमदनगर	शा.नि.दि. १६.९.२००८
		४२	खडके हॉस्पिटल व हेल्थ केअर प्रा.लि. भास्कर मार्केटजवळ, एम.जे. कॉलेज रोड, जळगांव.	शा.नि.दि. २०.७.२०११
		४३	डॉ. विपुल बाफना निरामय हॉस्पिटल, पारोळा रोड, धुळे	शा.नि.दि. २७.५.२०११
४४	कोचर्स हॉस्पिटल, आकाशवाणी चौक, जळगांव	शा.नि.दि. ३०.४.२०११		
६	मधुमेह	१	रहेजा रुग्णालय, मुंबई	शा.नि.दि. १९.३.२००५
७	मणक्याचे विकार, खुब्याचे विकार, वेदनायुक्त सांध्याचे विकार व ते बदलण्याची शस्त्रक्रिया, दुधिणीदारे गुडघ्याच्या विकाराचे निदान व उपचार	१	बालाजी हॉस्पिटल, भायखळा, मुंबई.	शा.नि.दि.५.६.२००६
		२	व्होकार्ड हॉस्पिटल, मुंबई	शा.पु.दि. १३.५.२००५ व शा.नि.दि.२७.७.२००६
		३	डॉ.आर.एन.पाटील सुरज न्यूरॉलॉजिकल अॅण्ड मल्टी स्पेशालिटी हॉस्पिटल, नवी मुंबई	शा.नि.दि. १.१२.२००६
		४	बी.के.एल.वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता.चिपळूण, रत्नागिरी	शा.नि.दि. १६.६.२०११
		५	संचेती इन्स्टिटयुट ऑफ ऑर्थोपेडिक रिहॅबिलिटेशन, महालक्ष्मी, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५
		६	सुश्रुत मेडीकल केअर अॅण्ड रिसर्च सोसायटीचे हर्डीकर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.२२.१२.१९९३

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : वैखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र.

क्र.	आजाराचे नाव	शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाचे नांव	संदर्भ
मणक्याचे विकार, खुब्याचे विकार, वेदनायुक्त सांध्याचे विकार व ते बदलण्याची शस्त्रक्रिया, दुबिणीद्वारे गुड्याच्या विकाराचे निदान व उपचार	७	पुना हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि.दि.१२.५.२००४ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
	८	साईनाथ ऑर्थोपेडीक हॉस्पिटल, भोसरी, पुणे	शा.नि.दि.३.७.२००४ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
	९	कर्ण हॉस्पिटल, सातारा रोड, पुणे	शा.नि.दि. ८.२.२००२ व शा.नि.दि.२.१.२००८
	१०	म्हशाळकर शिंदे ऑर्थोपेडीक सेंटर अॅण्ड अॅक्सीडेंट सेंटर,सांगली	शा.नि.दि.१९.३.२००५
	११	लोकनेते राजारामबापू पाटील हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, इस्लामपूर, सांगली	शा.नि.दि.२७.७.२००६
	१२	स्वास्थ्ययोग प्रतिष्ठान चॅरिटेबल ट्रस्ट फ्रॅक्चर अॅण्ड ऑर्थोपेडिक हॉस्पिटल, मिरज	शा.नि.दि.१९.३.२००५
	१३	कोल्हापूर इन्स्टिटयुट ऑफ ऑर्थोपेडिक अॅण्ड ट्रॉमा, कोल्हापूर	शा.नि.दि.१६.९.२००८
	१४	पद्मश्री डॉ.डी.वाय.पाटील हॉस्पिटल व रिसर्च सेंटर, कदम वाडी, कोल्हापूर-३	शा.नि.दि.१८.२.२००९
	१५	सुश्रुत हॉस्पिटल, फलटण, सातारा	शा.नि.दि.३.६.२००८
	१६	बळवंत इन्स्टिटयुट ऑफ न्यूरोसर्जरी अॅण्ड इन्टेन्सिव ट्रॉमा केअर, सोलापूर	शा.नि.दि. २९.७.२००८
	१७	ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटर्स सुपरस्पेशालिटी हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.१९.८.२००९
	१८	लाईफ केअर हॉस्पिटल, मुंबई-आग्रा हायवे, नाशिक	शा.नि.दि. २७.४.२०११
	१९	सहयाद्री हेल्थ केअर प्रा.लि. नाशिक यांचे शताब्दी सुपरस्पेशालिटी हॉस्पिटल, मुंबई नाका, नाशिक	शा.नि.दि.२६.५.२०११
	२०	व्होकार्ड हॉस्पिटल, वाणी हाऊस, वडाळा नाकाजवळ, मुंबई आग्रा रोड, नाशिक	शा.नि.दि.०२.११.२०११
	२१	कोचर्स हॉस्पिटल, आकाशवाणी चौक, जळगांव	शा.नि.दि. ३०.४.२०११
	२२	सुश्रुत हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, नागपूर	शा.नि.दि. २१.६.२००९ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
	२३	विदर्भ हॉस्पिटल, मुर्तिजापूर रोड, अकोला	शा.नि.दि. ६.४.२०११
	२४	यशोदा हॉस्पिटल, डॉ.लेन, नांदेड	शा.नि.दि.२६.५.२०११
	२५	श्रेया हॉस्पिटल केज, बीड	शा.नि.दि. ८.२.२००८
	२६	लातूर मेडीकल फाऊंडेशन प्रा.लि. यांचे सुश्रुत ऑर्थोपेडिक सेंटर, लातूर	शा.नि.दि.२०.१.२००७

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : वेखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र.

अ. क्र.	आजाराचे नाव	शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाचे नाव	संदर्भ
८	कॉम्प्युटराईज्ड रेस्टींग इलेक्ट्रो कार्डिओग्राम, कॉम्प्युटराईज्ड ट्रेडमील स्ट्रेस टेस्ट, व्हेक्टोरोकार डायग्राम, कलर डॉपलर एको कार्डिओग्राफी, परमनन्ट पेसमेकर अॅनालायसेस अॅम्बुलेटरी व्हॉल्टर मॉनिटरिंग.	१ डॉ. शशांक सुभेदार नॅशनल हार्ट सेंटर अॅण्ड क्लिनिक, नागपूर . (या रुग्णालयास निरनिराळ्या चाचण्यांच्या संदर्भात मान्यता दिलेली आहे)	शा.नि.दि. १९.३.२००५
		२ ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटरस सुपरस्पेशालिटी हॉस्पिटल, नाशिक.	शा.नि.दि. १९.८.२००९
९	पोलीओ अस्थि-व्यंगोपचार	१ ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ फिजीकल मेडिसीन अॅण्ड रिहॅबिलिटेशन सेंटर, महालक्ष्मी, मुंबई	शा.नि.दि. १९.३.२००५
		२ कर्ण हॉस्पिटल, सातारा रोड, पुणे	शा.नि.दि. ८.२.२००२
१०	मेंदुवरील शास्त्रक्रिया व उपचार	१ अपोलो हॉस्पिटल, हैद्राबाद	शा.नि.दि. १७.८.२००६
		२ कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, सिकंदराबाद	शा.नि.दि. १७.४.२००८
		३ लाईफ लाईन हार्ट इन्स्टिट्यूट अॅण्ड डायग्नोस्टिक सेंटर, मालाड, मुंबई	शा.नि.दि. १४.११.२००६
		४ डॉ.आर.एन.पाटील सुरज न्यूरोलॉजिकल अॅण्ड मल्टी स्पेशालिटी हॉस्पिटल, नवी मुंबई	शा.नि.दि. १.१२.२००६
		५ व्होकार्डस हॉस्पिटल, मुंबई	शा.नि.दि. २७.७.२००६
		६ सुराणा सेठीया हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, सुमन नगर, चेंबूर, मुंबई	शा.नि.दि. ७.६.२०११
		७ झायनोवा हार्ट केअर हॉस्पिटल, घाटकोपर (प), मुंबई-८६.	शा.नि.दि. १८.५.२०११
		८ बालाजी हॉस्पिटल, भायखळा, मुंबई.	शा.नि.दि. ५.६.२००६
		९ सुराणा हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, ओलॅम चर्च जवळ, मालाड, मुंबई.	शा.नि.दि. ८.०९.२०११
		१० शिरोडकर हॉस्पिटल ट्रस्ट, डोंबिवली	शा.नि.दि. १९.८.२००४
		११ लाईफ लाईन हॉस्पिटल, पनवेल	शा.नि.दि. १२.८.२००८
		१२ बी.के.एल.वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता.चिपळूण, रत्नागिरी	शा.नि.दि. १६.६.२०११
		१३ पुणे इन्स्टिट्यूट ऑफ युरोलॉजी, पुणे	शा.नि.दि. १९.३.२००५
		१४ गिरीराज हॉस्पिटल अॅण्ड इन्सॅटिव्ह केअर युनिट, बारामती, पुणे	शा.नि.दि. ४.७.२००३ व शा.नि.दि. ५.१.२००७
		१५ पुना हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि.दि. १२.५.२००४ व शा.नि.दि. १९.३.२००५
		१६ देसाई अॅक्सिडेंट अॅण्ड जनरल हॉस्पिटल, भोसरी, पुणे	शा.नि.दि. ९.८.२००४
		१७ सहयाद्री स्पेशालिटी हॉस्पिटल, एरंडवणे, पुणे	शा.नि.दि. ७.१०.२००६
		१८ जहांगिर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि. ४.६.२००५
		१९ ग्रॅंट मेडीकल फाऊंडेशनचे रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे	शा.नि.दि. ८.२.२००७ व शा.नि.दि. १९.३.२००५

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : वैखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र.

क्र.	आजाराचे नाव	शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाचे नांव	संदर्भ	
१०	मेंदुवरील शस्त्रक्रिया व उपचार	२०	अश्विनी सहकारी रुग्णालय, सोलापूर	शा.नि.दि.१८.४.२००७
		२१	एस.पी. इन्स्टिट्यूट ऑफ न्यूरोसायन्स, सोलापूर	शा.नि.दि. १९.३.२००५
		२२	बळवंत इन्स्टिट्यूट ऑफ न्यूरोसर्जरी अॅण्ड इन्टेन्सिव ट्रॉमा केअर, सोलापूर	शा.नि.दि. २९.७.२००८
		२३	डॉ. कासलीवाल मेडीकल केअर अॅण्ड रिसर्च फाऊंडेशन, सोलापूर	शा.नि.दि.२८.८.२००८
		२४	प्रतिभा हॉस्पिटल अॅण्ड हार्ट केअर, सातारा	शा.नि.दि. २९.४.२००८
		२५	गिरीजा हॉस्पिटल ट्रामा व न्यूरोसर्जरी सेंटर, सातारा	शा.नि.दि. ५.१.२००७
		२६	सिटी मेडीकल सेंटर, शनिवार पेठ, कराड, जि.सातारा	शा.नि.दि. ६.७.२०११
		२७	वेस्टर्न इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ न्यूरो सायन्सेस (विन्स),कोल्हापूर	शा.नि.दि. १५.४.२००८
		२८	लोटस हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर	शा.नि.दि.३०.८.२००६
		२९	लोकनेते राजारामबापू पाटील हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, इस्लामपूर, सांगली	शा.नि.दि.२७.७.२००६
		३०	लाईफ लाईन हॉस्पिटल अॅण्ड मेडिकल रिसर्च सेंटर, नाशिक	शा.नि.दि.२३.६.२००४ व शा.नि.दि.१९.३.२००५
		३१	ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटरसुपरस्पेशालीटी हॉस्पिटल, नाशिक.	शा.नि.दि.११.८.२००९
		३२	नोबेल हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, अहमदनगर	शा.नि.दि.१६.९.२००८
		३३	डॉ. विपुल बाफना निरामय हॉस्पिटल, पारोळा रोड, धुळे	शा.नि.दि. २७.५.२०११
		३४	गाजरे हॉस्पिटल, २८ गांधीनगर, एस.टी. स्टॅण्डजवळ, जिल्हा पेठ, जळगांव.	शा.नि.दि. ११.८.२०११
		३५	कमलनयन बजाज रुग्णालय, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१९.३.२००५
		३७	माणिक हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१६.९.२००८
		३८	धूत हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि. १०.५.२००२
		३९	लातूर मेडीकल फाऊंडेशन प्रा.लि. सुश्रुत ऑर्थोपेडीक सेंटर, लातूर	शा.नि.दि. २०.१.२००७
		४०	यशोदा हॉस्पिटल, डॉ.लेन, नांदेड	शा.नि.दि. २६.६.२०११
४१	शुअरटेक अपोलो मेडिकल सेंटर, नागपूर	शा.नि.दि. २१.११.२००९ व शा.नि.दि.१९.३.२००५		
४२	कोलंबिया हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, धंतोली, नागपूर	शा.नि.दि. २.६.२०११		
४३	आशा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्स अॅण्ड रिसर्च सेंटर प्रा. लि. कामठी, नागपूर	शा.नि.दि. १९.५.२०११		
४४	विदर्भ हॉस्पिटल, मुर्तिजापूर रोड, अकोला	शा.नि.दि. ६.४.२०११		
४५	लक्ष हॉस्पिटल, ताकीया वॉर्ड, भंडारा	शा.नि.दि. ८.४.२०११		
४६	चिमोटे हॉस्पिटल, अमरावती	शा.नि.दि.२०.१.२००७		
४७	डॉ. पटवर्धन हॉस्पिटल बन्सीलाल नगर, स्टेशन रोड, औरंगाबाद	शा.नि.दि. २९.९.२०११		
११	लिथोट्रिप्सी	१	आर.जी.स्टोन युरोलॉजीकल इन्स्टिट्यूट, मुंबई	शा.नि.दि.२६.१०.२००५
		२	रामकृष्ण हॉस्पिटल, कोल्हापूर	शा.नि.दि. २.६.२००८
		३	अ.एम.ए.आय. चॅरिटेबल ट्रस्ट चे एस हॉस्पिटल (मल्टीस्पेशालिटी केअर), पुणे (जुने नाव : इन्स्टिट्यूट ऑफ युरोलॉजी, पुणे, शा.नि.दि.२१ऑक्टोबर, २०१० / १९/०३/२००५)	शा.नि.दि.१६.११.२०११
१२	आय सर्जरी अॅण्ड ट्रिटमेंट	१	कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, सिकंदराबाद	शा.नि.दि. १७.४.२००८
		२	पुणे येथील नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ थर्मोलॉजिज, पुणे	शा.नि.दि.२०.३.२००३
		३	वाळवेकर नर्सिंग होम, सोलापूर	शा.नि.दि.७.११.२००९

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : वेखप्र- २०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र.

अ. क्र.	आजाराचे नाव	शासनमान्य खाजगी रुग्णालयाचे नांव	संदर्भ
१३	स्त्रीरोग उपचार	१ सुराणा हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, ओलॅम चर्च जवळ, मालाड, मुंबई.	शा.नि.दि. ८.०९.२०११
		२ डॉ. लाडस नवजीवन हॉस्पिटल प्रा.लि. तिकडे कॉलनी, नाशिक	शा.नि.दि. १६.६.२०११
		३ बेलोकार हॉस्पिटल, विजय कॉलनी, अमरावती	शा.नि.दि.१८.५.२०११
		४ लक्ष हॉस्पिटल, ताकौया वॉर्ड, भंडारा	शा.नि.दि.८.४.२०११
		५ सिग्मा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस प्रा.लि. रघुवीर नगर, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११
		६ बी.के.एल.वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता.चिपळूण, रत्नागिरी	शा.नि.दि. १६.६.२०११
		७ डॉ.नागवेकर हॉस्पिटल अँड नर्सिंग होम, कणकवली, जि.सिंधुदूर्ग	शा.नि.दि.१.४.२००२
		८ वाळवेकर नर्सिंग होम स्त्रीरोग व प्रसूतीनिवारण केंद्र, सोलापूर	शा.नि.दि.४.१२.२००१
		९ भारती विद्यापीठ अभिमत विश्वविद्यालय, वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, सांगली	शा.नि.दि.१६.९.२०११
		१० सजीवन इन्टॅसिक् केअर युनिट प्रा.लि.नगरपालिका शांतिंग सेंटरच्या समोर, सदर बाजार, सातारा-४१५००१.	शा.नि.दि. २३.८.२०११
१४	कान, नाक व घसा उपचार व शस्त्रक्रिया	१ सिग्मा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस प्रा.लि. रघुवीर नगर, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११
		२ दहिफळे मेडीकल फाऊंडेशन ट्रस्ट, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११
		३ यशोदा हॉस्पिटल, डॉ.लेन, नांदेड	शा.नि.दि. २६.५.२०११
		४ इंदोरवाला इ.एन.टी. हॉस्पिटल डी.एन.बी. इन्स्टिट्यूट अँड रिसर्च सेंटर नाशिक	शा.नि.दि. २६.५.२०११
१५	न्युरोलॉजी व न्युरो सर्जरी	१ लाईफ केअर हॉस्पिटल, सप्तश्रृंगी कॉम्प्लेक्स लेखा नगर, मुंबई-आग्रा हायवे नाशिक	शा.नि.दि.२७.४.२०११
		२ व्होकार्ड हॉस्पिटल, वाणी हाऊस, वडाळा नाकाजवळ, मुंबई आग्रा रोड, नाशिक	शा.नि.दि.२०.७.२०११
		३ गणपती हॉस्पिटल, नॅशनल हायवे क्र.६, विद्यानगर, जळगांव	शा.नि.दि.२१.४.२०११
		४ दहिफळे मेडीकल फाऊंडेशन ट्रस्ट, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११
१६	डायलेसिस	१ लाईफ केअर हॉस्पिटल, सप्तश्रृंगी कॉम्प्लेक्स लेखा नगर, मुंबई-आग्रा हायवे नाशिक	शा.नि.दि.२७.४.२०११
		२ ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अँड रिसर्च सेंटरस सुपरस्पेशालीटी हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.११.८.२००९
		३ बी.के.एल. वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता.चिपळूण, रत्नागिरी	शा.नि.दि.१६.६.२०११
१७	गॅस्ट्रो इंट्रोल्जी इमर्जन्सी	१ मिडास इन्स्टिट्यूट ऑफ ग्रस्ट्रो इंट्रोल्जी, मिडास हाईटस, ०७, सी.बी.आर. रामदास पेठ, नागपूर	शा.नि.दि.२०.७.२०११

वैद्यकीय खर्चाची शासकीय रुग्णालयाप्रमाणे
प्रतिपूर्ती अनुज्ञेयतेसाठी शासन मान्यता
दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांची यादी

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन परिपत्रक क्र. वैखप्र-२०१३/प्र.क्र. २९१/१३/राकावि-२

जी.टी.रुग्णालय आवार, संकुल इमारत, १० मजला,

बी.विंग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ००१

दिनांक: ११ ऑक्टोबर, २०१३

वाचा :-

- १) शासन निर्णय क्रमांक सा.आ.वि.क्र.एमएजी-२००५/९/प्र.क्र.१/आरोग्य-३, दिनांक १९ मार्च, २००५.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: सा.आ.वि.क्र.वैखप्र-२०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०११
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: सा.आ.वि.क्र.वैखप्र-२०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक ९ डिसेंबर, २०११.

परिपत्रक

शासकीय कर्मचा-यांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या अनुज्ञेयतेची कमाल मर्यादा व मंजूरीचे अधिकारांबाबत शासन निर्णय क्र. वैखप्र-२०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०११ अन्वये सुधारित आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. सदर आदेशासोबत, शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांनी खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या गंभीर व विशिष्टोपचारावरील खर्चाची शासकीय रुग्णालयांप्रमाणे प्रतिपूर्ती अनुज्ञेयतेसाठी, शासन मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांची अद्ययावत यादी तसेच इंडियन कॅन्सर सोसायटीच्या महाराष्ट्रातील संलग्न असलेल्या संस्था / रुग्णालयांची यादी "परिशिष्ट-अ" म्हणून प्रसिध्द करण्यात आली. मात्र सदर आदेश निर्गमित झाल्यानंतर शासनाने अजून काही खाजगी रुग्णालयांना मान्यता दिलेली असून इंडियन कॅन्सर सोसायटीने देखील महाराष्ट्रातील संलग्न असलेल्या संस्था/ रुग्णालयांची अद्ययावत यादी शासनास उपलब्ध करून दिली आहे.

२. आता या परिपत्रकान्वये, शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांनी खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या गंभीर व विशिष्टोपचारावरील खर्चाची शासकीय रुग्णालयांप्रमाणे प्रतिपूर्ती अनुज्ञेयतेसाठी,

दि.३१.०७.२०१३ पर्यंत शासन मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांची तसेच इंडियन कॅन्सर सोसायटीच्या महाराष्ट्रातील संलग्न असलेल्या संस्था / रुग्णालयांची अद्ययावत यादी सोबत "परिशिष्ट-अ" म्हणून प्रसिध्द करण्यात येत आहे.

३. या संदर्भात स्पष्ट करण्यात येते की, या शासन परिपत्रकान्वये शासन मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांची, तसेच इंडियन कॅन्सर सोसायटीशी संलग्न असलेल्या महाराष्ट्रातील संस्था / रुग्णालयांची जोडलेली यादी ही सुलभ संदर्भासाठी जोडण्यात आली असून ही यादी वेळोवेळी अद्ययावत देखील केली जाणार आहे. यापूर्वी उपरोक्त संदर्भाकित क्र. ३ येथील शासन निर्णय , सार्वजनिक आरोग्य विभाग, दि. ९ डिसेंबर, २०११ अन्वये स्पष्ट केल्याप्रमाणे, केवळ सदर यादीत नाव समाविष्ट नाही या कारणास्तव शासन मान्यता मिळालेल्या खाजगी रुग्णालयातील वैद्यकीय उपचार वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी सरसकट नाकारणे योग्य होणार नाही. त्यामुळे सदर यादीत नाव समाविष्ट नसलेल्या शासन मान्यता प्राप्त खाजगी रुग्णालयातील व इंडियन कॅन्सर सोसायटीशी संलग्न असलेल्या महाराष्ट्रातील संस्था / रुग्णालयातील, वैद्यकीय खर्चाची देयके देखील प्रतिपूर्तीसाठी विचारात घ्यावीत.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३१०११११२८५६६४१७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Sul
Dnyandeo
L

Digitally signed by Sul
Dnyandeo L
DN: CN = Sul Dnyandeo L, C
= IN, S = Maharashtra, O =
Govt Of Maharashtra, OU =
Public Health Department
Date: 2013.10.11 15:44:08
+05'30'

(ज्ञा.ल.सुळ)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई

२. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई
३. मा. लोक आयुक्त / उप लोक आयुक्त, महाराष्ट्र, मुंबई
४. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई (दोन प्रती)
५. मा. मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव / सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. मुख्यमंत्र्याचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. सर्व मा. मंत्री व मा. राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
८. मा. मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
९. मा. राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१०. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (५ प्रती)
११. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई (५ प्रती)
१२. सेटलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लॅंड रेकॉर्ड्स, पुणे (२ प्रती)
१३. विभागीय आयुक्त (सर्व) (प्रत्येक २ प्रती)
१४. जिल्हाधिकारी (सर्व जिल्हे) (प्रत्येक २ प्रती)
१५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद (२ प्रती)
१९. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा व परीक्षा), मुंबई (२ प्रती)
२०. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा व परीक्षा), नागपूर (२ प्रती)
२१. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती)
२२. सह संचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती)
२३. सर्व कोषागार अधिकारी (प्रत्येकी ५ प्रती)
२४. संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई (१० प्रती)
२५. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई (१० प्रती)
२६. संचालक, आयुर्वेद, मुंबई (५ प्रती)
२७. संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई (१० प्रती)
२८. व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटिकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई (२ प्रती)
२९. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती)
३०. सह संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
३१. अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व)
३२. जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
३३. जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व)
३४. प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई
३५. प्रोथोनोटर व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई (५ प्रती)
३६. वित्त विभाग (कार्यासन सेवा-५), मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती)
३७. व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई (२ प्रती)
३८. सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई
३९. निवड नस्ती (राकावि-२), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

शासन परिपत्रक क्र.वैखप्र-२०१३/ प्र.क्र.२९१/ १३/राकावि-२,दि.१० ऑक्टोबर,२०१३ सोबतचे परिशिष्ट "अ"				
शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांनी खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या गंभीर व विशिष्टोपचारावरील खर्चावरील शासकीय रुग्णालयांप्रमाणे प्रतिपूर्ती अनुज्ञेयतेसाठी शासन मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयांची अद्ययावत यादी.				
अ.क्र.	आजाराचे नांव	शासन मान्य संस्थेचे नांव	संदर्भ	
१	हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया व हृदयावरील इतर शस्त्रक्रिया	१	सदर्न रेलवेज हेड क्वार्टर्स हॉस्पिटल,पेराम्बूर, मद्रास	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		२	स्त्रिश्चन मेडिकल कॉलेज अँड हॉस्पिटल, बेल्लोर	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		३	कस्तुरबा हॉस्पिटल,भोपाळ	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		४	श्री. चित्राई तिरुनल इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्सेस अँड टेक्नोलॉजी,त्रिवेंद्रम	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		५	जी.बी.पंत हॉस्पिटल, नवी दिल्ली	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		६	ऑल इंडिया इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्सेस,नवी दिल्ली	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		७	पोस्ट ग्रॅज्युएट इन्स्टिटयुट, चंदिगड	शा.नि. दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		८	एस.एस.के.एम.हॉस्पिटल, कलकत्ता	शा.नि. दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		९	के.एल.ई.एस.हॉस्पिटल अँड मेडिकल रिसर्च सेंटर, बेळगांव	शा.नि. दि.२९.५.२००६ व दि. १६.११.२०११
		१०	अपोलो हॉस्पिटल, हैद्राबाद	शा.नि. दि.१७.८.२००६ व दि. १६.११.२०११
		११	कृष्णा इन्स्टिटयुट ऑफ मेडिकल सायन्स, सिकंदराबाद	शा.नि. दि.१७.४.२००८ व दि. १६.११.२०११
		१२	जसलोक हॉस्पिटल,मुंबई	शा.नि. दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		१३	बॉम्बे हॉस्पिटल,मुंबई	शा.नि. दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		१४	के.ई.एम.रुग्णालय,मुंबई	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		१५	कंबाला हिल हॉस्पिटल अँड हार्ट इन्स्टिटयुट,मुंबई	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		१६	एशियन हार्ट इन्स्टिटयुट,बांद्रा,मुंबई	शा.नि.दि.१५.६.२००४, दि. १९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११

१७	व्होकार्ड (फॉर्टीस) हॉस्पिटल, मुंबई	शा.पु.दि.२३.५.२००५ व दि. १६.११.२०११
१८	बालाजी हॉस्पिटल, भायखळा, मुंबई	शा.नि.दि.५.६.२००६ व दि. १६.११.२०११
१९	लाईफ लाईन हार्ट इन्स्टिट्यूट अॅण्ड डायग्नोस्टिक सेंटर, मालाड, मुंबई	शा.नि.दि.१४.११.२००६ व दि. १६.११.२०११
२०	सुराणा सेटीया हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, सुमन नगर, चेंबुर, मुंबई	शा.नि.दि.७.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
२१	झायनोवा हार्ट केअर हॉस्पिटल, घाटकोपर (प), मुंबई ८६	शा.नि.दि.१८.५.२०११ व दि. १६.११.२०११
२२	शुश्रुषा हार्ट केअर सेंटर व स्पेशलिटी, नेरुळ, नवी मुंबई	शा.नि.दि.५.१०.२००७ व दि. १६.११.२०११
२३	पॅनासिया हॉस्पिटल, पनवेल मेडीकल रिसर्च सेंटर, १४१, साई आर्कड, मिशन कम्पाऊंड लाईन अली, पनवेल, नवीमुंबई	शा.नि.दि.२७.३.२०१२
२४	सुराणा हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, ओलॅम चर्चजवळ, मालाड, मुंबई	शा.नि.दि.८.९.२०११ व दि. १६.११.२०११
२५	रिध्दी विनायक क्रिटीकल केअर अॅण्ड कार्डियाक सेंटर एन.एल.हायस्कूल, एस.वि.रोड, मालाड (प), मुंबई-६४	शा.नि.दि.१६.१.२०१२
२६	शिरोडकर हॉस्पिटल, डॉबिवली	शा.नि.दि.१९.८.२००४ व दि. १६.११.२०११
२७	आबासाहेब उत्तमराव बेडसे लाईफ लाईन हॉस्पिटल, पनवेल, रायगड	शा.नि.दि.१२.८.२००८ व दि. १६.११.२०११
२८	एन.एम.वाडीया इन्स्टिट्यूट ऑफ कार्डिओलॉजी, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
२९	ग्रॅंड मेडिकल फाऊंडेशनचे रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
३०	डॉ. इनामदार हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.२१.६.२००१, शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
३१	दिनदयाळ नॅशनल हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.८.३.२००१, शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
३२	गिरीराज हॉस्पिटल अॅण्ड इन्सेटिव्ह केअर युनिट, बारामती, पुणे	शा.नि.दि. ४.७.२००३, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
३३	दिनानाथ मंगेशकर हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
३४	पुना हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११

३५	के.ई.एम.हास्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
३६	जहांगिर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.२९.८.२००६ व दि. १६.११.२०११
३७	पुना मेडीकल फाऊंडेशन ट्रस्ट, पुणे	शा.नि.दि.२७.४.१९८७ व दि. १६.११.२०११
३८	सहयात्री स्पेशलिटी हॉस्पिटल, एरंडवणा, पुणे	शा.नि.दि.७.१०.२००६ व दि. १६.११.२०११
३९	लोकमान्य मेडीकल फाऊंडेशन चिंचवड, पुणे	शा.नि.दि.२४.६.२०११
४०	प्रतिभा हॉस्पिटल अॅण्ड हार्ट केअर, सातारा	शा.नि.दि.२९.४.२००८ व दि. १६.११.२०११
४१	सरस्वती मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर	शा.नि.दि.१८.१.२००५, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
४२	महालक्ष्मी हृदयालय प्रा.लि.२०२१/ब, ई/वार्ड, ६ वी गल्ली, राजारामपूरी, कोल्हापूर	शा.नि.दि.१५.५.२०१०
४३	रामकृष्ण हॉस्पिटल, कोल्हापूर	शा.नि.दि.२.६.२००८ व दि. १६.११.२०११
४४	डॉ.कोले हार्ट इन्स्टिट्यूट अॅण्ड रिसर्च सेंटर, लि. (मल्टीस्पेशलिटी टर्शरी केअर हॉस्पिटल), आर.एस.नं. ४४/१, राष्ट्रीय महामार्ग क्र.४ लगत, उजळाईवाडी, कोल्हापूर-४१६००४	शा.नि.दि.३.१.२०१२
४५	श्री.सिध्दीविनायक हार्ट हॉस्पिटल, कार्डिओ व्हस्कुलर सेंटर, रेसिडेन्सी कॉलनी, शास्त्रीनगर, कोल्हापूर	शा.नि.दि. २१.३.२०१२
४६	डॉ.कासलीवाल मेडीकल केअर अॅण्ड रिसर्च फाऊंडेशन, सोलापूर	शा.नि.दि.२८.८.२००८ व दि. १६.११.२०११
४७	मार्कडेय सहकारी रुग्णालय अॅण्ड रिसर्च सेंटर लि. सोलापूर	शा.नि.दि.१८.२.२००९ व दि. १६.११.२०११
४८	आश्रिनी हॉस्पिटल, सोलापूर	शा.नि.दि.१८.४.२००७ व दि. १६.११.२०११
४९	बिस्ने हार्ट इन्स्टिट्यूट, सोलापूर	शा.नि.दि.२१.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
५०	डॉ.के.जी.देशपांडे मेमोरियल सेंटर, नागपूर	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
५१	सेंट्रल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्स, (सीम्स), नागपूर	शा.नि.दि.११.४.१९९१, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
५२	अवंती इन्स्टिट्यूट ऑफ कार्डिऑलॉजी, नागपूर	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११

५३	ऑरेंज सिटी हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च इन्स्टिट्यूट, नागपूर	शा.नि.दि.८.३.२००२, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
५४	स्पंदन हार्ट इन्स्टिट्यूट आणि रिसर्च सेंटर, नागपूर	शा.नि.दि.३०.४.२००३, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
५५	अर्नेजा हार्ट इन्स्टिट्यूट, नागपूर	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
५६	क्रिसेंट नर्सिंगहोम आणि इंटेन्सिव्ह कार्डियाक केअर युनिट, नागपूर	शा.नि.दि.२०.१.२००४, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
५७	व्होकार्डस हॉस्पिटल, नागपूर	शा.नि.दि.२३.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
५८	बिस्ने हार्ट क्लिनिक अॅण्ड हॉस्पिटल, नागपूर	शा.नि.दि.२१.३.२००५, दि.२३.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
५९	केअर हॉस्पिटल, नागपूर	शा.नि.दि.३०.३.२००७
६०	श्रीकृष्ण हृदयालय एवम क्रिटिकल केअर सेंटर, टिकले रोड, कॉंग्रेस नगर, स्केवर, धंतोली, नागपूर	शा.नि.दि.१९.०६.२०१२
६१	संजीवन मल्टीस्पेशलिटी अॅण्ड रिसर्च इन्स्टिट्यूट, रतनलाल प्लॉट, महादेव मंदिर रोड, यवतमाळ	शा.नि.दि.६.३.२०१२
६२	बगाडिया हॉस्पिटल, अकोला	शा.नि.दि.९.८.२००४ व दि. १६.११.२०११
६३	लक्ष हॉस्पिटल, ताकीया वॉर्ड, भंडारा.	शा.नि.दि. ८.४.२०११ व दि. १६.११.२०११
६४	चिमोटे हॉस्पिटल, अमरावती	शा.नि.दि.२०.१.२००७ व दि. १६.११.२०११
६५	संत अच्युत महाराज हार्ट हॉस्पिटल, अमरावती	शा.नि.दि.१२.८.२००८ व दि. १६.११.२०११
६६	पारश्री हॉस्पिटल, मस्जिद-इरिवन रोड, खापर्डे बगीचा, अमरावती	शा.नि.दि.१०.४.२०१२
६७	लध्दड हॉस्पिटल, वानखेडे लेआऊट, बुलढाणा	शा.नि.दि.२८.०८.२००९
६८	कमलनयन बजाज रुग्णालय, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
६९	काळवांडे हार्ट अॅण्ड च्सेस्ट हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.५.८.२००३ व दि. १६.११.२०११
७०	धूत हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.२३.५.२००५ व दि. १६.११.२०११
७१	माणिक हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर प्रा.लि. औरंगाबाद	शा.नि.दि.१६.८.२००८ व दि. १६.११.२०११
७२	रुबी हार्ट केअर सेंटर, औरंगाबाद	शा.नि.दि.९.३.२००७ व दि. १६.११.२०११

		७३	दहिफळे मेडिकल फाऊंडेशन ट्रस्ट, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		७४	सिग्मा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस प्रा.लि. रघुवीर नगर, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		७५	सुविधा कार्डियाक सेंटर प्रा.लि. शिवाजी नगर, नांदेड	शा.नि.दि.१६.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		७६	लोटस हॉस्पिटल, २ रा माळा, डॉक्टर्स प्लाझा, डॉ. लेन, नांदेड	शा.नि.दि.२८.८.२००९
		७७	व्होकार्ड हॉस्पिटल, वाणी हाऊस, वडाळा नाकाजवळ, मुंबई आग्रा रोड, नाशिक	शा.नि.दि.२०.७.२०११ व दि. १६.११.२०११
		७८	राजेबहादूर हार्ट फाॅंडेशन प्रा.लि. नाशिक	शा.नि.दि.२६.७.२००१, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		७९	हिलिंग टच ॲन्जिओग्राफी ॲण्ड कार्डिक सर्जरी सेंटर, नाशिक	शा.नि.दि.२०.११.२००१, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		८०	श्री.साईबाबा हार्ट इन्स्टिट्यूट ॲण्ड रिसर्च सेंटर, नाशिक	शा.नि.दि.६.४.२०११ व दि. १६.११.२०११
		८१	चोपडा मेडीकेअर ॲण्ड रिसर्च सेंटर प्रा.लि. कॅनडा कॉर्नर, नाशिक	शा.नि.दि.५.७.२०११ व दि. १६.११.२०११
		८२	जळगाव हार्ट इन्स्टिट्यूट लि.द्वारा संचालित इंडो अमेरिकन कार्डिओ व्हॅस्कुलर सेंटर, जळगांव	शा.नि.दि.२१.१.२००४, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		८३	गजानन हार्ट हॉस्पिटल, जळगाव	शा.नि.दि.२१.४.२०११ व दि. १६.११.२०११
		८४	संजीवन हार्ट हॉस्पिटल, जळगांव	शा.नि.दि.७.३.२००८ व दि. १६.११.२०११
		८५	गणपती हॉस्पिटल, नॅशनल हायवे क्र.६, विद्यानगर, जळगांव	शा.नि.दि.२१.४.२०११ व दि. १६.११.२०११
		८६	नोबेल हॉस्पिटल ॲण्ड रिसर्च सेंटर, अहमदनगर	शा.नि.दि.१६.९.२००८ व दि. १६.११.२०११
		८७	आनंद ऋषिजी हॉस्पिटल आणि मेडीकल रिसर्च सेंटर, अहमदनगर	शा.नि.दि.२२.६.२००५
२	मुत्रपिंड प्रतिरोपण	१	द्विक्शन मेडिकल कॉलेज ॲण्ड हॉस्पिटल, बेल्लोर	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		२	ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्स, नवी दिल्ली	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		३	पोस्ट ग्रॅज्युएट इन्स्टिट्यूट, चंदिगड	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		४	अपोलो हॉस्पिटल, हैद्राबाद	शा.नि.दि.१७.८.२००६ व दि. १६.११.२०११

५	कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, सिकंदराबाद	शा.नि.दि.१७.४.२००८ व दि. १६.११.२०११
६	जसलोक हॉस्पिटल, मुंबई	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
७	सुराणा सेटीया हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, सुमन नगर, चेंबूर, मुंबई	शा.नि.दि.७.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
८	आर.जी.स्टोन युरॉलॉजिकल इन्स्टिट्यूट, मुंबई	शा.नि.दि.२६.१०.२००५ व दि. १६.११.२०११
९	ग्रॅन्ट मेडिकल फाउंडेशनचे रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५, दि.०८.०२.२००७ व दि. १६.११.२०११
१०	अ.एम.ए.आय.चॅरिटेबल ट्रस्ट चे एस हॉस्पिटल (मल्टीस्पेशलिटी केअर), पुणे (जुने नाव : इन्स्टिट्यूट ऑफ युरॉलॉजी, पुणे, शा. नि. दि. २१ ऑक्टोबर २०१०, १९/०३/२००५)	शा.नि.दि.१६.११.२०११
११	के.ई.एम.रुग्णालय,पुणे	शा.नि.दि.१२.५.२००४, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१२	पुना हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि.दि.१२.५.२००४, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१३	सह्याद्री स्पेशलिटी हॉस्पिटल, एरंडवणा, पुणे	शा.नि.दि.७.१०.२००६ व दि. १६.११.२०११
१४	जहांगीर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.४.६.२००५ व दि. १६.११.२०११
१५	सोलापूर किडनी केअर सेंटर अॅण्ड रिसर्च सेंटर, सोलापूर	शा.नि.दि.१७.२.२०००, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१६	डॉ. राघोजी किडनी हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर प्रा.लि. सोलापूर	शा.नि.दि.६.५.२००४, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१७	अश्विनी सहकारी रुग्णालय अॅण्ड रिसर्च सेंटर, सोलापूर	शा.नि.दि.१८.४.२००७ व दि. १६.११.२०११
१८	डॉ. कासलीवाल मेडीकल केअर अॅण्ड रिसर्च फाउंडेशन, सोलापूर	शा.नि.दि.२८.८.२००८ व दि. १६.११.२०११
१९	मल्लिकार्जुन हेल्थ केअर अॅण्ड रिसर्च सेंटर, सोलापूर	शा.नि.दि.१६.४.२००८
२०	पद्मश्री डॉ.डी.वाय.पाटील हॉस्पिटल व रिसर्च सेंटर, कदम वाडी, कोल्हापूर-३	शा.नि.दि.१८.२.२००९ व दि. १६.११.२०११
२१	क्रिसेंट नर्सिंग होम आणि इंटेन्सिव्ह कार्डियाक केअर युनिट, नागपूर	शा.नि.दि.२०.१.२००४, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११

		२२	राधिकाबाई मेघे मेमोरियल मेडिकल ट्रस्ट, जवाहरलाल नेहरू वैद्यकीय महाविद्यालय व आचार्य विनोबा भावे ग्रामीण रुग्णालय, वर्धा	शा.नि.दि.२९.९.२००२, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		२३	यशोदा हॉस्पिटल, डॉ.लेन मार्ग, नांदेड	शा.नि.दि.२६.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		२४	लक्ष हॉस्पिटल, ताकिया वॉर्ड, भंडारा	शा.नि.दि.८.४.२०११ व दि. १६.११.२०११
		२५	चिमोटे हॉस्पिटल, अमरावती	शा.नि.दि.२०.१.२००७ व दि. १६.११.२०११
		२६	माणिक हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर प्रा.लि. औरंगाबाद	शा.नि.दि.१६.९.२००८ व दि. १६.११.२०११
		२७	धूत हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१०.५.२००२ व दि. १६.११.२०११
		२८	कमलनयन बजाज रुग्णालय, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१८.६.२००१, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		२९	सुमनांजली नर्सिंग होम, सिडको, औरंगाबाद	शा.नि.दि.०१.०१.२००९
		३०	ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटर सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.११.८.२००९ व दि. १६.११.२०११
		३१	व्होकार्ड हॉस्पिटल, वाणी हाऊस, वडाळा नाकाजवळ, मुंबई आग्रा रोड, नाशिक	शा.नि.दि.२.११.२०११ व दि. १६.११.२०११
		३२	सह्याद्री हेल्थ केअर प्रा.लि. नाशिक	शा.नि.दि.२६.५.२०११ व दि. १६.११.२०११
३	रक्ताचा कर्करोग व इतर कर्करोग	१	कॅन्सर इन्स्टिट्यूट अडयार, मद्रास	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		२	कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, सिकंदराबाद	शा.नि.दि.१७.४.२००८ व दि. १६.११.२०११
		३	अपोलो हॉस्पिटल, हैद्राबाद	शा.नि.दि.१७.८.२००६ व दि. १६.११.२०११
		४	टाटा मेमोरीयल हॉस्पिटल, मुंबई	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		५	बालाभाई नानावटी रुग्णालय, मुंबई	शा.नि.दि.१.९.१९८७, शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		६	ग्लोबल ५ हेल्थ केअर, डी.२, आदिती अपार्टमेंट, मॅन रोड, सेक्टर-९, वाशी, नवी मुंबई	शा.नि.दि.२१.३.२०१२
		७	बी.के.एल. वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता.चिपळूण, रत्नागिरी	शा.नि.दि.१६.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		८	शिरोडकर हॉस्पिटल, डॉ.बिबली	शा.नि.दि.१९.८.२००४ व दि. १६.११.२०११
		९	दिनदयाळ नॅशनल हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११

१०	दिनानाथ मंगेशकर हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
११	सह्याद्री स्पेशालिटी हॉस्पिटल एरंडवणे, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१२	ग्रॅंड मेडिकल फाऊंडेशनचे रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे	शा.नि.दि.८.२.२००७ व दि. १६.११.२०११
१३	श्री. सिध्देश्वर कॅन्सर हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, सोलापूर	शा.नि.दि.१९.१९८७, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१४	अश्विनी रुरल कॅन्सर रिसर्च अॅण्ड रिलीफ सोसायटी, बार्शी, जि. सोलापूर	शा.नि.दि.१९.१९८७, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१५	अश्विनी हॉस्पिटल, संग्राम नगर, अकलूज, सोलापूर	शा.नि.दि.२८.३.२०११ व दि. १६.११.२०११
१६	लोटस हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर	शा.नि.दि.३०.८.२००६ व दि. १६.११.२०११
१७	पद्मश्री डॉ.डी.वाय. पाटील हॉस्पिटल व रिसर्च सेंटर, कदम वाडी, कोल्हापूर-३	शा.नि.दि.१८.२.२००९ व दि. १६.११.२०११
१८	कॅन्सर रिलीफ सोसायटी, नागपूर	शा.नि.दि.१९.१९८७, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१९	हेमोटॉलॉजी क्लिनिक, प्रयोगशाळा व रुग्णालय, नागपूर	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
२०	कोलंबिया हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, धंतोली, नागपूर	शा.नि.दि.२.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
२१	आशा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्स अॅण्ड रिसर्च सेंटर प्रा.लि. कामठी, नागपूर	शा.नि.दि.१९.५.२०११ व दि. १६.११.२०११
२२	डॉ.स्मिता गुप्ते, कॅन्सर क्लिनिक, २०८ श्रीवर्धन कॉम्प्लेक्स, पंचशील चौक बिग बझारच्या बाजूला वर्धा रोड, रामदासपेठ, नागपूर	शा.नि.दि.६.३.२०१२
२३	संत तुकाराम मेडिकल रिसर्च सेंटर, महर्षी दयानंद मार्ग, अकोला	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
२४	बगाडीया हॉस्पिटल, अकोला	शा.नि.दि.०९.०८.२००४, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
२५	बेलोकार हॉस्पिटल, विजय कॉलनी, अमरावती	शा.नि.दि.१८.५.२०११ व दि. १६.११.२०११
२६	चिमोटे हॉस्पिटल, अमरावती	शा.नि.दि.२०.१.२००७ व दि. १६.११.२०११
२७	राधिकाबाई मेघे मेमोरियल मेडिकल ट्रस्ट जवाहरलाल नेहरू वैद्यकीय महाविद्यालय व आचार्य विनोबा भावे ग्रामीण रुग्णालय, वर्धा	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११

२८	शेठ नंदलाल धुत रुग्णालय, औरंगाबाद	शा.नि.दि.२१.१२.२००७, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
२९	डॉ. रविंद्र कोडलीकर हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
३०	काळबांडे हार्ट अँड च्हेस्ट हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.५.८.२००३, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
३१	दौलत मेमोरियल हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.५.८.२००३, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
३२	माणिक हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर प्रा.लि. औरंगाबाद	शा.नि.दि.१६.९.२००८
३३	सिग्मा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस प्रा.लि. रघुवीर नगर, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
३४	दहिफळे मेडीकल फाऊंडेशन टस्ट, औरंगाबाद यांचे दहीफळे हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
३५	सुमनांजली नर्सिंग होम, सिडको, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१.१.२००९
३६	श्रेया हॉस्पिटल, केज, जि. बीड	शा.नि.दि.८.१.२००७ व दि. १६.११.२०११
३७	यशोदा हॉस्पिटल, डॉ.लेन मार्ग, नांदेड	शा.नि.दि.२६.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
३८	उध्दव मेमोरियल इन्स्टिट्यूट, नाशिक	शा.नि.दि.५.१०.२००१, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
३९	क्युरी मानवता कॅन्सर सेंटर, महामार्ग बस स्टॅंड समोर, नाशिक	शा.नि.दि.२८.८.२००९
४०	ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अँड रिसर्च सेंटर्स सुपरस्पेशॅलिटि हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.११.८.२००९ व दि. १६.११.२०११
४१	सुश्रुत हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.१७.८.२००६ व दि. १६.११.२०११
४२	सुंदराबाई गोवर्धनदास समसुखा कॅन्सर हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.१७.९.२००७ व दि. १६.११.२०११
४३	सुयश मेडीकल फाऊंडेशन प्रा.लि. सुयश हॉस्पिटल, मुंबई नाका, नाशिक	शा.नि.दि.२४.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
४४	संजीवन मल्टीस्पेशॅलिटि अँड रिसर्च इन्स्टिट्यूट, रतनलाल फ्लॉट, महादेव मंदिर रोड, यवतमाळ ४४५००९	शा.नि.दि.६.३.२०१२
४५	इंडियन कॅन्सर इन्स्टिट्यूटच्या महाराष्ट्रातील संलग्न असलेल्या संस्था (दि.३१ जुलै, २०१३ ची स्थिती)	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११

i) ऑस्टोमी असोसिएशन ऑफ इंडिया, परेल, मुंबई	
ii) हरकिशनदास हॉस्पिटल, मुंबई	
iii) कौशल्य मेडीकल फाऊंडेशन, पाचपाखाडी, ठाणे	
iv) भक्ती वेदांत हॉस्पिटल, मिरा रोड, ठाणे	
v) साधु वासवानी मिशन मेडिकल कॉम्प्लेक्स इनलॅक्स अॅण्ड बुधराणी हॉस्पिटल अॅण्ड एमएनबी कॅन्सर इन्स्टिट्यूट कोरेगांव पार्क, पुणे	
vi) इंद्रायणी हॉस्पिटल, आळंदी, पुणे	
vii) लोकमान्य मेडीकल फाऊंडेशन, चिंचवड, पुणे	शा.नि.दि.२४.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
viii) जहांगीर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.२९.८.२००६ व दि. १६.११.२०११
ix) ग्रॅन्ट मेडिकल फाऊंडेशनचे रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे	दि.०८.०२.२००७
x) के.ई.एम. हॉस्पिटल, पुणे	
xi) गॅलेक्सी केअर लेप्रोस्कोपी इन्स्टिट्यूट, कर्वे रोड, पुणे	
xii) चैतन्य हॉस्पिटल नियर चिंचवडगांव पोलिस स्टेशन, पुणे	
xiii) श्रीसिध्दीविनायक गणपती कॅन्सर हॉस्पिटल संजीवन मेडिकल फाऊंडेशन, मिरज, सांगली	
xiv) वॉनलेस हॉस्पिटल, मिरज, सांगली	
xv) महात्मा गांधी कॅन्सर हॉस्पिटल, मिरज, सांगली	
xvi) भारती विद्यापीठ डिन्ड युनिव्हर्सिटी मेडिकल कॉलेज अॅण्ड हॉस्पिटल, सांगली	
xvii) कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस डिन्ड युनिव्हर्सिटी, कराड, सातारा	
xviii) श्री. सिध्देश्वर कॅन्सर हॉस्पिटल	
xix) छत्रपती शाहू कॅन्सर रिसर्च फाऊंडेशन, कोल्हापूर	
xx) कोल्हापूर कॅन्सर सेंटर प्रा.लि., कोल्हापूर	
xxi) शताब्दी सुपर स्पेशालिटी हॉस्पिटल ऑफ सहयादी सेवा हेल्थ केअर प्रा.लि., नाशिक	
xxii) वसंतराव आर. नगरकर मेडिकल फाऊंडेशन क्युरी मानवता कॅन्सर सेंटर, नाशिक	
xxiii) लोटस इन्स्टिट्यूट ऑफ हेमेटोलॉजी अॅण्ड ऑकोलॉजी, नाशिक	
xxiv) सुयश मेडिकल एज्युकेशन अॅन्ड रिसर्च सेंटर, सुयश हॉस्पिटल, नाशिक	
xxv) सुखदेव महिपाल मोरे पाटील प्रतिष्ठान,	

		नाशिक	
		xxvi) प्रवरा हॉस्पिटल, लोणी, अहमदनगर	
		xxvii) योगेश रुरल कॅन्सर रिसर्च अॅण्ड रिलिफ सोसायटीज, गरुड हॉस्पिटल कॅन्सर सेंटर, सावेडी रोड, अहमदनगर	
		xxviii) शिवपार्वती मेडिकल प्रतिष्ठान्स लोकमान्य हॉस्पिटल, धुळे	
		xxix) कादरी हॉस्पिटल कॅन्सर सर्जिकल अॅण्ड आय हॉस्पिटल, स्टेशनरोड, धुळे	
		xxx) कुलकर्णी कॅन्सर हॉस्पिटल, औरंगाबाद	
		xxxi) एन.के.पी.साळवे इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस अॅण्ड लता मंगेशकर हॉस्पिटल, नागपूर	
		xxxii) बी.के.एल.वालावलकर हॉस्पिटल डायग्नोस्टिक अॅण्ड रिसर्च सेंटर, चिपळूण, रत्नागिरी	
४	लहान मुलांचे आजार	१ बाई जेरबाई वाडीया मुलांचे रुग्णालय, मुंबई	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		२ डॉ.कासलीवाल मेडीकल केअर अॅण्ड रिसर्च फाऊंडेशन, सोलापूर	शा.नि.दि.२८.८.२००८ व दि. १६.११.२०११
		३ भारती विद्यापीठ अभिमत विश्वविद्यालय, वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, सांगली	शा.नि.दि.१६.९.२०११ व दि. १६.११.२०११
		४ संजिवन इन्टेन्सिव्ह केअर युनिट प्रा.लि. नगरपालिका शॉपिंग सेंटरच्या समोर, सदर बाजार, सातारा-४१५००१.	शा.नि.दि.२३.८.२०११ व दि. १६.११.२०११
		५ दौलत मेमोरियल हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.०५.०८.२००३, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
५	ऑर्थोपेडीक उपचार	१ कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, सिकंदराबाद	शा.नि.दि.१७.४.२००८ व दि. १६.११.२०११
		२ ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ फिजीकल मेडीसीन अॅण्ड रिहॅबिलिटेशन, महालक्ष्मी, मुंबई	शा.नि.दि.०५.०७.१९८५, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		३ बालाजी हॉस्पिटल, भायखळा, मुंबई	शा.नि.दि.५.६.२००६ व दि. १६.११.२०११
		४ व्होकार्ड हॉस्पिटल, मुंबई (जुने नाव) फोर्टीस हॉस्पिटल लि., मुलुंड, मुंबई (नवीन नाव)	शा.नि.दि.२७.७.२००६ व दि. १६.११.२०११
		५ लाईफ लाईन हार्ट इन्स्टिट्यूट अॅण्ड डायग्नोस्टिक सेंटर, मालाड, मुंबई	शा.नि.दि.१४.११.२००६ व दि. १६.११.२०११

६	ऑर्थोपेडीक हॉस्पिटल, महालक्ष्मी, मुंबई (जुने नाव) चिल्ड्रेन्स ऑर्थोपेडिक हॉस्पिटल, महालक्ष्मी, मुंबई (नवीन नाव)	शा.नि.दि.२५.०८.१९७१, दि.१५.०४.१९९९, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
७	सुराणा सेठीया हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, सुमन नगर, चेंबूर, मुंबई	शा.नि.दि. ७.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
८	सुराणा हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, ओल्म चर्च जवळ, मालाड, मुंबई	शा.नि.दि.८.९.२०११ व दि. १६.११.२०११
९	रिध्दी विनायक क्रिटीकल केअर अॅण्ड कार्डियाक सेंटर एन.एल. हायस्कूल, एस.वि.रोड, मालाड (प), मुंबई - ६४	शा.नि.दि.१६.१.२०१२
१०	ग्लोबल ५ हेल्थ केअर, डी.२, आदिती अपार्टमेंट मेन रोड, सेक्टर-९, वाशी, नवी मुंबई	शा.नि.दि.२१.३.२०१२
११	पॅनासिया हॉस्पिटल, पनवेल मेडीकल रिसर्च सेंटर, १४१, साई आर्कड, मिशन कॅम्पाऊंड लाईन अली, पनवेल नवी मुंबई	शा.नि.दि.२७.३.२०१२
१२	बी.के.एल. वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता.चिपळूण जि.रत्नागिरी	शा.नि.दि.१६.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
१३	देसाई अॅक्सीडेंट अॅण्ड जनरल हॉस्पिटल, भोसरी, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१४	ग्रॅन्ट मेडीकल फाऊंडेशनचे रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे	शा.नि.दि.१९.३.२००५, दि.०८.०२.२००७ व दि. १६.११.२०११
१५	सुश्रुत मेडिकल केअर अॅन्ड रिसर्च हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.१३.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१६	लुंकड हॉस्पिटल, दापोडी, पुणे-१२	शा.नि.दि.२३.१०.२००८ व दि. १६.११.२०११
१७	कर्णे हॉस्पिटल प्रा.लि., सातारा रोड, पुणे	शा.नि.दि.८.२.२००२, दि.२.१.२००८ व दि. १६.११.२०११
१८	जहांगिर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.४.६.२००५ व दि. १६.११.२०११
१९	लोकमान्य मेडीकल फाऊंडेशन चिंचवड, पुणे	शा.नि.दि.२४.६.२०११
२०	कोल्हापूर इन्स्टिट्युट ऑफ ऑर्थोपेडिक अॅण्ड ट्रॉमा, कोल्हापूर	शा.नि.दि.१६.९.२००८ व दि. १६.११.२०११
२१	लोटस हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर	शा.नि.दि.३०.८.२००६ व दि. १६.११.२०११
२२	डॉ. अशोक पाटील क्लिनिक, सांगली	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
२३	डॉ. पी. बी. मगदूम ऑर्थोपेडीक सर्जन ट्रॉमा केर हॉस्पिटल, मिरज, जि. सांगली	शा.नि.दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११

२४	आदित्य बर्नस अॅक्सीडेंट अॅण्ड प्लास्टिक सर्जरी हॉस्पिटल, सांगली	शा.नि.दि.१७.५.२००५
२५	म्हशाळकर शिंदे ऑर्थोपेडीक सेंटर अॅण्ड अॅक्सीडेंट सेंटर, सांगली	शा.नि.दि.०७.०२.२००९, दि.१९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
२६	श्रध्दा सर्जिकल अॅण्ड अॅक्सीडेंट हॉस्पिटल, सांगली	शा.नि.दि.२२.११.२००५ व दि. १६.११.२०११
२७	लोकनेते राजारामबापू पाटील हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, इस्लामपूर, सांगली	शा.नि.दि.२७.७.२००६ व दि. १६.११.२०११
२८	डॉ.कासलीवाल मेडीकल केअर अॅण्ड रिसर्च फाऊंडेशन, सोलापूर	शा.नि.दि.२८.८.२००८ व दि. १६.११.२०११
२९	मल्लिकार्जुन हेल्थ केअर अॅण्ड रिसर्च सेंटर, सोलापूर	शा.नि.दि.१६.४.२००८
३०	संजीवन इन्टेसिव्ह केअर युनिट प्रा.लि. नगरपालीका शॉपिंग सेंटरच्या समोर, सदर बाजार, सातारा	शा.नि.दि.२३.०८.२०११ व दि. १६.११.२०११
३१	सिटी मेडीकल सेंटर, शनिवार पेठ, जि. सातारा	शा.नि.दि.६.०७.२०११ व दि. १६.११.२०११
३२	क्रिटी केअर सेंटर, २८, कल्याणी इस्टेट, जिल्हा परिषदेसमोर, सातारा	शा.नि.दि.६.०३.२०१२
३३	शुअरटेक अपोलो मेडिकल सेंटर, नागपूर	शा.नि.दि.१९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
३४	बेलोकार हॉस्पिटल, विजय कॉलनी, अमरावती	शा.नि.दि. १८.०५.२०११ व दि. १६.११.२०११
३५	लक्ष हॉस्पिटल, ताकीया वॉर्ड, भंडारा	शा.नि.दि. ८.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
३६	विदर्भ हॉस्पिटल, मुर्तिजापूर रोड, अकोला	शा.नि.दि.६.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
३७	दहिफळे मेडीकल फाऊंडेशन ट्रस्ट, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.०६.२०११ व दि. १६.११.२०११
३८	डॉ. पटवर्धन हॉस्पिटल, बन्सीलाल नगर, स्टेशन रोड, औरंगाबाद	शा.नि.दि. २९.०९.२०११ व दि. १६.११.२०११
३९	जोशी हॉस्पिटल, वरद गणेश मंदिरासमोर, समर्थ नगर, औरंगाबाद	शा.नि.दि. २०.०९.२०११ व दि. १६.११.२०११
४०	सुमनांजली नर्सिंग होम, सिडको, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१.१.२००९
४१	लोटस हॉस्पिटल, २ मजला, डॉक्टरसं लेन, नांदेड	शा.नि.दि. २८.०८.२००९
४२	लातूर मेडिकल फाऊंडेशन प्रा.लि. सुश्रुत ऑर्थोपेडीक सेंटर, लातूर	शा.नि.दि. २०.०९.२००७ व दि. १६.११.२०११
४३	ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटरसं सुपरस्पेशलिटी हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि. ११.०८.२००९ व दि. १६.११.२०११
४४	सुयश मेडिकल फाऊंडेशन प्रा.लि. सुयश हॉस्पिटल, मुंबई नाका, नाशिक	शा.नि.दि. २४.०६.२०११ व दि. १६.११.२०११

		४५	सहयात्री हेल्थ केअर प्रा.लि नाशिक यांचे शताब्दी सुपरस्पेशलिटी हॉस्पिटल, मुंबई नाका, नाशिक	शा.नि.दि. २६.०५.२०११ व दि. १६.११.२०११
		४६	व्होकार्ड हॉस्पिटल, वाणी हाऊस, वडाळा नाकाजवळ मुंबई आग्रा रोड, नाशिक	शा.नि.दि. २.११.२०११ व दि. १६.११.२०११
		४७	बालाजी ऑक्सिडेंट हॉस्पिटल, मालेगांव, नाशिक	शा.नि.दि. १८.०५.२०११ व दि. १६.११.२०११
		४८	डॉ. पिंप्रीकर हॉस्पिटल, गोविंद नगर, चौक नं.-५, प्रकाश हॉटेलच्या मागे, मुंबई नाका, नाशिक	शा.नि.दि. ३.१२.२०११
		४९	आनंदऋषिजी हॉस्पिटल आणि मेडिकल रिसर्च सेंटर, अहमदनगर	शा.नि.दि. २२.०६.२००५ व दि. १६.११.२०११
		५०	नोबल हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, अहमदनगर	शा.नि.दि. १६.०९.२००८ व दि. १६.११.२०११
		५१	खडके हॉस्पिटल व हेल्थ केअर प्रा.लि., भास्कर मार्केटजवळ, एम.जे. कॉलेज रोड, जळगांव	शा.नि.दि. २०.०७.२०११ व दि. १६.११.२०११
		५२	डॉ. विपुल बाफना निरामय हॉस्पिटल, परोळा रोड, धुळे	शा.नि.दि. २७.०५.२०११ व दि. १६.११.२०११
		५३	कोचर्स हॉस्पिटल, आकाशवाणी चौक, जळगांव	शा.नि.दि. ३०.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
६	मधुमेह	१	एस. एल. रहेजा रुग्णालय, माहिम, मुंबई	शा.नि.दि. ०४.०२.१९८६, दि. १९.३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		२	मल्लिकार्जुन हेल्थ केअर अँड रिसर्च सेंटर, सोलापुर	शा.नि.दि. १६.४.२००८
७	मणक्याचे विकार खुब्याचे विकार, वेदनायुक्त सांध्याचे विकार व ते बदलण्याची शक्ती, दुर्बिणीद्वारे गुडच्याच्या विकाराचे निदान व उपचार	१	बालाजी हॉस्पिटल, भायखळा, मुंबई	शा.नि.दि. ५.०६.२००६ व दि. १६.११.२०११
		२	व्होकार्ड हॉस्पिटल, मुंबई (जुने नाव) फोर्टीस हॉस्पिटल लि., मुलुंड, मुंबई (नवीन नाव)	शा.नि.दि. २७.७.२००६ व दि. १६.११.२०११
		३	डॉ.आर.एन.पाटील, सुरज न्युरोलॉजिकल अँड मल्टी स्पेशलिटी हॉस्पिटल, नवी मुंबई	शा.नि.दि. १.१२.२००६ व दि. १६.११.२०११
		४	पॅनासिया हॉस्पिटल, पनवेल मेडिकल रिसर्च सेंटर, १४१ साई आर्केड, मिशन कम्पाऊंड, लाईन अली, पनवेल, नवी मुंबई	शा.नि.दि. २७.०३.२०१२
		५	बी. के. एल. वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता. चिपळूण, जि. रत्नागिरी	शा.नि.दि. १६.०६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		६	संचेती इन्स्टिट्यूट ऑफ ऑर्थोपेडीक रिहॅबिलिटेशन, पुणे	शा.नि.दि. १५.०७.१९८६, दि. १९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		७	सुश्रुत मेडिकल केअर अँड रिसर्च सोसायटीचे हर्डीकर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि. २२.१२.१९९३ व दि. १६.११.२०११
		८	पुना हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि.दि. १२.०५.२००४, दि. १९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११

९	साईनाथ ऑर्थोपेडिक हॉस्पिटल, भोसरी, पुणे	शा.नि.दि.३.०७.२००४, दि.१९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१०	कर्ण हॉस्पिटल प्रा.लि., सातारा रोड, पुणे	शा.नि.दि.८.०२.२००२, दि. ०२.०१.२००८ व दि. १६.११.२०११
११	महशाळकर शिंदे ऑर्थोपेडिक सेंटर अँड अँक्सीडेंट सेंटर, सांगली	शा.नि.दि.१९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१२	लोकनेते राजारामबापू पाटील हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, इस्लामपूर, सांगली	शा.नि.दि.२७.०७.२००६ व दि. १६.११.२०११
१३	स्वास्थ्ययोग प्रतिष्ठान चॅरिटेबल ट्रस्ट फॅक्चर अँड ऑर्थोपेडिक हॉस्पिटल, मिरज	शा.नि.दि.१९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१४	कोल्हापूर इन्स्टिट्यूट ऑफ ऑर्थोपेडिक अँड ट्रामा, कोल्हापूर	शा.नि.दि.१६.०९.२००८ व दि. १६.११.२०११
१५	पद्मश्री डॉ.डि.वाय. पाटील हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, कदम वाडी, कोल्हापूर-३	शा.नि.दि.१८.०२.२००९ व दि. १६.११.२०११
१६	सुश्रुत हॉस्पिटल, फलटन, सातारा	शा.नि.दि.३.०६.२००८ व दि. १६.११.२०११
१७	बळवंत इन्स्टिट्यूट ऑफ न्युरोसर्जरी अँड इन्टेन्सिव ट्रामा केअर, सोलापूर	शा.नि.दि.२९.०७.२००८ व दि. १६.११.२०११
१८	ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अँड रिसर्च सेंटरस सुपरस्पेशलिटी हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.११.०८.२००९ व दि. १६.११.२०११
१९	लाईफ केअर हॉस्पिटल, मुंबई-आग्रा हायवे, नाशिक	शा.नि.दि.२७.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
२०	सहयद्री हेल्थ केअर प्रा.लि नाशिक यांचे शताब्दी सुपरस्पेशलिटी हॉस्पिटल, मुंबई नाका, नाशिक	शा.नि.दि.२६.०५.२०११ व दि. १६.११.२०११
२१	व्होकार्ड हॉस्पिटल, वाणी हाऊस, वडाळा नाकाजवळ मुंबई आग्रा रोड, नाशिक	शा.नि.दि.२.११.२०११ व दि. १६.११.२०११
२२	कोचर्स हॉस्पिटल, आकाशवाणी चौक, जळगांव	शा.नि.दि.३०.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
२३	सुश्रुत हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, नागपूर	शा.नि.दि.२१.०६.२००१, दि.१९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
२४	विदर्भ हॉस्पिटल, मुर्तिजापूर रोड, अकोला	शा.नि.दि.६.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
२५	यशोदा हॉस्पिटल, डॉ.लेन मार्ग, नांदेड	शा.नि.दि.२६.०५.२०११ व दि. १६.११.२०११
२६	श्रेया हॉस्पिटल, केज, जि. बीड	शा.नि.दि.८.०२.२००८ व दि. १६.११.२०११
२७	लातूर मेडिकल फाऊंडेशन प्रा.लि. सुश्रुत ऑर्थोपेडिक सेंटर, लातूर	शा.नि.दि. २०.०१.२००७ व दि. १६.११.२०११

८	कॉम्प्युटराईज्ड रेस्टींग इलेक्ट्रो कार्डिओग्राम, कॉम्प्युटराईज्ड ट्रेडमील स्ट्रेस टेस्ट, व्हेक्टीरोकार, कलर डॉपलर, एको कार्डीग्राम, परमनन्ट पेसमेकर, अंनलायसेस, अंबुलेटरी व्होल्टर मॉनिटरिंग	१	ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अँड रिसर्च सेंटरस सुपरस्पेशलिटी हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.११.०८.२००९ व दि. १६.११.२०११
९	पोलीओ अस्थिव्यंगोपचार	१	ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ फिजीकल मेडिसीन अँड रिहॅबिलिटेसन सेंटर, महालक्ष्मी, मुंबई	शा.नि.दि.१९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		२	कर्णे हॉस्पिटल प्रा.लि., सातारा रोड, पुणे	शा.नि.दि.८.०२.२००२ व दि. १६.११.२०११
१०	मेंदुवरील शस्त्रक्रिया व उपचार	१	अपोलो हॉस्पिटल, हैद्राबाद	शा.नि.दि.१७.०८.२००६ व दि. १६.११.२०११
		२	कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, सिकंदराबाद	शा.नि.दि.१७.०४.२००८ व दि. १६.११.२०११
		३	लाईफ लाईन हार्ट इन्स्टिट्यूट अँड डायग्नोस्टिक सेंटर, मालाड, मुंबई	शा.नि.दि.१४.११.२००६ व दि. १६.११.२०११
		४	डॉ.आर.एन.पाटील, सुरज न्युरोलॉजिकल अँड मल्टी स्पेशलिटी हॉस्पिटल, नवी मुंबई	शा.नि.दि. १.१२.२००६ व दि. १६.११.२०११
		५	पॅनासिया हॉस्पिटल, पनवेल मेडिकल रिसर्च सेंटर, १४१ साई आर्केड, मिशन कम्पाऊंड, लाईन अली, पनवेल, नवी मुंबई	शा.नि.दि. २७.०३.२०१२
		६	व्होकार्ड हॉस्पिटल, मुंबई (जुने नाव) फोर्टीस हॉस्पिटल लि., मुलुंड, मुंबई (नवीन नाव)	शा.नि.दि.२७.७.२००६ व दि. १६.११.२०११
		७	सुराणा सेठीया हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, सुमन नगर, चेंबूर, मुंबई	शा.नि.दि.७.०६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		८	झायनोवा हार्ट केअर हॉस्पिटल, घाटकोपर, मुंबई	शा.नि.दि.१८.०५.२०११
		९	बालाजी हॉस्पिटल, भायखळा, मुंबई	शा.नि.दि.५.०६.२००६
		१०	सुराणा हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, ओलॅम चर्चजवळ, मालाड, मुंबई	शा.नि.दि.८.०९.२०११
		११	शिरोडकर हॉस्पिटल ट्रस्ट, डोंबिवली	शा.नि.दि.१९.०८.२००४ व दि. १६.११.२०११
		१२	आबासाहेब उत्तमराव बेडसे लाईफ लाईन हॉस्पिटल, पनवेल, रायगड	शा.नि.दि.१२.०८.२००८ व दि. १६.११.२०११
		१३	बी. के. एल. वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता. चिपळूण, जि. रत्नागिरी	शा.नि.दि. १६.०६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		१४	पुणे इन्स्टिट्यूट ऑफ युरोलॉजी, पुणे	शा.नि.दि.१९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११

१५	पुना हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, पुणे	शा.नि.दि.१२.०५.२००४, दि. १९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१६	देसाई ऑक्सिडेंट अँड जनरल हॉस्पिटल, भोसरी, पुणे	शा.नि.दि.१.०८.२००४, दि. १९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
१७	सहयाद्री स्पेशालिटी हॉस्पिटल, एरंडवणे, पुणे	शा.नि.दि.७.१०.२००६ व दि. १६.११.२०११
१८	जहाँगीर हॉस्पिटल, पुणे	शा.नि.दि.४.०६.२००५ व दि. १६.११.२०११
१९	ग्रँट मेडिकल फाऊंडेशनचे रुबी हॉल क्लिनिक, पुणे	शा.नि.दि.८.०२.२००७, दि. १९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
२०	लोकमान्य मेडीकल फाऊंडेशन चिंचवड, पुणे	शा.नि.दि.२४.६.२०११
२१	अश्विनी सहकारी रुग्णालय, सोलापूर	शा.नि.दि.१८.०४.२००७ व दि. १६.११.२०११
२२	एस.पी.इन्स्टिट्यूट ऑफ न्युरोसायन्स, सोलापूर	शा.नि.दि.१९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
२३	बळवंत इन्स्टिट्यूट ऑफ न्युरोसर्जरी अँड इन्टेन्सिव ट्रामा केअर, सोलापूर	शा.नि.दि.२९.०७.२००८ व दि. १६.११.२०११
२४	गिरीराज हॉस्पिटल अँड इन्सेंटिव्ह केअर युनिट, बारामती, पुणे	शा.नि.दि.०४.०७.२००३, १९.०३.२००५, ५.०१.२००७ व १६.११.२०११
२५	डॉ.कासलीवाल मेडीकल केअर अँड रिसर्च फाऊंडेशन, सोलापूर	शा.नि.दि.२८.८.२००८
२६	प्रतिभा हॉस्पिटल अँड हार्ट केअर, सातारा	शा.नि.दि.२९.०४.२००८
२७	गिरीजा हॉस्पिटल ट्रामा व न्युरोसर्जरी सेंटर, सातारा	शा.नि.दि.५.०१.२००७ व दि. १६.११.२०११
२८	सिटी मेडिकल सेंटर, शनिवार पेठ, कराड, जि.सातारा	शा.नि.दि.६.०७.२०११ व दि. १६.११.२०११
२९	वेस्टर्न इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ न्युरो सायन्सेस (विन्स) कोल्हापूर	शा.नि.दि.१५.०४.२००८ व दि. १६.११.२०११
३०	लोटस हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, कोल्हापूर	शा.नि.दि.३०.०८.२००६ व दि. १६.११.२०११
३१	मल्लिकार्जुन हेल्थ केअर अँड रिसर्च सेंटर, सोलापूर	शा.नि.दि.१६.४.२००८
३२	लोकनेते राजारामबापू पाटील हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, इस्लामपूर, सांगली	शा.नि.दि.२७.०७.२००६ व दि. १६.११.२०११
३३	लाईफ लाईन हॉस्पिटल अँड मेडिकल रिसर्च सेंटर, नाशिक	शा.नि.दि.२३.०६.२००४, दि. १९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११

		३४	ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अँड रिसर्च सेंटरर्स सुपरस्पेशलिटी हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.११.०८.२००९ व दि. १६.११.२०११
		३५	डॉ. पिंप्रीकर हॉस्पिटल, गोविंद नगर, चौक नं.-५, प्रकाश हॉटेलच्या मागे, मुंबई नाका, नाशिक	शा.नि.दि. ३.१२.२०११
		३६	नोबल हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, अहमदनगर	शा.नि.दि.१६.०९.२००८ व दि. १६.११.२०११
		३७	डॉ. विपुल बाफना निरामय हॉस्पिटल, पारोळा रोड, धुळे	शा.नि.दि.२७.०५.२०११ व दि. १६.११.२०११
		३८	गाजरे हॉस्पिटल, २८ गांधी नगर, एस.टी. स्टँडजवळ, जिल्हा पेठ, जळगांव	शा.नि.दि.११.०८.२०११ व दि. १६.११.२०११
		३९	कमलनयन बजाज रुग्णालय, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		४०	माणिक हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर प्रा.लि., औरंगाबाद	शा.नि.दि.१६.०९.२००८ व दि. १६.११.२०११
		४१	धुत हॉस्पिटल, औरंगाबाद	शा.नि.दि.१०.०५.२००२ व दि. १६.११.२०११
		४२	सुमनांजली नर्सिंग होम, सिडको, औरंगाबाद	शा.नि.०१.०१.२००९
		४३	लातूर मेडिकल फाऊंडेशन प्रा.लि. सुश्रुत ऑथोपेडीक सेंटर, लातूर	शा.नि.दि. २०.०१.२००७ व दि. १६.११.२०११
		४४	यशोदा हॉस्पिटल, डॉ.लेन मार्ग, नांदेड	शा.नि.दि.२६.०६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		४५	लोटस हॉस्पिटल, २ रा माळा, डॉक्टर प्लाझा, डॉक्टरर्स लेन, नांदेड	शा.नि.दि.२८.०८.२००९
		४६	शुअरटेक अपोलो मेडिकल सेंटर, नागपूर	शा.नि.दि.१९.०३.२००५ व दि. १६.११.२०११
		४७	कोलंबिया हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, धंतोली, नागपूर	शा.नि.दि.२.०६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		४८	आशा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्स अँड रिसर्च सेंटर प्रा.लि. कामठी, नागपूर	शा.नि.दि.१९.०५.२०११ व दि. १६.११.२०११
		४९	संजीवन मल्टीस्पेशलिटी अँड रिसर्च सेंटर प्रा.लि., यवतमाळ	शा.नि.दि.६.०३.२०१२
		५०	विदर्भ हॉस्पिटल, मुर्तिजापूर रोड, अकोला	शा.नि.दि.६.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
		५१	लक्ष हॉस्पिटल, ताकीया वार्ड, भंडारा	शा.नि.दि.८.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
		५२	चिमोटे हॉस्पिटल, अमरावती	शा.नि.दि.२०.०१.२००७ व दि. १६.११.२०११
		५३	डॉ. पटवर्धन हॉस्पिटल, बन्सीलाल नगर, स्टेशन रोड, औरंगाबाद	शा.नि.दि. २९.०९.२०११ व दि. १६.११.२०११
११	लिथोट्रिप्सी	१	आर.जी.स्टोन युरोलॉजिकल इन्स्टिट्यूट, मुंबई	शा.नि.दि.२६.१०.२००५ व दि. १६.११.२०११

		२	रामकृष्ण हॉस्पिटल, कोल्हापूर	शा.नि.दि.२.०६.२००८ व दि. १६.११.२०११
		३	अ.एम.ए.आय. चॅरिटेबल ट्रस्ट चे एस हॉस्पिटल, पुणे (जुने नांव: इन्स्टिट्यूट ऑफ युरोलॉजी, पुणे शा.नि. दि.२१.१०.२०१०, १९.०३.२००५)	शा.नि.दि.१६.११.२०११ व दि. १६.११.२०११
१२	आय सर्जरी अँड ट्रिटमेंट	१	कृष्णा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस, सिकंदराबाद	शा.नि.दि.१७.०४.२००८ व दि. १६.११.२०११
		२	पुणे येथील नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ थर्मोलॉजीज, पुणे	शा.नि.दि.१९.०३.२००५, दि. २०.०३.२००३ व दि.१६.११.२०११
		३	वाळवेकर नर्सिंग होम, सोलापूर	शा.नि.दि.७.११.२००१ व दि. १६.११.२०११
१३	स्त्री रोग उपचार	१	सुराणा हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर, ऑलम चर्चजवळ, मालाड, मुंबई	शा.नि.दि.८.९.२०११ व दि. १६.११.२०११
		२	डॉ.लाडस नवजीवन हॉस्पिटल प्रा.लि.तिडके कॉलनी, नाशिक	शा.नि.दि.१६.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		३	बेलोकार हॉस्पिटल, विजय कॉलनी, अमरावती	शा.नि.दि.१८.०५.२०११ व दि.१६.११.२०११
		४	लक्ष हॉस्पिटल, ताकीया वार्ड, भंडारा	शा.नि.दि.८.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
		५	सिग्मा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस प्रा.लि. रघुवीर नगर, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		६	बी. के. एल. वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता. चिपळूण, जि. रत्नागिरी	शा.नि.दि. १६.०६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		७	डॉ. नागवेकर हॉस्पिटल अँड नर्सिंग होम, कणकवली, जि. सिंधुदुर्ग	शा.नि.दि.१.४.२००२ व दि. १६.११.२०११
		८	वाळवेकर नर्सिंग होम स्त्रीरोग व प्रसुतीनिवारण केंद्र सोलापूर	शा.नि.दि.४.१२.२००१ व दि. १६.११.२०११
		९	भारती विद्यापीठ अभिमत विश्वविद्यालय, वैदकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, सांगली	शा.नि.दि.१६.९.२०११ व दि. १६.११.२०११
		१०	संजीवन इन्टॅन्सिव केअर युनिट प्रा.लि. नगरपालिका शॉपिंग सेंटरच्या समोर, सदर बाजार, सातारा-४१५००१	शा.नि.दि.२३.८.२०११ व दि. १६.११.२०११
		११	मल्लिकार्जुन हेल्थ केअर अँड रिसर्च सेंटर, सोलापूर	शा.नि.दि.१६.४.२००८
		१२	संजीवन मल्टीस्पेशलिटी अँड रिसर्च इन्स्टिट्यूट, रतन्नाल प्लॉट, महादेव मंदिर रोड, यवतमाळ-४४५००१	शा.नि.दि.६.३.२०१२
१४	कान, नाक व घसा उपचार व शस्त्रक्रिया	१	सिग्मा इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिकल सायन्सेस प्रा.लि. रघुवीर नगर, औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		२	माणिक हॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर प्रा.लि., औरंगाबाद	शा.नि.दि.७.६.२०११

		३	यशोदा हॉस्पिटल, डॉ.लेन मार्ग, नांदेड	शा.नि.दि.२६.०६.२०११ व दि. १६.११.२०११
		४	लेले हॉस्पिटल अॅण्ड रिसर्च सेंटर, कुलकर्णी कॉलनी, शरणपुर रोड, नाशिक-२	शा.नि.दि.२६.०५.२०११
		५	इंदोरवाला इ.एन.टी. हॉस्पिटल डी.एन.बी. इन्स्टिट्यूट अॅण्ड रिसर्च सेंटर, नाशिक	शा.नि.दि.२६.०५.२०११ व दि. १६.११.२०११
१५	न्युरोलॉजी व न्युरो सर्जरी	१	लाईफ केअर हॉस्पिटल, सप्तश्रुंगी कॉम्प्लेक्स लेखा नगर, मुंबई-आग्रा हायवे, नाशिक	शा.नि.दि.२७.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
		२	व्होकार्ड हॉस्पिटल, वाणी हाऊस, वडाळा नाकाजवळ, मुंबई आग्रा रोड, नाशिक	शा.नि.दि.२०.०७.२०११ व दि. १६.११.२०११
		३	गणपती हॉस्पिटल, नॅशनल हायवे क्र.६, विद्यानगर, जळगांव	शा.नि.दि.२१.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
		४	दहिफळे मेडीकल फाऊंडेशन ट्रस्ट, औरंगाबाद	शा.नि.दि.०७.०६.२०११ व दि. १६.११.२०११
१६	डायलेसिस	१	लाईफ केअर हॉस्पिटल, सप्तश्रुंगी कॉम्प्लेक्स लेखा नगर, मुंबई-आग्रा हायवे, नाशिक	शा.नि.दि.२७.०४.२०११ व दि. १६.११.२०११
		२	ऋषीकेश मेडिकल फाऊंडेशन अॅण्ड रिसर्च सेंटर्स सुपरस्पेशलिटी हॉस्पिटल, नाशिक	शा.नि.दि.११.०८.२००९ व दि. १६.११.२०११
		३	बी.के.एल.वालावलकर हॉस्पिटल, डेरवण, ता.चिपळूण, रत्नागिरी	शा.नि.दि.१६.०६.२०११ व दि. १६.११.२०११
१७	गॅस्ट्रो इंटरॉलॉजी इमर्जन्सी	१	मिडास इन्स्टिट्यूट ऑफ गॅस्ट्रो इंटरॉलॉजी, मिडास हाईटस, ०७, सी.बी.आर.रामदास पेठ, नागपूर	शा.नि.दि.२०.०७.२०११ व दि. १६.११.२०११

परदेशामध्ये घेतलेल्या वैद्यकीय उपचारावर
केलेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अदा
करण्याबाबत ..

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: वैखप्र-२०१३/प्र.क्र.३५५/राकावि-२

मंत्रालय जी.टी. हॉस्पिटल, कंपाऊंड, १० मजला,

कॉम्प्लेक्स बिल्डींग, मुंबई-४००००९.

तारीख: २८ जानेवारी, २०१४.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय क्रमांक: सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र.एमजी-१०८४/४१५७/सी आर - १५६८२/ आ.९ दि.२९ एप्रिल, १९८५.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र.एमजी-१९९९/प्र.क्र.२३८/आ.३, दि.२९ ऑगस्ट, १९९९.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई यांचे पत्र क्र. संआसे/परदेश उपचार/ वै. प्रतिपूर्ती/ शासन निर्णय सुधारणा/कक्ष-३/दि.२५/११/२०१३ व २३.१२.२०१३

प्रस्तावना :-

शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांनी परदेशात घेतलेल्या वैद्यकीय उपचारावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय नाही. तथापि अपवादात्मक प्रकरणी भारतामध्ये अद्याप व्यापक प्रमाणात उपलब्ध नसलेल्या वैद्यकीय उपचारावर आणि ज्यामध्ये शासकीय कर्मचा-यांची वैद्यकीय सल्ल्यानुसार त्यांच्या स्वतःच्या खर्चाने परदेशात उपचार घेण्याची इच्छा असेल अशी प्रकरणे उपरोक्त दि.२९ ऑगस्ट, १९९९ च्या शासननिर्णयान्वाये स्थापन केलेल्या वैद्यकीय मंडळाने योग्य ठरविली असल्यास, अशा प्रकरणी परदेशात घेतलेल्या वैद्यकीय उपचारावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती देय आहे. अशा प्रकरणी , करण्यात येणारी वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्ती, ज्या आजारावर भारतामधील मुंबईतील बॉम्बे हॉस्पिटल येथे उपचार घेतले असते तर जितका खर्च आला असता तितक्या खर्चा इतकी मर्यादित ठेवण्यात आली आहे. त्यामुळे परदेशात वैद्यकीय उपचार घेतलेल्या प्रत्येक प्रकरणामध्ये, बॉम्बे हॉस्पिटलकडून वैद्यकीय खर्चाची अंदाजित रक्कम/ अभिमत प्राप्त होणे आवश्यक आहे. तथापि , बॉम्बे हॉस्पिटलकडून वैद्यकीय खर्चाची रक्कम प्रमाणित करून मिळण्यास/ अभिप्राय प्राप्त होण्यास अडचणी येत असल्यामुळे, संबंधितास वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळण्यास विलंब होत आहे. त्यामुळे सदर

प्रयोजनाकरीता बॉम्बे हॉस्पिटलसह अन्य काही हॉस्पिटलचा समावेश करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक: क्र. एमएजी १९९९/प्र.क्र.२३८/आ.३ दि.२१ ऑगस्ट, १९९९ अन्वये स्थापन केलेल्या वैद्यकीय मंडळाने योग्य ठरविलेल्या प्रकरणी, परदेशात घेतलेल्या वैद्यकीय उपचाराची प्रतिपूर्ती, ज्या आजारावर भारतातील मुंबई येथील बॉम्बे हॉस्पिटल येथे उपचार घेतले तर जितका खर्च आला असता तितक्या खर्चाइतकी मर्यादित ठेवण्यात यावीत असे आदेश आहेत. परदेशात घेतलेल्या वैद्यकीय उपचाराच्या प्रतिपूर्ती संदर्भात, वैद्यकीय खर्चाची अंदाजित रक्कम/ अभिप्राय या प्रयोजनाकरीता बॉम्बे हॉस्पिटलसह मुंबई येथील जसलोक हॉस्पिटल, लिलावती हॉस्पिटल आणि हिंदूजा हॉस्पिटल या हॉस्पिटलचा समावेश या शासन निर्णयान्वये करण्यात येत आहे.

या शासन निर्णयादारे निर्देशित केलेल्या रुग्णालयापैकी कोणत्याही एका रुग्णालयाने याबाबत अभिमत व्यक्त केल्यानंतर अन्य रुग्णालयांचे अभिप्राय मागविता येणार नाही.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०२१०१५०३३७१२१७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Sul
Dnyandeo L

Digitally signed by Sul Dnyandeo
L
DN: CN = Sul Dnyandeo L, C =
IN, S = Maharashtra, O = Govt Of
Maharashtra, OU = Public Health
Department
Date: 2014.02.12 11:53:30 +05'30'

ज्ञा.ल. सुळ

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य मंत्रालय, मुंबई-३२.
२. सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई
३. मा. लोकआयुक्त/उप लोक आयुक्त, महाराष्ट्र, मुंबई
४. महाराष्ट्र राज्याचे मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
५. मा. मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव/सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. मुख्यमंत्र्याचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. सर्व मा. मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक मंत्रालय, मुंबई

८. मा. मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई
९. मा. राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई
१०. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई.
११. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
१२. सेटलमेंट कमिशनर अँड डायरेक्टर ऑफ लॅंड रेकॉर्ड्स, पुणे
१३. विभागीय आयुक्त (सर्व)
१४. जिल्हाधिकारी (सर्व)
१५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१६. महालेखापाल, महाराष्ट्र, महाराष्ट्र, लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा, मुंबई/नागपूर.
१७. सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१९. चिफ ऑडिटर, लोकल फंडस अकाउंट्स, मुंबई
२०. कोषागार अधिकारी (सर्व)
२१. संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई
२२. संचालक वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई
२३. संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई
२४. व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायोफार्मास्युटिकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई
२५. सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
२६. उपसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
२७. अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, (सर्व)
२८. जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा रुग्णालय (सर्व)
२९. जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व)
३०. प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई
३१. प्रोथोनोटरी व सिनीयर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई
३२. वित्त विभाग (कार्यासन सेवा ५), मंत्रालय, मुंबई
३३. व्यावस्थापक, शासकीय मध्यावर्ती मुद्रणालय, मुंबई
३४. सर्व उप सचिव, अवर सचिव व कार्यासन अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३५. सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापनास विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व

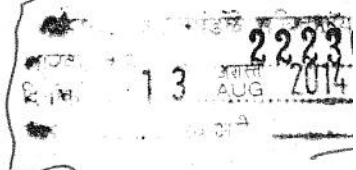
संबंधीत कार्यासनांना/ कार्यालयांना पाठवाव्यात.

३६. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, बॉम्बे हॉस्पिटल/ जसलोक हॉस्पिटल/लिलावती हॉस्पिटल/हिंदुजा हॉस्पिटल संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई यांच्यामार्फत.
३७. निवड नस्ती (महत्वाचे आदेश), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय मुंबई.
३८. निवडनस्ती, राकावि-२, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई

२०१

डॉ. इथापे हॉस्पिटल, ताजणे मळा, नवीन नगर रोड
संगमनेर, जि. अहमदनगर ४२२६०५ या खाजगी
रुग्णालयास वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्तीसाठी शासन
मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग,
शासन निर्णय क्र. मान्यता-२०१३/प्र.क्र. १६६/१३/राकावि-२,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : २१ जुलै, २०१४.

- वाचा :- १) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.जीरुखा-२०००/प्र.क्र.१०१/आरोग्य-३
दिनांक २६.९.२०००
२) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.एमएजी-२००८/९/प्र.क्र.१/आरोग्य-३.
दिनांक १९.३.२००५
३) आरोग्य सेवा संचालनालयाचे पत्र क्र.संआसे/डॉ. इथापे हॉस्पिटल /संगमनेर/ नं.क्र.०
/४७/२०१२/ टे-१/ कक्ष ३/१३/दि ५ मार्च २०१३

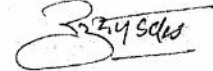
शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ व त्या अनुषंगाने वेळोवेळी विहित केलेल्या नियमांनुसार डॉ. इथापे हॉस्पिटल, ताजणे मळा, नवीन नगर रोड, संगमनेर, जि. अहमदनगर ४२२६०५ या रुग्णालयास राज्य शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना कॅन्सर या आजारावर उपचार व शस्त्रक्रिया करण्याकरीता व त्याप्रित्यर्थ होणा-या वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय ठरविण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे. सदर रुग्णालयाने खालील अटीचे प्रकर्षाने पालन करणे आवश्यक राहिल.

- १) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त अधिनियम १९५० मधील कलम ४१ अे नुसार १०% रुग्णांवर मोफत व १०% रुग्णांवर सवलतीच्या दराने उपचार करणे.
- २) मुंबई शुश्रुषा गृहे अधिनियम १९४९ अन्वये विहित केलेल्या निकषानुसार प्रशिक्षित वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी वर्ग उपलब्ध करणे.
- ३) ज्या आजारावर उपचार करण्यासाठी मान्यता देण्यात आली आहे. त्या आजाराचे संशोधन करण्यासाठी तसेच चाचण्यांअंती झालेल्या निदानानुसार शस्त्रक्रिया करण्यासाठी आवश्यक ती यंत्रसामुग्री रुग्णालयामध्ये उपलब्ध असणे.

- ४) शासकीय रुग्णालयात ज्या दराने फी आकारली जाते, त्या दराने फी आकारली जावी.
- ५) केंद्र शासन, राज्य शासनामार्फत कार्यान्वित केलेल्या राष्ट्रीय कार्यक्रमांच्या मोहिमेमध्ये सक्रीय सहभाग घेणे आवश्यक राहिल.
- ६) सदर रुग्णालयाने मुंबई नर्सिंग होम ॲक्टनुसार नोंदणीचे वेळोवेळी नुतनीकरण करणे आवश्यक राहिल.
२. वरीलप्रमाणे मान्यता दिलेल्या आजारांसंबंधीच्या उपचार व शस्त्रक्रियेकरीता सदर रुग्णालयाने आकारलेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती विहित नियमानुसार अनुज्ञेय राहिल. अतितात्काळ बाब वगळता सदर रुग्णालयातील मान्यताप्राप्त उपचाराखेरीज अन्य कोणत्याही औषधोपचारासाठी शासकीय कर्मचा-यास प्राधिकृत वैद्यकीय अधिका-यांची पुर्वसंमती घेणे आवश्यक राहिल.
३. हा शासन निर्णय मा.मुख्यमंत्री, मा.मंत्री, मा.राज्यमंत्री, मा.सभापती व मा.उपसभापती महाराष्ट्र विधान परिषद, मा.अध्यक्ष व मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे मा.विरोधी पक्षनेते तसेच महाराष्ट्र विधानसभा / परिषदेचे विद्यमान सदस्य, माजी सदस्य आणि त्यांच्या कुटुंबियांना सुध्दा लागू राहिल.
४. सदर शासन निर्णय निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून लागू होईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु.द.पडवळ)

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव.

प्रति,

- मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मुंबई.
- मा.मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- मा.राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- महासंचालक व पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
- सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने).
- सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई (पत्राने)

विभागीय आयुक्त (सर्व)

पोलीस आयुक्त / पोलीस अधिक्षक (ग्रामीण) - (सर्व)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा परीक्षा), मुंबई.

महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा परीक्षा), नागपूर.

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)

संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.

संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई.

संचालक, आयुर्वेद, मुंबई.

संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई.

व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई.

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

उपसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)

जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

जिल्हा शल्य चिकित्सक (सर्व)

महाप्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने)

प्रोथोनोटरी व सिनियर मास्टर, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने)

व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.

सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना), मंत्रालय, मुंबई यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी सदर

शासन निर्णय त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभागप्रमुख व कार्यालयप्रमुख यांच्या निदर्शनास

आणून द्यावा.

निवड नस्ती (राकावि-२)

स्वीय सहायक, प्रधान सचिव (आरोग्य), मंत्रालय, सा.आ.वि.मुंबई-१.

डॉ. इथापे हॉस्पिटल, ताजणे मळा, नवीन नगर रोड, संगमनेर, जि. अहमदनगर-४२२६०५

महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१
 क्रमांक : ०११७२
 दिनांक : २३ JAN 2013
 पृष्ठ : १

महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१
 "कुटूंब मर्यादे" बाबत आजी-माजी मा.विधानमंडळ
 सदस्यांसाठी कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रिया प्रमाणपत्र सादर
 करण्याची अट शिथिल करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
 सार्वजनिक आरोग्य विभाग,
 शासन निर्णय क्र.वैखप्र-२०१२/प्र.क्र.२८२/१२/राकावि-२,
 मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
 दिनांक : २१ डिसेंबर, २०१२.

- वाचा :- १) महाराष्ट्र राज्य सेवा वैद्यकीय देखभाल नियम १९६१.
 २) शासन निर्णय, नगरविकास व सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी-१०७६
 ७९८१९, दिनांक ६ मे, १९६८.
 ३) शासन निर्णय, नगरविकास व सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी-१०७१/
 ४१८०१/एस, दिनांक २९ एप्रिल, १९७४.
 ४) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक-लोसंधो-२०००/प्र.क्र.५७/००/
 कु.क.१, दिनांक ९ मे, २०००.
 ५) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक .एमएजी-१०९५/प्र.क्र.४५/
 आरोग्य-३. दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०००.

प्रस्तावना :- लोकसंख्या वाढीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी "छोटे कुटूंब" या संकल्पनेचा स्विकार करून शासनाने महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ मध्ये वेळोवेळी सुधारणा केली आहे. सन १९६८ पूर्वी अपत्यांच्या संख्येबाबत मर्यादा नव्हती. परंतु "छोटे कुटूंब" च्या संबंधांच्या धोरणानुसार दिनांक १५ ऑगस्ट, १९६८ नंतर कुटूंबातील मुलांची संख्या ३ पेक्षा अधिक नाही व दिनांक १ मे, २००१ पासून कुटूंबातील मुलांची संख्या २ पेक्षा अधिक नाही अशांनाच वैद्यकीय सुविधेचा लाभ अनुज्ञेय ठरविण्यात आला आहे. या मर्यादेपेक्षा जास्त अपत्य असल्यास वैद्यकीय सुविधा अनुज्ञेय ठरविण्यासाठी कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रियेचे प्रमाणपत्र सादर करण्याची अट अनिवार्य केली आहे. मात्र कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रियेसंबंधीचे ३० वर्षांपूर्वीचे जुने रेकॉर्ड्स संबंधित रुग्णालयाकडून उपलब्ध होत नसल्याने आजी-माजी मा. विधानमंडळ सदस्यांना वैद्यकीय सोयी-सुविधांपासून वंचित राहावे लागते असे निदर्शनास आल्याने या अटी संदर्भात योग्य त्या सुधारणा करण्याचे मा.विधानसभा अध्यक्षांनी दिलेले निर्देश विचारात घेऊन केवळ आजी-माजी मा. विधानमंडळ सदस्य यांच्यासाठी कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रिया प्रमाणपत्र सादर करण्याची अट शिथिल करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :- आता या आदेशान्वये महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ मधील नियम १५ तसेच शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी-१०९५/प्र.क्र.४५/आरोग्य-३, दिनांक २८ नोव्हेंबर, २००० मधील (ब) येथील, जननक्षम गटात असतांना आई किंवा वडीलांनी निविजीकरणाची शस्त्रक्रिया करून घेतली असल्याचे प्रमाणपत्र सादर करण्याची ही अट, आजी-माजी

मा.विधानमंडळ सदस्यांसाठी शिथिल करण्यात येत असून त्याऐवजी त्यांना "मी / माझ्या पत्नीने, विहित मर्यादेपेक्षा अधिक अपत्य झाल्यानंतर, जननक्षम गटात असतांना निव्विजीकरणाची शस्त्रक्रिया करून घेतली आहे" अशा आशयाचे स्व-प्रतिज्ञापत्र सादर करण्याची अट लागू करण्यात येत आहे.

२. हा शासन निर्णय प्रलंबित असलेल्या प्रकरणांना देखील लागू करण्यात यावा.

३. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अंतर्गामी संदर्भ क्र. १६२/सेवा-७ दिनांक १०/१०/२०१२ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(वि.वा. राणे)

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव

प्रति

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव (सर्व), मंत्रालय, मुंबई
 सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई
 सचिव, राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
 मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई
 प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई
 प्रबंधक, मा. लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 प्रबंधक, मा.उप लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
 मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मुख्यमंत्र्यांचे सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई
 मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
 राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
 सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
 मुख्य सचिवांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 आयुक्त, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई
 विभागीय आयुक्त (सर्व)
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई
 सेटलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लँड रेकॉर्ड्स, पुणे
 जिल्हाधिकारी (सर्व)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, २, (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखा परिक्षा), मुंबई / नागपूर
 अधिवान व लेख अधिकारी, मुंबई
 चीफ ऑडिटर, लोकल फंडस् अकाउंटन्टस्, मुंबई
 कोषागार अधिकारी (सर्व)
 संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई
 संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई
 संचालक, आयुर्वेद, मुंबई
 संचालक, राज्य कामगार विभा योजना, मुंबई
 व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकिन बायोफार्मासिटीकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई
 सह संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
 उपसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
 अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व)
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
 जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालये (सर्व)
 वैद्यकीय अधिक्षक, शासकीय रुग्णालये (सर्व)
 व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई
 वित्त विभाग (सेवा ५ कार्यालय), मंत्रालय, मुंबई
 सर्व मंत्रालयान विभाग (अग्रस्थापना कार्यालय), मुंबई
 निवडनस्ती (राकावि-२)

शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या मंजूरीबाबत.... प्रतिपूर्तीच्या अनुज्ञेयतेची कमाल मर्यादा व मंजूरीच्या अधिकारांबाबत सुधारणा .

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: वैखप्र-२०१६/प्र.क्र.१६/२०१६/राकावि-२
गो. ते. रुग्णालय आवार, १० वा मजला,
मंत्रालय, मुंबई - ०१
दिनांक: १६ मार्च, २०१६

वाचा :-

१) शासन निर्णय क्रमांक: वैखप्र-२०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दि. १६ नोव्हेंबर, २०११

प्रस्तावना :-

शासकीय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल), नियम, १९६१ मधील तरतुदीच्या अधीन राहून, आकस्मिक उद्भवणाऱ्या २७ आजारांवर खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या उपचारांवरील तसेच ५ गंभीर आजारांवर, शासनाने संपूर्ण खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी मान्यता दिलेल्या खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या उपचारांवरील, वैद्यकीय खर्चाच्या प्रत्येक प्रकरणी रु.१.०० लाख च्या कमाल मर्यादेत, प्रतिपूर्तीस मंजूरी देण्याचे अधिकार विभाग प्रमुखांना आहेत. या मर्यादेवरील वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची प्रकरणे संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाकडे सादर केली जातात. सद्यःस्थितीत औषधाच्या किंमतीत व उपचार पध्दतीवरील खर्चामध्ये झालेली वाढ तसेच अशी प्रकरणे निकाली काढण्यास लागणारा कालावधी इत्यादींचा विचार करता प्रचलित कमाल मर्यादेत वाढ करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र. वैखप्र-२०११/प्र.क्र.३३३/११/राकावि-२, दि. १६ नोव्हेंबर, २०११ मध्ये प्रतिपूर्तीच्या अनुज्ञेयतेची कमाल मर्यादा व मंजूरीचे अधिकारांबाबत खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

१) महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ व त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयामधील तरतुदीच्या अधीन राहून रु. ३.००,०००/- (अक्षरी रुपये-तीन लाख फक्त) पर्यंतच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस मंजूरीचे अधिकार संबंधित विभागांच्या विभाग प्रमुखांना प्रदान करण्यात येत आहेत.

- २) रु. ३.००,०००/- (अक्षरी रुपये-तीन लाख फक्त)वरील वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या प्रकरणांना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ व त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या शासन निर्णयामधील तरतुदीच्या अधीन राहून मंजूरी देण्याचे अथवा उचित निर्णय घेण्याचे पूर्ण अधिकार संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग प्रमुखांना देण्यात येत आहेत.
- २) शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, वर नमूद केल्याप्रमाणे विभागप्रमुख व प्रशासकीय विभागप्रमुख या स्तरावर प्रकरणांना मंजूरी देताना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम, १९६१ व त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयामधील तरतुदी काटेकोरपणे तपासून मंजूरी देण्यात यावी.
- ३) हा शासन निर्णय प्रलंबित प्रकरणांना देखील लागू करण्यात यावा.
- ४) सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी हा शासन निर्णय त्यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सर्व कार्यासने व कार्यालये यांना कळविण्याची व्यवस्था करावी.
- ५) हे आदेश महाराष्ट्र राज्याच्या विधानमंडळाचे सभापती, उपसभापती, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्याचे मा.मुख्यमंत्री, मा.मंत्री, मा.राज्यमंत्री, विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानमंडळाचे विद्यमान व माजी सदस्य, शासकीय कर्मचारी व या सर्वांचे कुटुंबिय यांना लागू राहतील.
- ६) हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ५/१६/सेवा-५, दिनांक-१५/०२/२०१६ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ७) सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०३१६१५५३०५१६१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Sanjay
Hanumant
Karanjekar

Digitally signed by Sanjay
Hanumant Karanjekar
DN: c=IN, o=Government Of
Maharashtra, ou=Deputy
Secretary, postalCode=400032,
st=Maharashtra,
2.5.4.20=b99b44ea258328f478a
d96b0055c84973eb45cf0720231
d99a94225c705bc1be,
cn=Sanjay Hanumant Karanjekar
Date: 2016.03.23 17:09:52 +05'30'

(सं. ह. करंजेकर)

महाराष्ट्र शासनाचे, उप सचिव

प्रत,

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.

सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, (सर्व मंत्रालयीन विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
 मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई (दोन प्रती).
 मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव/सचिव, मुख्यमंत्री सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई.
 मुख्यमंत्र्यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
 सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
 मंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
 राज्यमंत्री (आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
 सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (५ प्रती)
 सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई (१० प्रती)
 सेटलमेंट कमिशनर अॅण्ड डायरेक्टर ऑफ लँड रेकॉर्ड्स, पुणे (२ प्रती)
 विभागीय आयुक्त (सर्व) (प्रत्येक २ प्रती)
 जिल्हाधिकारी (सर्व जिल्हे) (प्रत्येक २ प्रती)
 मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद (२ प्रती)
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा व परिक्षा), मुंबई (२ प्रती)
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा व परिक्षा), नागपूर (२ प्रती)
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (१० प्रती)
 सहसंचालक, अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई. (१० प्रती)
 चीफ ऑडिटर लोकल फंड्स अकाऊंट्स, मुंबई (१० प्रती)
 सर्व कोषागार अधिकारी, (प्रत्येकी ५ प्रती)
 संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई (५० प्रती)
 संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई (५० प्रती)
 संचालक, आयुर्वेद, मुंबई (२५ प्रती)
 संचालक, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई (२५ प्रती)
 व्यवस्थापकीय संचालक, हाफकीन बायो-फार्मास्युटिकल कॉर्पोरेशन, परेल, मुंबई (२ प्रती)
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती)
 सह संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
 अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व)
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
 जिल्हा शल्यचिकित्सक, जिल्हा रुग्णालय (सर्व)
 प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई.
 प्रोथोनोटरी व सिनियर मास्टर, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई (५ प्रती)

वित्त विभाग (कार्यासन सेवा-५), मंत्रालय, मुंबई (१० प्रती)
व्यवस्थापक, शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई (२ प्रती)
सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई.
निवडनस्ती (राकावि-२), सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

२. मंत्रालयीन विभागाच्या सर्व आस्थापना कार्यासनास विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासन निर्णयाच्या प्रती त्यांच्या सर्व संबंधित कार्यासनांना पाठवाव्यात. तसेच संबंधित कार्यासनाने त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांना पाठवाव्यात.

वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्तीबाबतचे देयक सादर करताना खालील कागदपत्रांची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.

१. सदस्यांचे वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीबाबत मा. प्रधान सचिव यांचे नावे मागणीपत्र. सदर पत्रामध्ये रुग्ण व्यक्ती सदस्यांची नातेवाईक असल्यास, रुग्ण सदस्यांवर अवलंबून असल्याचे नमूद करावे.
२. कुटुंब मर्यादित असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.
३. कुटुंबातील व्यक्ती शासकीय वा निमशासकीय सेवेत आहेत किंवा कसे याबाबतचे प्रमाणपत्र.
४. रुग्णालयात घेतलेल्या औषधोपचारासाठी झालेल्या खर्चाचे रुग्णालयाने साक्षात्कृत केलेले मूळ देयक (रुग्णालयाचे देयक तपशीलवार असणे अनिवार्य आहे).
५. उपचारादरम्यान रुग्णालयाबाहेरून घेतलेल्या औषधांच्या रुग्णालयाने साक्षात्कृत केलेल्या मूळ पावत्या व फार्म-डी मधील नमुन्यानुसार सदरहू औषधांची साक्षात्कृत केलेली यादी.
६. उपचारादरम्यान रुग्णास दिलेल्या औषधोपचारामध्ये टॉनिक/अल्कोहलाचा समावेश नसण्याबाबत आणि रुग्णासाठी वापरलेली उपकरणे नष्ट केल्याबाबत (Disposable items) वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र.
७. आंतररुग्ण म्हणून उपचार घेतले असल्यास वैद्यकीय खर्चाचा तपशील दर्शविणारा नमुना “ क ” व “ ड ” वर उपचार करणाऱ्या डॉक्टरांची स्वाक्षरी नाव नोंदणी क्रमांक असणे आवश्यक आहे.
८. नमुना “ ड ”.
९. परिशिष्ट १ (वैद्यकीय खर्चाच्या परताव्याची मागणी करण्याकरिता करावयाच्या अर्जाचा नमुना).
१०. प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकारी (जिल्हा शल्यचिकित्सक) यांचे आजाराबाबतचे प्रमाणपत्र (सिव्हिल सर्जन यांचे प्रमाणपत्र).
११. मूळ देयकासह संपूर्ण देयकाच्या ९ छायांकित प्रती.
१२. डिस्चार्ज कार्ड.
१३. मेडिकल लिस्ट.
१४. रुग्णालयातील वास्तव्याचा दाखला.
१५. वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीचा प्रस्ताव कोणत्याही विमा कंपनीकडे/शासकीय/निमशासकीय/खाजगी प्राधिकरणाकडे केला नाही अथवा करणार नाही असा आशय नमूद असलेले पत्र.

माजी विधानमंडळ सदस्यांना विनामूल्य रेल्वे प्रवासाची सुविधा

महाराष्ट्रातील माजी विधानमंडळ सदस्यांना
विनामूल्य रेल्वे प्रवासाची सवलत.

महाराष्ट्र शासन
संसदीय कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक सुविधा २००५/४९९/प्र.क्र. १३४/दोन,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २७ डिसेंबर २००७

- वाचा.—(१) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा, १०९७/मुमंस-५३/प्र.क्र. ४७/दोन, दिनांक २३ मार्च २०००.
- (२) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा, १०९७/मुमंस-५३/प्र.क्र. ४७/दोन, दिनांक २७ मार्च २०००.
- (३) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा, १०/२०००/२४४/प्र.क्र. ६/दोन, दिनांक ८ जून २०००.
- (४) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा, १०/२०००/४६४/प्र.क्र. १४/दोन, दिनांक ४ एप्रिल २००१.

प्रस्तावना :—

माजी विधानमंडळ सदस्यांना उपरोक्त शासन निर्णयानुसार, विनामूल्य रेल्वे प्रवासाची सवलत अनुज्ञेय असून, सदर प्रवासाच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम अदा करण्यासाठी ते सदस्य सध्या ज्या ठिकाणी वास्तव्य करीत आहेत. त्या जिल्ह्याचे कोषागार अधिकारी अथवा त्या तालुक्याचे उप कोषागार अधिकारी हे " आहरण व संवितरण अधिकारी (Drawing and Disbursing Officer) " असतील, अशी तरतूद सध्या उपरोक्त संदर्भ क्र. (३) येथील शासन निर्णयान्वये केलेली आहे. प्रस्तुत तरतुदीमध्ये माजी सदस्यांच्या वास्तव्याच्या ठिकाणीऐवजी ते निवृत्तीवेतन घेत असल्याच्या ठिकाणी प्रतिपूर्तीची रक्कम अदा करण्यासाठी सुधारणा करण्यासंदर्भात शासनास विनंती करण्यात आली होती व त्या तरतुदीमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

संदर्भ क्र. (१) येथील शासन निर्णयान्वये माजी विधानमंडळ सदस्यांना राज्यातील प्रवासाकरिता प्रतिवर्षी २०,००० कि.मी. आणि राज्याबाहेर प्रतिवर्षी ५,००० कि.मी. इतक्या मर्यादेपर्यंत एका सोबत्यासह द्वितीय वातानुकूलित शयनयानाने प्रवास करण्याची सवलत अनुज्ञेय आहे. त्याऐवजी त्यांना एका सोबत्यासह राज्यात व राज्याबाहेर रेल्वे प्रवासासाठी एकत्रितपणे विशिष्ट किलोमीटर्सच्या मर्यादेपर्यंत रेल्वे प्रवासाची सवलत अनुज्ञेय करण्याची बाबही शासनाच्या विचाराधीन होती.

तसेच, प्रस्तुत प्रकरणी काही तांत्रिक अडचणीमुळे " आहरण व संवितरण अधिकारी " म्हणून उपरनिर्दिष्ट अधिकाऱ्यांऐवजी कोणत्या अधिकाऱ्यास नेमण्यात यावे, ही बाबही विचाराधीन होती. उपरोक्त सुधारणांबरोबरच, माजी विधानमंडळ सदस्यांना रेल्वे प्रवासासंदर्भात वरील संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये ज्या सवलती देण्यात आल्या आहेत, त्या सवलती व आता सुधारणा करावयाच्या सवलती एकत्रित स्वरूपात दर्शवून, त्याबाबतचा एकच शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाबही शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :—

महाराष्ट्रातील माजी विधानमंडळ सदस्यांना विनामूल्य रेल्वे प्रवासासंदर्भात उपरोक्त शासन निर्णयान्वये ज्या विविध सवलती देण्यात आलेल्या आहेत, त्या सवलती बाबतचे व त्या सवलतींपैकी ज्या सवलतींमध्ये उपरोक्त प्रस्तावनेमध्ये उल्लेखिल्यानुसार ज्या सुधारणा प्रस्ताविण्यात आलेल्या आहेत. त्या बाबतचे एकत्रित आदेश खालीलप्रमाणे देण्यात येत आहेत :—

(१) महाराष्ट्रातील माजी विधानमंडळ सदस्यांना रेल्वेच्या प्रथम वर्गाने किंवा वातानुकूलित द्वितीय शयनयानाने विनामूल्य प्रवास सवलत देण्यात यावी. प्रस्तुत सवलत त्यांना, आतापर्यंत एका सोबत्यासह, राज्यातील प्रवासाकरिता प्रतिवर्षी २०,००० किलोमीटर्स इतक्या आणि राज्याबाहेर प्रतिवर्षी ५,००० किलोमीटर्स इतक्या मर्यादेपर्यंत देण्यात येत होती. सदर सुविधा आता राज्यात व राज्याबाहेर अशी एकत्रितपणे दरवर्षी २५,००० कि. मी. इतक्या मर्यादेपर्यंत अनुज्ञेय करण्यात येत आहे. प्रस्तुत सुधारित सवलत सदर शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून लागू करण्यात येत आहे.

(२) माजी विधानमंडळ सदस्यांनी एका सोबत्यासह प्रथम वर्गाने अथवा वातानुकूलित द्वितीय शयनयानाने प्रवास करावा आणि त्यांनी केलेल्या प्रवासाच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती खाली नमूद केलेल्या अटी व शर्तीची पूर्तता करण्याच्या अधीन राहून महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयकडून करण्यात येईल :—

(अ) माजी सदस्यांनी प्रथम स्वतः अथवा एका सोबत्यासह, प्रस्तुत रेल्वे प्रवासाच्या सवलतीचा लाभ घ्यावा. अनुज्ञेय वर्गाच्या प्रवासाची तिकीट उपलब्ध नसल्यामुळे, निम्म श्रेणीच्या वर्गाने सदस्यांनी प्रवास केल्यास, ज्या वर्गाने त्यांनी प्रत्यक्ष प्रवास केला असेल, त्या वर्गाच्या भाड्याची प्रतिपूर्ती त्यांना अनुज्ञेय राहिल.

(ब) माजी सदस्यासोबतच त्याच्या सोबत्याने प्रवास करावा. परंतु, त्या सोबत्याने केलेल्या प्रवासाची परिगणना सदस्यांना अनुज्ञेय असलेल्या किलोमीटर्सच्या मर्यादेमध्ये करण्यात येऊ नये.

(क) प्रस्तुत प्रवास सवलतीच्या प्रतिपूर्तीची मागणी माजी सदस्यांनी प्रवास केल्याच्या तारखेपासून तीन महिन्यांच्या आत करावी आणि सदरहू मागणी सादर करतांना माजी सदस्यांनी सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रातील माहिती संबंधित जिल्हा कोषागार अधिकारी अथवा संबंधित तालुक्याचे उप कोषागार यांच्याकडे सादर करावी व ती मागणी करताना प्रवासाचे मूळ तिकीट सादर करावे. (यामध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा केली आहे.)

(३) माजी सदस्यांना रेल्वे प्रवास सवलतीच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम अदा करण्यासाठी ते सदस्य सध्या ज्या ठिकाणी **वास्तव्य** करीत आहेत. त्या जिल्ह्याचे कोषागार अधिकारी अथवा त्या तालुक्याचे उप कोषागार अधिकारी हे आहरण व संवितरण अधिकारी (**Drawing and Disbursing officer**) असतील अशी सध्या तरतूद आहे. या तरतुदीमध्ये आता खालीलप्रमाणे **सुधारणा** करण्यात येत आहे :—

माजी विधामंडळ सदस्यांना रेल्वे प्रवास सवलतीच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम अदा करण्यासाठी संबंधित सदस्य ज्या ठिकाणी त्यांचे निवृत्तीवेतन घेत असतील, त्या तालुक्याचे महसूल विभागाकडील संबंधित " उप विभागीय अधिकारी (Sub Divisional Officer) " यांना या आदेशाद्वारे " आहरण व संवितरण अधिकारी " म्हणून दिनांक १ एप्रिल २००८ पासून घोषित करण्यात येत आहे व ते आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून दिनांक १ एप्रिल २००८ पासून काम पाहतील. त्याकरिता माजी विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य यांनी त्यांच्या रेल्वे प्रवास खर्च प्रतिपूर्तीची देयके उप विभागीय अधिकार्यांकडे सादर करावी. उप विभागीय अधिकारी कार्यालयाने ती देयके सध्याच्या विहित पद्धतीनुसार कोषागारात सादर करावी. दिनांक ३१ मार्च २००८ पर्यंत उपरोक्त परिच्छेदात नमूद केल्यानुसार विद्यमान आहरण व संवितरण अधिकारी कार्यरत राहतील.

(४) माजी विधानमंडळ सदस्यांनी २५,००० कि.मी. च्या मर्यादेमध्ये राज्यात व राज्याबाहेर रेल्वेएवजी विमानाने प्रवास केल्यास, त्यांना कोणत्याही रेल्वेच्या अनुज्ञेय असलेल्या रेल्वेच्या भाड्याइतकी म्हणजेच प्रथम वर्गाच्या अथवा वातानुकूलीत द्वितीय शयनयानाच्या भाड्याच्या रकमेची प्रतिपूर्ती महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयकडून करण्यात येईल. प्रस्तुत प्रवासाच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची मागणी करताना त्यांनी विमान प्रवासाचे **मूळ तिकीट** सादर करावे.

(५) तसेच माजी सदस्यांना मुंबईतील उपनगरीय रेल्वे गाडीच्या प्रथम वर्गातून प्रवास करण्याकरिता उपरोक्त दिनांक ४ एप्रिल २००९ च्या शासन निर्णयान्वये अनुज्ञेय असलेली मासिक अथवा त्रैमासिक सीझन तिकीटाची प्रवास सवलत आता प्रस्तुत शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या प्रतिवर्षी किलोमीटरच्या मर्यादेच्या अधीन राहून देण्यात यावी. त्यांनी सीझन तिकीटाची सवलत घेऊन प्रवास केल्यानंतर, किलोमीटरची परिगणना करताना, संबंधित सदस्यांनी प्रवास केलेल्या अंतरासाठी प्रथम वर्गाच्या तिकीटासाठी आणि सीझन तिकीटासाठी रेल्वेने ज्या पटीमध्ये प्रवासाचा दर विहित केला आहे. त्याच पटीने किलोमीटरची परिगणना करण्यात यावी व तेवढे किलोमीटर अनुज्ञेय किलोमीटरमधून वजा करावेत.

उदाहरणार्थ, मुंबई ते कसारा या प्रवासाच्या पहिल्या वर्गाच्या तिकीटाचा दर रुपये १८० इतका व मासिक सीझन तिकीटाचा दर रुपये १,३८० इतका आणि त्रैमासिक तिकीटाचा दर रुपये ३,७४५ इतका आहे. सध्याच्या तिकीटाच्या दराच्या तुलनेत, मासिक सीझन तिकीटाचा दर हा साधारणपणे ८ पट व त्रैमासिक सीझन तिकीटाचा दर हा २१ पट आहे. त्यामुळे सदरहू दर लक्षात घेता, सदस्यांनी केलेल्या प्रवासाचे अंतर हे प्रवासाच्या दराच्या पटीमध्ये परिगणित करावे लागेल. त्यानुसार मुंबई ते कसारा हे अंतर १२९ किलोमीटर असल्यामुळे, संबंधित सदस्याने मासिक सीझन तिकीट काढून त्या अंतराचा प्रवास केला तर त्याने प्रत्यक्ष किलोमीटरच्या अंतराच्या ८ पट, म्हणजेच

१२१ किमी × ८ पट = ९६८ किलोमीटर एवढा प्रवास केला. असे गृहीत धरून किलोमीटरची परिगणना करण्यात यावी. तसेच, त्या सदस्याने सदरहू अंतरासाठी त्रैमासिक सीझन टिकीट काढून प्रवास केला. तर त्याने १२१ किमी × २१ पट = २,५४१ किलोमीटर इतके अंतर प्रवास केला असे गृहीत धरून किलोमीटरची परिगणना करण्यात यावी व तेवढे किलोमीटर अनुज्ञेय किलोमीटर मधून वजा करावेत.

(६) प्रस्तुत सुविधेवर होणारा खर्च महाराष्ट्र विधामंडळ सचिवालयाच्या " २०११-संसद/राज्य/संघराज्य/क्षेत्र विधानमंडळे-०२ राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळे-१०१ विधान सभा/१०२ विधान परिषद " या लेखाशीर्षाखालील मंजूर तरतुदीमधून भागविण्यात यावा.

हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २७६/०७/व्यय-४, दिनांक २५ मे २००७ आणि प्रधान सचिव, वित्तीय सुधारणा, क्रमांक-२२३४, दिनांक ८ नोव्हेंबर २००७ व महसूल व वन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-४४५६/ई-८, दिनांक १७ नोव्हेंबर २००७ अन्वये मिळालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/

(चं. स. कॅंगळे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति :

महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई (दोन प्रती).

महालेखापाल, (लेखा व परीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई (दोन प्रती).

महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर (दोन प्रती).

महालेखापाल, (लेखा व परीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर (दोन प्रती).

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई (पत्राने व प्रस्तुत आदेश माजी सदस्यांना निदर्शनास आणण्याच्या विनंतीसह).

सर्व विभागीय आयुक्त.

सर्व जिल्हाधिकारी.

सर्व उप विभागीय अधिकारी (जिल्हाधिकारी कार्यालयामार्फत व सर्व संबंधितांना प्रस्तुत आदेश निदर्शनास आणण्याच्या विनंतीसह).

संचालक, लेखा व कोषागारे मुंबई (दोन प्रती).

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (दोन प्रती).

निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई (दोन प्रती).

अवर सचिव, वित्त विभाग (अर्थसंकल्प १, ७, व्यय-४ व कोषा-५), मंत्रालय, मुंबई.

अवर सचिव, महसूल व वन विभाग (ई-८), मंत्रालय, मुंबई.

संसदीय कार्य विभाग/कार्यासन क्रमांक तीन, पांच व रोख शाखा, मंत्रालय, मुंबई.

निवड नस्ती.

शासन निर्णय क्रमांक : सुविधा-२००५/प्र. क्र. १३४/दोन, दिनांक ८ डिसेंबर २००७ सोबतचे विवरणपत्र
माजी विधानमंडळ सदस्यांनी केलेल्या विनामूल्य रेल्वे प्रवासाचा तपशील दर्शविणारे विवरणपत्र

अ. क्र.	माजी विधानमंडळ सदस्याचे नाव व राहण्याचा पत्ता	प्रवास सुरु केल्याचा दिनांक व स्थळ	प्रवास संपल्याचा दिनांक व स्थळ	प्रवास केलेले अंतर (कि.मी. मध्ये)	रेल्वेच्या ज्या वर्गाने प्रवास केला तो वर्ग, भाडे, तिकीट क्रमांक व दिनांक	सदस्याने सोबत्यासह प्रवास केला असल्यास, त्या सोबत्याचा तिकीट क्रमांक, दिनांक व तिकीटाची रक्कम	प्रतिपूर्तीची मागणी सादर केल्याच्या तारखेपर्यंत केलेला एकूण प्रवास
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)

मागणी केलेली एकूण रक्कम, रुपये (अक्षरी रूपये) फक्त)
असे प्रमाणित करण्यात येते की, वर नमूद केलेला प्रवास मी स्वतः/सोबत्यासह केला आहे.

स्थळ :
दिनांक :

सदस्यांचे नाव व सही

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक सुविधा-२००८/प्र.क्र. २०/दोन.

संसदीय कार्य विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक १३ जून २००८

प्रति,
मा. जिल्हाधिकारी,
मुंबई उपनगर जिल्हा,
वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१.

विषय :—महाराष्ट्रातील माजी विधानसभा सदस्यांना विनामूल्य रेल्वे प्रवासाची सवलत

संदर्भ.—(१) या विभागाचे समक्रमांकाचे दिनांक ३ जून २००८ चे पत्र

(२) जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांचे क्र. लेखा/मा.वि.स./रेल्वे प्रवास सवलत/२००८,
दिनांक ६ जून २००८

(३) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई यांची
क्र. २६९६६/मविस/ह, दिनांक १४ मे, २००८ व क्र. २८५९१/मविस/ह, दिनांक ९ जून २००८
ची पत्रे.

महोदय,

वरील विषयावरील संदर्भाधिन पत्रे कृपया पहावीत.

२. मुंबई शहरातील माजी विधानमंडळ सदस्य, अधिदान व लेखा अधिकारी कार्यालय, वांद्रे (पूर्व), मुंबई येथून निवृत्तीवेतने घेतात, असे जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर यांनी त्याच्या संदर्भाधिन पत्रान्वये महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयास कळविले आहे.

३. या विभागाच्या दिनांक २७ डिसेंबर २००७ च्या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद ३ मधील तरतुदीनुसार, माजी विधानमंडळ सदस्यांची रेल्वे प्रवासाच्या प्रतिपूर्तीची देयके अदा करण्यासाठी प्रस्तुत सदस्य, ज्या ठिकाणी निवृत्तीवेतन घेत असतील, त्या तालुक्याच्या महसूल विभागातील संबंधित " उपविभागीय अधिकारी " यांना " आहरण व संवितरण अधिकारी " म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. प्रस्तुत तरतुदीनुसार मुंबई शहर व मुंबई उपनगर जिल्ह्यातील माजी विधानमंडळ सदस्य हे मुंबई उपनगर जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या क्षेत्रात असलेल्या, अधिदान व लेखा अधिकारी कार्यालयातून निवृत्तीवेतन घेत असल्यामुळे, त्यांची रेल्वे प्रवास सवलत खर्चाची प्रतिपूर्तीची देयके आपल्या कार्यालयातील " उपविभागीय अधिकारी " मार्फत अधिदान व लेखा अधिकारी कार्यालयाकडे सादर केली जाणे आवश्यक आहे.

४. तरी, उपरोक्त वस्तुस्थिती लक्षात घेता, आपणास असे कळविण्यात येते की, मुंबई शहर व मुंबई उपनगर जिल्ह्यातील माजी विधानमंडळ सदस्यांनी रेल्वे प्रवास सवलत खर्चाची प्रतिपूर्तीची देयके आपल्या कार्यालयातील " उपविभाग अधिकाऱ्यामार्फत " अधिदान व लेखा अधिकारी कार्यालय, बांद्रे (पूर्व), मुंबई यांचेकडे अदा करण्यासाठी सादर करण्यात यावीत. तसेच, याबाबत करण्यात आलेल्या कार्यवाहीची माहिती या विभागास, तसेच, प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई यांना कृपया त्वरित कळविण्यात यावी, ही विनंती.

आपला

सही/-

(सु. अ. देशपांडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत अग्रेषित :

- (१) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई.
- (२) जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर, जुने जकात घर, फोर्ट, मुंबई. त्यांना विनंती की, प्राप्त झालेली माजी सदस्यांच्या रेल्वे प्रवासाची देयके उप विभागीय अधिकारी, मुंबई उपनगर जिल्हाधिकारी कार्यालय, बांद्रे, मुंबई यांचेकडे कृपया पुढील कार्यवाहीसाठी पाठवावीत.
- (३) अधिदान व लेखा अधिकारी कार्यालय, बांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१.

माजी विधानमंडळ सदस्यांना रेल्वे प्रवासाच्या सुविधेमध्ये वाढ करण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
संसदीय कार्य विभाग**

शासन निर्णय, क्रमांक सुविधा-२००८/प्र. क्र. १५/दोन,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ४ जुलै २००८

- वाचा.**-(१) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा-१०९७/मुमंस-५३/प्र. क्र. ४७/दोन, दिनांक २३ मार्च २०००.
- (२) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा-१०९७/मुमंस-५३/प्र. क्र. ४७/दोन, दिनांक २७ मार्च २०००.
- (३) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा-१०/२०००/२४४/प्र. क्र. ६/दोन, दिनांक ८ जून २०००.
- (४) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा-१०/२०००/४६४/प्र. क्र. १४/दोन, दिनांक ४ एप्रिल २००१.
- (५) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा-२००५/४९१/प्र. क्र. १३४/दोन, दिनांक २७ डिसेंबर २००७.

प्रस्तावना

माजी विधानमंडळ सदस्यांना विनामूल्य रेल्वे प्रवासाची सवलत अनुज्ञेय असून, सदर क्र. १ येथील शासन निर्णयाद्वारे माजी विधानमंडळ सदस्यांना राज्यातील प्रवासाकरिता प्रतिवर्षी २०,००० कि. मी. आणि राज्याबाहेर ५,००० कि. मी. इतक्या मर्यादेपर्यंत एका सोबत्यासह द्वितीय वातानुकुलीत शयनयानाने प्रवास करण्याची सवलत अनुज्ञेय आहे. सदर सवलत उपरोक्त अनुक्रमांक ५ येथील शासन निर्णयान्वये माजी विधानमंडळ सदस्यांना राज्यात व राज्याबाहेर एकत्रितपणे २५,००० कि. मी. इतकी अनुज्ञेय करण्यात आली असून त्यापूर्वीचे सर्व आदेश एकत्रीत करण्यात आले आहेत. माजी विधानमंडळ सदस्यांकडून शासनाकडे प्रस्तुत २५,००० कि. मी. च्या मर्यादेमध्ये सुधारणा करण्याची सातत्याने मागणी करण्यात येत होती व त्यानुसार त्यामध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

महाराष्ट्रातील माजी विधानमंडळ सदस्यांना विनामूल्य प्रवासासंदर्भात उपरोक्त संदर्भाधीन शासन निर्णयाद्वारे ज्या अटी व शर्तीवर प्रवास सवलत दिली जात आहे, त्याच अटी व शर्तीवर रेल्वे कि. मी. च्या मर्यादेमध्ये पुढीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहे :---

माजी विधानमंडळ सदस्यांना रेल्वेच्या प्रथम वर्गाने किंवा वातानुकूलीत द्वितीय शयनयानाने वरील प्रस्तावनेत नमूद केल्यानुसार एका सोबत्यासह विनामूल्य प्रवास सवलत अनुज्ञेय असून, प्रस्तुत सवलत आता प्रति वर्षी राज्यात व राज्याबाहेर एकत्रितपणे एकूण ३५,००० कि. मी. इतक्या मर्यादेपर्यंत अनुज्ञेय करण्यात येत आहे. **ही सुधारित सवलत दिनांक १ मे २००८ पासून लागू करण्यात येत आहे.**

२. माजी विधानमंडळ सदस्यांना मुंबईतील उपनगरीय रेल्वेच्या प्रथम वर्गातून प्रवास करण्याकरिता उपरोक्त दिनांक ४ एप्रिल २००९ च्या शासन निर्णयान्वये अनुज्ञेय असलेली मासिक/त्रैमासिक सीझन तिकीटाची सवलत, तसेच रेल्वेऐवजी विमान प्रवासाची सवलत प्रतिवर्षी ३५,००० किलोमीटरच्या मर्यादेत अनुज्ञेय राहिल.

३. माजी विधानमंडळ सदस्यांनी प्रतिवर्षी ३५,००० कि. मी. च्या मर्यादेमध्ये राज्यात व राज्याबाहेर रेल्वेऐवजी **विमानाने प्रवास** केल्यास, त्यांना कोणत्याही रेल्वेच्या अनुज्ञेय असलेल्या रेल्वेच्या भाड्याइतकी म्हणजेच प्रथम वर्गाच्या अथवा वातानुकूलीत द्वितीय शयनयानाच्या भाड्याच्या रकमेची प्रतिपूर्ती महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयकडून करण्यात येईल. प्रस्तुत प्रवासाच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची मागणी करताना त्यांनी विमान प्रवासाचे **मूळ तिकीट** सादर करावे.

४. प्रस्तुत सुविधांवर होणारा खर्च “ महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या २०११, संसद/राज्य संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळे ०२, राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळे-१०१, विधानसभा-१०२, विधान परिषद ” या लेखाशिर्षाखालील मंजूर तरतुदीमधून भागविण्यात यावा.

हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३३८/व्यय-४/०८, दिनांक २१ जून २००८ अन्वये मिळालेल्या संमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

सु. अ. देशपांडे,

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई (दोन प्रती),

महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई (दोन प्रती),

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर (दोन प्रती),

महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर (दोन प्रती),

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई (पत्राने व प्रस्तुत आदेश माजी सदस्यांना निदर्शनास आणण्याच्या विनंतीसह),

सर्व विभागीय आयुक्त,

सर्व जिल्हाधिकारी,

सर्व उप विभागीय अधिकारी (जिल्हाधिकारी कार्यालयामार्फत व सर्व संबंधितांना प्रस्तुत आदेश

निदर्शनास आणण्याच्या विनंतीसह),
संचालक, लेखा व कोषागारे मुंबई (दोन प्रती),
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (दोन प्रती),
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई (दोन प्रती),
अवर सचिव, वित्त विभाग (अर्थसंकल्प १, ३ व ७/व्यय-४ व कोषा-५), मंत्रालय, मुंबई,
अवर सचिव, महसूल व वन विभाग (ई-८), मंत्रालय, मुंबई,
संसदीय कार्य विभाग/कार्यासन क्रमांक तीन, पाच व रोख शाखा, मंत्रालय, मुंबई.
निवड नस्ती.

महाराष्ट्रातील माजी विधानमंडळ सदस्यांना
विनामूल्य रेल्वे प्रवासाच्या

महाराष्ट्र शासन
संसदीय कार्य विभाग

शासन क्रमांक सुविधा २००८/प्र. क्र. ४८/दोन,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २ मार्च २००९.

- वाचा.—(१) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा. १०९७/मुमंस-५३/प्र.क्र. ४७/दोन,
दिनांक २३ फेब्रुवारी २०००.
- (२) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा. १०९७/मुमंस-५३/प्र.क्र. ४७/दोन,
दिनांक २७ मार्च २०००.
- (३) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा. १०/२०००/२४४/प्र.क्र. ६/दोन,
दिनांक ८ जून २०००.
- (४) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा. १०/२०००/२६४/प्र.क्र. १४/दोन,
दिनांक ४ एप्रिल २००१.
- (५) शासन निर्णय, संसदीय कार्य विभाग, क्रमांक सुविधा. २००५/प्र.क्र. १३४/दोन,
दिनांक २७ डिसेंबर २००७.

प्रस्तावना

माजी विधानमंडळ सदस्यांना उपरोक्त शासन निर्णयानुसार, विनामूल्य रेल्वे प्रवासाची सवलत अनुज्ञेय असून सदर प्रवासाच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम अदा करण्यासाठी सदस्य सध्या ज्या ठिकाणी वास्तव्य करीत आहेत. त्या कोषागार अधिकारी अथवा त्या तालुक्याचे उपकोषागार अधिकारी हे आहरण व संवितरण अधिकारी (Drawing and disbursing Officer) असतील. अशी तरतूद सध्या उपरोक्त संदर्भ क्र. (३) येथील शासन निर्णयान्वये केलेली आहे. कोषागार अधिकारी हे कार्यालय प्रमुख आहेत. विभाग प्रमुख नाहीत. तसेच देयके सादर करणे व त्याची छाननी करून मंजूर करणे ही कामे एकाच अधिकाऱ्याकडे सोपविणे उचित नाही. त्यामुळे माजी विधानमंडळ सदस्यांना रेल्वे प्रवास सवलतीच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम अदा करण्यासाठी संबंधित सदस्य ज्या ठिकाणी त्यांचे निवृत्तीवेतन घेत असतील, त्या तालुक्याचे महसूल विभागाकडील संबंधित उपविभागीय अधिकारी (Sub Divisional Officer) यांना उपरोक्त अनुक्रमांक ५ येथील आदेशान्वये दिनांक १ एप्रिल २००८ पासून आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले. त्यानुसार माजी विधानसभा सदस्य/विधान परिषद सदस्य यांनी त्यांच्या रेल्वे प्रवास खर्च प्रतिपूर्तीची देयके त्यांच्या तालुक्याच्या उप विभागीय अधिकाऱ्यांकडे सादर करावी व उप विभागीय अधिकाऱ्यांनी सदर देयके १ एप्रिल २००८ पासून सध्याच्या विहित पद्धतीनुसार कोषागारात सादर करावयाची आहेत. तथापि, प्रस्तुत नवीन पद्धतीनुसार, माजी विधान मंडळ सदस्यांना त्यांची प्रतिपूर्तीची देयके मंजूर होण्यास अडचणी उद्भवत असल्यामुळे, व त्यामध्ये कलापव्यय होत असल्यामुळे प्रतिपूर्तीची रक्कम अदा करण्यासाठी विद्यमान पद्धतीत सुधारणा करून पूर्वीची पद्धत चालू करण्याबाबत माजी सदस्यांनी शासनास तसेच, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयास विनंती केली होती व त्यानुसार देयके सादर (शा.म.मु.) एचबी २१७४—३१ (३००-१-२०१७)

करण्याच्या विद्यमान पद्धतीत सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

उपरोक्त प्रस्तावनेत उल्लेखिलेली वस्तुस्थिती विचारात घेऊन, शासन आता असे आदेश देत आहे की, माजी विधानमंडळ सदस्यांना उपरोक्त दिनांक २७ डिसेंबर २००७ च्या शासन निर्णयान्वये लागू करण्यात आलेली आहरण व संवितरण अधिकार्यांची पद्धत रद्द करण्यात येत असून, यापूर्वी दिनांक ८ जून २००० च्या आदेशान्वये लागू असलेली कार्यपद्धती दिनांक १ एप्रिल २००९ पासून पुन्हा अंमलात आणण्यात येत आहे. त्यानुसार माजी सदस्यांच्या रेल्वे प्रवास सवलतीच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम अदा करण्यासाठी माजी सदस्य सध्या ज्या ठिकाणी त्यांचे निवृत्तीवेतन घेत असतील, त्या जिल्ह्याचे कोषागार अधिकारी अथवा त्या तालुक्याचे उप कोषागार अधिकारी यांना दिनांक १ एप्रिल, २००९ पासून आहरण व संवितरण अधिकारी (Drawing and Disbursing Officer) म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यासंदर्भात जिल्हा स्तरावर "अप्पर कोषागार अधिकारी (सेवा निवृत्तीवेतन) " हे देयक तयार करणारे " व " अप्पर कोषागार अधिकारी (लेखा परीक्षण) " हे " देयक पारीत करणारे अधिकारी " राहतील. उप कोषागार कार्यालयात एकच अधिकारी असल्यामुळे, तेथे पूर्वीची पद्धत अंमलात राहिल. आणि त्यानुसार, " उप कोषागार अधिकारी " हे आहरण व वितरण अधिकारी म्हणून राहतील. त्यानुसार प्रस्तुत अधिकारी रेल्वे प्रवास सवलतीच्या प्रतिपूर्ती संदर्भात आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून दिनांक १ एप्रिल २००९ पासून काम पाहतील. दिनांक ३१ मार्च २००९ पर्यंत विद्यमान " उपविभागीय अधिकारी " हेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून कार्यरत राहतील. त्यानुसार १ एप्रिल, २००८ ते दिनांक ३१ मार्च २००९ या कालावधीमध्ये रेल्वे प्रवास खर्चाच्या देयकांची प्रतिपूर्ती संबंधीत तालुक्याच्या उप विभागीय अधिकारी यांचेकडून करण्यात यावी.

२. प्रस्तुत सुविधेवर होणारा खर्च महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या २०११-संसद/राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळ-०२ राज्य/संघराज्य/क्षेत्र विधानमंडळ-१०१ विधानसभा/१०२ विधानपरिषद या लेखाशिर्षाखालील मंजूर तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

३. माजी विधानमंडळ सदस्यांनी राज्यात व राज्याबाहेर रेल्वे ऐवजी विमानाने प्रवास केल्यास त्यांना अनुज्ञेय असलेल्या रेल्वे भाड्याच्या रकमेची प्रतिपूर्ती उप कोषागार/कोषागार अधिकारी यांनी करावयाची आहे.

४. दिनांक २७ डिसेंबर २००७ च्या शासन निर्णयातील अन्य तरतूदीमध्ये कोणताही बदल नाही.

५. हा शासन निर्णय महसूल व वन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-९/०९/ई-८, दिनांक २० फेब्रुवारी २००९ आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-३०/९/कोषा-५, दिनांक ५ फेब्रुवारी २००९ अन्वये मिळालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सु. अ. देशपांडे,

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

महाराष्ट्र शासन

तात्काळ/विधानमंडळ बाब

क्रमांक सुविधा.२००९/सं.क्र. ४२१२/दोन,
संसदीय कार्य विभाग
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक ३१ जुलै २००९.

प्रति,

- (१) सर्व जिल्हाधिकारी,
- (२) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी

विषय :—माजी विधानमंडळ सदस्यांना रेल्वे/विमान प्रवास खर्च
सुविधा.

प्रतिपूर्ती

संदर्भ.—संसदीय कार्य विभाग, शासन निर्णय

- (१) क्र. सुविधा.२००५ प्र.क्र. १३४ दोन, दिनांक २७ डिसेंबर २००७.
- (२) क्र. सुविधा.२००८/प्र.क्र. १५/दोन, दिनांक ४ जुलै २००८.
- (३) क्र. सुविधा.२००८ प्र.क्र. ४८/दोन, दिनांक २ मार्च २००९.

महोदय,

उपरोक्त विषयांकित संदर्भाधीन अनुक्रमांक १ येथील शासन निर्णयाद्वारे माजी विधानमंडळ सदस्य त्यांचे निर्वृत्ति वेतन घेत असतील त्या तालुक्याचे महसूल विभागाकडील संबंधित " उप विभागीय अधिकारी " यांना, माजी सदस्यांच्या रेल्वे प्रवासाच्या प्रतिपूर्तीच्या देयकासंदर्भात दिनांक १ एप्रिल २००८ पासून आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले. वरील अनुक्रमांक २ येथील शासन निर्णयानुसार, रेल्वे प्रवास सवलत प्रतिपूर्ती २५,००० कि. मी. वरून ३५,००० कि.मी. पर्यंत वाढविण्यात आली आहे. सदरहू पद्धतीमध्ये प्रतिपूर्तीची देयके मंजूर होण्यास अडचणी येत असल्यामुळे, तसेच त्यामध्ये कालापव्यय होत असल्यामुळे, पुन्हा पूर्वीची पद्धत चालू करण्याबाबत माजी विधानमंडळ सदस्यांनी शासनास तसेच विधानमंडळ सचिवालयस विनंती केली. त्यामुळे वरील क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयानुसार, माजी सदस्य ज्या ठिकाणी निवृत्ति वेतन घेत असतील, त्या जिल्हाचे कोषागार अधिकारी अथवा त्या तालुक्याचे उप कोषागार अधिकारी यांना दिनांक १ एप्रिल २००९ पासून पुन्हा पूर्वीप्रमाणेच " आहरण व संवितरण अधिकारी " म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

२. वरील क्रमांक १ व ३ येथील दोन्ही शासन निर्णयातील तरतुदी स्वयंस्पष्ट आहेत. दिनांक १ एप्रिल २००८ ते दिनांक ३१ मार्च २००९ या कालावधीमध्ये माजी सदस्यांच्या रेल्वे प्रवासाच्या देयकासंदर्भात " उप विभागीय अधिकारी " हे आहरण व संवितरण अधिकारी असल्यामुळे, त्या कालावधीतील माजी सदस्यांच्या रेल्वे प्रवास देयकांची प्रतिपूर्ती उप विभागीय अधिकार्यांच्या

कार्यालयाकडून त्वरेने होण्याची आवश्यकता आहे. त्यानंतर दिनांक १ एप्रिल २००९ पासूनच्या रेल्वे प्रवासाच्या कालावधीची देयके संबंधित जिल्हा कोषागार/उप कोषागार कार्यालयाकडून प्रतिपूर्ती होण्याची आवश्यकता आहे. तथापि, याबाबत कालापव्यय होत असून, देयके स्वीकारण्याबाबत शांका असल्याबाबतच्या तक्रारी काही माजी सदस्यांनी विधानमंडळ सचिवालयकडे केल्याचे निदर्शनास आले आहे.

३. यास्तव उपरोक्त परिच्छेदातील वस्तुस्थिती लक्षात घेऊन, आपणास असे कळविण्यात येते की, वरील परिच्छेदात नमूद केलेल्या कालावधीतील माजी सदस्यांच्या रेल्वे प्रवासाच्या देयकाचे कृपया तत्परतेने प्रतिपूर्ती करण्यात यावी. तसेच जुनी देयके सादर करण्याबाबत विलंब झाला असल्यास त्याकरिता तीन महिन्यांचा विहित कालावधी प्रशासकीय कारणास्तव झालेला असल्याने क्षमापित करण्यात येत असून अशी देयके कृपया त्वरीत मंजूर करावीत. अशी देयके सादर करण्यास जर बराच विलंब झाला असेल, अशी देयके संसदीय कार्य विभागाकडे विलंब क्षमापित करण्यासाठी सादर करावी. तसेच इतर काही अडचणी असल्यास, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयकडे परस्पर तक्रार न करता या विभागाकडे संदर्भ करावा.

४. सर्व जिल्हाधिकारी यांनी वरील सूचना त्यांच्या अधिपत्याखालील " सर्व उप विभागीय अधिकाऱ्यांच्या " निदर्शनास आणाव्यात तसेच, सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी यांनी वरील सूचना त्यांच्या अधिपत्याखालील " उप कोषागार अधिकाऱ्यांच्या " निदर्शनास आणाव्यात.

आपला,

(क. य. वंजारे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

माजी विधानमंडळ सदस्यांना त्याचे विवाहसाठी अथवा एका सहकाऱ्यासह
महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या सर्व प्रकारच्या गाड्यांतून
विनामूल्य प्रवास करण्याची सवलत

माजी विधानमंडळ सदस्यांना त्याचे विवाहसाठी
अथवा एका सहकान्यासह महाराष्ट्र राज्य मार्ग
परिवहन महामंडळाच्या सर्व प्रकारच्या गाड्यांतून
विनामूल्य प्रवास करण्याची सवलत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्र. एसटीसी. १९००/प्र. क्र. १६७/परि-१,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १२ मार्च २००१

शासन निर्णय

गृह विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक एसटीसी. १९९९/प्र. क्र. ८८/परि-१, दिनांक १४ जुलै २००० व शासन निर्णय क्रमांक एसटीसी. १९९९/प्र. क्र. ८८/परि-१, दिनांक २५ जुलै २००० अन्वये माजी विधान मंडळ सदस्य व त्याचे विवाहसाठी अथवा एक सहकारी यांना महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या साध्या तसेच निमआराम (एशियाड) या बसेसमधून विनामूल्य प्रवास सवलत देण्यात आलेली आहे. हे दोन्ही आदेश या आदेशाद्वारे अधिक्रमित करण्यात येत असून या प्रकरणी पुढीलप्रमाणे सुधारित आदेश देण्यात येत आहे :—

माजी विधान मंडळ सदस्य व त्यांचे विवाहसाठी अथवा एक सहकारी यांना महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या सर्व प्रकारच्या बसेसमधून विनामूल्य प्रवास करण्याची सवलत देण्यात येत आहे. माजी विधानमंडळ सदस्यांना महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाने पुरविलेल्या ओळखपत्राच्या आधारे ही प्रवासाची सवलत महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने द्यावी. याबाबतच्या आवश्यक त्या सूचना त्यांच्या सर्व क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना ताबडतोब निर्गमित कराव्या व या योजनेची ताबडतोब अंमलबजावणी करावी.

२. या सवलतीमुळे महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळावर पडणाऱ्या संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाकडून केली जाईल.

३. हा शासन निर्णय, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय व वित्त विभाग यांच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक सीआर. २५/२००१/व्यय-८, दिनांक ६ जानेवारी २००१ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

य. टे. पाडवी,

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.